

[C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kessler_Leo-01- Charkov_Pochod_smrti.PDB](#)

PDB Name: Kessler_Leo-01- Charkov_Pochod_

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 15.1.2006

Modification Date: 15.1.2006

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Leo Kessler

Charkov: Pochod smrti

Z historie pluku SS Wotan

„Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt...

Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Evangelium podle Matouše 24, 6-13.

ČÁST PRVNÍ

ZAJETÍ

„Nechte muže, aby zakusil ostří bodáku, aby poznal, jak je ocel chladná a lačná krve.“
Wilfred Owen, 1917

1. KAPITOLA

Noc byla velmi tmavá. Mrazivý vítr se proháněl po sněžné pláni a bičoval německé vojáky, kteří se museli krčit ve vykopaných úkrytech. Muži měli kvůli mrazu límce pláštíků přetažené až přes uši a snažili se dýcháním do hrubé látky uniformy zahřát špičku červeného nosu, na kterém se jim neustále tvořila nepříjemná kapička. Všichni s napětím a obavami čekali na příští ruský útok.

Zatím byl na frontě před nimi klid.

Nikde se nic nehýbalo, jen tu a tam vylétaly na noční nebe obvyklé světlice a ozařovaly krajinu pod sebou krvavě rudým světlem. Pak se snášely dolů na sněžnou pláň jako padlí andělé — a tomu, kdo je pozoroval, připadaly jako stíny z říše duchů.

Kadet Dietz z úderního pluku SS Wotan měl službu a chodil podél velitelského krytu. Jeho fantazie pracovala na plné obrátky a ve všem kolem sebe spatřoval něco podezřelého. Viděl ruské obry, chystající se na něho vrhnout, ale když se pořádně podíval, zjistil, že to je jen sněhem zaváté křoví nebo rezavějící pozůstatky vozidel a zbraní z bojů, které se tady, u velkého ukrajinského průmyslového města Charkova, odehrály už dřív. Čas od času se Dietz pokoušel s tím svým strachem nějak vyrovnat, ale příliš se mu to nedařilo.

Situace byla vážná. Rusům se podařilo obklíčit část pluku Wotan, která boje přežila, ale k dalšímu ruskému útoku této noci zatím nedošlo. Kdo by taky šel do útoku, když teploměr ukazuje dvacet stupňů pod nulou. ..., ujistěval se Dietz, ale svého hrozného strachu se přesto zbavit nedokázal. Sedmnáctiletý kadet měl prostě pocit, že se na něho valí nějaké děsivé noční přízraky, z nichž každým okamžikem může vzejít něco strašného.

Z velitelského krytu se vynořil sturmbannfuhrer von Dodenburg. Neměl žádné hodnostní označení a na rameni nesl obyčejnou pušku, jaké užívala pěchota. Pro nezasvěceného vůbec nevypadal jako důstojník — a to mělo své opodstatnění. Důstojník se stával velmi často cílem pro ruské ostřelovače, kteří bedlivě sledovali terén v okamžicích jeho ozáření světlicemi.

„Všechno v pořádku, Dietzi?“

„Ano, všechno v pořádku,“ odpověděl kadet a v jeho hlase znělo rozhodně víc sebevědomí, než kolik opravdu pociťoval. Vzápětí ho ale rozklepala zima i strach, až mu začaly cvakat zuby.

Urostlý velitel mu povzbudivě stiskl paži.

„Není to tak zlé, jak to vypadá, chlapče“ řekl tiše. „Wotan už byl v jinačích šlamastykách a dostal se z nich. A z téhle se dostane taky, věř mi!“

„Děkuji, sturmbannfuhrere,“ odpověděl Dietz a bylo znát, že je za ta slova skutečně vděčný.

Vojáci mohli mluvit o štěstí, že mají za velitele důstojníka, jakým je Dodenburg. Zvlášť v téhle svízelné situaci to bylo doslova neocenitelné. Jsou obklíčeni a odříznuti od ostatních částí pluku v místě zcela zpustošeném válkou, docházejí jim zásoby...

Dodenburg se s Dietzem vydal na pochůzku podél linií vyčerpaných obránců. Snažil se muže povzbudit, pokusil se přitom i zažertovat a sliboval jim, že k snídani dostanou „černou břechku“, jak tu říkali náhražkové kávy, a kromě toho že ještě budou plátky masa z berlínských konzerv. To znělo povzbudivě, i když se vědělo, že tyhle konzervy nějakou zvláštní chutí nevynikají.

V té chvíli na obloze nad ruskými liniemi zazářila nová světlice. Dodenburg si v jejím jasu všiml, jak se tvář kadeta Dietze naplnila hrůzou. Znovu mladíkovi stiskl paži.

„To nic, chlapče! Nemysli si – všichni jsme na tom stejně, všichni máme strach, jenomže důstojník se musí naučit nedávat to před vojáky najevo.“ Dodenburg se pokusil o úsměv: „Nejsme hrdinové, jenom

herci.“

Najednou se však Dodenburg zastavil a úsměv z jeho tváře zmizel. Zhluboka nasál rezavý vzduch a doslova zavětril.

„Co se děje, sturmbannfuhrere?“ zeptal se Dietz.

Dodenburg hned neodpověděl a ještě jednou se nadechl. Ted' už si byl jistý. Nemohl se mýlit — byla to výrazná směsice nepříjemného pachu nemytých těl, vodky a pronikavého smradu z machorky — černého tabáku, který se v téhle zemi kouřil.

„Rusáci!“ oznámil stručně. „Někde tu jsou blízko Rusáci!“

Kadet Dietz ustrašeně vzdychl.

Dodenburg si toho nevšímal a okamžitě rozkázal:

„Poplach! Vyhlaste poplach... Rusové наступují!“

Unavení vojáci okamžitě zapomněli na strašnou zimu i na to, v jakém zuboženém stavu jsou. Věděli, co jim hrozí. Patřili do úderného pluku SS pluku Wotan, a tak jim bylo jasné, že Rusové s nimi nebudou mít slitování. Čekalo je, že je protivník nemilosrdně zlikviduje – možná hned, možná až po týrání. Kolobaly mezi nimi hrůzostrašné historky o různých způsobech mučení, například i o tom, že zajatcům Ivani uřezali penisy a cpali jim je do úst... .

Linie obránců se neprodleně chystala k boji – muži si připravili granáty a pušky. V jejich tvářích bylo napjaté očekávání, oči upírali na terén před sebou, dech se jim vzrušením zrychloval.

Dodenburg a Dietz pečlivě pozorovali temný prostor, na několik okamžiků vždy ozařovaný světlicemi.

Dodenburg se zaměřil na obzor, zrak se snažil i při pohybu zachovávat stále ve stejné úrovni. Byla to stará vojácká praxe, která pozorujícím umožňovala zaregistrovat jakékoliv změny siluet odrážejících se na temném obzoru.

Pak ho napadlo, že se možná při tom odhadu pachů zmýlil, žádní Rusové v blízkosti nebyli a ani proti německým pozicím zatím nenastupovali, jenže vzápětí je uviděl:

„Podívejte, tamhle jsou!“ zašeptal Dietzovi – a ten se nesmírně vylekal. „Tam vpravo!“

Ano, opravdu se tam mezi rozvalinami na pravém boku německé obrany míhaly malé postavy. Blížily se. Postupovaly v hlubokém předklonu, po několika krocích se vrhaly do sněhu, chvíli čekaly a pak se znovu posouvaly přískoky kupředu.

Dodenburg rychle zauvažoval, co dělat. I pro něho jako ostříleného front'áka bylo v tomhle tichém útoku něco zvláštního, až neskutečného. Nic se neozývalo. Ani opilé výkřiky, ani obvyklé volání: „Sláva Rudé armádě!“

Mladý důstojník SS se tedy také rozhodl pro nezvyklý postup. Zavelel:

„Nestřílet! Uříznu kulky každému, kdo bude střílet bez rozkazu! Opakuju, nestřílet!“

Němečtí obránci čekali, až nepřátelé, kteří byli v bílých maskách podobni duchům, přijdou ještě blíž. Rusové se přibližovali velice opatrně, jako by si nebyli jisti, zda Němci vůbec tyto pozice v rozvalinách průmyslového města drží.

„Sto padesát metrů,“ říkal si pro sebe Dodenburg při odhadu vzdálenosti blížícího se nepřítele, „ted' je to sto metrů... , ted' sedmdesát pět...“

Dietz vedle něho se ustrašeně zeptal:

„Budou na nás už střílet?“

„Ještě ne, chlapče. Zkoušejí nás. Chtějí, abychom začali první.“

Najednou se ale překvapivě ozval německý výstřel. Bylo to jak suché prásknutí bičem.

„Do prdele,“ zavrčel Dodenburg, vztekly, že někdo ztratil nervy a předčasně vypálil.

Po výstřelu hned následovala prudká palba z ruských pozic. Smrtonosné kulky mířily do německých linií, stopové dráhy střel o tom spolehlivě svědčily. Kadet Dietz se vedle Dodenburga strachy pomočil.

„Urrá... urrá!“ zaznělo v tu chvíli z ruské strany.

To už se nepřítel rozhodl vrhnout všechny síly do útoku a známý bojový pokřik duněl mohutnými basy z několika stovek hrdel. Rusové postupovali rozvalinami města a za chodu pálili ze svých malých samopalů, vybavených kulatými zásobníky. Němečtí obránci se vysunuli z úkrytů i zákopů a začali palbu opětovat. Jejich prvotní strach je už opustil, propadali zápalu boje, někteří se dokonce hystericky smáli a vzteklymi výkřiky doprovázeli intenzivní palbu do postupujících ruských řad.

Ted' šlo o to – zabíjet, nebo být zabit...

„Vydržet a neřukat!“ bylo známým heslem pluku Wotan a Dodenburg je teď použil k povzbuzení vojáků. „Vydržet a neřukat!“ zařval a vyskočil na předprseň zákopu a odvážně se tak vystavil nepřátelům. V ruce držel samopal a z něho divoce páčil jako pistolník z Divokého západu. Byl si samozřejmě vědom toho, že to, jak se vystavuje nepříteli, je hodně nebezpečné, ale musel to udělat. Musel v téhle situaci své lidi povzbudit, bylo to prostě nutné.

Rusové pokračovali v útoku, třebaže měli velké ztráty. Jejich vojáci byli sice nemilosrdně koseni německou palbou, ale na jejich místa okamžitě nastupovali další, kteří se hnali přes těla mrtvých nebo raněných, svíjejících se bolestí na zemi. Všechno nasvědčovalo tomu, že ruská pěchota je pevně odhodlána proniknout do německých pozic.

Dodenburg stál na předprsní zákopu, po divoké palbě musel vyhodit ze samopalu prázdný zásobník a rychle nasadit nový. Blesklo mu hlavou, že je to jako při soutěži na vojenské střelnici v předválečných časech – a úplně nevhod mu to přišlo k smíchu. Ted' byli Rusové vzdáleni méně než padesát metrů a jejich řady jako by začínaly řádnout. Dodenburg odhadoval, že jsou zřejmě posílení vodkou, protože jejich postup se zdál až nepochopitelně nezadržitelný. Ještě tak dvacet metrů, říkal si Dodenburg, a Ivani se dostanou až do německých pozic. Pak nastane boj muže proti muži... Z toho měl obavy. Jeho vojáci byli v minulých bojích velmi vyčerpáni, dnes se prakticky vydali z posledních sil.

Dietz zařval hrůzou, když do zákopu – jen několik kroků od něho – seskočila nějaká mohutná postava v kožešinové beranici. Kadet stiskl spoušť pistole – ozvalo se však jen prázdné cvaknutí. Pistole selhala. „Ne!“ vykřikl Dietz zoufale, když se na něj s bodákem vrhl mohutný Rus s tváří zkřivenou nenávistí. Dodenburg se obrátil a zasáhl opravdu v posledním okamžiku – střela z jeho samopalu dostihla cíl ještě včas. Rus zakolísal, hrozivě vykřikl, z úst se mu vyřinula krev a jeho hlava klesla, jako kdyby byla z rudého tajícího vosku.

Dietz klesl na kolena a rozvzlykal se.

„Nasadit bodáky!“ křičel Dodenburg.

Jeho vojáci nebyli zvyklí na to, že se budoucí důstojník, třebaže velmi mladý, může tak nervově sesypat, jak to teď předvedl Dietz. Po týdnu v obklíčení byli sice všichni téměř na konci se silami, ale tomu se nesmělo podléhat.

„Vezměte si, hergot, ten bodák!“ zařval na Dietze vztekle Dodenburg.

Dietz poslušně – spíš mechanicky – vytrhl pušku s bodákem z rukou umírajícího Rusa a Dodenburg se znovu soustředil na palbu proti útočníkům. Jeho vojáci jednali podle něj. Všichni teď podléhali zápalu boje a mnozí to pociťovali jako vrchol sexuálního vzrušení.

Postupem času už německá obrana nemusela být tak intenzivní, protože Rusové se začali stahovat. Tu a tam se ale stávalo, že se vojáci Wotanu nechávali strhnout zápalem boje natolik, že vyskakovali na předprsní zákopy, vyrazili proti útočníkům, chrlili nadávky a oplzlosti a výhrůžně zvedali pušky se zkrvavenými bodáky. V patách za ustupujícími Rusy se z německých pozic ozývaly vítězné pokřiky. Němci byli jako omámení, jako by je tento úspěch úplně opil.

„Držte se, dávejte pozor!“ volal na své lidi Dodenburg. Těžce oddychoval a svíral zdřevěnělými prsty samopal, který se mu teď po vyčerpávajícím boji zdál tak těžký, že ho takřka nemohl unést. „Všichni zpět, vraťte se, krucinál!“ vztekal se.

Vojáci po jistém váhání zůstali stát – a pak se vraceli. Po úspěšném výpadu se potáceli jako opilí, vyhýbali se Dodenburgovu pohledu jako provinilí školáci a snažili se co nejrychleji naskákat do svých výchozích zákopů a úkrytů. I Dodenburg zamířil do svého podzemního úkrytu. Proti němu se vynořil šedovlasý plukovní lékař, kterému vojáci u pluku dali přezdívku Pilule, a okamžitě se zeptal:

„Jaké máme ztráty?“

Dodenburg se smutně rozhlédl. Jeho zrak padl na dvojici vojáků, kteří tu leželi se svými zbraněmi, jako kdyby si jen trochu zdřímli. Podle jejich stavu a výrazu hned věděl, co s nimi je, během válečných let to viděl už mockrát.

„Jsou mrtví, doktore.“

Pak se podíval na dno zákopu, kde ležel Dietz, který stále jen tiše vzlykal jako nešťastné dítě a oči si zakrýval rukama.

„To je kadet Dietz, doktore,“ poznamenal Dodenburg.
„Vždyť je to mládě,“ řekl Pilule konejšivě, „spíš ještě chlapec. Já si ho vezmu na starost.“ Vzal sedmnáctiletého mladíka kolem ramen a řekl: „Tak pojď, chlapče, zvedej se! Všechno bude zase dobré. Už jsou pryč.“

Pomalu, s doktorovou rukou kolem ramen, odvrávoral Dietz k podzemnímu krytu.

Dodenburg brzy pustil Dietzův případ z hlavy, protože musel myslet na jiné, mnohem důležitější věci. Německé ztráty za posledních bojů byly v porovnání se ztrátami útočících Rusů mnohem nižší, ale docházelo k nim prakticky každý den od okamžiku, kdy byl první prapor úderného pluku SS Wotan v tomto ukrajinském městě obklíčen. Na Němce se valil útok za útokem, ztráty den ode dne neustále narůstaly. Dodenburg si kladl otázku, jak dlouho se může Wotan ještě udržet, jestliže Rusové budou vrhat do útoku stále nové a nové síly. Měl neblahé tušení, že velení pluku asi nebude chtít pokus o spojení s ním a s jeho vojáky riskovat.

Od zimy roku 1941 byla německá armáda v Rusku na mnoha místech na ústupu. Velká ofenzíva, kterou Hitler na východní frontě v tomto roce ohlašoval, selhala. Führer sliboval, že ovládne Rusko během tří měsíců, ale Rudá armáda a generál Mráz, jak Rusové říkali své hrozné zimě, připravili Němcům kruté ponaučení. Německá armáda – wehrmacht – byla dost zaměstnána svými vlastními problémy. Šlo o to, jak se zachránit, a sotva si mohla dělat starosti kvůli několika stovkám vojáků SS obklíčených v rozvalinách města Charkova.

Dodenburg stiskl rty a znovu se rozhlédl po bitevním poli, které ozářila další světlice. Viděl spoustu mrtvých, ležících ve sněhu jako pohozené balíky nějakých hadrů.

„Musíme se odtud dostat co nejdřív,“ konstatoval zachmuřeně, „jinak...“ Tuto svou myšlenku však raději nedokončil, protože by ji musel dovést k neradostnému logickému závěru.

2. KAPITOLA

Do zákopu, kde se skrývali Schulze a Matz, se najednou skutálela lidská hlava, na níž byla helma s hvězdou Rudé armády. Matz si v té chvíli právě špičkou bodáku čistil špínu z nehtů a jen překvapeně vykřikl:

„To mě teda poser, nákej Rusák bez těla!“

Jeho parťák, obrovitý Schulze, se podíval na dno zákopu, zavadil očima o tu hlavu bez těla a zhnuseně procedil:

„Na to teda nemám teďka moc chut' koukat.“

„Jako kdyby to byl nějaký Číňan,“ komentoval Matz šikmooký obličej se žlutou pletí.

„To je mi fuk, ať si je to třeba královna ze Sáby!“ zavrčel Schulze, „ale koukej ji, Matzi, hned zvednout a vyhodit. Možná, že ji Rusáci budou chtít dostat zpátky.“

„Proč to mám udělat já?“ namítl Matz. „Ty máš rukavice a není hygienický dotejkat se toho holejma rukama.“

„Ty si myslíš, že seš na to moc fajnovej?“ prohodil Schulze a pak dodal: „A není ti jasný, proč bys to měl udělat ty? Já ti teda povím proč – poněvadž seš jenom nízká šarže, a já jsem o hodně víc!“ a ukázal si tlustým palcem na hrud'. „Tak proto je to na tobě!“

„Ale já bych moh něco ošklivýho chytit,“ protestoval Matz.

„To bys moh, třeba kopanec ode mne, pěkně do zadku. Nezapomínej, ty sráči, že vyšší šarže má v pluku Wotan svý privilegia.“

„Ale ty seš přece můj kamarád, Schulze,“ ozval se Matz a s hrůzou se podíval na useknutou hlavu na dně zákopu.

„S nižší šarží žádný přítelíčkování,“ prohlásil Schulze nekompromisně. „A to platí zvlášť tady v tyhle prdeli. Pěkněj synek paní Schulzový se musí starat hlavně o sebe. Jinak nemá šanci přežít.“

Matz zafuněl, vzal utrženou hlavu s helmou, rozmáchl se a hodil ji ven ze zákopu, jako by to byl ruční granát. Hned na to třeskla rána a kolem hvízdla kulka ostřelovače.

„Tak vidíš, ty bavorskej poseroutko, proč jsem chtěl, abys to udělal ty. Rusové na nás pořád číhají, a kdybych to házel já, tak bych se přitom musel postavit – a se svou vejškou bych tu kulku dostal rovnou mezi oči.“

„To mě nenapadlo, Schulze,“ řekl trochu provinile Matz.

„Tomu se ani nedivím,“ popíchl ho Schulze ironicky. „Ty tady totiž nic nemáš,“ a ukázal prstem na hlavu, „kde by tě mohlo něco napadat. Ty tam máš nejspíš ovesnou kaši.“

Připomínka ovesné kaše musela nutně u malého bavorského poddůstojníka vyvolat jednoznačnou reakci: Je třeba jíst. A tak vyndal z kapsy bílého maskovacího pláště kousek černého chleba a začal ho usilovně žvýkat. Byla to dávka už na zítřek. Kuchaři sem dodávali chléb ve velkých černých bochnících a z nich každému vojákovi uřízli krajíc. Ten se ale dostal k vojákovi vždycky už úplně zmrzlý... Po chvilce Matz to žvýkání vzdal a dal krajíc zpátky do kapsy. Pak se obrátil na svého kamaráda:

„Co myslíš, dostane nás velitel odtud?“

Robustní Schulze cítil v hlase svého parťáka opravdovou obavu. Uplynul už týden od doby, kdy Rusové vrhli celou divizi pěchoty proti údernému pluku SS Wotan, jemuž velel standartenfuhrer Geier, a podařilo se jim pluk rozdělit na několik částí, přičemž Dodenburg se svými muži uvízl obklíčen v troskách města a od nejbližších německých pozic ho dělil asi kilometr. Schulze nebyl žádný citlivka, ale nemohlo mu uniknout, že vojáci Wotanu začínají upadat na duchu, a to i ostřílení frontáci, jako byl právě Matz.

Schulze ale zatím optimismus neztrácel – a hned to taky dal najevo:

„Copak nás někdy náš starej nechal v rejži?“ odpověděl povzbudivě.

Matz si utřel kapičku na špičce červeného omrzlého nosu a naučeným pohybem ji mrskl stranou.

„Myslím, že máš pravdu, Schulze.“

„To víš, že mám pravdu. Já mám vždycky pravdu. A víš proč? Poněvadž jsem vyšší šarže než ty. Já myslím, že náš velitel čeká na tu pravou chvíli, abysme prorazili z obklíčení. To víš, nemůžeme si dovolit žádný fiasko.“

Matz přikývl:

„To je fakt, my z Wotanu jako SS nemáme šanci, když se dostaneme Rusákům do pracek. Zmáčknu nás, až nám vejce takhle popraskají,“ pronesl a pokusil se lusknout prsty, aby předpokládaný zvuk napodobil. Měl ale ruce tak zkřehlé, že se mu to nemohlo podařit.

Schulze se při těchto Matzových slovech nefalšovaně otrásl a automaticky si sáhl do rozkroku, snad aby se přesvědčil, že všechno tam dole je na svém místě.

„Nemluv o takovech věcech, ty podělanej poseroutko,“ vyjel na Matze. „To je jasné, že by bylo k vzteku přijít o svůj inštrument šavlí nějakýho kozáka.“ Najednou se však výraz jeho tváře úplně změnil a rozmrzelost z ní zmizela. „Víš co uděláme, Matzi?“ optal se.

„To teda nevím. Tak to vyklop!“

„Mám teď takový to zvláštní nutkání...“

„Zvláštní nutkání?“ užasl Matz.

„Přesně tak, ty skopová hlavo. Dostal jsem chuť, je to poprvé od té doby, co jsme uvízl tady v ty charkovský prdeli.“

Matz nad tou Schulzeho nečekanou choutkou jen údivem tiše hvízdal. „To je opravdu novina,“ vyhrkl s obdivem. „Dostat chuť teď, když nás Rusáci celý dni válčují, venku mrzne až praští a žrádlo nestojí za nic – to ses teda dobře.“

Schulze se zatvářil skromně:

„Jak víš, já jsem byl vždycky v těchhle věcech kabrňák. Ne jako někdo, kdo má pochybný inštrument.“

„To je fakt,“ připustil Matz, jako by Schulzeho narážku nechápal. „Jak ale ty chutě chceš ukojit, když tu není žádný ženský maso?“

„To se teda pleteš, skopová hlavo.“ Schulze se opatrně rozhlédl kolem sebe, jako kdyby je někdo v jejich úkrytu mohl slyšet a tlumeným hlasem pokračoval: „Vzpomínáš si na ty chlápky z naší kuchyně, co před několika dny zdrhli? Celou dobu ubírali obyčejným vojákům z jejich dávek.“

„To jo,“ přerušil ho Matz.

Schulze ztlumil hlas ještě víc, takže ho teď Matz sotva slyšel:

„A po těch chlapech z kuchyně, co se sebrali a zdrhli, muselo někde něco zůstat.“

„To jako co?“ zeptal se Matz.

„Jejich ženský.“

„Jejich ženský?“ podivil se Matz.

„Posloucháš mě, Matzi, nebo ti to vůbec nezapaluje?“

„Nebliň a mluv!“ vyjel netrpělivě Matz.

„Vzpomínáš si, že tam ti chlapi od kuchyně měli dvě ruský ženský? Jedna byla taková mohutná se strašně velkým poprsím a ta druhá měla takový postelový voči. Myslím, že tam v kuchyni myly nádobí.“ Pak se Schulze zašklebil a dodal: „Možná že mohly taky mejt nádobí s roztaženejma nohama.“

Matz začal vzrušením rychle polykat. „Ale kde jsou teď?“

„V troskách továrny na traktory, hned tady blízko. Nevěděl jsem, kde jsou, až do včerejšího nočního útoku. Ale po něm, když všechno ztichlo, tak jsem to uslyšel...“

„Cože? Co jsi uslyšel?“ optal se udiveně Matz.

„Slyšel jsem, jak ženský močí. Abys věděl, tak zvuk ženskýho čurání je zvláštní, prostě jinej než u mužskýho. Asi jako u koní... A pak jsem ještě cítil žrádlo. Vsadím se, že jsou tam dole, žijou ve sklepech a baští ten dlabanec, co naši kuchaři nakradli našim vojákům.“

Matz si olízl popraskané zmrzlé rty a bylo na něm znát, že se snaží usilovně přemýšlet.

„No teda... ženský a žrádlo, to mi zní docela pěkně, kamaráde!“

„Tak si uděláme hezkou chvíli. Dáme si pěknou porci chutný polívky, opravdu z masa, pak pořádný plátek salámu a člověk bude v patřičném rozpoložení, aby si užil i toho svého salámu.“ Schulze si znovu sáhl do rozkroku a rozesmál se, jako by právě pronesl nějaký výborný vtip.

Matz ale rázem posmutněl:

„Jenže – co na to Rusáci? Mají přece kolem své ostřelovače. A kromě toho oni můžou ty ženský v ty rozbitý fabrice teď taky objevit.“

Schulze se podíval pohrdavě na neholenou Matzovu tvář a procedil mezi zuby:

„Kdypak se asi tak miní dát pěkný synek paní Schulzový nachytat od Rusáků? Matzi, člověče! My se tam vydáme přesně ve chvíli, až Rusové začnou své polední ostřelování. Když sem budou lítat ruský granáty, tak tu Rusové nebudou čenichat. Naše riziko nebude velký.“

„Sakra – to je ale nápad!“ rozzářil se Matz. Po smutku už nebylo ani stopy. „To je fakt dobře vymyšlený, Schulze! Jdu s tebou – dáme si salámek a dobrou polívku, a potom ještě to ostatní... Obyčejnej front'ák po tomhle všem může docela spokojeně zhebnout – dokonce s úsměvem na ksichtu.“

„Tak takovýhle úvahy teď koukej pustit z hlavy,“ řekl Schulze rozvážně, jako by si teprve teď uvědomil, do jakého nebezpečného podniku se chtějí pustit. „Nejdřív si řekneme, co budeme potřebovat.“

„Co takhle tučet prezervativů?“ navrhl Matz. „Nechtěl bych, aby se dámy dostaly do maléru.“

„Nech těch keců, Matzi! Ty bys stejně nedokázal přivést ženský do maléru, i kdybys byl vybavenej tam dole jako já. Tak co budeme potřebovat? Především samopal a granáty. Všechno lehký a na dopravu snadný...“

Přesně ve dvanáct hodin onoho mrazivého nevlídného dne, kdy se z olověného nebe chystalo sněžit, ruské dělostřelectvo zahájilo své „polední ostřelování“. Jako poplachové sirény se s úděsným vytím začaly snášet z nebe první granáty, které pak s hrozným rachotem explodovaly v rozvalinách, kde byly pozice Wotanu. Zem se chvěla jako nějaká živá bytost a ti, co přežili, se schovávali na dně zákopů a krytů, rty sevřené děsem. Kadet Dietz ležel dole v krytu a strachy nesmyslně vykřikoval, nebo si chvílemi i cucal palec jako dítě. Doktor Pilule ho konejšil a donekonečna mu opakoval:

„Už to brzy skončí, chlapče. Nemusíš mít strach. Během hodiny to všechno skončí...“

„Vpřed!“ vykřikl Schulze na Matze, „a dej si pozor na pytlík!“

Matz přikývl – jako zkušený front'ák nepotřeboval žádná zvláštní upozornění. Velké žhavé střepiny granátů pročešávaly mrazivý vzduch a po celém terénu byly po výbuších granátů rozesety kouřící jámy, které vypadaly jako vyryté nějakým obrovským krtkem. Matz se vyšvihl na předprseň zákopu. Ruční granáty měl zastrčené do bot, v ruce svíral samopal.

Schulze ho za okamžik následoval. Divoce kličkoval v dešti žhavých granátových střepin, které pročešávaly prostor. Ruský ostřelovač, ukrytý v blízké rozvalině, sice zvedl pušku s teleskopickými mřížkami a zamířil na Schulzeho, ale ten byl rychlejší. Dokázal v běhu úspěšně na ostřelovače vypálit a ten se ve svém úkrytu jen bezhlesně sesunul – na jeho bílém maskovacím plášti se objevila řada rudých skvrn.

Schulze s Matzem běželi dál.

Pak je objevil další ostřelovač. Tomu se dokonce podařilo vystřelit, jenže minul. Byla to ale jeho poslední

rána, poněvadž Matz po něm stačil bez míření mrsknout ruční granát. Následovala exploze, provázená prudkým rudým zášlehem — a ostřelovač byl navždy zneškodněn.

V následujících okamžicích Schulze a Matz dorazili ke vchodu do sklepa zničené továrny. Po namáhavém běhu těžce oddychovali, chvěli se po prožitém vypětí. Běh děsivou palbou je takřka vyčerpával.

I když vstup do rozbité budovy továrny nebyl snadný a navíc stále trvala dělostřelecká palba, přece jen se dostali ke svému cíli o něco blíž. A pak rozeznali jednoznačné zvuky: Prudké oddychování a vášnivé vzdechy... A to mohlo znamenat pouze jedinou věc, což bylo rázem oběma jasné.

„Do prdele! To je průser!“ zaúpěl Schulze a sevřel v zoufalství své ohromné pěsti: „Někdo nás u těch ženskejch předběhnul!“

3. KAPITOLA

Staří bojovní kamarádi Schulze a Matz opatrně, krůček po krůčku postupovali s připravenými samopaly troskami továrny. Vzdechy a sténání, které předtím zaslechli, byly stále hlasitější. Schulze se naklonil k Matzovi a zašeptal:

„Ono jich tam bude asi víc! Jinak by to bylo moc ošklivý – připravit německýho frontáka o trochu radosti. Musíme se tam kouknout.“ Hned nato vrazili do rozbitých dveří.

Zahnuli dolů po sklepním schodišti. Žluté světlo blikajících svíček groteskně vrhalo jejich stíny na protější stěnu sklepení. Zastavili se před jakousi místností a pak tam nahlédli.

Naskytl se jim zvláštní pohled. Uviděli mohutnou ženu rozvalující se na malé železné posteli. Žena byla úplně nahá, jenom na hlavě měla bůhvíproč ocelovou přílbu a v ruce držela malou dýmku, z které pokuřovala. Vypadala otráveně a znuděně se dívala do špinavého stropu. Její ohromná stehna svírala malého šikmookého vojáka, který měl kalhoty stažené až ke kotníkům a divoce na ní rajtoval, jako kdyby mu šlo o život. Svůj výkon provázel nesmírně hlasitým hekáním.

U protější stěny sklepní místnosti byla jiná mohutná žena, na jejíž postavě vynikaly obrovské obnažené prsy, které jí visely téměř k pasu. Obryně míchala něco v hrnci na kamnech. Vedle ní trčel jiný drobný, asiatsky vyhlížející voják, který své temné, vykulené oči nemohl odtrhnout od podívané na železné posteli. V ruce svíral láhev vodky a neustále si přihýbal.

„Ta ženská u kamen, taje tak na mou míru,“ šeptl nadšeně Matz.

„Já mám chuť na tu s tou fajfkou,“ souhlasil Schulze. „A ty, Matzi, nedopust', aby ten šikmookej vychlastal celou flašku. Bylo by to moc pěkný, kdybysme si před akcí mohli něčeho trochu loknout.“ Matz mlčky přikývl a olízl si rozpraskané rty, jako kdyby byl velice hladový nebo žíznlivý. Možná to bylo obojí...

„Bud' opatrněj!“ upozornil ho Schulze, „nespoléhej na to, že se věnujou jen svejm radovánkám! Tak –jdeme na to!“

Šikmooký voják na posteli strašlivě vzdychl, jako kdyby prožíval nějakou velkou bolest, a sesunul se z ženy, která dál pokojně vykuřovala z dýmky. Druhý voják, který zatím postával u kamen, vyrazil dopředu s rozepnutými kalhotami, které mu spadly až na hubené kotníky. Sápál se na horu ženského masa a tvářil se přitom jako šerpský nosič, který právě spatřil zasněžené vrcholy Mount Everestu. Druhá žena dál postávala u kamen a věnovala se svému hrnci. Dělala to ale se zjevnou nechutí, jako kdyby to byla nějaká práce za trest.

Schulze se mimovolně usmál, když se malý voják vrhl na ženu, která pořád klidně bafala z dýmky a vůbec působila dojmem, že se jí nějaké jeho snažení netýká. Zřejmě jí to bylo jedno. Ale ta druhá..., ta určitě nebude pořád jenom míchat, až přijde pravá chvíle!

„My jim to předvedeme,“ pomyslel si.

Kývl na Matze a připravil si samopal.

Matz mu dal znamení, že rozumí, a taky si připravil zbraň. Ani nemusel nic říkat...

Schulze pak počítal do tří a poté vpadl dovnitř se samopalem u boku. Zůstal stát s rozkročenýma nohama a zavelel lámanou ruštinou: „Ruki vverch!“

Voják u kamen poslušně zvedl ruce nad hlavu. Obrovská žena na železné posteli vyndala dýmku z úst a upoceného vojáka, který se na ní povaloval, varovně t'ukla do hlavy. Ten něco vztekle zabřebentil a

váhavě se otočil.

„Můj bože!“ vykřikl zděšeně, když uviděl dva muže v uniformě SS, jak s připravenými zbraněmi stojí v žlutavém světle plápolajících svíček. „Germánci!“

„Ano, Germánci!“ zavrčel Schulze a v okamžiku, kdy se voják snažil postavit, významně ukázal na hlaveň samopalu. Voják ale přece jen vstal, rychle se zorientoval a zjevně pochopil neradostnou situaci.

Žena na posteli ještě jednou vyfoukla kouř z dýmky a pronesla perfektní němčinou:

„To nemůžete zaklepat, než vejdete do místnosti, v níž se zdržuje dáma? To vás nikdo neučil?“

„Rukulíbám, madame,“ reagoval galantně Schulze.

Druhá žena u kamen se usmála – a ta s dýmkou náhle zašveholila zvucným falzetem:

„To už zní lépe. Doufám ovšem, že se mě nepokusíte zneužít.“ Pak pevně sevřela svá obrovská stehna a stydlivě položila obrovitou tlapu na hustý černý porost na podbřišku.

„Máte mé slovo, madame,“ pravil Schulze, „že k ničemu nedojde bez vašeho výslovného souhlasu. Od tohoto okamžiku se můžete považovat za mou chráněnkyni. Jako byste byla má snoubenka...“ Volnou rukou jí poslal vzdušný, mlaskavý polibek.

Matz s potěšením konstatoval, že mohutná žena i na něho slibně zamrkala.

„Mám problém,“ postěžovala si žena. „Hrozně mě bolí záda. Co s tím můžu dělat?“

Schulze byl sice okouzlen ženskými půvaby, ale ani na okamžik přitom nepřestával být ve střehu, a tak koutkem úst procedil k Matzovi: „Dávej bacha, jsou to všichni Rusáci! A nečum tak lačně na tu mou chráněnkyni – ta není pro tvý potěšení.“ A poslal ženě s dýmkou další vzdušný mlaskavý polibek.

Matz rychle odzbrojil ruské vojáky a svázal jim vzadu jejich vlastními řemeny ruce. Ty jim pak ještě omotal kolem krku. Byl to starý trik, který se praktikoval u vězňů i zajatců. Při pokusu o uvolnění z pout se svázání začínali škrtit...

O chvíli později Matz něžně štípl druhou ženu do ohromného prsu a pak jí vzal z ruky sběračku. Ponořil ji do hrnce, odkud se mu podařilo vylovit pěkný kousek masa.

„To je jako pěkný dáreček pod vánoční stromček!“ zajásal. „Hrachová polívka s opravdovým koňským masem!“ vykřikl a téměř hystericky se zasmál. „Tak si myslím, že kdybych teď padnul, tak jako šťastnej člověk!“

Najednou však Matz zmlkl a poslouchal. Dělostřelecká palba ustala. Nad nimi bylo slyšet jakési nejasné zvuky, provázené něčím, co připomínalo dusání kopyt. Schulze na něho vrhl významný pohled. Oběma hned bylo jasné, o jaké zvuky jde.

„Kozáci!“ zašeptal Schulze.

„Kozáci!“ Žena s dýmkou zbledla. „Ti hajzlové kozáci! Vy víte, co dělají takovýmhle ženským?“

„Jo, to víme,“ ozval se Matz. „A taky víme, co udělají s německejma maníkama.“

Schulze teď jednal rychle. „Zhasni světlo,“ nařídil Matzovi okamžitě, „sundej hrnec z kamen, to by nás mohlo prozradit – nějaký zarostlej kozák může hned ucejtit vůni dobrého žrádla a jít za ním. A teď se všichni stáhnem na konec sklepení.“

Nepotřeboval ostatní pobízet. Dokonce i ruští zajatci měli zřejmě obavy, co by s nimi bylo, kdyby se v téhle situaci dostali kozákům do rukou. Znali přece jejich krutost, a tak se rychle vrhli s ostatními do temného sklepení. Schulze šel poslední – a bylo to tak trochu jako nošení dříví do lesa, když ostatní varoval:

„Tak se, mládeži, připravte, čekají nás všivý časy...!“

„Nástup!... Všichni nástup!“ vykřikovali horliví důstojníci, k jejichž povelům se hned připojovaly pronikavé píšťalky poddůstojníků.

Doktor Pilule si ve svém krytu začal chystat chirurgické nástroje, aby mohl při novém krveprolití znovu zasáhnout. Stačil mu jen letmý pohled na kadeta Dietze – a bylo mu jasné, že mladík je na konci se silami. Dietz se chvěl strachy jako osika. Jenže i za tohoto stavu musel plnit své povinnosti, stejně jako ostatní nemilosrdné zkoušení příslušníci pluku Wotan.

„Lituju, chlapče, ale budeš se muset zvednout. Sturmabfuhrer Dodenburg potřebuje každého muže, který je schopen udržet pušku.“

Dietz otevřel ústa, jako kdyby chtěl protestovat, ale pak si to rozmyslel. Nasadil si přilbu, vzal samopal a

beze slova opustil kryt. Pilule jen pokýval hlavou a soustředil se na přípravu k náročným úkolům. Raději dělал, že neslyší dunění stovek kopyt kozáckých koní, blížících se k pozicím Wotanu.

„Už jedou!“ zařval Dodenburg, když se na koních, jejichž hřívy za rychlé jízdy prudce vlály, vynořili kozáci s tasenými šavlemi. „K palbě připravit! Pal!“ zavelel.

Nepotřeboval svým vojákům rozkaz opakovat.

Pohled na útočící jezdce skutečně vzbuzoval hrůzu. Kozáci mohli dosáhnout německých zákopů během okamžiku – a tam pak mohli sekat a stínat hlavy svými hroznými zahnutými šavlemi. Tihle jezdci, patřící k nejobávanějším jednotkám Rudé armády, neznali slitování a jejich posláním bylo zabít. Nebo museli očekávat, že sami budou zabiti. A teď se na ně spustila prudká palba německých nepřátel.

Dodenburg se nepřipojil ke střelbě společně s ostatními. Jeho zkušený pohled sledoval celou linii útočících jezdců, protože mezi nimi hledal ten nejdůležitější cíl. Posléze ho uviděl. Uprostřed útočící linie se drželi praporečníci: byli to dva jezdci, muži ohromných postav, téměř obři, a ti svírali v rukách vlající prapory. Ty dva ale přece jen ještě přečníval jiný gigant – obrovitý důstojník, který měl vysokou kožešinovou čepici, papachu, švihácky posunutou na stranu a v zubech svíral dlouhou ruskou cigaretu – papirosu. To bude nespíš jejich velitel, ten jejich ataman, řekl si Dodenburg. Zvedl samopal a na kozáckého důstojníka zamířil.

Dávka z Dodenburgova samopalu však nezasáhla velitele, ale jednoho z praporečnicků. Chlap se postavil v sedle, jako by ho vyzvedla nějaká ohromná ruka – a pak se sesul. Dodenburg jen vztekle zaklel, protože velitel jel dál a na jeho široké tváři se i na dálku dal tušit sebevědomý úsměv.

Dodenburg rychle nasadil do samopalu další zásobník. Vtom se k němu přisunul kadet Dietz, kterému po bledé tváři stékaly proudy slz. Mladík se hystericky rozkřičel a zoufale ze sebe vyřázel:

„Já už nemůžu... Smilujte se, prosím...!“

Jeho velitel se k němu vztekle obrátil, bylo jasné, že ho Dietzovo chování v téhle vypjaté chvíli strašně rozzlobilo. Nedokázal se ovládnout a uhodil Dietze pažbou svého samopalu přímo do vyděšeného obličej. Dietz klesl na kolena a pak se zhroutil do zmrzlého bahna na dně krytu.

Kozácký útok teď dosáhl téměř německých pozic. Obránci neustávali v zuřivé palbě, ale nepřítel – i když utrpěl velké ztráty – postupoval vpřed. Mezi troskami budov zmateně pobíhali ranění koně bez jezdců, bylo vidět i koně, kteří zůstávali stát a třásli se strachem nad mrtvými těly svých pánů... A naopak – byli tu i jezdci, kteří přežili své koně a teď jako pěšáci stále svírali v ruce zahnuté šavle s odhodláním bojovat a zabít.

„Bodáky nasadit!“ zařval Dodenburg do praskotu výstřelů. Jeho muži rychle poslechli.

Byl to ten nejstrašnější rozkaz, jaký může být v boji dán. Znamenal, že se bude bojovat až do samého konce.

Vojáci nasadili bodáky ostré jako břitva a připravili se...

„Už jsou tady! Na ně!“ zaječel někdo vysokým, hysterickým, takřka ženským hlasem.

Přední kozácký jezdec dorazil na předprseň zákopu a zuřivě se rozmáchl zakřivenou šavlí. Podařilo se mu hned prvnímu německému vojákovi rozetnout hlavu. Dodenburg na něho instinktivně vypálil dávku ze samopalu. Kozák byl mrtvý ještě dřív, než dopadl na zem.

Na celém bojišti teď probíhaly nelítostné boje muže proti muži. Kozáci na svých koních sice nemilosrdně řádili a sekali kolem sebe šavlemi, ale němečtí pěšáci se na ně vrhali s bodáky – a často sklízeli úspěch. Žádná z bojujících stran neměla s protivníkem slitování. Když voják padl na zem – ať to byl kavalérista nebo pěšák, vždy byl bez milosti zlikvidován. Všude se střílelo, sekalo, bodalo a vraždilo. Jedni přitom bolestí či vzteky řvali, jiní si ulevovali nadávkami a sprostotami. A mnozí s krvavou pěnou na rtech umírali.

Postupně však intenzita kozáckého útoku slábla. Stále více koní pobíhalo bez jezdců a bylo také čím dál tím víc jezdců, kteří přišli o koně. A právě tito jezdci bez koní se začali stahovat.

Dodenburga boj dost vyčerpal. Uvědomil si, že prudce oddechuje, jako po nějakém běžeckém závodě. Věděl ale, že musí splnit ještě jeden úkol – musí dostat toho jejich velitele, toho atamana! Byl přesvědčen, že kdyby se mu podařilo atamana zlikvidovat, určitě by to zlomilo ducha nepříteli, jeho odhodlání útočit... Kde jen ale ten chlap může být?

Pak ho najednou uviděl. Ruský velitel teď už byl bez koně a bojoval jako pěšák, stále však měl na hlavě

papachu švihácky posunutou na stranu a v ústech dokonce i tu dlouhou ruskou cigaretu. V jedné ruce svíral zkrvavenou šavli, v druhé pak velkou starou ruskou pistolí.

Dodenburg k němu vykročil. Musel přitom odkopnout kozáka, který – ač raněn – se pokoušel ze země na Dodenburga zaútočit...

I Dodenburg teď měl pěšáckou zbraň – vzal si bodák zabitého německého vojáka. Rus Dodenburga zpozoroval a zřejmě se rozhodl, že s ním svede zápas. Furiantsky se usmál a rusky ho vyzval: „Nu... davaj!“ A pak odhodil pistolí, čímž ho vyzval na regulérní souboj muže proti muži.

Dodenburg vyrazil s bodákem vpřed.

Kozák tento výpad ostřím blyštivé šavle snadno odrazil a prohodil:

„Nět gut, germánec!“

„To se uvidí!“ zařval vztekle Dodenburg a znovu podnikl s bodákem rychlý výpad. Tentokrát byl úspěšný — podařilo se mu zasáhnout protivníka do ramene. Ten vykřikl a rozmáchl se šavlí.

Dodenburg zachytil smrtící úder skutečně v posledním okamžiku... Rus se ale dopustil chyby. Při svém rozmáchnutí dal Dodenburgovi šanci. Ten na nic nečekal a vši silou, která mu po těžkém boji ještě zbyla, vrazil svému protivníkovi bodák do břicha. Rus zalapal po dechu a rukama sevřel místo svého zranění. Ještě chvíli se s vytřeštěnými očima držel na nohou, ale to už umíral.

Byl to děsivý zvuk, když Dodenburg vytahoval bodák z nepříteleva těla a znovu ho do něj zabodl. K tomu ještě slyšel, jak kozák skřípe zuby nesnesitelnou bolestí. Smrtelně zraněné tělo se začalo sesouvat, muži se podlamovala kolena. Dodenburg si uvědomil, že mu bodák padá z rukou. Zvedl ze země pušku a stiskl spoušť. Po zásahu vyhrězla kozákova střeva z břicha a vydala svůj nevábný žlutavý obsah. V příštím okamžiku ruský velitel padl k zemi. Byl mrtev.

Scéně přihlížel vyděšený kadet Dietz. Vzlykal a za žádnou cenu se nedokázal uklidnit.

4. KAPITOLA

Unavený Dodenburg vstoupil do krytu, kde leželi ranění. Doktor řečený Pilule právě skončil svou práci a ještě měl ruce od krve. Byl velmi vyčerpaný a musel si přihnout kořalky, aby se trochu sebral.

Dodenburg ho nechtěl obtěžovat, a tak se šel za raněnými podívat sám. Každému, kdo byl vůbec schopen vnímat, řekl nějaké povzbudivé slovo. Jakéhosi mladíka pohládl po hlavě a pochválil ho:

„Dobře ses držel, chlapče. Jen tak dál! Byl jsi výborný!“

Doktor ještě jednou polkl a povzdechl si směrem k Dodenburgovi:

„Musel jsem se napít. Jsem úplně vykapanej. Byla to strašná práce.“

„To věřím, doktore. Bývá to hrozné vždycky, ale dnes je to tím horší, že musíte dělat jen s tím málem, co máte dispozici.“ Dodenburg ukázal na hromadu buničinových ob vazů na hrubém kulatém stole, kde doktor prováděl operace.

„Děkuju vám, Kuny,“ řekl unaveně doktor.

Dodenburg ho vzal jemně pod paží a šel s ním do vzdálenějšího konce krytu, aby ranění nemohli slyšet, co si budou povídat.

„Doktore, můžete mi říct, jestli všichni ranění budou schopni pohybu bez cizí pomoci? Prostě – jestli budou moci jít sami?“

Plukovní lékař byl už v letech, žádný zelenáč. Teď chvíli uvažoval, než s unaveným úsměvem odpověděl:

„Víte, proč mi vojáci říkají doktor Pilule? Podle nich je to tak, že jim vždycky dávám buď ricinový olej na zácpu nebo aspirin na všechno ostatní. Víte, kdyby to tak aspoň bylo – a já jim tím aspirinem mohl zmenšit bolesti, asi by to vyšlo nastejno. Nevím ale, jestli si můžou slíbovat, že s nějakým práškem budou lip snášet mimořádné útrapy boje... Ale proč jste mi dal tu otázku?“ zeptal se, ačkoli už určitě tušil, kam tím Dodenburg směřuje.

„Je vám jasné, že tu nemůžeme zůstat navždycky a že nemáme naději, že se v brzké době dostaneme do kontaktu s vlastními vojsky. Jsou od nás moc daleko. Podle rádiových zpráv se zdá, že nás velení považuje za ztracené. Takže nezbyvá než okamžitě odtud vyrazit.“

„Proč okamžitě?“ optal se doktor. Dodenburg ze všeho nejdřív vytáhl z kapsy zkrvavenou mapu.

„Tu jsem sebral ruskému veliteli, kterého jsem zabil. Podívejte se na ni. Já vím, že na tom s ruštinou nejste valně – asi jako já. Jenže ty poznámky inkoustovou tužkou jsou dost jasné.“

Doktor přimhouřil oči a v ubohém světle krytu se snažil rozluštit, co je na ukořistěné mapě napsáno. Po chvíli podotkl:

„Pokud to můžu posoudit, Rusové připravují obchvatný útok po obou stranách Charkova a vypadá to, že se budou snažit odříznout naši 6. armádu, které velí generál Paulus.“

„Přesně tak,“ souhlasil Dodenburg. „Předpokládám, že teď jsou ještě zaměstnaní likvidací izolovaných míst odporu – takových, jako jsme my. Až město vyčistí, využijí místních komunikací k tomu, aby mohli provést přesun – a potom už jen sevřít kleště.“ Doktor překvapením jen hvízdal. „To je ale klíčová informace!“ „To máte pravdu — a šéf Paulusovy rozvědky by možná za tuhle informaci dal i jednu ze svých koulí.“

Doktor se usmál:

„To by snad nemuselo jít až tak daleko, Kuny, ale přesto asi chápu, co tím chcete říct. Jsem jen felčar a o těch čistě vojenských záležitostech toho moc nevím. Ale kdyby tohle Paulus věděl, mohlo by to nejspíš hodně ovlivnit náš postup. Bylo by jasné, jak Rusy zmáčknot.“

„A nejenom to. Mohlo by to zastavit nesmyslné válečné akce na východní frontě až do té doby, dokud nenastane s příštím jarem lepší počasí a wehrmacht bude moci znovu přejít do ofenzívy.“

Doktor souhlasně přikývl:

„Dobře... A co s tím, Kuny, chcete udělat?“

„Chci se pokusit o průlom,“ vyhrkl okamžitě Dodenburg. „Podle téhle ukořistěné mapy jsem k tomuhle závěru prostě musel dojít... Kromě toho: Naši vojáci jsou den ode dne slabší a dostávají teď už jen poloviční dávky potravin. A taky naše zásoby munice jsou nebezpečně nízké. Musíme vyrazit, jinak zhebne.“

„Kdy?“ optal se suše doktor.

„Dneska večer. Podle mých propočtů se nacházíme asi kilometr od předních pozic Paulusovy 6. armády.“

Pod rouškou tmy bychom mohli být schopni jít na Rusy z týlu, tam pak prorazit, a pokud bude štěstí na naší straně, dosáhneme německých linií někdy za svítání.“

Doktor chvíli uvažoval a pak ustaraně vrhl pohled na raněné, kteří leželi v přítmí u stěny.

„Tohle je v celé akci nejslabší článek... Musíte vzít v úvahu, že možnosti jejich pohybu a tempa nebudou valné.“

„Já vám, doktore, rozumím,“ řekl Dodenburg. „Ty nejsilnější vojáky dám do čela. Můžou se pustit do boje, kdyby to bylo nutné. A v závěsu pak půjdou vaši svěřenci...“

„Já budu s nimi,“ přerušil ho doktor. „Domluveno. Souhlasím... A dám vám ještě k ruce kadeta Dietze. Ten mládenec se ale nervově zhroutil a sotva může vzít do ruky zbraň.“

Dodenburg si povzdechl.

„Nevím, co si s tím mladým mužem počít. V žádném případě se s ním stejně nedá počítat pro boj.“ A pak, jako by ho Dietz dál nezajímal, podotkl: „Určitě ale musíme připravit důkladné týlové zajištění pro vaše raněné. Nikdo z nich tu nesmí zůstat. Co myslíte?“

„Bude to fuška, Kuny. Ale pokud jde o mne, udělám, co budu moci.“

„Dík, doktore. Tak já vás tu teď nechám s těmi raněnými. Ať jsou připraveni na to, co je čeká. Chlapci z kuchyně chystají poslední jídlo na dnes večer, aby všichni vojáci v sobě měli nějakou slušnou krmí ještě než vyrazí.“

„Jo, to by mělo být něco mimořádného,“ řekl doktor a pousmál se, ačkoliv k nějakému úsměvu teď vůbec neměl žádný důvod.

„Přesně tak!“ Dodenburg se dotkl rukou přílby, aby se s doktorem vojensky rozloučil. „Vyrážíme v 18.00,“ dodal ještě – a pak odkráčel. Doktor Pilule se za ním pln obav beze slov díval.

Asi sto metrů před Dodenburgovou skupinou se ve sklepení rozbité továrny krčili Doddůstojníci Schulze a Matz a promýšleli, jak se odtud dostat ven. Nad nimi bylo slyšet bujaré hlasy kozáků, kteří popíjeli svou denní dávku vodky a přitom se smáli a hlaholili. Někdo tam nahoře taky hrál na harmoniku.

Staří frontáci Schulze a Matz dobře věděli, k čemu dřív nebo později musí dojít.

„Až nahoře vychlastají svou dávku, tak tady začnou bloumat a koukat, co by kde sebrali. A při tom se můžou dostat i sem dolů. A jestli k tomu dojde, tak teda budeme v hajzlu.“

„To je sice fakt,“ poznamenal Matz, „ale ať to vezmu jak chci, je to k vzteku. Je tu takovýho žrádla!“

„Co když mě ti kozáci budou chtít zprznit?“ strchovala se mohutná žena v přílbě. Jmenovala se Gerda a pocházela z povolžských Němců – proto tak dobře mluvila německy.

Schulze se na ni pobaveně podíval. Nejdřív si myslel, že si Gerda dělá legraci, ale podle jejího výrazu dospěl k tomu, že to žena myslí vážně.

„Vás? Kozáků tu sice může být spousta, ale...“

Gerda se otrásla jakoby hrůzou a její mohutná řadra se pod navlečeným tlustým vlněným pulloverem zatřásla jako náryp.

„Nemějte obavu, Gerdo,“ utěšoval ji Matz, „ti kozáci budou pravděpodobně s pannami postupovat velice jemně.“

Druhá žena se rozesmála. I když nebyla povolžská Němka, zřejmě něco z němčiny rozuměla.

Pochmurně uvažovali, co dál podniknout – a ve sklepě se rozhostilo tísnivé ticho, přerušované jedině vzdáleným opilým chechtotem a řevem kozáků, kteří byli nahoře. Schulze si byl vědom, že čas utíká a že dříve nebo později budou opravdu objeveni, a tak řekl:

„Po schodišti odtud utýct nemůžeme. To je jasný bez debaty. Není tu náhodou ještě nějaký jiný východ? Vy dvě,“ obrátil se k ženám, „jste tu přece nějakou dobu byly, nevíte o něčem?“

„Já vím o tom, že kuchaři někdy někam dozadu chodili,“ ozvala se lámanou němčinou druhá z žen.

„To je pravda,“ přerušila ji Gerda a v jejích očích jako by teď svítila nějaká naděje. „Když to na ně přišlo – oni mívali průjem – tak si udělali nějakou latrínu na konci sklepa, kde byl zadní vchod továrny.“

To, co říkala Gerda, Matze ale vyděsilo:

„Já nemám chuť prolezat nějakým posraným hajzlem!“ zaprotestoval.

„Nežvaň!“ vyštěkl na něj Schulze. „Já radši budu prolezat hovnama, abych se dostal ven, než čuchat ke kytkám dva metry zespodu. Copak ti to nedošlo?“

Matz zachmuřeně kývl:

„Ale jo, došlo.“

Schulze pohlédl na Gerdu:

„Pojďte se mnou a podíváme se na ten hajzl, co si ti chlapi z kuchyně udělali. Doufám, že ti dobytkové neměli sračku moc dlouho.“

Matz si vzal na starost oba svázané zajatce a všichni se pak vydali do hloubi sklepa. V čele postupovali Schulze a Gerda – a brzy je skoro omráčil hrozný puch, který vycházel z provizorní latríny. Každým krokem ten puch narůstal.

„Ti parchanti asi měli tučnou stravu,“ vrčel Schulze a snažil se tajit dech, „když toho z našich porcí tolik nakradli!“

Pak se zastavili a Schulze si vzal baterku, kterou měl připevněnou na maskovacím plášti. V mdlém modrém světle baterky si prohlížel latrínu, kterou si tady kuchaři udělali.

Byla to obvyklá latrína, kterou vojáci Wotanu zažili během války na mnoha místech – dlouhé koryto z latěk z dřevěných beden a na posazení dlouhé prkno, podepřené na obou koncích cihlami.

„Moc vábně to nevypadá,“ zavrčel Matz.

„To máš pravdu, kamaráde,“ souhlasil Schulze, „ale když se dostaneme až tamhle,“ a posvítíl baterkou k prohlubni u vzdálené stěny, „tak teprve potom budeme muset kousnout do opravdu kyselého jablka.“

Prohlubeň byla zřejmě užívána k tomu, aby se odvedly výkaly ze žlabu, když byl plný.

„Kdyby bylo jenom to,“ pronesl Matz zachmuřeně, „byl by to moc šťastnej konec.“

Schulze si znovu pozorně prohlédl prohlubeň a pak prohlásil:

„Myslím, že tamtudy můžeme všichni prolízt, i Gerda.“ Gerda zafuněla, ale nic nenamítala. „Musíme se dostat nejdřív k té prohlubni. Ale jak?“

„To je fakt, ale jak?“ souhlasili všichni.

Hluk nahoře sílil. Schulze s Matzem odhadovali, že kozáci už zkonsumovali svou denní dávku vodky a teď začnou bloumat po budově.

„Musíme si pospíšet!“ řekla Gerda. „Každou chvíli nás můžou najít! Prosím vás, Schulze, nedávejte nás těm kozákům na pospas! A vrhla na poddůstojníka zoufalý pohled.“

„Žádný strach, ctěná dámo!“ pronesl Schulze galantně. „Já vás ochráním.“

„To je možný, ale musíš se pustit přes ty hovna jako první,“ řekl na to Matz hodně negalantně.

Schulze náhle spráskl rukama, až sebou Gerda leknutím trhla.

„Už to mám! zašeptal nadšeně.“

„A to jako co? hlesl Matz.“

„Jak se dostat přes ten sajrajt bez větších problémů – teda bez toho, že z nás bude sajrajt taky.“

Matz se podíval na svého hřmotného parťáka, jako kdyby se Schulze zbláznil.

„Tak teda jak, můj drahej kamaráde? Jak to ten pěkný synek paní Schulzový chce udělat?“

Schulze vrhl kradmý pohled na oba zajatce a koutkem úst procedil:

„To zaříděj tihle dva šikmooký.“

5. KAPITOLA

Německý oddíl zformovaný do protáhlé kolony pomalu postupoval krajinou, kterou ničivě poznamenala válka. Vojáci působili dojmem, že jsou snad poslední žijící tvorové ve vesmíru, podobali se malým broučkům ploužícím se v nehostinné pustině. K tísnivé atmosféře ještě přispívalo náhlé ticho, neboť ustala nepřetržitá dělostřelecká palba. Všichni vojáci Wotanu, kteří se pokoušeli uniknout z ruského sevření, cítili, že z trosek na ně číší hrůzné, děsivé nebezpečí. Čas od času se museli zastavit a zkontrolovat, zda nejsou sledováni. Stále pevně svírali zbraně, připraveni k palbě.

Pocit ohrožení byl sice nepříjemný, ale vcelku byl Dodenburg spokojen s tím, jak evakuace jeho oddílu probíhala. Rozdělil muže do skupin, několik jich zaujalo palebné postavení a občas vystřelili přes zemi nikoho do míst, kde se zakopali Rusové. Potom se zadní voj oddílu stáhl, ale pořád museli pamatovat na zajištění pro případ, že by za nimi Rusové poslali nějaké hlídky. Všechno zatím dobře vycházelo a ani jednou na ně nikdo nevystřelil. Když budou mít štěstí, říkal si Dodenburg, tak se v poklidu dostanou k pozicím Paulusovy 6. armády.

Teplota klesla hodně pod nulu a bylo už nesnesitelně chladno. Občas od Sibíře zafoukal mrazivý ledový

vítr a ostré bodavé jehličky se bolestivě zarážely do vychrtlých strhaných tváří. Dodenburg si ale říkal, že tohle mizerné počasí je taky k něčemu dobré, poněvadž ani nepřítel se nepohne do akce...

Mrazivý vítr se znovu prudce opřel do tváří vojáků. Z jejich obočí visely ledové rampouchy a při každém dechu to ostře bodlo v plicích. Těla vojáků svíral chlad a svaly na nohou se zoufale napínaly ve snaze jít co nejrychleji sněhem, do něž vojácké boty hluboko zapadaly a posunovaly se jen s velkou námahou krůček po krůčku vpřed. V těchto chvílích se projevila železná disciplína Wotanu, spjatá s odhodláním a rozhodností důstojníků i poddůstojníků, kteří dokázali vyčerpanou jednotku udržet v pohybu.

Unavení muži s očima přivřenými před ledovým větrem si namáhavě razili cestu na západ a s napětím čekali, zda se odněkud neozve ruská výzva „stůj!“, která mohla znamenat katastrofu. Až doposud se však nic nedělo. Zdálo se, že se celá fronta uložila ke spánku.

Dodenburg se pokoušel nemyslet na útrapy tohoto nočního pochodu, a tak se raději pohroužil do svých vzpomínek. Nejdříve si vzpomněl na ženu, s níž se kdysi miloval. Byla to velká blondýna s mohutnými ňadry, která na sobě měla jen podvazkový pás a průsvitné černé punčochy. Setkal se s ní v létě roku 1940 a zdálo se mu, že to bylo v úplně jiném světě. Pak přišla vzpomínka na panenský zjev berlínské rudovlásky, jejíž ústa slastně vzdychala a tělo skrápěl pot, když do ní poprvé vnikl. Pak si vzpomněl na italskou brunetku, na její temné oči, které tolik slibovaly, ale také na to, jak mu dívka nedovolila, aby se jí zmocnil, poněvadž dodržovala italskou zásadu, že zůstane pannou až do sňatku, přesto však dokázala ukojit jeho vzrušení vynalézavými, až perverzními způsoby.

Potom se ale začal nepříjemně ozyvat Dodenburgův žaludek a jeho vzpomínky se obrátily jiným směrem — začal myslet na to, jaká jídla měl rád v dětství. Byla to prostá venkovská strava: kyselé zelí, pečené vepřové koleno, polévka se zeleným hráškem, které se mezi dětmi říkalo „prdlavka“ a v níž plavaly velké kusy párku... Pak měl ještě moc rád smažená vejce se slaninou...

Najednou se ze svého vzpomínání probal: To, co teď ucítil, byla skutečnost, nebo se mu něco zdálo? Ne, Dodenburg se nemýlil, jeho smysly ho neklamaly. Cítil, že se tu někde něco pálí a že se tu připravuje jídlo. Napínal zrak do inkoustové tmy a snažil se objevit, odkud vůně přichází. Byla to vůně hořícího dřeva, možná borovice. Dodenburg zaklel — někdo byl před nimi, a to mohli být jedině Rusové.

„Rusáci!“ varoval ostatní okamžitě a kolona se zastavila. Aspoň na chvíli si tak mohli vojáci, lapající po dechu, odpočinout. „Jsou tam někde vpravo.“

Kadet Dietz byl v té chvíli několik metrů za Dodenburgem, a když zaslechl jeho varování, vystrašeně se chytil doktorovy paže:

„Že nás nedostanou, doktore, vidíte?“ vyhrkl.

„Samozřejmě, že ne,“ uklidňoval ho doktor a jemně uvolňoval paži z jeho sevření. „Náš velitel byl už v jiných a horších situacích. Dostane nás i z tohohle, nebojte se.“

Dietz zasténal a v tom okamžiku doktor očekával, že se mladík zhroutl. Ten se však kupodivu přece jen vzchopil. Doktor byl rád, protože věděl, jak snadno by ostatní za takovéhle situace mohli propadnout panice. Ranění byli při záchranné akci závislí na pomoci zdravých — a jistě se teď necítili nejlíp. A jak by jim asi bylo při představě, že je tu mohou nechat bez pomoci napospas osudu?

Dodenburg si uvědomoval, že teď není čas na dlouhé úvahy. Už nebyla cítit jen vůně, ale bylo slyšet i hlasy. Bylo jasné, že Wotan nesmí váhat, že musí využít mrazivé temnoty k co nejrychlejšímu úniku.

Prchalo jich víc než sto — a při svém hlemýžďím tempu se vystavovali velkému riziku, že je Rusové objeví. Dodenburg v duchu zaklel, protože si uvědomil, že neexistuje jiná možnost, než se pokusit nebezpečí obejít a pak teprve oklikou jít dál.

„Následujte mě,“ zašeptal k mužům za sebou a sám se snažil rozeznat, odkud nějaký zvuk přichází.

„Jdeme směrem k tomu pahorku tam vpředu vlevo.“

Poddůstojník, který byl za ním, si něco pro sebe zavrčel, ale jednal podle Dodenburgova rozkazu.

Doktor se rychle obrátil k řadě potácejících se raněných. Vzal a rozdal poslední tabulky čokolády, aby lidem dodal víc energie, ačkoliv ho napadalo, že toho možná později bude litovat. V jeho nitru se však ozval drsný cynický hlas: „A bude vůbec ještě nějaké ‚později‘?“ Nahlas ovšem doktor raněným vojákům řekl: „Jen se pořád držte! My s kadetem Dietzem vás nikdy neopustíme. Nemějte strach. Jen vydržte!“

Dietz neřekl ani slovo. Nemohl. Tak moc se bál...

Asi před hodinou Schulze s Matzem propustili na svobodu zajaté šikmooké vojáky. Předtím jich využili jako živých lidských mostů při průlezu zapáchajícími výkaly v latríně, z níž vedla cesta ven z budovy. Během cesty hrozným smradem došlo k menší nehodě, když Gerda svou vahou skoro zadusila jednoho ze zajatců, jehož drobná postava takovou tíhu mohla jen těžko unést. Zajatý voják však své utrpení snášel statečně, byl zřejmě opravdu rád, že se svým druhem a touhle zvláštní společností nepadli do rukou kozáků. Těžko by něco vysvětlovali...

Schulze se lámanou ruštinou se zajatými vojáky domluvil. Přichystali si z kupy sněhu něco jako očištnou lázeň a obdarování německým náhražkovým mýdlem se pokoušeli aspoň trochu zbavit nevábnych pozůstatků únikové cesty. Byli vlastně se svým osudem spokojeni, protože teď už jim bylo zřejmé, že mohou přežít – a tak odcházející čtveřici nakonec ještě zamávali.

„Tak o tom přemýšlím,“ komentoval Matz, co se před chvílí událo, když s oběma ženami vyrazili do noci na další cestu, „ti chlapi budou moct svejmnoučatům vykládat, že hovna je nezabila, ale že jim zachránila život.“

„Jestli vůbec budou žít, aby náký fakany mohli mít,“ cynicky podotkl Schulze.

O půl hodiny později se přiblížili k poslední pozici Wotanu a opatrně, jako zkušení frontáci, připravení pálit od boku, potichu do tmy zavolali:

„Jdeme k Wotanu! Kamarádi! Tady jsou vaši Schulze a Matz.“

Nikdo se neozval.

„Moment,“ šeptl Schulze, který dostal výborný nápad. Trochu se narovnal, pokrčil levou nohu a ze svých útroh vypustil mohutné větry. To byl akt, jímž byl pověstný v celém poddůstojnickém sboru Wotanu.

Jenže ani volání, ani Schulzeho originální akce neměly žádnou odezvu.

O několik minut později bylo jasné, proč se nikdo neozývá. Vojáci Wotanu už tyto pozice opustili a na místě zanechali jen padlé, kteří zůstali v krytech i se svými mnohdy rozbitými puškami.

„Ti chlapi prostě zdrhli...“ prohodil Matz.

„Nebo je někdo pozval na večírek,“ přerušil ho posměšně Schulze. „Proboha – jakto, že zdrhli? Ty ses fakt, Matzi, trouba. Copak ti není jasný, že velitel vycítil šanci – a tak se jí chytil?“ Schulze se odvážil opatrně posvítit baterkou na zem a viděl, že kolem hlavního krytu je ve sněhu hodně krvavých skvrn. „A starej doktor Pilule vzal s sebou i ty raněný.“

„To teda bylo plánovaný stažení?“

„Docela určitě. Když půjdeme po těchhle stopách, tak nás určitě dovedou k veliteli i k tomu zbytku, co zůstal naživu.“

Vykročili.

Uplynuly už asi dvě hodiny a Schulze i Matz si říkali, že jejich ustupující kamarádi z Wotanu už jistě nebudou daleko. Odhadovali to podle odhozené výstroje ve sněhu. Těm před nimi už zřejmě docházely síly. Povalovaly se tu plynové masky, přilby, prázdné brašny od jídla, dokonce i pušky, což hodně navztekalo Schulzeho, který kvůli tomu chvílemi nahlas nadával. Ale i tak mu bylo jasné, že prchající prostě melou z posledního. Jestliže se v dohledné době nedostanou k německým liniím, pak... Raději tu neradostnou úvahu dál nerozvíjel. Místo toho se obrátil k Matzovi:

„Ty mladý kluci jsou vojáci na baterky. Potřebujou prostě vedle sebe pár starejch frontáků, jako jsme my. Myslím, že jinak se sotva udržej.“

Matz jen zachmuřeně přikývl a pozorně se při bliknutí Schulzeho baterky zadíval na krvavé stopy ve sněhu. Pak si povzdechl:

„To je fakt... A ty raněný to dál těžko zvládneš. Vždyť z některých hrčí krev jako z podříznutýho prasete.“

Po další půlhodině je překvapilo něco nečekaného. Něco, nač byli oba citliví: vůně jídla. Nablízku musela být nějaká kuchyně. Oba byli pořádně hladoví – vždyť poslední jídlo zhlтали z hrnce, v němž připravovala krmí ta mohutná kuchařka... Matzovi zakručelo v břiše a on zašeptal:

„To je průser, Schulze, můj žaludek zpívá hladý. Já mám hlad jako vlk, sněd bych koně!“

„Ty ses bavorskej blbeček – oni ti ten hlad Rusáci osladí, to budeš mrkat!“

Gerda za nimi zanaříkala:

„Kdy bude tomu všemu trápení konec?“

„To na mně nezáleží, má drahá, ale uvidíte a ucítíte — všechno v pravý čas! Ale teď, v těchto okamžicích, nemusíte mít obavy, můj anděli, ochraňuje vás scharführer Schulze.“

„Děkuji vám, drahý scharfuhrere,“ pronesla mohutná žena procítěně a Matz zkusil zavtipkovat:

„Oh, jak mě bolí v kříži! Na mě asi přijdou každou chvíli měsíčky!“

„Nech tě blbejch keců,“ okřikl ho drsně Schulze, „a radši uvažuj. Náš velitel nebude riskovat přímý střetnutí s Ivanama, už kvůli tomu, v jakém stavu teď naši lidi jsou. A taky mají s sebou ty raněný a k tomu ještě...“ Nedořekl. Zmlkl a podíval se k obloze.

Nahoru se vznesla světlice a po explozi v inkoustové tmě ozářila terén oslepujícím stříbrným světlem.

„Do prdele!“ zaklel Matz, který se hrozně lekl. „To znamená, že teď už po nich slídějí. Asi je uviděli.“

Gerda vyděšeně vyjekla, ale Schulze rázně přikázal:

„Jen žádnou paniku! Zatím nevíme, co se vůbec děje.“ Mhouřil oči proti rozzářené obloze a s napětím čekal, co bude následovat.

Zatím se však nedělo nic. Světlice se lehce snášela z oblohy a při dopadu do sněhu jen zasyčela a zhasla.

Nepřítel však brzy vypálil další světlici. Schulze sledoval, jak klesá k zemi a říkal si, že to nebude jen tak...

Že Ivani mají něco za lubem. Otočil se k Matzovi a všiml si, že se parťák netváří vůbec

optimisticky, že naopak sklesle přikyvuje, jako by chtěl potvrdit, že ho napadlo totéž co Schulzeho.

Náhle se ozval překvapivý zvuk – jakési chraplavé, mechanické drnění nějakého stroje, které se v zápětí opakovalo. Byl to zvuk startujícího motoru, který v ledovém nočním vzduchu nechtěl chytout.

Pak se to povedlo a motor se rozeřval plnou silou.

„Schovejte se!“ zařval Schulze a praštil Gerdu do zad, až se lekla a svalila se do sněhu právě v okamžiku, kdy se po hřebenu kopce, vzdáleném asi padesát metrů, začala pomalu sunout první kovová obluda.

„Do prdele!“ zaklel znovu Matz, který podle obrysu poznal, že ta obluda je ruský tank, s kterým se němečtí vojáci během posledních hrozných měsíců nejednou setkávali. Před nimi byl nejobávanější tank Rudé armády! „To je T-34!“

„Máš pravdu, je to on!“ zašeptal Schulze a snažil se s Matzem a oběma ženami ukrýt za rozbitou cihlovou zdí. „A jestli jede na naše kamarády...“

Matz si jen povzdychl a pak dodal: „Naši nemají nic, čím by mohli takovej tank vyřídit.“

„Já vím, já vím,“ brumlal Schulze a hlava mu mohla prasknout, jak se zoufale pokoušel přijít na to, čím by bylo nejlepší tu třicetitonovou obludu s dlouhým dělem vyřadit z boje. Vzápětí ale takových úvah nechal, protože vpředu se objevil další tank a dlouhá hlaveň jeho děla se posouvala ze strany na stranu jako čenich nějaké pravěké šelmy, slídící po kořisti.

Najednou oba tanky zapnuly na svých věžích reflektory – a to znamenalo pro Dodenburgův oddíl katastrofu. Dvojice ledově bílých světelných pruhů protřela temnotu a nemilosrdně ozářila vojáky Wotanu, kteří se sunuli v koloně, vzdálené od tanků asi dvě stě metrů.

Schulze si těžce povzdychl:

„Tak teď jsme opravdu v hajzlu!“

6. KAPITOLA

Dodenburg okamžitě zareagoval – padl k zemi a kryl se před oslepujícím světlem reflektoru. Potom se snažil překřičet nastalou vřavu a řval povely: „K zemi! Kryjte se! Nevystavujte se jako terče!“ Vojáci se bleskově snažili ukrýt v zasněžených troskách. Nečekali na další rozkazy – sami začali pálit po tankových reflektorech, aby je zlikvidovali.

„To je ono!“ vykřikl Dodenburg, protože bylo jasné, že bez světél budou tanky T-34 bezmocné a v husté tmě snadněji zranitelné. Podle všech známek nebyly teď tanky pod ochranou pěchoty – což jinak býval při útoku obvyklý ruský postup. Bez ochrany se tanky vystavovaly nebezpečí, že se je třeba nějaký odvážný protivník s několika ručními granáty pokusí zneškodnit.

Dodenburg vypálil ze samopalu dávku na reflektor, jenže minul...

Střelec ve věži vedoucího tanku T-34 si zatím připravil kulomet ráže 7,62 mm a spustil prudkou palbu.

Zlověstné bílé a rudé stopové střely směřovaly k znehybnělé německé koloně.

Schulze opodál čekal na svou příležitost. Už věděl, co udělá. Dva ruční granáty si zastrčil do holinky a chystal se, že na tank ve vhodnou chvíli zaútočí. Musí se k němu ale dostat zezadu a vytáhnout se nahoru.

A musí dát pozor na výfuk... Nedělal to poprvé. Na tanku vzadu bude docela v bezpečí — pokud ovšem tank neprovází pěchota. Taky se nesmí stát, aby o něm osádka tanku věděla. Kdyby ho třeba uslyšela, mohli by otočit věží a shodit ho hlavní toho svého pětasedmdesátimilimetrového děla z tanku dolů. Když ale bude mít štěstí, počká si na příhodnou chvíli, umístí na vhodných místech tanku granáty — a pak se vrhne někam stranou, co nejdál od tanku.

Matz, jako by četl Schulzeho myšlenky, poznamenal:

„Je to riskantní, ale mohlo by to vyjít. Já si vezmu na starost ten druhý tank, mám taky ještě granát.“

Schulze se zašklebil:

„Ty bavorskej mezku, ty nejseš tak úplně blbej!“ zařval, aby překřičel hluk tankových motorů, protože ruské tanky už byly skoro na jejich úrovni. „Já jdu, začal ještě, ale větu nedokončil. Místo toho vyjel: „Do prdele! To nám tu chybělo! Jen se podívej! Ruská pěchota!“

Byla to pravda. Nad vrcholem srázu se objevila ruská pěchota, kterou sice nebylo moc dobře vidět, ale zato bylo slyšet její bojový pokřik při útoku — ono pověstné „urrrá“. A pak už se daly rozeznat dvě řady útočících pěšáků, skloněných, jako kdyby šly proti silnému větru.

„Když nás uvidíš, tak nás odstřelej jako králíky,“ prohodil Matz a zabořil hlavu do sněhu, aby ho ruská pěchota nezpозorovala. „Co asi teď budou naši dělat?“

Dodenburg až do téhle chvíle vůbec nezpозoroval, že ruské tanky dostaly podporu pěchoty. Dál povzbuzoval své vojáky, aby se snažili zlikvidovat reflektory tanků, a sám se o to také palbou ze samopalu pokoušel. Pak se konečně ozval praskot rozbitého skla a jeden reflektor okamžitě zhasl. Byl to úspěch, z kterého se mohli Němci radovat. Dodalo to naději i raněným, kteří většinou jen přihlíželi, protože nebyli schopni držet v ruce zbraň.

Kadet Dietz zůstával v blízkosti plukovního doktora, nedokázal se ani na chvíli zbavit děsivého strachu.

Doktor ho vyzval, aby se taky zapojil do boje:

„Dejte se do toho, Dietzi. Musíte střilet!“

„Já nemůžu,“ vzlykl Dietz a byl znovu na pokraji pláče. „Já se snad zblázním. Opravdu, doktore... Já nemůžu... Když já teď...“ tu větu však nedokončil, neboť se k nim donesl hrozivý bojový pokřik ruské pěchoty.

„Urrá!“ řvali ruští pěšáci, namáhavě se prodírající dolů ze srázu kolem oslepeného tanku. Před nimi jel obrněnec se svítícím reflektorem.

Ranění vojáci Wotanu při pohledu na svítící tank a útočící pěchotu začali hlasitě naříkat. Ti, kteří měli u sebe zbraň, ji raději odhodili. „Zamordujou nás, když nás dostanou ozbrojené! My se vzdáváme...! Prosím, nestřílejte! My se vzdáváme...!“ A ti, kteří mohli, se s klopý táním rozběhli vstříc vedoucímu ruskému tanku.

„Stůjte!“ křičel na ně ze všech sil doktor. „Dávám rozkaz — stůjte! Když neposlechnete, budu střilet.“

Vytáhl svou malou pistoli typu Walter, kterou tady byli vybaveni všichni němečtí vojenští lékaři, protože nepřítel nedělal rozdíl mezi lékařem a důstojníkem. Lékaři umírali stejně jako bojovní důstojníci...

Ještě dřív, než mohl doktor vystřelit, někteří ranění vyrazili vpřed. Mnohé za sebou strhl takřka šílený kadet Dietz... Belhali se za ním, poskakovali a mířili přímo do míst, kam směřovala palba dosud bojujících Němců.

Dodenburg pochopil, co se může stát, a okamžitě vydal rozkaz:

„Palbu zastavit!“ V jeho hlase bylo zoufalství, protože věděl, co raněným hrozí. „Palbu zastavit — proboha, palbu zastavit!“

Palba poznenáhlu ustala a vedoucí ruský tank s velkým rachotem zůstal stát před uvízlou německou kolonou. Ve věži tanku se objevila hlava v kožené přilbě a obrátila se k německým vojákům, oslněným pronikavým světlem tankového reflektoru. Z věže tanku se ozval rázný povel:

„Složte hned zbraně...! Davaj!“ Z prostoru za tankem se vyhrnula ruská pěchota a s jásotem vychutnávala své vítězství nad „fricky“, vítězství, kterého bylo dosaženo vlastně bez boje. A v následujících okamžicích bylo na pořadu složení zbraní...

Dodenburg s těžkým povzdechem sundal samopal a hodil ho do sněhu. Bylo to jako signál pro ostatní, kteří s určitým váháním udělali totéž.

„Ruce vzhůru!“ ozval se rázný ruský hlas.

Němci zvedli ruce. Ruští pěšáci je okamžitě zkontrolovali, prohledali jim všechny kapsy, sebrali jim hodinky, stáhli z rukou prsteny – a vůbec vzali všechno, co mohli.

Dodenburg si s ohromením uvědomoval, že to, co nikdy neočekával, se teď stalo skutečností: Stal se z něho zajatec! On, důstojník úderného pluku SS Wotan, upadl do sovětského zajetí...

Matz a Schulze zůstali přikrčeni ve svém úkrytu a s oběma vyděšenými ženami sledovali tu hroznou scénu.

„Pane Bože na nebesích,“ povzdechl si Matz, „nikdy bych nevěřil, že se dožiju toho, abych viděl, jak se náš velitel a Wotan vzdávají.“ V jeho hlase znělo nefalšované zděšení.

„Co mohl jinýho udělat?“ zavrčel Schulze. „Kdyby nedal zastavit palbu, tak by našinci zabili své vlastní lidi.“

„To je jasný,“ kývl Matz. „Zaskočili ho vlastní lidi... Prostě ho podrazili.“

Pak už jen mlčky sledovali, jak vítězští Rusové dokončují kontrolu a obírání zajatců a ženou je kopanci do řady, do jakési kolony. Tank s reflektorem jel za kolonou, takže zajatce bylo dobře vidět. Schulze si povzdychl:

„Bůhví, jak dlouho zůstanou naživu. Ty raněný budou zlikvidovaný první, pak přijde výslech důstojníků a poddůstojníků – a po něm jejich vyřízení, a nakonec budou na řadě obyčejný maníci. Je to prostě tím posraným navrch!“ uzavřel neradostnou úvahu.

Potom všichni čtyři v úkrytu jen tajili dech, protože kolona zajatců procházela docela nedaleko od nich. Neodvažovali se ani zvednout hlavu, ale i tak mohli dobře slyšet sténání raněných a výhrůžné výkřiky vítězů, popohánějících zajatce do vrchu. Tank se začal od jejich úkrytu vzdalovat a světlo z reflektoru pomalu mizelo za hřebenem kopce. Nakonec hluk odjíždějícího tanku úplně zanikl a vystřídal ho jen skučení ostrého mrazivého větru.

Všichni čtyři se klepali zimou. Matz se obrátil k Schulzemu: „A co my teď?“

„Copak já vím?“ odpověděl Schulze smutně.

„Mně se zdá,“ zapojila se do hovoru Gerda, „že to první, co musíme udělat, je dostat se k německým liniím. Pak snad bude ještě čas pomoci vašim kamarádům.“

„Jak to, že bude ještě čas? Já tomu nerozumím,“ poznamenal Schulze.

„Myslím, že je hned nebudou zabíjet,“ odpověděla Gerda a hlas se jí zimou třásl. „Ani teď v noci, ani zítra ráno — nejdřív je totiž musejí předvést na velitelství k výslechu. A NKVD nepracuje tak rychle.“

„Co to je NKVD?“ zeptal se Matz.

„To je tajná policie,“ Gerda si odkašlala a odplivla si do sněhu. „Děsný svině.“

Schulzemu v té chvíli blesklo hlavou něco jako slabá naděje.

„Takže si myslíte, že nějakou dobu ještě budou někde tady?“ Opatrně volil slova, protože o případné smrti kamarádů se mu mluvit nechtělo.

„To si teda myslím,“ odpověděla Gerda. „Ale teď se musíme dostat někam pod střechu a trochu se zahřát. Možná,“ uvažovala a snažila se očima proniknout temnotou, kde ležela nehybná těla obětí předchozí bitky, „že by ti vaši... teda ti padlí, mohli mít u sebe něco k jídlu. My se musíme zahřát, najíst a pak teprve můžeme jít dál.“

„Máte pravdu, Gerdo,“ souhlasil Schulze, kterému se už do hlasu vrátila rozhodnost: „Já to nedělám rád, ale...“ Poslední slova raději nedopověděl.

Po čtvrt hodině se octli v opuštěném sklepu, který byl sice vymrzlý, ale Gerda sehnala nějaké dříví, druhá žena rozdělala posledními sirkami oheň, a tak si mohli ohřát v jakémsi kotli ubohé zbytky jídla, které u mrtvých našli. Stíny dvou mužů a dvou žen se na sklepní stěně groteskně míhaly v rudé záři plápolajícího ohně.

„Teď si tak hodinku odpočineme,“ ujala se velení Gerda, když spořádali jídlo, sestávající z větší části z roztátého sněhu a tvrdého černého chleba. „Do svítání je v téhle roční době hodně daleko, a tak se můžeme ještě za tmy dostat k německým jednotkám.“

Oba poddůstojníci s tím souhlasili – také je už zmáhala únava a z toho, co dnes zažili, byli velmi skleslí. Ani těsné sousedství žen, s nimiž byli ve sklepě, je teď nijak nevzrušovalo. Nedokázali ani usnout, protože venku stále skučel silný vítr. V jejich hlavách se bez přestání honily myšlenky o tom, čeho byli před chvílemi svědky – a mučili se úvahami, co mají dělat dál.

V polospánku se Schulzemu znovu a znovu vybavoval pohled na jejich velitele a na to, co zůstalo z celého praporu. Stále viděl své bojové druhy, jak odcházejí do zajetí s rukama za hlavou a s nimi věrně kráčí chmurná perspektiva blízké smrti. Až se z toho roztrásl...

Gerda mu pevně stiskla ruku: „Všechno bude v pořádku,“ zašeptala mu do ucha potichu, aby to snad ostatní neslyšeli, „všechno bude v pořádku, ty můj maličký.“

Jindy by to oslovení „ty můj maličký“ vyvolalo u obrovitého poddůstojníka výbuch nevázaného smíchu, ale teď Schulze ani nepípl. Byl na tom psychicky opravdu špatně.

„Sem... sem dej hlavu,“ zašeptala Gerda a rozeplala si blůzu. Schulze ucítil, jak se k jeho studené tváři tiskne velký horký prs. Pomalu, jako v omámení, hledal a našel bradavku. Vzal ji do rozpukaných rtů a jako dítě začal jemně sát. A Gerda slastně vzdychala a zakláněla hlavu.

V téhle pozici pak usnuli, zatímco venku neustále skučel mrazivý vítr.

Čtyři ztracené duše v bílé nehostinné pustině...

7. KAPITOLA

„Musíš vyrazit, hned jak řeknu – teď!“ zašeptal Matz svému parťákovi Schulzemu. „Teď!“

Obrovitý poddůstojník se dal do běhu a byl rád, že čerstvě napadaný sníh tlumí zvuky jeho kroků. Ruská hlídka se nikdy nedověděla, kdo na ni zaútočil. Schulzeho silná paže pevně sevřela krk strážného, který ze sebe nemohl vydat ani hlásku. Veškerou svou energii potom Schulze vynaložil do mocného kopnutí do Rusových zad. Strážný se v zoufalství svíjel, ale proti obrovitému německému poddůstojníkovi neměl šanci.

Schulze nepovoloval ve svém stisku a třeštil přitom oči jako šílenec. Rus byl velmi mrštný, Schulzeho síla však vítězila... Po chvíli už bylo jasné, že strážný je vyřízený. Schulze tedy svůj stisk uvolnil – a ruský voják se zhroutil do sněhu. Dodýchal.

Oba poddůstojníci se teď krčili v místech, kde končil nepřátelský tábor. Byla ještě tma, ale do svítání nebylo daleko. Z tábora doléhaly hlasy kuchařů, kteří si připravovali hrnce a pánve – a brzy se od kuchyně linula libá vůně teplé polévky.

Schulze zavěšil a nasadil si na klouby prstů svůj obávaný mosazný boxer, s nímž úspěšně absolvoval nejednu bitku na hamburských nábřežích.

„Vezmi si jeho přílbu a plášť,“ zašeptal Matzovi, „pro takovýho zakrslíka jako ses ty, budou akorát.“ Matze ani nenapadlo protestovat. Už předtím se dohodli, že si seženou ruské uniformy, aby mohli ruskou frontou projít. Gerda i ta druhá mužou mluvit rusky, to pro případ, že je bude někdo stavět... Lepší by ovšem bylo, kdyby k tomu vůbec nedošlo.

Matz si rychle vzal od mrtvého Rusa přílbu a dlouhý vojenský plášť, který si oblékl přes svou uniformu.

„Samozřejmě, že jsou z toho cejtiti vši,“ poznamenal vztekle.

Schulze to okomentoval po svém:

„Nebude to dlouho trvat a ty různý vši se spářejí, že se nepoznají, která je která. A nebudou žádný rozdíly. Já mám na sobě tolik různěch zvířátek, že mi to už ani nepřijde, a kašlu na to,“ uzavřel otráveně.

„Tak jdeme! Padáme!“

Oba se opatrně posouvali kolem ostnatého drátu, který pravděpodobně měl chránit pozorovací stanoviště. Byli rádi, že sněží. Bílé vločky se ve velké záplavě snášely na zem – a tou záplavou se linula dráždivá, libá vůně z připravovaného jídla. Muži však ani na okamžik neochabovali ve své pozornosti, museli být neustále připraveni rychle zareagovat, kdyby nastal nějaký problém.

Náhle sněžná záplava prořídla a Schulze s Matzem zahlédli dva Rusy, jak prohrabují velký rozžhavený rošt v pojízdné kuchyni. To byl ten zdroj, odkud se nesporně linula vůně...

„Kuchař s gulášovým kanónem,“ poznamenal nadšeně Schulze a jen si dýchl na prsty s boxerem. „Ať žije ruská kuchyně!“

Znovu se posunuli o něco blíž a oba cítili, jak se jim v ústech sbíhají v očekávání chutné krmě sliny a derou se na neoholenou bradu. A ta libá vůně byla stále silnější... Pak se přiblížili skoro na dosah a ve světle plamenů pod velkým kotlem měli možnost lépe si prohlédnout obsluhu kuchyně. Byli to dva kuchaři, kteří neustále míchali něco v hrnci a přitom velkými doušky popíjeli z láhve vodku.

„Sakra!“ zaklel Schulze, „jen aby v ty flašce zbyla nějaká kapka i pro nás.“

„To je fakt, tu musíme dostat,“ přidal se Matz. „Tak žádný upejpání! Nejsi přece slečinka z penzionátu,

co se klepe před prvním chlapem, kterej si ji chce podat.“

„No jo, jasně, jdeme na to,“ rozhodl Schulze a vykročil ke kuchařům.

Šel pomalu a zastavil se až uprostřed stanoviště, osvětlovaného plameny z ohně pod kotlem. Nic netušícím kuchařům rázně zavelel: „Ruki vverch!“ Pěst s nasazeným boxerem měl za zády připravenou k útoku. „Ponymajetsa nemecki?“ vyrazil ze sebe podivnou hatmatilkou s naprostou jistotou, že je tu teď pánem situace.

Jeden z kuchařů ustrašeně přikývl. Byl to ten menší. Celý se rozklepal, ale přece jen ze sebe dokázal vypravit:

„Da... ich kann deutsch.“

„Horušo,“ řekl Schulze ruštinou, které rozuměl patrně jen on sám. Ukázal kuchaři prstem na označení své jednotky na límci a lámaně vysvětloval: „SS, ty rozumět... SS nebýt zajatec.“ Pak udělal rukou posunek pod krkem, aby bylo jasné, co každého od jednotky SS čeká.

„Ja, ja,“ vyhrkl menší kuchař. „Já rozumět.“

„Tak dobře,“ pronesl Schulze a trochu se na kuchaře usmál. „My být přátelé!“

Vyděšený kuchař se pokoušel sdělit svému kolegovi, co se od Schulzeho dozvěděl, a hlavně mu vysvětloval, že tihle Němci nejsou nepřátelé:

„Oni družja – přátelé.“

Druhý kuchař vykulil oči a jeho rty vydaly nějaké podivné mlaskavé zvuky.

Ted' se tu objevil také Matz, oblečený do ruského vojenského pláště. Nad celou touhle scénou jenom žasl:

„Proč tak mlaská? Já se z toho snad poseru. Hele – nejsou to náhodou teplouši?“

Schulze nespouštěl z kuchařů oči a jen koutkem úst procedil:

„Může bejt... To se přece říká, ty chytřej, že na vojně mezi kuchařema to tak většinou bejvá. Ale ted' sebou musíme hodit, nemáme moc času. Za těmahle debilama můžou ke kuchyni přijít i další lidi, a to se nám nehodí! Pak s úsměvem kuchařům sdělil: „Vy půjdete s námi. Žádněj strach. Germáni a Rusi – drugi.“

Matz to mlčky sledoval a jen si po vzdychával jako člověk, který moc trpí – příliš dráždivě to tu vonělo. Kuchaři naladili na svých tvářích něco jako úsměv.

Schulze ted' ukázal na pojízdnou kuchyni:

„Vy nám pomoct s jídlem – my drugi. Potřebujem tu polní kuchyni“

„Da, da... ja, ja, German naš drug,“ brebentil ten z kuchařů, který trochu lámal němčinu a v téhle chvíli byl především rád, že je esesáci nepodříznou, jak Schulze předtím nejasně naznačoval. „My pomoct německý přítel.“

Schulze se jako obr přivalil až ke kuchařům — to už si byl opravdu jist, že má situaci pevně v rukou.

Najednou se však zarazil. Odkudsi se totiž ozvalo výhružné vrčení.

„Co to tu sakra máte?“ vybafl.

Zpod pojízdné kuchyně vylezlo nějaké škaredé zvíře, které mělo hlavu jako vlk a výhružně cenilo žluté zuby. Schulze se tázavě na kuchaře podíval.

„Ne moc gut,“ řekl ten drobnější, který se pokoušel mluvit německy, „je to pes, ošklivý pes.“

Psisko znovu vycenilo nevábné žluté zuby, jako by se chystalo kousnout Schulzeho do nohy. Ten rychle ucukl a malý kuchař sáhl snaživě po sběračce a zeptal se:

„Mám ho zabít?“

„Ale ani ne... Proč si kazit dobrou náladu?“ Schulze vzal jednu z kostí, která se tu povalovala, a hodil ji zvířeti. Pes po kosti chňapl a s temným vrčením si ji odnesl kousek dál do sněhu. Tam ji začal ohry-závat.

„Hodnej pejsek,“ řekl Schulze, „pěknej pejsek. Ten si tady hezky sežere tu svou kostičku, ale strejček Schulze má ještě práci.“

„Co chceš dělat?“ optal se ho Matz, který byl z toho všeho tak trochu zmatený. „Já jsem si myslel, že jsme tu kvůli tomu, abysme sehnali uniformu a nákej dlabanec.“

„Dostal jsem lepší nápad a bude to pro nás míň nebezpečný... Teda – aspoň si myslím.“

„Tak co chceš dělat?“

„Nejdřív se nadlábní polívkou! Musíme to stihnout dřív, než se ta ruská cháska probudí a bude chtít po

polní kuchyni baštu pro sebe.“

Matze nebylo třeba pobízet. Dal si polívku přímo z obrovské mísy. Plavala tam zelenina a taky maso – a Matz se rozhodně neupejpal. Schulze udělal totéž. Měl konečně pocit, že se mu zase vrací jeho síla. Oba kuchaři zářili spokojeností, jako by to pro ně byla velká čest, že jejich dílo oceňují dva příslušníci SS, kteří se tu bůhvíjak najednou objevili. . .

Zasycený Schulze ještě přistrčil mísu k Matzovi a pak se hned obrátil ke strýjcům tohoto blaha:

„Koně!“ Pro jistotu k tomu zaržál a naznačil jízdu v sedle, aby snad nemohlo být mýlky. „Koně na odvezení polívky.“

Menší kuchař přikývl:

„Ano, chcete koně! Já rozumím.“

„A toho koně zapřáhnem do polní kuchyně. Tak dělej!“

Matz nic nechápal a podezíravě se na Schulzeho díval:

„Ty vážně chceš ukrást polní kuchyni? A proč?“

„Poněvadž se počítá s tím, že kuchaři vyrazí s teplou stravou k frontové linii. Víš přece, jak to chodí, a že se obvykle nikdy neodvažují jít až úplně dopředu. A kdo se takového riskantního úkolu teď ujme? Tihleti dva a naše maličkosti. Tak můžeme jít na věc. Brzo bude svítat.“

O deset minut později už všichni vyrazili z pozorovacího stanoviště a vnořili se do sněhové bouře. Dva ruští kuchaři vedli malého sibiřského koníka, zapraženého do pojízdné polní kuchyně s vřelou polívkou. Součástí skupiny byly i obě ženy, které taky ještě stihly pochutnat si na svých skvělých porcích. . .

Na Schulzeho měla kvanta zhltné polívky neblahý vliv. Musel se několikrát zastavit a jeho pověstné větry duněly obzvlášť mocně. Ulevoval si tak silně, až Matz namítl:

„Schulze, ten tvůj prdovej kanón mě snad zadusí!“

Hromotluk Schulze na to jen pokrčil rameny:

„Tak nebud' tak blbej a nelez za můj vejfuk. Nebo snad ode mě chceš, abych explodoval?“

Na to už Matz radši nic neříkal, proti téhle logice byl bezmocný.

Temné nebe začalo pomalu blednout – blížilo se svítání. Přestávalo sněžit. Schulze pozapomněl na své žaludeční problémy, protože se musel soustředit na zkoumání terénu před sebou. Bylo zřejmé, že se tu urputně bojovalo, o čemž svědčily rozbité zrezivělé tanky, zničená děla, mnoho ohořelých nákladůků a hodně menších kopečků sněhu, které, jak Schulze věděl, skrývaly mrtvá těla padlých. Skupina s pojízdnou polní kuchyní se pomalu přibližovala k zemi nikoho, ležící mezi oběma frontovými liniemi. Tam platilo pravidlo, že vojáci při objevení někoho neznámého nejdříve střílejí a teprve pak se ptají, kdo to je. Schulze si byl vědom, že je třeba co největší opatrnosti.

Za války tady na východě neexistovala souvislá frontová linie, vzhledem k rozlehlosti země to ani nebylo možné. Místo toho se tvořily skupiny opěrných bodů, jakýchsi pevnůstek, které byly mezi sebou v kontaktu. Tyto opěrné body však byly od sebe někdy značně daleko, v některých případech víc než kilometr, a tak Schulze doufal, že za ranního světla, až se Rusové budou věnovat snídani, oni se svou pojízdnou kuchyní budou moci proklouznout mezi opěrnými body nepozorováni. Mohlo by sice dojít k tomu, že by si jich Ivani začali všimnout, ale vždycky se mohli tvářit, že jsou zásobovací skupina, která veze teplou stravu pro vojáky v dalším opěrném bodě. Celá tahle akce byla samozřejmě velice nebezpečná, ale podle Schulzeho to byla jejich jediná šance.

Uběhlo asi deset minut. Schulze s Matzem minuli první opěrný bod, který byl asi půl kilometru po jejich levici. Opěrný bod tu tvořil podlouhlý bunkr, pokrytý čerstvě napadaným sněhem. Bunkr byl obehnán rezavým ostnatým drátem a zřejmě před ním bylo nastraženo menší minové pole, které teď ovšem taky halila sněžná pokrývka. Schulze se neustále pozorně rozhlížel, ale nic nenavědčovalo, že by se o ně někdo zajímal.

„Zatím to jde dobře, Matzi,“ pochvaloval si.

„Ale radši bych už si někde sednul,“ brumlal Matz. „Dostali jsme se do pěkných průserů v těch posledních posranejch tejdnech! Mám toho plný zuby.“

„Jen nevrč, máš, co si zasloužíš,“ uklidňoval ho drsně Schulze, ale najednou zmlkl a zbystrčil pozornost.

Uviděli před sebou osamělého jezdce, který zřejmě zápolil s nepříjemným problémem. Jeho kůň zapadl do hlubokého sněhu a marně se pokoušel vybědnout ze závěje. Zvíře prudce oddychovalo, z jeho

nozder vyrážela oblaka páry.

„Hlídko!“ vykřikl Matz a sáhl po zbraní.

„To ne, pane Matzi, žádné zbraně,“ řekla Gerda rozhodně, zatímco oba kuchaři, kterým zřejmě dosud docela vyhovovalo, že jsou německými zajatci, byli nastalou situací dost zneklidnění. „Nechtě mě, já se o toho jezdce postarám,“ navrhla Gerda.

„Vy?“ vyhrkli současně Schulze i Matz.

„Ano, já,“ zašeptala, „a půjdu na to, jak se říká, po ženské linii. Někdo z některého opěrného bodu má za povinnost tu hlídku sledovat, a proto s tím jezdce nesmí být žádné problémy. To by bylo moc podezřelé.“

Osamělému jezdci se konečně podařilo vyprostit koně ze sněhové závěje a teď se k nim pomalu blížil. Byl to velký vousatý kozák, který měl papachu frajersky nasazenou na stranu a u pasu mu visela stříbrná šavle. Pátravě si prohlédl skupinu u kouřící pojízdné polní kuchyně a pak zařval: „Stůj!“

Gerda se rozzářila a svůdně se na jezdce usmála.

„Nepřál by si soudruh kozák ochutnat horkou polévku?“ Ani nečekala na odpověď. Sehnula se k zásobníku plecháčů na polívku – a než nádobu vylovila, stačila si patřičně vykasat sukni.

Kozák překvapením téměř spadl ze zpěněného koně. Gerdiny masivní spodní proporce ho zaujaly a nadchly. „Můj Bože!“ vyjekl mimovolně. „To je teda paráda!“

Gerda na to nijak nereagovala a v té přejícné pozici zůstala i při nalévání polévky do nádoby, kterou kozákovi přece jen nakonec podala. Ten se hned pustil do jídla. Nejdřív usrkával, pak upíjel, ale myslel zcela jasně na něco jiného. Když dojedl, vrátil plecháček Gerdě. Ta se znovu ohnula, znovu vykasala sukni a znovu tak poskytla kozákovi pěknou podívanou. Pak Gerda uložila plechovou nádobu k ostatním, kozák si utřel polévku z vousů a řekl:

„Máte tu laskavou ženu. Být na vašem místě, tak bych si ji dobře hlídal. Bylo by jistě hodně mužů, kteří by byli ochotni kvůli takové krasavici zhřešit.“ Pak trhl uzdou a pokračoval v hlubokém sněhu po své trase. Podle výrazu jeho tváře se dalo soudit, že mu v mysli stále ještě zůstává obraz nádherného odhaleného ženského torza, které mu bylo dopřáno tohoto chladného zimního jitra spatřit. Zdálo se, že vzpomínka na tuto ženu ho bude hrát po celou dobu jeho hlídky.

O půl hodiny později se Schulze, Matz, dva kuchaři a dvě ženy dostali k německé 6. armádě. Dokázali to. Hlavně ovšem díky tomu, že si Gerda uměla patřičně vykasat sukni.

8. KAPITOLA

Všichni čtyři – Schulze, Matz a dvě ženy – se poměrně hbitě opili, sotva se dostali k 6. armádě. S největší pravděpodobností by se s nimi stihli opít i dva zajatí ruští kuchaři, ale německá vojenská policie je zadržela ještě před tím, než se pít vůbec začalo. Zajatí kuchaři se totiž stali, aniž o tom věděli,

„pomocnými dobrovolníky“ německé armády, ačkoliv z jejich strany o žádnou „dobrovolnost“ nešlo.

„Velká jízda s gulášovým kanónem“ – jak němečtí pěšáci na tomto úseku 6. armády celé akci říkali, se u vojáků setkala s ohromným úspěchem. Pohled na velký kotel s vábnou hustou kouřící polévkou vyvolal nefalšované nadšení a malý poručík pěchoty obdaroval účastníky „jízdy s gulášovým kanónem“ lahvi ukořistěné vodky a nabídl jim, aby si odpočinuli ve staré stodole. Mohli tam zůstat až do té doby, než se budou moci spojit s tím, co zůstalo z úderného pluku SS Wotan, což mělo být někde odtud na východ. Schulzeho a jeho společnost nebylo třeba pobízet. Byli teď čtyři – a všichni pili „jako duhy“, jak to Schulze s potěšením charakterizoval. Odpočívali ve voňavém teplém seně. Oba muži leželi se svými mohutnými ženskými partnerkami a patřičně se jim věnovali. Když si po čase museli jít odskočit, opilý Schulze Matzovi navrhl:

„Víš, co bysme mohli udělat? Až nás ty žensky, co máme teď, unavěj, tak si to vyměníme. I když pochybuju, že po mně ji může jinej chlap uspokojit,“ prohodil posměšně, když se podíval na Matzův pohlavní orgán.

Znovu se tedy se ženami pomilovali, ale už je to značně vyčerpávalo a sotva popadali dech. Matz se ale přesto vychloubal:

„Já mám ve svém pérú tolik inkoustu, že nevím, kde mám psát dřív.“

Ženy byly stále při chuti. Gerda vedle Schulzeho zašeptala:

„Miláčku, myslím, že dostávám znovu velkou chuť se s tebou pěkně pomilovat – a to hned teď!“ A

slastně zamrkala.

Přes veškeré vychloubání měl alkohol na aktivitu Matze neblahý účinek. Jeho ruka se octla v pevném sevření partnerčiných nahých stehů a on si postýskl:

„To není fěr!“

„Co není fěr?“ vyhekl Schulze. „Máš plný břicho, zažil sis i další radosti a dostals vodku. To je přece rajskej život pro vobyčejnýho frontáka, co bys ještě chtěl?“

„Mám vztek, je to mizernej život!“ řekl Matz. „My si tady pěkně užíváme, zatímco náš velitel a kamarádi z Wotanu jsou asi v hajzlu.“

Kousek od něho oddechovala Gerda se Schulzem a její ruka se ujala mužova penisu, aby se zase začal mít k životu. Na Matzovy úvahy si Gerda jen posteskla:

„Takový je život!“ A pak jí nečekaně z očí vyhrkly slzy. „Vzpomínám si na to, jak jsem kdysi byla úplně nevinná.“ Její spodní ret se při vzpomínce na tu nevinnost sice zachvěl, ale její ruka dál zpracovávala Schulzeho orgán.

„Vy jste moc cudná,“ špitl Schulze zjihle.

„Jakápak cudná, když jsme tady u svejch?“ pronesl s logikou opilce Matz.

„Já vlastně nevím, co na to říct,“ připustil Schulze náhle nezvykle upřímně, protože jeho mysl se teď začala zaměřovat na závažný mužský problém s milováním. „Zaslech jsem takový důstojnický řečičky. Říkal to jeden oficír druhýmu, když do sebe kopli pár koňaků, ale ty koňaky, to není to hlavní... Prostě je nutný, aby si chlap svou ženskou dobře opečovával.“ Svá slova doprovodil dlouhým polibkem, který vtiskl na Gerdinu povadlou tvář.

„Běž s tím někam!“ zavrčel Matz, kterého směr těchto úvah nenadchl. „Tobě teď zřejmě nic nepomůže, ani kdyby ti pomáhali třeba tunovým jeřábem!“

„Ještě slovo, a dostaneš ode mě pěkně do rypáku, ty blbče,“ zavrčel Schulze výhružně.

„Pánové,“ vložila se rezolutně do debaty Gerda, „buďte tak laskaví a ovládejte se! Jen žádné hrubosti! Zachovávejme prosím dekorum.“

Druhá z žen teď vedle Matze usnula a začala chrápat. Hovor jí ale trochu probral — a tak se začala shánět po vodce. „Bude tu vůbec nějaká zábava?“ optala se.

„To víš, že jo, ty můj chlupatej králíčku,“ špitl nadšeně Matz a prsty se začal dobývat do ženina rozkroku. „Stačí jen říct, miláčku.“

Žena zavzdychala:

„Ty jsi ale hodně rozpustilej, víš to? Tak se spolu pomilujem, co říkáš? Dáme se do toho tance?“

„Dáme si ten valčík,“ řekl na to Matz a mimoděk přitom užil slova tehdy oblíbeného šlágru.

Onen „valčík“ však nebylo dopráno Matzovi dotančit. Právě v okamžiku, kdy se chystal s tancem začít, byl venku vyhlášen poplach. Jako gong k vyhlášení poplachu byly užívány prázdné nábojnice od granátů. Mohutné zvonění se teď ozývalo ze všech stran a k tomu bylo slyšet výkřiky:

„Rusové útočí... Všichni na svá místa! Rusové útočí...“

„Tak teda všichni na svá místa,“ opakoval otráveně Schulze, „a na jaký místa máme jít my? Matzi, nedá se nic dělat, musíme prostě jít taky!“

Gerdě znovu vyhrkly slzy:

„Já už tě nikdy neuvidím,“ rozvzlykala se srdceryvně. Posadila se a její velké prsy jí poklesly až k pasu. Schulze se oblékal a obouval.

Venku už bylo slyšet řev útočících ruských pěšáků, kteří byli jistě jako obvykle posíleni vodkou a jejich „urrá...!“ se opakovaně neslo krajinou.

Schulze rychle sáhl po pušce. Matz ještě naposled objal a přitiskl k sobě svou partnerku a hned nato se i on chopil zbraně. Pak oba vyrazili ven – ženy provázely jejich odchod vzlykáním a pláčem.

Rusové nastupovali do útoku po celé sněžné pláni. Brzy byl bílý koberec poset mrtvými a raněnými, ale do boje hned nastupovali další. Byla v tom jakási fatalistická statečnost, kterou žádná prudká palba nezlomila. Bílé a rudé stopové střely, směřující do ruských řad z německých opěrných bodů, to jenom dosvědčovaly.

Schulze a Matz se krčili za zasněženou stěnou z pytlů, naplněných pískem. Jako zkušeni frontovní bojovníci okamžitě obhlédli situaci.

„Podívej se tam vpravo!“ zařval Matz do hluku střelby:

„Pěchota na lyžích!“

Schulze dopáleně přikývl. Byl to obvyklý trik. Rusové obětovali normální pěšáky s cílem vytvořit prostor pro speciální oddíly na lyžích, které se v tichosti přesunovaly, obcházely německé pozice a pak zaútočily z týlu.

„To jsou přece hajzlové,“ vrčel Schulze. „To není férová hra, když se nás pokoušejí napadnout z týlu!“ Pak vztekle zvedl pušku a bez míření vypálil. Jeden sovětský voják z první řady lyžařů, postupujících po sněžné pláni, se zastavil, rozhodil ruce, potom udělal několik přemetů a zůstal ležet.

„Jo, jednoho jsi sundal a místo něj se objeví stovka novejších,“ komentoval to Matz, ale sám taky začal střílet. Podařilo se mu zasáhnout dalšího rudoarmějce na lyžích – voják se zhroutil do sněhu a už se ani nepohnul.

Obránci německého opěrného bodu konečně zpozorovali nebezpečí, které jim z boku od ruských vojáků na lyžích hrozí – a současně si uvědomili, že je na to upozornili vlastně ti dva z Wotanu.

Drobný poručík německé pěchoty, který na tomto úseku velel, dal polovině svých mužů rozkaz, aby pálili na vojáky na lyžích. Druhá polovina se měla pokusit zastavit útočící pěchotu, postupující pod vlajíci prapory bez ohledu na ztráty stále vpřed. Teď už v řadách sovětských vojáků na lyžích nemilosrdně řádily německé kulomety, jejichž stopové střely nesmlouvavě označovaly dráhy letící smrti. Rudoarmějci padali, ale na jejich místa nastupovali další.

Schulze si říkal, že na to nemusí mít žádné věštecké schopnosti, aby předem odhadl, co se stane. Jakmile se Rusové dostanou přes záchytné pásmo německého opěrného bodu, budou se snažit svou početní převahou zlikvidovat obranu opěrného bodu.

Schulze a Matz jednali jako stroje, neustále nabíjeli a stříleli ve snaze vyřadit z boje co nejvíc vojáků na lyžích, ještě než se dostanou k rezavému ostenatému drátu, který označoval záchytné pásmo opěrného bodu. Jenže vždycky, když se jim podařilo zkosit jednoho, objevili se na jeho místě tři nebo čtyři další. A byli stále blíž a blíž.

„Do prdele s takovouhle wojnou, Matzi!“ klel Schulze a funěl, když do zbraně honem zasouval nový zásobník. „Těm bastardům snad nebude nikdy konec!“

Matz ani nebyl s to Schulzemu nějak odpovědět. Soustředil se jenom na to, aby se nepřítel zastavil. Útok ruské pěchoty na levé straně vázl. Ti pěšáci, kteří ještě zůstali naživu, museli kvůli prudké palbě zalehnout a nemohli útočnou akci proti německému opěrnému bodu provést. Na rozdíl od nich však vojáci na lyžích, patřící k elitě Rudé armády, pokračovali – nehledě na velké ztráty – v intenzivním útoku. Schulze odhadoval, že velitelé vojenských lyžařů dostali od politruků, což byli političtí komisaři, působící u všech jednotek Rudé armády, bezpodmínečný úkol – dobýt tento německý opěrný bod, a to za každou cenu.

Na Schulzeho už padala únava.

Měl pocit, že stejně není v jeho silách nepřítele zastavit, ale současně si byl vědom, že když se to nepovede, tak oni s Matzem nemohou přežít. A přitom právě oni byli vlastně jediní, kdo mohli podat zprávu, co se stalo s jejich velitelem Dodenburgem a vojáky. Musí tedy zůstat naživu! Kdyby ne, tak i jejich zajatí kamarádi zemřou, tím si byl jistý. A tak znovu pečlivě začal mířit na nepřátelské vojáky na lyžích a zvlášť se soustřeďoval na ty postavy, o nichž si bůhvíproč myslel, že to jsou důstojníci nebo poddůstojníci. Doufal, že jejich likvidace ruský útok zbrzdí. Jeho počínání však zřejmě bylo marné. Schulze viděl, že stále víc a víc útočníků postupuje po sněžné pláni, zřejmě s pevným odhodláním prolomit v tomto místě německé linie. Kdyby se jim to povedlo, tak rozvinou průlom do stran a dobudou další německé opěrné body. Ruským záměrem zřejmě bylo získat větší výchozí prostor k rozsáhlejšímu průlomu.

„Ty potvory ne a ne zastavit, není jim konec,“ postěžoval si Matzovi a vyčerpáním zalapal po dechu, když do zbraně nasazoval nový zásobník. „A já tímhle s municí už končím. To je poslední.“ A znovu začal střílet.

„Já už končím taky,“ ozval se sípavě Matz a vypálil.

Pak si povšimli, že i palba z německého opěrného bodu začíná slábnout, což znamenalo, že obráncům zřejmě taky dochází munice. Takže to už byla jen otázka několika minut, kdy Němci útočícím Rusům

podlehnu.

Prásk!

Schulze s Matzem se až zachvěli, když do nich udeřil prudký větrný náraz. Z ničeho nic se ten víchř přihnul po sněžné pláni a vyrazil jim vzduch z plic, až zalapali po dechu jako astmatici.

„Do prdele, co to má...“ Schulze větu nestačil dokončit, poněvadž před nimi mezi útočícími Rusy explodoval s rudým zášlehem dělostřelecky granát. Po jeho výbuchu se otevřela černá jáma a objevil kouř. Zasažená těla ruských útočníků na lyžích byla výbuchem vymrštna do vzduchu a na zem pak dopadali už jen mrtví a těžce ranění.

Nezůstalo však jen u jednoho granátu. Vzápětí následovala další hrozná rána a po ní děsivý jekot vysoce výbušných dělostřeleckých granátů, znovu směřujících na útočící Rusy. Pak jeden z granátů vybuchl i poměrně nedaleko od úkrytu Schulzeho a Matze...

Sněžná pláň byla poseta těly ruských vojáků a rozlámanými lyžemi.

Schulze a Matz se rychle zorientovali. Zjistili, že se za nimi ve vzdálenosti asi pěti set metrů objevil mohutný tank, jehož dělo pálí do sovětských řad. Ruský útok se tedy musel zastavit. Nemohl vzdorovat strašné střelbě děla ráže 88 mm, kterým bylo tohle šedesátiosmitunové kovové monstrum vybaveno.

„Sakra, z toho by se jeden posral!“ vykřikoval nadšeně Schulze. „To je přece náš tygr! A snad ti je jasné, že existuje jenom jedinej německej pluk, kterej je u nás těmahle novějma tankama teď vybavenej.“

„A to je Wotan!“ zařval radostně Matz. „Stará vojno, to jsou naši, jsme zachráněný!“

Byla to pravda.

O několik minut později už se obrovský tygr se zlověstným dlouhým dělem sunul vpřed, jako kdyby chtěl zadupat útočníky do sněhu. Ruský útok se úplně zhroutil. Pěchota i vojáci na lyžích se dali na úprk.

Střelec ve věži tygra stiskl spoušť kulometu MG 34 a v řadách přehajících rozsával smrt. Sněžné pole bylo brzy poseto změtí rozstřílených těl, ničivá střelba z kulometu na krátkou vzdálenost změnila obraz boje na krvavá jatka. Odrazení útočníci unikli za nedaleký pahorek a na zkrvaveném bitevním poli, pokrytém mrtvými a raněnými, zavládlo tísnivé ticho, přerušované jen pravidelným chodem tankového motoru, podobajícímu se tlukotu gigantického umělého srdce.

Když vyčerpaní obránci německého opěrného bodu začali vylézat ze svých jam a úkrytů jako šedí duchové z jeskyní, zvedli se s námahou i dva staří partáci Schulze a Matz a zamířili k tanku, připraveni podat hlášení.

Pomalů, velice pomalů, jako kdyby byl ještě důvod k nějakému váhání, se víko věže tygra začalo zvedat.

Oba poddůstojníci s napětím čekali, zda velitele tanku znají.

A brzy si byli jisti, že ano.

Objevil se podlouhlý, nepříjemný obličej, jemuž dominoval velký ostře zahnutý nos, který dal jeho nositeli u úderného pluku Wotan obecně známou přezdívku. Důstojník si sundal monokl, pečlivě ho vyčistil, znovu si ho nasadil a povýšeně pohlédl na dva otrhané poddůstojníky.

„Ach tak,“ zaskřehotal svým nepříjemným prušáckým hlasem, „to jsem si mohl myslet, že když to někdo z pluku tady přežije, tak to můžou být jedine ti dva staří dobrodruzi, Schulze a Matz.“

Ti se po sobě podívali a jako jeden muž v úděsu vydechli:

„Pane Bože, vždyť to je Sup.“

9. KAPITOLA

Velitel Wotanu Sup se otráveně díval oknem kolchozního domu, kde bylo umístěno velitelství pluku. Na dvoře bývalého domu správy sovětského kolchozu vylézaly z nákladů čerstvé posily pro pluk Wotan, neboť bylo třeba pluk doplnit. V posledních týdnech utrpěl velké ztráty a po všech těch bojích vypadal dost zuboženě. Noví vojáci, kteří právě dorazili z reichu, byli velmi mladí, spíš působili dojmem dychtivých odrostlejších kluků, kteří ve válce hledají dobrodružství. Byli urostlí a silní. Sup obdivoval jejich plné, smyslně rudé rty a oddával se při pohledu na ně svým libým představám o mužských půvabech. Zdálo se, že informace o osudu dalších vojáků Wotanu, kterou mu sdělili Schulze a Matz, mu vůbec neuvízla v paměti...

Supova fantazie momentálně směřovala k mladičkým vojákům. Představoval si je nahé, poněkud mu splývali s mužskými prostitutky s namalovanými rty a vytrhaným obočím, s nimiž se důvěrně ještě před válkou stýkal v Berlíně. Bývala s nimi docela pěkná zábava! Teď ale musel přece jen podobné blahé

vzpomínky zahnat. Skoro zlostně se podíval kolem sebe a hrubým skřípavým hlasem se obrátil na svého adjutanta, známého ve Wotanu pod přezdívkou Svatoušek. Tu přezdívkou získal za to, že tajně slídl za nic netušícími vojáky a pak je jakoby spravedlivě nechával trestat za přestupky, které si leckdy prostě vymyslel.

„Tak, adjutante, co vy si o tom myslíte?“ rozpomněl se najednou přece jenom Sup na to, co slyšel od Schulzeho a Matze.

Adjutantovou nehezku tváří se špičatou hubenou bradou a bledýma vodnatýma očima se mihlo patrné váhání. Sup neměl rád hlupáky, a proto Svatoušek svá slova pečlivě zvažoval. Měl na velitelství pluku Wotan relativně teplé místo, a kdyby ho Sup odvedl k nějakému jinému pluku SS, mohl by se octnout v bojové linii – což za žádnou cenu nechtěl.

„Myslím, že Schulze a Matz, i když to jsou darebáci, mluví pravdu.“

„To se ví, že ano,“ vyhrkl Sup a přitom se monoklem pátravě díval do adjutantovy tváře. Bylo to působivé a Sup to věděl. Viděl totiž i bez monoklu docela dobře. „Ti dva nejsou natolik inteligentní, aby si něco podobného vymysleli. Kdepak!“

„Tedy – jak oni tvrdí, Dodenburg a snad dalších sto padesát lidí zůstalo naživu a padlo do zajetí. Možná ale, že teď už můžou být po smrti.“ Svatoušek přitom bezděčně pokrčil rameny, jako kdyby se ho to netýkalo.

„Teď ještě mrtvi nebudou,“ podotkl Sup. „Určitě tedy ne důstojníci a vyšší poddůstojníci. A pokud jde o ostatní — kdo to může vědět? Sověti budou chtít z důstojníků a poddůstojníků vypáčit všechno, co bude možné. Je úplně jasné, že nepřítel chce téhle zimy využít, aby nás zatlačil co nejdál na západ. Proto logicky potřebují Rusové vědět co nejvíce o našich pozicích a síle našich jednotek. Ale především...“ Sup si v té chvíli přemítavě přejel po svém ohromném nosu, „teď viděli náš nový tank, tedy typ Tygr, který je konkurentem jejich tanku T-34, a jistě se pokusí od zajatců získat o téhle zbrani nějaké podrobnosti. Je pro ně ideální dostat informace od zajatců pocházejících vlastně z jediné jednotky běžně vyzbrojované tanky tohoto typu. A tou jedinou jednotkou je náš úderný pluk SS Wotan.“

„To je pravda,“ spěšně přitakal Svatoušek, „o tom nemůže být pochyb. Ale naštěstí,“ v té chvíli se Svatoušek trochu ušklíbl, „Dodenburg o tom novém tanku ve skutečnosti nic moc neví. Ty tygry jsme u pluku začali z reichu dostávat až v době, kdy on už uvízl u Charkova.“

„To je fakt,“ souhlasil Sup.

Svatoušek musel skrývat své uspokojení, neboť Sup podle všeho nebude mít v úmyslu pokusit se o nějakou záchrannou akci. Proč o tom vůbec se svým adjutantem debatoval? Sup měl ve zvyku, že v okamžiku, když v určité záležitosti učinil rozhodnutí, už si od nikoho nedal do ničeho mluvit. Teď ale o důsledcích Dodenburgova sovětského zajetí hovořit zjevně chtěl... A tak Svatoušek tajně doufal, že ten sebevědomý nadutec Dodenburg, který má hrud' plnou různých vyznamenání za statečnost, padne do rukou obávaných ruských vyšetřovatelů.

Ti k němu určitě nebudou tak mírní jako německá vojenská zpravodajská služba. Když zajatci nebudou vůči ruským vyšetřovatelům dostatečně vstřícní, Rusové je bez nejmenšího zaváhání nelítostně skřípnou. Svatoušek už si představoval, jak Ivani Dodenburga bičují a drtí mu varlata, což asi budou jedny z nejčastějších způsobů, jak přinutit zarputilé zajatce k řeči. Tohle v té chvíli probíhalo ve Svatouškově mysli, ale nahlas řekl něco jiného:

„Podle mého skromného mínění by nebylo bez rizika, kdybychom se kvůli Dodenburgovi měli případně vrátit... Ty posily, co jsme dostali, vypadají dost nepřipraveně. Naši zkušení bojovníci velitelé teď budou především potřebovat čas na to, aby tyhle zelenáče vycepovali. Reichsführer Himmler vydal pokyn, že údaje o tygrech musí být drženy v tajnosti, jak jen to bude možné. A v souvislosti s tím nastává riziko, že když použijeme naše nové tanky k pokusu o záchranu Dodenburga a jeho lidí, vystavujeme se nebezpečí, že některý náš tygr může padnout do rukou nepřítele. Pak bychom měli opravdu problémy!“ Po těchto slovech Svatoušek významně ztišil hlas. „A kdyby k něčemu podobnému došlo, to by mohlo znamenat degradaci toho, kdo to zavinil.“

Supa to zjevně znepokojilo.

Svatoušek stejně jako hodně lidí u pluku věděl, že Sup kdysi odvážně riskoval životem, když sloužil v elitní frontové jednotce, která nesla fűhrerovo jméno. A všichni taky věděli, že to dělal z kariéristických

důvodů – riskoval kvůli tomu, aby získal generálské distinkce. Tím se ovšem Sup netajil – a když byl mezi známými a v náladě, tak prohlašoval: „Meine Herren, můj otec byl generálem. A já budu generálem taky. Pak si najdu nějaké teplé místočko v Berlíně a bude ze mě vypasený týlový hřebec. Cha, cha!“ A jeho posluchači věděli, že to tak opravdu vážně myslí.

„Jsem stejného názoru, adjutante,“ reagoval teď rychle a na jeho ošklivé tváři se náhle objevil ustaraný výraz. „Mohli bychom mít určité potíže s reichsführerem, kdyby k tomu došlo, to je pravda, ovšem na druhé straně – byl by to velmi záslužný čin, kdybychom naše lidi zachránili. Umím si představit, jaký by to mělo v německých novinách ohlas.“

Na tohle musel Svatoušek rychle zareagovat. Jeho přáním bylo, aby byl Dodenburg ponechán svému osudu. Nechtěl se s tím uhlaženým aristokratem už nikdy setkat. Ať ten chlap shnije v sovětském kriminálu! A tak adjutant Supovi řekl:

„Pochybuju, že by německé noviny byly ochotny publikovat o celé záležitosti nějaké podrobnosti, a to i v případě, že by ta záchranná akce byla úspěšná.“

„Proč myslíte?“

„Vy přece znáte, standartenfuhrere, zásadu platnou v našem sboru, že muži SS se nikdy nevzdávají. A teď se přijde na to, že se vzdaly dvě stovky mužů z nejelitnějšího pluku celého sboru SS – tedy z Wotanu. Myslím, že by reichsführer nebyl rád, kdyby se to dostalo ven. Jistě by to otřásl veřejným míněním a pro všechny by to byl argument: Když se vzdávají vojáci elitního Wotanu, co se dá očekávat od řadových pěšáků?“

Sup kývl na souhlas.

„To máte pravdu, adjutante,“ řekl a po chvíli ještě připojil: „Pak se tedy nedá nic dělat. Obávám se, že Dodenburg bude, bohužel, ponechán svému osudu. Byl to vždycky tvrdý chlapík, ale Rusové ho pořádně potrápí, stáhnou z něho kůži.“ Sup pak už jenom mávl rukou, jako by tím dával najevo, že celou debatu končí. Přesto ještě dodal: „Co se dá dělat.“ A pak se usadil na židli u malého stolku a celou záležitost pustil z hlavy.

Adjutant se postavil do pozoru, srazil paty a vyštěkl:

„Mohu odejít?“

„Ovšemže můžete,“ řekl lhostejně Sup, protože jeho mysl se už zabývala úplně jinými problémy. Zvenku bylo slyšet, jak muži z nových posil pluku pochodují do svých ubikací a do pochodu si vesele prozpěvují, jako kdyby to bylo doma v Německu za mírových časů.

Adjutant si nasadil čepici, zasalutoval a na jeho ošklivé tváři se rozhostil vítězný úsměv.

Sup jen kývl a Svatoušek odešel.

Schulze a Matz na něho s napětím čekali venku. Rychle zahodili cigarety a postavili se do pozoru.

„Co je?“ vyhrkl adjutant a z úst se mu v ledovém vzduchu vyhoupl obláček páry. „Co chcete?“

„Kdy máme vyrazit, sturmbannfuhrere?“ optal se Schulze.

„A to jako kam?“ odpověděl jim adjutant se škodolibým úšklebkem. Samozřejmě věděl, co od něho ti dva chtějí slyšet, ale teď prožíval zlomyslnou rozkoš z toho, že jim může dělat naschvály. Tihle dva byli podle jeho názoru darebáci a měli se už několikrát dostat před vojenský soud. Jenže Dodenburg se jich vždycky zastal a vzal je v ochranu. Říkal o nich: „Možná to nejsou vzoroví přehlídkoví vojáci, ale Bohem nadaní opravdoví vojáci do boje.“

„Měli bysme vyrazit na záchranu našeho velitele Dodenburga a kamarádů z pluku, co jsou s ním. Jsme sice trochu utahaný, ale hlásíme se jako dobrovolníci, že povedeme záchrannou skupinu do míst, kde si myslíme, že můžou bejt,“ řekl Schulze, ale když zachytil výraz Svatouškových bleďých vodnatých očí, znejistěl.

„Zbytečně ze sebe děláte dobrovolníky,“ sdělil oběma poddůstojníkům povýšeně Svatoušek, „žádná záchranná akce se nekoná.“ A škodolibě se jim zašklebil do tváří. „Velitel pluku rozhodl, že nemůžeme riskovat ztrátu lidí a nových tanků.“

„Ale sturmbannfuhrere,“ naléhal Schulze, „my přece nemůžeme nechat našeho starýho..., promiňte, našeho velitele Dodenburga a další kamarády jen tak Rusákům na pospas. Vždyť z nich stáhnou kůži zaživa! Vy víte, co je čeká.“ V Schulzeho hlasu zaznělo zoufalství.

Adjutant jen pokrčil rameny:

„To je rozhodnutí velitele pluku a my se tomu musíme podřídít.“

„Já jsem mluvil s některými staršími frontáky,“ pokoušel se Schulze znovu Svatouška oblomit, „a ti by do toho šli. Nevadí jim, že to bude riskantní...“ Pak ale zmlkl, protože si uvědomil, že ho adjutant už neposlouchá.

Oba poddůstojníci se pak s určitým sebezapřením postavili před odchodem do pozoru a adjutant jim odpověděl jen tak, že se ledabyly dotkl štítku čepice rukou v rukavici a potom odkráčel křupajícím zmrzlým sněhem. Schulzemu i Matzovi z toho nezdaru poklesla ramena. V té chvíli oba dva, a zvláště Schulze, nebyli schopni ani vyslovit, jak velké bylo jejich zklamání.

Na protilehlé straně kolchozního dvora pochodovali noví vojáci pluku a do pochodu si vesele prozpěvovali. I nad jejich ústy se v mrazivém vzduchu zvedala pára... Byli mladí, plní síly a sebevědomí. Za nimi šel poddůstojník Jednoručka, dávný kamarád, který svou přezdívku získal kvůli defektu levé ruky.

„Tak kdy vyrazíme?“ zavolal v chůzi na Schulzeho.

Matz zavrtěl hlavou a potichu řekl:

„Nikam se nejde.“

„Jak to, že ne?“ vykřikl Jednoručka nevěřícně. „My se nepokusíme dostat velitele Dodenburga a naše kluky z ruského zajetí? Copak je to možné?“

Matz smutně přikývl – a ani se nepokoušel něco dodat.

Jednoručka šel dál a jen vrtěl šedou hlavou, jako by tomu všemu nemohl porozumět.

Schulzeho najednou popadl hrozný vztek. Zrudl a nakonec spustil vodopád rozhořčených slov: „Ten hajzl zasranej, ten parchant podělanej, ten buzerant zkurvenej, ten...!“ vyrážel ze sebe na adresu i Supy i Svatouška a jeho mohutná hrud' se tím vykřikovaným přívalem sprostých slov a nadávek bezmocně otrásla.

„Zadrž, kamaráde!“ napomenul ho Matz. „Snad se z toho nepomineš! Tohle k ničemu nevede — to by se ti akorát kvůli tomu nadávání mohly zarazit větry.“

„To bych nerad,“ povzdechl si Schulze a sevřel pěsti, mohutné jak lopaty. „Já bych se vsadil, že ta kurva Svatoušek ponouknu Supu, aby nic pro záchranu Dodenburga nedělal. On určitě tomu teploušovi nakecal, že ten pokus nestojí za to, že jde o kejhák. A taky, že by Sup kvůli tomu mohl přijít o generálský prýmky, po kterých tak touží.“ V bezmocném vzteku pak Schulze zahrozil sevřenou pěstí proti stěně kolchozní budovy. „Ty kurvy zasraný!“

Matz zachmuřeně sledoval svého mohutného parťáka – a nic ho nenapadlo. A tak to jenom nahlas konstatoval:

„Na nic nemůžu přijít.“

„Já vím, co udělám – vychlastám tu kořalku, co ještě schovávám, a půjdu za Supem, a donutím ho provést něco pro záchranu Dodenburga a našich kluků. Je mi už nějak jedno, jestli mě potom třeba zastřelejí kvůli porušení subordinace. Umřu spokojenej, že jsem udělal něco dobrého pro...“ Najednou se však Schulze zarazil a jeho hlas se zklidnil. „Proč tu vlastně jen tak blbě kecáme jako dvě báby ve frontě na chleba?“

„Co teda chceš dělat?“

„Tohle: Většina starších frontáků, s kterými jsme mluvili, by do toho šla s námi, že je to tak?“

Matz přikývl.

„A tyhle starší frontáci dokázali všechno přežít taky proto, že si uměli přizpůsobit předpisy, jak to potřebovali. Souhlasíš?“

Matz znovu přikývl. Teď už byl opravdu zvědavý na to, co kamarád zamýšlí.

„Tak my to uděláme přesně taky tak... Upravíme si předpisy.“

„A jak?“ zeptal se Matz.

„Prostě takhle.“ Schulze mu pak tiše a rychle svůj plán vysvětlil. Matz přitom ve tváři dost bledl...

Když se Schulze odmlčel, Matz zděšeně vyhrkl:

„Človče, kdyby tě lapli, tak tě postaví k nejbližší zdi a hned odprásknou.“

Schulze se na něj vyzývavě podíval:

„To by se ale museli moc snažit, aby mě lapli, nemyslíš? Tak jdeme na to, ty poseroutko! A žádný

pohřební řeči!“ Pak oba svorně odkráčeli plnit svůj velký odvážný plán. Z okna kolchozní budovy je sledoval Sup, který by v té chvíli moc rád věděl, co mají tihle dva největší dobrodruzi z celého úderného pluku SS Wotan za lubem.

Byl by asi překvapen, a to velice překvapen, kdyby to věděl...

ČÁST DRUHÁ

ÚNIK

Posel: „Do zbraně, vojevůdci!

Nepřítel už se blíží v plné zbroji, krvavý prapor války nad ním vlaje. Ted' nelze váhat, přišla doba činů!“

Shakespeare: Julius Caesar

1. KAPITOLA

Nepříjemný zvuk chirurgické pily drásal Dodenburgovi uši. Malý vyzábělý Rus ve zkrvavené zástěře a v gumových botách rozřezával na stole nahé tělo. Pod stolem byla rozpálená přenosná kamínka, která pravděpodobně měla pitvané tělo rozehtávat. Chirurg měl výraz šilence.

Dodenburg byl z té podívané v šoku. Doktor Pilule mu rychle stiskl ruku a zašeptal:

„To je starý trik, příteli. Pokoušejí se vás zlomit. Držte se!“ Jeho šepot vzbudil pozornost strážce, která na ně okamžitě podezíravě pohlédla.

Uplynula už asi hodina od chvíle, kdy byli Dodenburg a doktor odděleni od ostatních zajatých německých vojáků a dopraveni na velitelství sovětské armády.

Nepřičetně vyhlížející chirurg pokračoval na pitevním stole ve svém divokém díle. Jeho skalpel prořízl bílou kůži pitvaného těla od klíční kosti do prsou a pak prošel dolů až k pohlavním orgánům. A k tomu všemu se ten podivný lékař neustále pochechtával.

„Můj Bože!“ povzdychl si zoufale Dodenburg, „teď se snad ten blázen chystá uříznout mrtvole penis...“

Doktor Pilule zabořil prsty do Dodenburgovy ruky ještě hlouběji, až to velitele zbolelo.

„Jen se držte, Kuny,“ šeptl: „To je součást jejich plánu, věrte mi! Pokoušejí se vás připravit o rozum, jako se jim to povedlo s tím ubohým bláznem v chirurgickém plášti.“

Šílený chirurg teď vzal nůžky a s urputným výrazem ve tváři se po jednotlivých žebrech prostřihával hrudním košem. Čas od času se na své dílo okouzleně zadíval, jako kdyby se mu právě podařilo vykonat něco velmi důležitého.

Dodenburg od něho nemohl odtrhnout oči, třebaže se mu z toho všeho zvedal žaludek. Musel dokonce vynaložit hodně sil, aby potlačil zvracení. I když už toho za svého dosavadního válečného života viděl hodně, takovéhle podívané se zatím nic nevyrovnalo. Teď se zdálo, že si chirurg dal za úkol obnažit všechny kosti a chrupavky, aby pak na závěr mohl ponořit ruku do hrudního koše a vyndat odtud srdce. Provedl to asi tak, jako by šlo o zabité prase.

Dodenburg nedokázal potlačit zasténání.

„Odvahu, příteli, odvahu!“ nabádal ho tiše doktor Pilule. „Už to nebude dlouho trvat, uvidíte,“ a znovu pevně stiskl paži mladého důstojníka.

A skutečně to záhy skončilo. Šílený chirurg si složil nástroje a pokýval hlavou nad nesmyslně rozřezaným tělem. Byl zřejmě spokojen s dílem, které tu odvedl. „Chorošo,“ prohlásil, „chorošo! Je to dobré!“

„Ano, je to dobré!“ ozval se za ním jakýsi hlas, schvalující chirurgovu práci.

Dodenburgova tvář byla z té hrůzné podívané pobledlá, oči mu divoce plály. Když teď uslyšel nový hlas, otočil se a uviděl drobného muže v uniformě politického komisaře. Ten právě vstupoval do improvizované pitevny. Nově přichozí jemně vzal šíleného chirurga pod paži a pokynul důstojníkovi, který měl na čepici označení člena tajné policie, známé NKVD. Důstojník okamžitě chirurga odvedl. Drobný komisař počkal, až zmizeli z dohledu, a teprve pak se obrátil k Dodenburgovi. Jeho inteligentní tvář zdobil úsměv.

„Pane von Dodenburgu, čekali jsme na vás... a čekali jsme dost dlouho...“

Dodenburg v tom okamžiku zapomněl na hrůzu, jíž byl před chvílí svědkem. Hrůza byla vystřídána pocitem překvapení. Podle vzhledu odhadoval, že před ním stojí Žid. Překvapivé na tom bylo ale to, že tenhle drobný Žid nejenže znal Dodenburgovo jméno, ale navíc hovořil důvěrně známým, Dodenburgovým rodným východopruským dialektem.

„Kónigsberg?“ uvedl Dodenburg jméno východopruské metropole.

„Přesně tak, pane von Dodenburgu,“ odpověděl židovský komisař a stále se přitom usmíval. „Dělal jsem tam advokáta až do těch nešťastných událostí v roce 1933,“ připomněl Hitlerův nástup k moci. „Pak jsem musel Německo ve velkém spěchu opustit, jinak bych skončil v jednom z vašich táborů jako ten ubožák chirurg, kterého jste tu před chvílí viděl.“

„O jakých táborech to mluvíte?“

„O koncentračních táborech, pane von Dodenburgu. Chirurgovi se podařilo z tábora uniknout, ale Němci z SS ho za pobytu v táboře dokonale poznamenali –jak jste ostatně měl možnost vidět...“ Komisař místo dalších slov jen pokrčil rameny, ale ani na okamžik přitom nespouštěl své pronikavé temné oči z Dodenburgovy pobledlé tváře.

„O těch táborech nic nevím,“ vyhrkl popuzeně Dodenburg. „Jsem bojový důstojník. Jestli se dějí nějaká zvěřstva v týlu, já s tím nemám nic společného.“

„Samozřejmě, že vy osobně ne,“ přikývl klidně drobný komisař. „Já si myslím, že tohle budeme slýchat od Němců ještě hodně let. Na tom teď ale nezáleží. Rád bych vám něco ukázal, ještě než vám položím pár otázek. Tudy, prosím,“ vyzval Dodenburga a dal pokyn strážím.

Vojáci výmluvně nasadili bodáky a doktor Pilule s Dodenburgem se za vedení sovětského komisaře vydali z improvizované pitevny k rozlehlé stodole. Páchlo to tam výkaly a močí. Uvnitř stodoly bylo na padesát vojáků wehrmachtu v potrhaných uniformách. Povalovali se na špinavé slámě, byli vychrtli, neoholení a vůbec celkově zanedbaní. Jenom tupě zírali před sebe a působili dojmem dementních ztroskotanců, zřejmě neschopných jakékoliv duševní činnosti. Uprostřed stodoly seděl u rozdělaného ohně nějaký divoce vyhlížející pancéřový granátník v roztrhané uniformě a opékal na ohni něco jako dlouhý salám. Zřejmě se na to jídlo těšil, z otevřených úst mu doslova tekly sliny...

V té chvíli se Dodenburgovi znovu zvedl žaludek, neboť si uvědomil, že voják si na ohni neopéká nějaký salám, ale s největší pravděpodobností lidskou paži! Německého velitele to úplně ohromilo. Tázavě se podíval na doktora.

„Klid, Dodenburgu, držte se!“ povzbudil ho Pilule. „Jen klid, to všechno je součást psychologického útoku na vás. Zpracování před výsledkem.“

Komisař to zaslechl, otočil se a znovu se usmál:

„Ano, je to tak, máte pravdu. Je to obvyklý operační postup. Dávám přednost ukázat zajatcům jejich budoucnost, a ne je mučit.“ A nepřestával se přitom usmívat. „Takže teď jste měl opravdu možnost vidět svou budoucnost, a to nejen pouze svou, ale i svých ubohých mužů.“ Ta poslední slova zvláště zdůraznil. Doktor Pilule tušil, proč to komisař zdůrazňuje. Rudoarmějci měli zřejmě možnost od zajatých příslušníků Wotanu shromáždit o Dodenburgovi patřičné údaje, a tak se dověděli, že mladý velitel je u svých vojáků velmi oblíbený. A že nepatří k těm důstojníkům SS, kteří ve svém bezduchem fanatismu a nesmyslném drilu jsou ochotni své lidi obětovat za každou cenu.

„Tihle ubožáci přišli o rozum,“ pokračoval komisař. „Podívejte se na tamtoho poddůstojníka,“ a ukázal na hubeného vojáka v roztrhané černé uniformě příslušníka tankových vojsk. Muž stál v rohu stodoly a něco drmolil i jemu z debilně pootevřených úst stékaly po neoholené bradě sliny. V ruce svíral nějakou hůl. Dodenburga však pojala hrůza, protože to zjevně nebyla hůl, ale lidská noha.

„Všichni propadli kanibalismu,“ podotkl komisař, který Dodenburgův vyděšený pohled pozorně sledoval. „Nejdřív nedostávali žádnou stravu, takže to vyřešili po svém... A zvykli si. Teď, když jim můžeme občas něco nabídnout, nemají zájem. Zvláštní, co? Ze by návyk na lidské maso? Třeba ano – a tím to končí. Nic jiného je možná nemůže uspokojit.“ Komisař pokrčil rameny. „Je to smutné, ale prostě to tak je,“ uzavřel.

„To je nelidské!“ vyhrkl Dodenburg.

„Celá válka je nelidská,“ řekl komisař a pak přelétl očima od Dodenburga k doktorovi: „Myslím, že jste toho viděli dost – snad to pro tuhle chvíli stačí. Teď půjdeme ke mně do kanceláře a já vám položím pár otázek. Čím dřív na ně odpovíte, tím lépe.“ Pak se zeptal výhradně doktora: „Nebo si přejete tady s těmi vojáky zůstat?“

Doktor zavrtěl hlavou:

„Ne, děkuji vám. Vždyť já bych pro ty ubožáky stejně nemohl nic udělat.“ A pak sklonil hlavu, jako by se styděl.

Oba zajatci se za ozbrojeného doprovodu vydali na cestu po nádvoří budovy, kde bylo umístěno ruské velitelství. V pravé části nádvoří seděli na zmrzlé zemi s rukama nad hlavou zajatí vojáci Wotanu, kteří zatím boj i útrapy přežili. Když uviděli svého velitele, pokoušeli se o srdnaté, povzbudivé pohledy. Několik se jich dokonce i ozvalo. Jeden ze zajatých poddůstojníků, jehož tvář byla poznamenána čerstvou úzkou podlitinou jako od šlehnutí biče, zřejmě sebral veškerou odvahu, když na Dodenburga zavolal:

„Držte se, jsme s vámi...!“ Víc říci nedokázal, protože jeho slova zanikla úderem, který mu pažbou pušky do tváře uštědřil strážný.

Dodenburg zaklel a podvědomě chtěl nějak zasáhnout, ale vzápětí mu stráž s bodákem výmluvně dala na

srozuměnou, že podobné pokusy jsou nesmyslné. Tak se tedy rychle obrátil k doktorovi, který tu měl s vojáky zůstat:

„Jste tu nejstarší důstojník — můžete převzít velení?“

„Samozřejmě,“ odpověděl doktor a nenápadně přes rukáv stiskl Dodenburgovi paži. „Hlavně vy na sebe dejte pozor!“

„Budu se snažit,“ odpověděl Dodenburg s kamennou tváří. Měl neustále před očima obraz pomatených německých zajatců a šíleného chirurga. A co teď čeká právě jeho?

Komisař, jako by četl jeho myšlenky, prohodil: „Nemějte obavu z nějakého fyzického násilí, pane von Dodenburgu. K ničemu takovému nedojde, tím si můžete být jist. Stačí odpovědět na několik mých otázek a budete poslán do normálního důstojnického zajateckého tábora. Podmínky tam budou přijatelné, i když samozřejmě také trochu drsnější, o tom není pochyb, ale tak už to chodí. Tak a teď půjdeme ke mně do kanceláře.“ A dal pokyn strážným.

Dodenburg ještě vrhl letmý pohled na své vojáky a říkal si, jestli to není opravdu pohled poslední. A pak za doprovodu strážných a komisaře vykročil do neznáma.

Když vstoupili do místnosti na velitelství, drobný komisař mu galantně nabídl masivní venkovskou židli, aby mohl při výslechu pohodlně sedět. Doléhalo sem zvonění telefonů a klapání psacích strojů, štábní důstojníci pobíhali sem a tam s nějakými papíry pod paži a vypadali přitom důležitě i ustaraně současně. Byla to obvyklá atmosféra armádního velitelství, kterou Dodenburg dobře znal, ovšem v jedné věci existoval podstatný rozdíl – to zde bylo velitelství nepřátelské armády a on byl cele vydán na milost komisaři, jehož zkoumavý pohled temných inteligentních očí stále cítil na své tváři.

Komisař začal výslech v obvyklém stylu zkušeného vyšetřovatele, který dává najevo svou převahu a znalost věci natolik, že vyslýchaný musí pochopit zbytečnost jakéhokoli zatajování. Protože každý vyšetřovatel už stejně všechno ví...

„Vy jste Kuno von Dodenburg, syn zesnulého barona Wetzlara von Dodenburga z Východního Pruska,“ předčítal komisař z papírů, které měl před sebou rozložené. „Vstoupil jste do SS v Berlíně roku 1936 a po získání vysokoškolského diplomu jste se dal aktivovat a nastoupil do řádné služby. Rok jste byl důstojnickým čekatelem a poté jste byl poslán do důstojnického výcvikového střediska v Braunschweigu, které jste úspěšně absolvoval a dosáhl důstojnické hodnosti.“ Po tomto úvodu se podíval na Dodenburga jakoby v očekávání, co tomu vyslýchaný říká.

Dodenburg mlčel.

„Potom jste sloužil jako adjutant reichsführera SS,“ pokračoval komisař ve čtení dokumentů, „načež jste byl zařazen do úderního pluku SS Wotan, kde jste zastával velitelské funkce na úrovni roty. Účastnil jste se tažení do Polska, potom do Holandska a Francie, tam jste byl vyznamenán Železným křížem I. a II. třídy. O rok později jste bojoval v Jugoslávii a v Řecku, což vám vyneslo ‚přívěsek na krk‘, jak se u vás v SS říká vyznamenání Rytířským křížem,“ a ukázal na stužku s vyznamenáním, které stále ještě viselo Dodenburgovi na krku. Komisař se přitom usmál, poněvadž musel předem upozornit strážce, že Dodenburgovi to vyznamenání nikdo nesmí sebrat.

Ani po těchto slovech Dodenburg nepromluvil, jeho tvář zůstávala vážná a nehybná.

Komisař udělal menší pauzu a pak pokračoval:

„V červnu jste se účastnil se svým plukem pod velením standartenführera Geiera, známého prostě jako Sup, zločinného útoku na naši sovětskou vlast. Aktivně jste se dál účastnil bojů až do svého zajetí. Řekl jsem to správně?“

Dodenburg stále ještě nereagoval.

Komisař na něho znovu vrhl krátký zkoumavý pohled, odložil cvikr s kovovou obroučkou, který si před pročítáním papírů nasadil, a prohodil:

„Jak tedy, Dodenburgu, vidíte, všechno o vás už víme. Tak proč si chcete komplikovat život?“

Komisařův postup Dodenburga navztekal. Náhle se přestal ovládat a vybuchl:

„Tak když už o mně všechno víte, proč ztrácíte čas mým vyslýcháním? Jaký to má pro vás význam?“

Téměř okamžitě si však uvědomil, že udělal taktickou chybu. Ztratil nervy, což bylo přesně to, co vyšetřovatel chtěl.

„Je tu ovšem jedna věc, kterou nevíme, Dodenburgu,“ pokračoval v klidném uvolněném tónu komisař, „a

možná vás bude zajímat, čeho se to týká.“

Dodenburg byl okamžitě ve střehu. V žádném případě nechtěl svému vyšetřovateli jeho práci ulehčit.

„Vy se sice tváříte, že vás to nezajímá, ale já vám to řeknu. Týká se to vašich nových tanků typu Tygr.“

Tohle sdělení Dodenburga přece jenom zaskočilo. To tedy nečekal.

Na jeho tváři se překvapení muselo odrazit, protože komisař se k němu naklonil a důrazně ho vyzval:

„Tak se do toho dáme, Dodenburgu, a nepokoušejte se nějak chytračit. Víte stejně dobře jako já, že úderný pluk SS Wotan je přezbrojován a dostává do výbroje nové vynikající tanky typu Tygr. Chceme se od vás dovědět nějaké technické podrobnosti. Celkem takové ty běžné věci: rychlost, výbroj, obsah palivových nádrží, počet lidí v tanku a tak podobně... A budu k vám upřímný: Jestliže náš T-34 má horší parametry než tygr – a to je právě to, co si musíme ověřovat – tak musíme pochopitelně začít s produkcí nového mohutného tanku typu Josif Stalin.“ A ještě s nevinným úsměvem dodal: „Tak se tedy věci mají. Mimochodem, teď jsem vám prozradil jedno důležité vojenské tajemství.“

„S tímhle já nemám nic společného, v té věci vám nijak nemůžu být užitečný, to si musíte poradit sami,“ vyhrkl Dodenburg.

„To je sice částečně pravda, ale pojďme k věci! Prostě mi řeknete, co víte o vašem novém tanku typu Tygr a celou záležitost můžeme během jedné hodiny ukončit.“

„Ale já vás musím upozornit...“ začal Dodenburg.

„Tak prosím, můžete začít,“ vyzval ho vlídně komisař.

Dodenburg se smutně pousmál:

„Bohužel, já nic nevím!“

Z komisařovy tváře zmizel úsměv. Nadzvedl se a jeho zrudlou tváří se mihla zlost:

„V tom případě ti, německý oficíre, musím sdělit něco důležitého,“ pronesl ledově. „Dneska v noci si můžeš všechno ještě řádně promyslet. Když mi zítra odmítneš mé otázky zodpovědět, dám každý den jednoho z tvých vojáků zastřelit. A tak to půjde pořád dál, dokud nepromluvíš. Mučit tě nebudeme..., ale informaci musím dostat!“ Stiskl tlačítko zvonku a okamžitě se objevila služba. „Odved'te ho!“ přikázal a sklonil se nad papíry, které před ním ležely na stole.

Stráž vyvedla Dodenburga ze dveří.

2. KAPITOLA

Vojáci Wotanu se rozložili na slámě ve velké kolchozní stodole a popíjeli mizernou vodku, kterou se jim podařilo pokoutně sehnat. Jediné zvuky, který sem kromě nepřetržitého rachotu dělostřelecké palby doléhaly, byly ozvěny kroků hlídek, přecházejících na zmrzlém sněhu.

Všichni tu byli staří front'áci, většinou poddůstojníci, kteří sloužili ve Wotanu od roku 1939 a teď tedy měli za sebou tři roky krvavých bojů. Na jejich tvářích to bylo znát. Všichni vypadali tak o deset let starší, než jim ve skutečnosti bylo, všichni také byli nějak poznamenáni zraněními i útrapami, jimiž museli projít. Přes všechny zápory, které s sebou nutně přináší dlouhodobá vojákácka společnost volnějších, či spíše hrubších způsobů, dokázali si chlapi mezi sebou vytvořit pevné kamarádské svazky — a ty byly zárukou, že se vojáci vyrovnají s nepřízní jakékoliv situace.

Na tyto kamarádské vztahy také spoléhali Schulze a Matz. Pozorovali své druhy, jak se nalévají levnou kořalkou, kterou jim obstaral nějaký dost pochybný ruský překupník. Sledovali všechno ve žlutavém světle voskových svíček — a v jejich hlavách dozrával odvážný plán.

Potom najednou Jednoručka, ve Wotanu dobře známý voják s defektem ruky, dorazil placatící a prázdnou láhev odhodil do slámy.

„A co dál?“ obrátil se na Schulzeho.

„Co dál?“ opakoval Schulze. „Co by? Asi to, ať si dá Krat'as pozor, aby nepřišel i o ten zbytek svého torpéda.“ A ušklíbl se směrem k vojákovi, který si svou přezdívku vysloužil proto, že jeho penis při zranění šrapnelem došel částečné úhony.

Jenže opravdu: Co dál? Část pluku Wotan je v zapeklité situaci. Padli i s velitelem Dodenburgem do ruského zajetí... Schulze a Matz se marně snažili přimět velitele pluku Supu, aby na záchranu kamarádů něco podnikl. Ani Sup, ani jeho adjutant Svatoušek pro žádnou záchrannou akci neměli pochopení, i když se Schulze a Matz nabízeli jako dobrovolníci...

„Chápeš,“ obrátil se najednou Krat'as na Schulzeho, „proč nechtějí nic udělat pro Dodenburgovu

záchranu? To je jasný. Sup nepodnikne nic, co by ohrozilo jeho budoucí generálský prýmky a Svatoušek se poděává do spodků, když si představí, že by si měl nějak blíž čuchnout k frontě. Tihle dva by nepomohli ani vlastní matce, jestli vůbec nějakou mají, ani kdyby těm ženskejům hrozilo, že je znásilní celá divize Rusáků.“

Po tomhle jeho proslovu sice všichni souhlasně zamručeli, ale otázka zůstala: Co dál?

Schulze smutně pokýval hlavou.

„To je všechno pravda, ale co my s tím můžeme udělat? ozval se někdo. Schulze toho vojáka hned poznal. Říkalo se mu Cvoček. Jmenoval se Hansen a k té přezdínce přišel kdysi v roce 1939, když mu za přehlídkového pochodu pluku před samotným Hitlerem uletěl z pravé boty podpatek. Tak se to tradovalo, i když někteří tvrdili, že od něj odletěl jen cvoček. Buď jak buď, navztekaný velitel pluku Sup poslal nešťastného Hansena kvůli té ostudě do vojenského vězení v Torgau. A přezdívka Cvoček od těch dob Hansenovi v poddů-stojnickém sboru Wotanu už natrvalo zůstala.

„Co my s tím můžeme dělat?“ opakoval zamyšleně Schulze.

„Vždyť přece všichni víte, jakej hajzl je Sup. Když si něco usmyslí, tak s ním nikdo nehne, prohlásil Cvoček a odplivl si.

„Ne tak docela, poznamenal Schulze umíněně.

„Co tím chceš říct?“ ozvali se ostatní.

„Ne tak docela... to tím chci říct. Když si vezmem zákon i se všema předpisama do svých rukou, tak co může Sup se Svatouškem dělat? Nás starý frontáky přece potřebujou. Sup dobře ví, že bez nás nemá žádné bojové regiment, ale jen hejno vojáků na baterky, který smrděj čerstvým kasárenským magacínem. Myslíte si, že přijde k těm generálskejům prýmkům s nějakýma zelenáčema? To určitě ne!“ Schulze se vyzývavě rozhlédl.

Chvilku trvalo, než si vojáci Schulzeho slova v hlavách přebírali. Léta častého popíjení alkoholu i velkého válečného vypětí zřejmě poněkud otupila jejich bystrou mysl, ale nakonec přece jen alespoň Jednoručka prolomil mlčení:

„Já si myslím, Schulze, že ty máš asi něco za lubem...“

„To víš, že mám,“ zavrčel Schulze. „Nemluvim přece jen tak do větru.“

„No tak vybal, co teda chceš dělat,“ vyhrkl zmateně Krat’as.

„Tak teda... můj nápad vychází z tohohle,“ spustil zvolna Schulze. „Máme u pluku deset nových tanků, teda deset nových tygrů, že je to tak?“

„Jo, to máme,“ souhlasili ostatní.

„A vy přece všichni víte, jak se s těma tankama dělá, jak fungují. A tak každé z vás může jako velitel udělat ze zelenáčů osádku tygrů. Ještě dáme dohromady pár polopásovejch vozidel, naložíme na ně pancéřový granátníky a vyrazíme.“

„A to jako kam máme vyrazit?“ zeptal se Jednoručka.

„Zachránit kamarády.“

To, co teď Schulze řekl, všechny takřka vyvedlo z míry. Nevěděli, co si o tom mají myslet. A tak musel robustní poddůstojník zvednout své obrovité tlapy a rázně požádat o klid, aby ho vyslechli.

„Koukejte, v tomhle našem bordelu teď musí bejt ticho, rámusit musíme co nejmní. Nechcem přece, aby nás slyšel Svatoušek. Třeba tu zase někde číhá s tím svým posraným notesem... Já vím, že se vám zdá, že to, co chceme podniknout, zavání trochu jako vzpourou, ale to vůbec není pravda. A víte proč? Kolik asi tak maníků by šlo do takovýhle akce opravdu dobrovolně? Co si ale myslíte, že by řekl fuhrer, kdyby se doslechl, že máme být za něco podobnýho potrestaní?“

„Jdi teď s fuhrerem do prdele,“ ozvalo se odněkud, ale slova okamžitě zanikla v nastalém všeobecném zmatku a vřavě.

Krat’as se Schulzeho zeptal:

„Copak budeme moct vyrazit s těma novýma tygrama tak, aby si toho nikdo nevšiml? Vždyť ty tanky dělají hroznej rámus! Sup po nás bude jako divej a já bych nechtěl, aby ten teplouš dal některý z nás zastřelit.“

Krat’asova slova měla mezi vojáky příznivý ohlas, většinou s ním souhlasili.

Schulze však hned zareagoval:

„Copak jsi nečet denní rozkaz na zítřek, ty ptačí mozku? Nebo máš strach, že přijdeš o další kousek svého instrumentu?“

Krat'as se kysele ušklíbl – už podruhé v krátké době byl předmětem nevybíravého žertování:

„Ne, ten rozkaz jsem ještě nečet.“

„Ale to bys jako dobrej poddůstojník měl číst! Tak aby bylo jasno: Zejtra přesně v 08,00 jedeme s našimi tygry na cvičení. Musíme nastoupit s novými osádkami. Když to dobře půjde, vyrazíme do stepi v perfektním pořádku, ale s návratem nebudeme počítat – aspoň ne zítra!“

Krat'as po tomhle výkladu jen obdivně hvízdal a uznale si zaťukal na spánek, což podle něj znamenalo, že to Schulze znamenitě vymyslel.

Jednoručka taky Schulzeho pochválil za nápad a jen připomenul, že bude třeba vzít do kanystrů zásobu pohonných hmot, případně ještě další věci. „Ale jak budeme vysvětlovat větší potřebu těm chlapům v zásobování a dílnách? Víš přece, jaký jsou to krkouni. Ti by nejradši nedali ani špinu z nehtů.“

„To je snadný,“ řekl mu na to Schulze. „Řekneme, že to všechno musí proběhnout jako v bojových podmínkách, a tak budeme potřebovat víc benzínu, prostě jako kdybysme šli do opravdové akce.“

„To se jim ale teda fakt musí zdůraznit,“ poznamenal Jednoručka.

Schulze upjatě pronesl:

„Ty víš, že nemluvím jen tak do větru. A tohle cvičení má opravdu proběhnout jako v bojových podmínkách. Tak to musí být všeobecně známý.“

Jeho kamarád Matz přelétl očima vážné tváře mužů, kteří je obklopovali: „Aby bylo jasno, všechno ostatní při té akci musí jít stranou.“

„Na jednu věc ale nesmíme zapomínat,“ prohodil nejstarší poddůstojník Hartmann. Byl to obrovitý muž s hlubokou rudou jizvou přes levou tvář, což dodávalo jeho zjevu ďábelský výraz, třebaže Hartmann byl v podstatě velký dobrák.

„Co to jako má být?“ zeptal se Matz. „My přece nevíme, kde Rusáci naše kluky a velitele drží!“

„Ale jo, my to víme, Hartmanne,“ přerušil ho rychle Schulze a kývl na Matze. Ten pospíšil k vratům, pootevřel je a zavolal:

„Barthels! Pojd' sem, fofr!“

Všichni přítomní se rázem obrátili k mladému pobledlému pancéřovému granátníkovi, který vstoupil dovnitř. Měl na sobě špinavou potrhanou uniformu a z celého jeho zjevu doslova vyzařovaly útrapy, které během posledních dnů prožil.

Schulze mu pohotově podal jednu z posledních placatic, které jim ještě zbyly:

„Dej si loká, to ti pomůže. Neváhej! No tak – do toho!“

Mladý voják vzal malou láhev vodky do třesoucích se rukou. Všichni ho ve žlutavém blikavém světle pozorně sledovali, opravdu je zajímalo, co jim Barthels řekne. Ten se nejdřív pořádně napil – ohryzek mu přitom na hubeném krku lítal nahoru a dolů jako nějaká expresní zdviž – pak si přešel dlaní rty a konečně promluvil:

„Podařilo se mi na poslední chvíli utéct z kolony u takové velké kolchozní budovy. Tam taky je ruské velitelství, a tam drží našeho velitele Dodenburga. Slyšel jsem, jak si Rusáci říkají, že každý den dají zastřelit jednoho našeho vojáka, když velitel odmítne vypovídat.“

Maži starými front'áky to rozhořčeně zahučelo a někdo vyjel:

„To jsou ale hajzlové! Za to by jim měl někdo ufíknout vejce pořádně tupým sklem!“

Schulze zvedl ruku a vyžádal si ticho:

„Mlčte! Nechtě ho, ať mluví!“

Barthels tedy pokračoval:

„Tak jsem si řekl, že se musím dostat pryč. Povedlo se mi to. Šel jsem z toho místa směrem na západ... Dneska za svítání jsem narazil na naši průzkumnou hlídku. Ta mě poslala sem a já jsem o tom asi před hodinou podal hlášení Supovi.“ Pak mladík pokrčil hubenými rameny a dodal: „Ale Supa to ani moc nezajímalo.“

„Vidíte, co jsem říkal?“ řekl Schulze. „Sup a Svatoušek prostě nemají zájem. Tak je to na nás a na tomhle mládenci,“ a bouchl svou velkou tlapou do mladíkova ramene tak silně, až to vojáčkem otfásl.

„A ten souhlasí, že nás povede. Myslím, že to, co už doteď dokázal, je opravdu statečnej kousek.“

Mladý pancéřový granátník po té chvále až zčervenal a s rozpaky se zahleděl na rozbité špičky svých bot, odkud se mu málem draly prsty.

„Tak, kamarádi, jdete se mnou?“ rozhlédl se Schulze. Odpovědí mu bylo souhlasné mručení, což Schulze přijal se zjevným potěšením. „Já jsem věděl, že mě v tom nenecháte samotného,“ zašklebil se spokojeně.

„A v tom případě navrhuju, abysme teď zalehli a odpočívali. Zítra nás čeká vážná věc – vydržet a neřukat!“ připomněl dávné heslo Wotanu.

„Vydržet a neřukat!“ ozvalo se sborově a v téhle chvíli to znělo jako svého druhu přísaha věrnosti.

„Vydržet a neřukat!“

Kostky byly vrženy.

3. KAPITOLA

„Start!“ vydal tradiční povel Schulze ve věži vedoucího tanku. Řidič spustil mohutný motor Maibach o síle 400 HP. Ozvalo se mocné zaburácení, které drásalo ušní bubínky – a ranní vzduch se okamžitě naplnil zápachem spáleného benzínu. Schulze zvedl pravou paži a třikrát jí zakroužil, což byl signál pro ostatní řidiče a velitele v koloně za ním. Jeden tank za druhým startoval a hromové burácení motorů přehlušilo všechny ostatní zvuky chladného rána.

„Vyrážíme!“ zavelel Schulze vysílačkou.

Řidič, kterého pod Schulzem nebylo vidět, zařadil první rychlost. Mohutný kolos se nejdříve jen zachvěl, ale pak se pomalu začal se svými víc než šedesáti tunami sunout vpřed. Tenhle tygr byl v současné době nejmocnějším tankem světa a jeho konstruktéři ze společnosti Henschel považovali svého obrněnce za něco nepřekonatelného.

Také ostatních devět tanků se brzy dalo do pohybu. Trojice polopásových vozidel s pancéřovými granátníky zaujala místo na bocích tankové kolony jako za opravdového boje – jejich úkolem bylo chránit tankovou kolonu před útokem nepřátelské pěchoty. Kolona pomalu začala nabírat rychlost. Velitel pluku Sup stál ve dveřích budovy zachumlaný v dlouhém plášti s kožešinovým límcem – uši si navíc proti mrazu chránil zvláštními klapkami. Nadšeně sledoval projíždějící tanky a snažil se překřičet jejich burácení.

„To je krásný pohled... prostě skvělý!“ obracel se ke svému adjutantovi. Najednou se však zamračil a zneklidněl: „Ale kde jsou důstojníci?“

Adjutant Svatoušek nevěděl, ale to nemohl před velitelem přiznat:

„Měli by teď už být někde v prostoru, kde čekají na příjezd tanků. Tam je převezmou a nastoupí do nich.“

Ve skutečnosti to však bylo tak, že všichni důstojníci Wotanu, kteří tu zbyli, v téhle chvíli hluboce spali. Postaral se o to přiděl kávy, což laskavě zařídil Schulze a dva dobrovolní ruští kuchaři, kterým nedělalo problém za určitou úplatu vyjít vstříc muži, jemuž po předchozích zkušenostech mezi sebou říkali šéf. Sup kývl a pak zvedl ruku ke štítku čepice se znakem SS – lebky a zkřížených hnátů. Odpovídal tak na pozdrav poddůstojníkovi Schulzemu ve vedoucím tanku. Schulze vystříhl Supovi pozdrav tak vzorovým způsobem, jaký se na frontě už dlouho nepraktikoval.

„Ten darebák Schulze určitě zase něco spískal,“ poznamenal Svatoušek, když kolem nich projížděl další tank za tankem. „Myslím, že si s ním budeme muset promluvit, jen co se on i Matz vrátí.“ Svatoušek si ovšem stále nebyl jist tím, oč v případě Schulzeho vlastně běží. O čem by si s ním měli promluvit?

„Nespouštím ho z očí, pořád ho sleduju,“ zdůrazňoval.

Schulze v té chvíli ve věži tanku pozvedl svou pravou nohu a s chutí vypustil strašné větry, čímž dostal své neobvyklé pověsti, rozšířené po celém pluku. Pak se zašklebil a osádka tanku se snažila raději aspoň minutu nedýchat. Mladý Barthels z toho ještě víc pobledl.

Schulze se jen zachechtal. Tank, jemuž velel, provedl prudký obrat a zmizel Supovi a Svatouškovi z dohledu. Schulzemu a jeho druhům teď už nic v další cestě nebránilo.

Sup se Svatouškem se rádi vrátili do tepla služební místnosti, kde velká kachlová pec sahající až do stropu vydechovala takový žár, že velitel musel spěšně shodit plášť a postěžoval si:

„V téhle prokleté zemi člověk buď mrzne, nebo se peče. Snad jen Bůh ví, proč führer musel zamířit svůj útok právě sem.“ V netajeném údivu zavrtěl hlavou a pak se věnoval čištění zapoceného skla monoklu.

„Aby byl vykořeněn mor komunismu a rozšířila se naše milovaná německá kultura,“ zadelamoval

Svatoušek snaživě slogan nacistické strany.

„Hovno!“ vybuchl Sup.

Svatoušek ani nešpitl, ale v duchu si udělal poznámku. Jakmile vyjde z téhle místnosti a bude mít jen trochu klidu, hned si ji zapíše do svého notesu. Nikdo nemůže vědět, zda někdy v patřičném okamžiku nebude vhodné mít zapsáno stanovisko svého představeného a případně se postavit na stranu, která vyhrává.

Sup se posadil a nahlas zauvažoval:

„Vypadá to, pane adjutante, že náš pluk bude po většinu zimy fungovat jako rezerva. Úkol držet frontu vezme na sebe pěchota, takže my budeme mít dost času na to, abychom se přezbrojili a doplnili síly. A to je něco, co se mi docela hodí. Vůbec netoužím po tom, abych složil své kosti ve zmrzlé půdě téhle prokleté země.“ A s odporem se otrásl.

Svatoušek byl stejného názoru:

„Úplně s vámi souhlasím,“ připojil se horlivě. Jeho osobní nejvyšší prioritou ovšem bylo, že nesloží kosti v žádné zemi. Jeho odvěkou tužbou bylo zemřít v teplé německé posteli, a to ve velmi pozeňnaném věku.

Sup ovšem pokračoval ve svých úvahách:

„Myslím, že mohu navrhnout, abychom se věnovali výcviku, jak jen to počasí dovolí. Tygr je obrněné bojové vozidlo, které je vhodné pro jakékoliv počasí. Pásky jsou dostatečně široké, aby zvládly to prokleté ruské bláto a sníh. Mimochodem... ty pásky jsme udělali podle T-34...“

Pak se Sup rozhovořil o tom, co zamýšlí s Wotanem podnikat v několika příštích týdnech – ovšem za předpokladu, že se neobjeví naléhavá potřeba zasáhnout na frontě. Svatoušek poslouchal, dělal si poznámky a sám pro sebe si říkal, že ho čeká pěkná teplá zima v klidu plukovní kanceláře. Dokonce může mít šanci dostat se do většího města a obstarat si tam nějakou ženskou. Poslední ženská, kterou měl, byla prostitutka v černých punčochách v Königsbergu, od níž – na neštěstí – chytl něco, čemu sám říkal -háklivá nemoc. Jeho sexuální fantazie teď pracovala na plné obrátky. Před očima se mu zjevovaly podsadité ruské ženy s obrovitými prsy a také jejich mohutná bílá stehna, mezi něž muž zapadne jako do měkké podušky...

Z příjemného snění Svatouška vytrhlo zvonění telefonu na Supově stolu.

„Telefon!“ vyštěkl Sup. „Tak to vezměte, člověče!“

Svatoušek zvedl sluchátko, chvíli pozorně poslouchal a pak rozčilením zalapal po dechu.

„Co to říkáte? To snad není možné!“ vyhrkl. „Jste si jist tím, co mi tvrdíte, poručíku?“ Muž na druhém konci drátu odpověděl a Svatoušek okamžitě vyštěkl: „To je záležitost našeho velitele. Okamžik, prosím.“ Svatoušek zakryl dlaní sluchátko a Supovi oznámil: „Stala se nějaká divná věc, standartenführere. Myslím, že by bylo lepší, kdybyste v té věci jednal vy.“

„Jen se nepodělejte jako stará bába, adjutante,“ zavrčel Sup, „a dejte mi ten pitoměj telefon.“ A pak úsečně pronesl: „Tady Geier, standartenführer Geier.“

„Tady službu konající důstojník ve výcvikovém prostoru,“ ozval se mladý hlas na druhém konci a Geier v jeho tónu okamžitě vycítil obavy.

„Tak o co jde? Děje se tam něco? Hoří snad?“

„Je to taková zvláštní věc, standartenführere,“ drmolil mladý hlas. „Nikdo z vašich důstojníků si dnes ráno nevyzvedl výcvikový program!“

„Cože?“

„Ano, standartenführere, to je jedna věc..., ale není to všechno. Asi před desíti minutami tudy projela kolona nových tanků typu Tygr...“ Službu konající důstojník na okamžik zaváhal, ale pak přece jen zabreptal: „Ty tanky jely přímo směrem k frontě!“

„Cože? Supova ošklivá tvář se zkrivila zlostí.

Mladý hlas v telefonu opakoval Supovi své sdělení.

Sup se jen stěží dokázal ovládnout. Musel teď něco podniknout, něco rychle vymyslet. Stalo se něco zvláštního..., něco velice zvláštního – a Supa rázem osvítilo podezření, že by to mohlo mít určitou souvislost s tím sebevědomým frajerem Dodenburgem a ostatními příslušníky Wotanu, kteří padli do ruského zajetí. „Tak dobře, rozumím,“ vzmohl se Sup po chvilce alespoň na nějakou reakci. A vzápětí striktně dodal: „Nechtě si tu informaci pro sebe! Pošlu vás před válečný soud, když něco o té záležitosti

řeknete komukoliv dřív, než se vysvětlí, co se vlastně stalo. Je vám to jasné?“

„Jasně, standartenfuhrere.“ Mladý hlas zněl teď dost vyděšeně, neboť ve wehrmachtu obecně panoval názor, že s lidmi od SS nejsou žádné žerty.

„Tak dobře, to je pro tuto chvíli všechno,“ ukončil Sup telefonické spojení a praštil se sluchátkem.

„Adjutante, víte teď stejně jako já, oč jde. Zjistěte, proč se ti mladí oficiální lemplové doted' neohlásili! Co s nimi je? Můj Bože, jestli se něco stane s těmi novými tanky, jestli dojde u tygrů ke ztrátám, já všechny ty líný frajery s potěšením vykastruju, a to osobně!“

Zbledlý Svatoušek doposlouchal velitelovo běsnění, pak spěšně zasalutoval a vyrazil do ubytovny důstojníků. Vojáci venku na něho překvapeně zírali – to se přece u německých jednotek nestávalo, aby adjutant někam utíkal.

Za pět minut byl Svatoušek zpátky a jeho ošklivá hubená tvář se špičatou bradou byla ještě bledší než předtím.

„To je hrozné, standartenfuhrere!“ sotva popadal dech. „To je hrozné. Absolutně hrozné!“

Sup se na něho mlčky díval a mozek mu přitom pracoval na plné obrátky. Musí tu podivnou situaci nějak vyřešit! Musí pochopit, oč jde! Kdyby teď selhal, jeho kariéra patrně skončila... Generálské prýmky by zůstaly v nedohlednu! A tak se Supovi vrátila rozhodnost. Okamžitě se na zmateného Svatouška ostře obořil:

„Tak se, člověče, seberte a řekněte, co jste zjistil!“

„Všichni mladí důstojníci ještě spí.“

„Cože?“

„Ještě spí. To mohu odpřisáhnout. Pokoušel jsem se některé probudit, ale bez úspěchu. Bože na nebesích, ti toho museli včera večer vychlastat!“ Svatoušek zvedl ruce, jako kdyby chtěl Boha na nebesích skutečně vzývat. „Já tomu nerozumím, opravdu nerozumím.“

„Já ale ano,“ pronesl Sup zachmuřeně. „To udělal ten hajzl Schulze a ten malý d'ábelský mizera Matz. Ti v tom mají prsty!“

„Proč myslíte, standartenfuhrere?“ hlesl Svatoušek.

„K tomu člověk nepotřebuje žádnou křišťálovou kouli na hádání, aby odhadl, co se tu mohlo stát, adjutante,“ vyhrkl navztekaný Sup. „Schulze a zbytek starých front'áků – jsem si jist tím, že když teď budete po nich pátrat, tak nenajdete ani jednoho, který by tu zůstal – tak tihle chlapi odjeli s mými novými tygry na šílenou, absolutně stupidní výpravu, aby zachránili Dodenburga a ostatní zajatce!“ Svatoušek údivem až zkameněl:

„Vy si myslíte, že...“

„Jo, to si tedy opravdu myslím,“ přerušil ho Sup. Vstal ze židle a přistoupil k oknu. Pozorně se zadíval ven. Jedinou známkou jeho rozrušení bylo chvění prstů jeho rukou, které svíral za zády.

„To by znamenalo, že jsme obrněný pluk...“ Svatoušek se zajíkl, než dopověděl, „ale bez obrněnců!“

„Přesně tak. A bez Schulzeho starých front'áků. Ten teď má vycvičené poddůstojníky, kteří vědí, jak s těmi tanky bojovat.“

„Himlhergot!“ vyjekl Svatoušek, protože mu došlo, jaké důsledky z toho pro Supa vyplynou. „Co proboha budeme dělat?“

Sup s odpovědí nespíchal. V duchu zvažoval všechny možnosti. Kdo o téhle situaci ví? Jsou na místě, které je od dalších složek armády dostatečně vzdálené. A ti, kteří tu mohou pochopit, co se stalo, nejsou nijak důležití... V současnosti je Paulusova 6. armáda v defenzivě – a tanky Wotanu nepotřebuje.

Zaměřuje se na přechodu.

„Standartenfuhrere,“ ozval se téměř plačtivě Svatoušek, „co máme dělat?“

Sup tedy přece jen své dlouhé mlčení přerušil. Otočil se k adjutantovi a zavrčel:

„Nebudem dělat nic. Celá ta záležitost se prostě nějak srovná. V případě, že by se Schulzemu podařilo z té akce vrátit – o čemž se dá pochybovat..., tak ho těžce sejmu. Ten velkej spratek musí zařvat, i kdyby to byla poslední věc, kterou bych měl v životě udělat. A teď už běžte po své práci...“

4. KAPITOLA

Až po uši zachumlaná hlídka se vynořila ze svého úkrytu jako duch ze záhrobí. Byl to už nemladý voják a bránil se mrazu jak nejlépe uměl. Kolem krku měl omotanou ženskou šálu – a na omrzlém nosu věčně

narůstající kapičku. Vypadal vyčerpaně, jako kdyby byl na konci svých sil.

„Kam se to valíte, scharführere?“ zahartusil na Schulzeho, když obrovitý poddůstojník se svým tankem v čele kolony u úkrytu zastavil.

„Dostali jsme nápad udělat si tam kousek dál nějaký piknik, co ty na to, kamaráde?“ zavtipkoval Schulze.

„To je teda fakt nápad,“ zavrčel na to pochmurně pěšák. „Tam ale bude sotva čas na nějaký piknik. Tady vůbec je jenom posraný život — a Ivani ti ho ještě víc zošklivějí.“ Voják se pohyboval velice pomalu, jako kdyby mu všechno působilo potíže, jeho zmrzlé rty byly jako kamenné.

Schulze zůstal ve věži svého tanku. Měl odtud dobrý rozhled. Všude kolem byly kryty a zákopy pro pěchotu. Probíhala tu někde zřejmě fronta, která na německé straně byla obsazena pěchotou Paulusovy armády. Tyhle jednotky tvořily starší ročníky, vojákům bylo většinou nad třicet. Jejich úkolem bylo během zimy Rusy zadržovat.

„My jsme tady, kamaráde,“ řekl voják, „abysme bojovali do posledního muže a do posledního náboje — aspoň tak to náš velitel hlásá.“

„Ty ses na to ten správný typ!“ pronesl Schulze.

„Asi sotva,“ poznamenal sklíčeně strážný, ale v jeho hlase nebyla zloba. „Tak mi řekni, co tady opravdu chceš, scharführere!“

„Mohl bys mi ukázat, jak se dostaneme na frontu?“

Strážný na něho vrhl vyděšený pohled — měl zřejmě dojem, že mluví s bláznem.

„Máš vůbec všech pět pohromadě?“ vyhrkl. „Ty chceš jet k frontě?“

„Přesně tak, kamaráde. A můžeš mi prozradit, kudy... a jak to tam vůbec vypadá?“

Voják si přejel rukou po neholené bradě a vypadalo to, že mu dělá velké potíže o takovémhle problému uvažovat. Pak se konečně vyjádřil:

„Abych to tedy váženým džentlmenům z SS nějak trefně vyličil — tak musím říct, že je to tam posraným navrch, opravdu, posraným navrch!“

Schulze se zašklebil. Začínal tomu vojákovi přicházet na chuť.

„Kde jsou Rusáci?“

„Kde jsou Rusáci?“ opakoval strážný a znovu si Schulzeho změřil, jako by nevěřil svým uším. „Rusáci jsou tady všude. Ale jestli máš v úmyslu jít tudyma,“ a zvedl palec směrem na východ, odkud bylo slyšet ruskou palbu, „tak běž, ale já se odeberu zpět do svého hotelového pokoje, kde je pěkně a útulně — a taky bezpečněji.“ Pak se otočil a zamířil zpátky do svého úkrytu. Pár pěšáků, kteří se před okamžikem ze zvědavosti opodál vynořili, udělalo přesně totéž.

„Je to tu ale zvláštní společnost,“ konstatoval v netajeném údivu Schulze a zavrtěl nad tím vším hlavou.

„Jako kdyby tu byl každé otrávenej, nebo nervózní... No jo — když holt všude kolem jsou Rusáci!“

Pak Schulze vzal vysílačku a ohlásil: „Všem osádkám! Vjíždíme do země nikoho a já mám dojem, že Rusáci nás nebudou vítat kyticema růží. Konec!“

Velitele tanku nebylo třeba upozorňovat dvakrát. Okamžitě se zavíraly poklopy na věžích, osádky si připravovaly ke střelbě děla a kulomety. Řidiči ze svých ocelových kabin bedlivě sledovali úzkými průzory terén, připraveni okamžitě reagovat na jakoukoli nepřátelskou akci.

K ničemu však zatím nedocházelo. Tanky se pomalu sunuly vpřed, děla ráže 88 mm byla neustále připravená utkat se s ruskými tanky T-34. Žádný ruský tank se však neobjevoval...

Schulze prohodil k mladému Barthelsovi:

„Vypadá to, chlapče, jako kdyby celá fronta šla spát.“

„Možná jsme proklouzli mezerou mezi opěrnými body a nikdo si nás nevšiml, scharführere,“ poznamenal Barthels.

„Možná máš pravdu,“ zadeklamoval mladíkovou dikcí Schulze a připojil jednu ze svých drsných prűpovídek. Mělo to zřejmě demonstrovat jeho smysl pro humor.

Čas se doslova vlekl. Všichni měli nervy napjaté, protože si uvědomovali, že se dostávají stále hlouběji do nepřátelského území. Tady se všechno může obrátit proti nim... Velitelé ve věžích tanků bedlivě sledovali terén, rozhlíželi se do stran, kontrolovali obzor, zda se už někde neobjeví Rusové.

A pak je uviděli. Byli to jezdcí, kteří se vynořili na výšině vpravo. Záblesky skel dalekohledů,

soustředěných ve slabém zimním slunci na malou německou skupinu, byly dostatečně výmluvné.

„Kozáci!“ konstatoval Schulze, který jezdce brzy rozpoznal. „Nejspíš průzkumná skupina.“

„To znamená, že o nás podají hlášení,“ poznamenal mladý Barthels.

„Ne tak docela,“ řekl Schulze. „Kozáci nemají rádiové spojení. Musí se nejdřív vrátit ke své jednotce a tam teprve podat hlášení, že jsme uvnitř ruských pozic. A já si myslím, že to pro ně nebude tak jednoduchý.“

„Pročpak?“ podivil se Barthels.

„Já ti řeknu proč. Poněvadž si myslím, že se co nevidět dostaneme do pořádný sněhový bouře. Jen se podívej támhle na východ.“

Barthels se tam dalekohledem podíval.

„Máte pravdu. Nebe je plný sněhuláků,“ pronesl mimovolně úsloví, které mnozí z německých vojáků znali už od dětství.

„Sníh je na spadnutí,“ kývl Schulze. „A tak si myslím, že ten starouš tam nahoře v mraku,“ a ukázal palcem na nebesa, „je na straně úderného pluku SS Wotan.“

A byla to zřejmě pravda. O pět minut později začaly z nebe padat těžké vlhké sněhové vločky a zdálo se, že sněžit nikdy nepřestane.

Německé tanky si razily cestu sněhovou plání a kozáčtí jezdci zmizeli z obzoru, jako kdyby tu nikdy nebyli. V téhle chvíli záchranné koloně nehrozilo žádné nebezpečí.

Vítr bez ustání skučel a vytvářel mohutné sněhové závěje, které dokázaly několikametrovou vrstvou pohřbit i venkovské chalupy. Borové lesy se pod sněžným příkrovem stávaly nepřekonatelnou překážkou. Jízda po zavátých cestách byla pro řidiče utrpením. Zdálo se, že Bůh na nebesích se rozhodl seslat trest na tento ubohý, válkou zmrzačený svět, a pohřbil ho na věky pod sněžným příkrovem.

I když německé koloně sníh působil jistě těžkosti, Schulze byl vcelku spokojen, poněvadž snad jedině blázen by se mohl odvážit vyjít ze svého úkrytu do mrazivě mrtvého světa. A třebaže se německá kolona nalézala dost daleko za hlavní ruskou obrannou linií, nebyla tu nikde žádná živá lidská bytost. Člověka tu připomínaly jedině desítky zasněžených mrtvých po obou stranách trasy. Některá z těch zmrzlých těl byla napřimena a vypadala jako přízraky duchů, sledujících projíždějící tanky.

Teprve odpoledne onoho nevlídného dne sněhová bouře ustala. Neposkvrněný bílý koberec se třpytil v zimním slunci – a Matz, který pozoroval krajinu z tankové věže, sdělil Schulzemu své pocity bez většího nadšení:

„Je to jako nějaká podělaná vánoční čumkarta.“

„To máš pravdu,“ řekl mu na to Schulze, „ale tahle podělaná vánoční čumkarta tě může zničehožnic krásně oddělat. Jen se podívej před sebe, tam trochu vlevo!“

Matz se obrátil doleva a pak sklesle špitl:

„Do prdele! Jsou tu zpátky!“ Na obzoru se skutečně znovu objevili kozáčtí jezdci. „Vypadá to, že těch hajzliků je celá eskadrona!“ dodal po chvíli, kdy sledoval obrysy na horizontu zaplněném zářivou bělostí sněhu.

Schulze přikývl.

„Co budeme dělat, Schulze?“ optal se Matz.

„Myslím, že to je jen otázka času, kdy se do nich pustíme. Můžeme je rozsekat na kusy našima osma-osmdesátkama, ale to by nás mohlo zdržet...“ Pak se Schulze najednou zarazil a překvapeně zůstal zírat s otevřenými ústy.

Matz nevěřícně vyjekl:

„Ti kozáci jdou na nás! Chystají se zaútočit! Ti chlapi musej bejt úplně vožralí, vždyť proti tankům nemají šanci!“

Schulze místo odpovědi zapjal vysílačku a vydal povel ostatním tankům:

„Připravte kulomety. Ti parchanti páchají sebevraždu. Pokropíme je! Konec!“

Střelci u kulometů sledovali, jak se kozácká eskadrona rozvinula a vysunula se dopředu po okrajích.

Schulze byl ve střenu, musel však čekat. Pořád ještě nemohl nesmyslnému ruskému útoku uvěřit a užasle kroutil hlavou.

Matz stál vedle něho a vůbec se netvářil optimisticky:

„Abych ti pravdu řekl, kamaráde, je mi nějak divně, když si uvědomím, že musíme všechny ty Ivany pobít. Jsou úplně jiný než my – Němci. My bysme ty svoje životy jen tak neobětovali, jako se to teď chystají oni – a je jich tolik!“

„Já vím, já vím...“ drmolil s upjatou tváří Schulze. Sledoval kozáckého důstojníka, který právě teď pozvedal stříbrnou šavli nad hlavu. Uprostřed linie třimal obrovitý chlap prapor... Po boku měl praporečník dva pomocníky. „Ale teď si s kamarádama musíme tuhle blbou věc odbejt, to se nedá nic dělat. A potom, jestli je na tomhle posraném světě nějaká spravedlnost, jenže já si myslím, že není, nás třeba pošlou domů k našim rodinám a... Pozor, už jdou!“

Útočící kozácká eskadrona se blížila. Slabé zimní sluneční paprsky se odrážely na šavlích, jimiž jezdci mávali nad kožešinovými čepicemi. Kozáci si přehazovali zbraně z jedné ruky do druhé, jako by chtěli na koních zaujmout vůči nepříteli tu nejvýhodnější pozici. Jenže jejich protivníci na koních nejeli. Soupeřem jezdců byly ocelové obludy – nejmocnější tanky na světě, které ve svých útrobách skrývaly vražedné kulomety. Snad si to útočníci ani neuvědomovali a jen se plně oddali zápalu boje. V hlubokém předklonu v sedlech nad vlajícími hřívami koní se s bojovými výkřiky vrhali vstříc nevyhnutelné smrti...

„Tak dobře,“ poznamenal Schulze, který se nemohl nechat dojímat šílenou odvahou útočících jezdců, „ať dostanou, co chtějí – pusťte to do nich!“

Věž Schulzeho tanku zaujala pozici přímo proti nepříteli. Střelec kulometu stiskl spoušť a rudé stopové střely hned zamířily na kozačskou linii jako rozzuření sršni. Střelci v dalších německých tancích se připojili. Kozáčtí odvážlivci vjížděli do smrtonosné vražedné palby a padali ze sedel, jako kdyby byli sráženi nějakou gigantickou pěstí. Zasažení koně podklesávali v kolenou a žalostně ržáli. Na bílém zářícím sněhovém povrchu se brzy objevily velké krvavé skvrny.

Kozáčky útok ale nekončil, a tak pokračovala i palba německých kulometů. Chvíli to trvalo, než bylo přece jen dobojováno... Padli poslední z útočníků, kteří se zoufalou statečností najížděli proti ocelovým obludám. Německé kulomety mohly zastavit palbu. A Matz stále ještě užasle opakoval:

„Vždyť to byli šílenci, úplný šílenci!“

Schulze zase jen přikývl a pochmurně si prohlížel zkrvavenou bílou sněžnou plochu, poznamenanou smrtí. „Myslím, Matzi, že kdyby nás chytli, tak po tomhle, co jsme teď udělali, s nějakým slitováním nemůžeme počítat,“ řekl a trochu se i zachvěl. „Jsme teď poznamenaná jednotka, Matzi. Máme na sobě znamení smrti...“

Tanky pokračovaly v jízdě a mýjely mrtvé kozáky. Napjatá, všelijak pokroucená i schoulená těla v pozicích, ve kterých je zastihla krutá smrt...

5. KAPITOLA

Dodenburg všechno mučivě prožíval. Zoufale svíral pěsti, až se mu rozdíraly dlaně. V jeho blízkosti se doktor Pilule snažil uklidnit mladíka, na němž měl být jako na prvním vykonán ortel. Mladík se snažil vypadat statečně, ale v obličejí byl celý bledý a ruce se mu zjevně třáslly.

Na kolchozním nádvoří čekala popravčí četa. Z tváří vojáků se nedalo nic vyčíst – všichni mlčky pokuřovali, nebylo jasné, zda vůbec myslí na to, co se v příštích chvílích má stát. Důstojník, který velel četě, přecházel sem a tam – a také pokuřoval. U pasu se mu pohupoval mečík.

Doktor tiše k mladíkovi promlouval:

„Každého z nás čeká smrt, synu, dříve nebo později. Konec konců — tohle je rychlá a čistá cesta, jak ze života odejít.“

„Ale proč zrovna já?“ naříkal mladík. Tohle byla otázka, kterou neustále opakoval. „Ale proč zrovna já? Vždyť je mi teprve osmnáct!“

„Já vím, já vím,“ říkal doktor a tiskl ruku toho, kdo čekal na brzkou smrt. Na tuhle otázku mu nebyl schopen odpovědět.

Na nádvoří se objevila drobná postava židovského komisaře. Temné oči vyčítavě spočinuly na Dodenburgovi – a pak se obrátily k mladíkovi, kterého komisař osobně vybral jako prvního v řadě obětí. Potom komisař k mladíkovi přistoupil a doktora od něho rázně odstrčil. Poté vytáhl z kapsy stříbrnou plochou láhev a podal ji chvějící se oběti:

„Napijte se, to vám pomůže.“

Komisař počkal, až si mladík dal doušek, a pak se znovu obrátil k Dodenburgovi. Byla to hrozná scéna a

z vězení ji mohli sledovat i ostatní zajatí vojáci Wotanu. Vládlo mezi nimi pochmurné mlčení. Na koho z nich přijde řada zítra?

„Tak, pane von Dodenburgu,“ pronesl s nádechem výsměchu komisař, „co tomu říkáte? Kolik těchhle ubohých chlapců bude muset zemřít, když se vám nebude chtít mluvit?“

„Ale já nic nevím!“ vykřikl zoufale Dodenburg. Od úst mu v mrazivém vzduchu stoupala pára. . . „Už jsem vám to říkal. Odsuzujete mé vojáky k smrti naprosto bezdůvodně.“

Vyšetřovatel však zůstal klidný:

„To prohlašujete tváří v tvář svým vojákům – a navíc ve chvíli, kdy se tenhle chlapec kvůli vaší neochotě chystá na smrt? To jste tedy dost necitelný!“

Dodenburgova tvář zrudla zlostí, zdálo se, že se přestane ovládat a na komisaře se vrhne.

Doktor Pilule mu však stiskl paži a varovně zasyčel:

„Ne, Kuny, nedělejte to! To by nebylo dobré.“

„Necitelný je on, dobytek jeden! Já ho zabiju! Copak nechápe, že mluvím pravdu?“

„Na neštěstí asi ne.“

„To je morální vydírání!“ vykřikl na komisaře Dodenburg. „Vy to víte! Proč nezabijete mě? Celá věc by tím byla vyřízená!“ V afektu si rozepjal potřesanou maskovací blůzu a nastavil svou hrud' očekávané smrtící střele. „Tady mě máte. Stačí jedna všivá kulka a bude všemu konec.“

Vyšetřovatel zavrtěl hlavou a pobaveně se usmál. Byl zřejmě spokojen s tím, že se mu podařilo vyprovokovat k hysterii toho nejdůležitějšího ze zajatců.

„To ne, Dodenburgu, to by bylo příliš snadné. . . , tedy pro vás. Pak byste se pro své muže stal něčím jako hrdinou, že? Kromě toho – vy jste tady jediný, kdo mi může dát patřičné informace. Prostě: To, co byste chtěl, to se nestane.“ A výmluvným gestem naznačil střelbu do Dodenburgovy hrudi. „Tak snadno z toho nevyklouznete!“

Pak se obrátil k důstojníkovi, který velel popravčí četě a lakonicky přikázal:

„Davaj!“

Důstojník rychle zahodil cigaretu. Zapadla do sněhu a zasyčela. . . Pak předstoupil k četě a zavelel.

Všichni vojáci v četě také odhodili cigarety a chopili se pušek.

Důstojník znovu cosi vyštěkl.

Popravčí četa se připravila a muži zvedli zbraň přes prsa šikmo vzhůru.

Dodenburg se chvěl, jak potlačoval své rozrušení při pohledu na mladíka, který měl být zastřelen. „Jde na porážku jako nějaký dobytek na jatkách,“ říkal si. „To je nelidské,“ chtěl pronést nahlas, ale hlas ho neposlouchal a třásl se, jako kdyby mu nepatřil.

„Život je nespravedlivý,“ pronesl bezmocně doktor Pilule. „Vždycky byl takový. A vždycky takový bude.“

„Jenže ten chlapec,“ začal Dodenburg, ale nedokončil. . .

Doktor zavrtěl hlavou.

„Už dost, Kuny. Radši nemluvte! Prostě – tak se věci mají. A nemůžete to změnit!“

Zajatec se nechal bez protestu přivést před dvanáctičlennou popravčí četou. Nikdo se nepokusil svázat mu ruce a zavázat oči. Byl prostě nevinnou obětí. Po jeho bledé tváři stékaly slzy, ale mladík neprotestoval. Smířil se se svým osudem.

Důstojník uchopil mečik a zvedl ho nad hlavu. Jeho čepel zablýskala ve slabém zimním slunci. Zazněl další povel.

Popravčí četa zamířila na odsouzeného.

Dodenburg by nejraději zavřel oči a nedíval se na to hrozné divadlo, ale současně si byl vědom, že to nesmí udělat, že je to jeho povinnost vůči oběti i vůči ostatním zajatým z Wotanu, kteří mohou být obět'ími možná už zítra. Zoufale hleděl na scénu, která se mu navždy zapsala do paměti: Popravčí četa, tvořená řadou vojáků v kožešinových čepicích, důstojník, vytáhlý mladík z pluku SS Wotan, mladík, který v několika příštích vteřinách bude mrtev, křik nějakého ptáka ve větroví stromů na kolchozním nádvoří, snědý obličej vyšetřovatele, nezúčastněně pokuřujícího dlouhou ruskou cigaretu. . . Takhle to už zůstane navždy. Navždy v Dodenburgově paměti.

„Pal!“

Rázný povel jako ostrý nůž prořízl napjatou atmosféru. A Dodenburg měl pocit, že to byl skutečně nůž, co projelo vytáhlým chlapeckým tělem.

Oběť sebou trhla. Vyřinula se krev, mladík poklesl v kolenou, zasténal a sevřel ruce před hrudí jako boxer, který po úderu nechce být počítán.

Dodenburg na okamžik odvrátil oči, protože pohled na utrpení nevinného chlapce byl skutečně drásavý.

Pak se ale přiměl k tomu, že se na mladíka znovu podíval, aby uviděl poslední okamžik jeho života.

„Hrome,“ zaklel nespokojeně důstojník, který popravčí četě velel. Rychle vytáhl revolver a vykročil k oběti, která teď klečela ve zkrvaveném sněhu.

Pomalou, velice pomalu chlapec zvedl hlavu a hleděl na blížícího se důstojníka, který skrýval svou zbraň za zády, podoben zubaři, schovávajícímu před vyděšeným pacientem obávané kleště. Mladík věděl, co bude následovat, ale v téhle chvíli dokázal svůj strach přemoci. Díval se na důstojníka, který přicházel, aby s ním definitivně skoncoval. Na smrt odsouzený však přesto sebral své poslední síly a co nejsilnějším hlasem, naplněným nečekanou energií, vykřikl: „Ať žije Wotan... Ať žije Wotan!“

O několik okamžiků později důstojník rudý hněvem stanul u své oběti. Přiložil ústí revolveru nad levé ucho umírajícího mladíka. Důstojníkovu tvář znetvořila nepěkná grimasa, když stiskl spoušť. Ozval se zvláštní zvuk – jako když někdo těžkou lžící uhodí do vajíčka a skořápka praskne... Mladíkova lebka se rozstřípla a obnažila se kost – bílá jako slonovina, lesknoucí se na zkrvavené rozbité hlavě. Chlapec se bezhlesně sesunul do sněhu a zůstal nehybně ležet. Důstojník s kouřícím revolverem v ruce ho ještě chvíli sledoval.

„To už je příliš,“ vydechl Dodenburg, když popravčí četa odkráčela zvláštním parádním krokem Rudé armády. „Já už to přece nemůžu dál snášet!“

Doktor letmo pohlédl na popraveného mladíka, který ležel ve sněhu zbarveném krví. Okamžitě se však znovu věnoval Dodenburgovi:

„Snažte se sebrat, Kuny,“ pronesl naléhavě a stiskl mu paži. „Já nechci, aby vás naši vojáci viděli v takovémhle psychickém stavu. Když se položíte, propadnou beznaději i oni. Uvažte, že se můžou stát i horší věci. Rusové se jistě budou snažit je vyhladovět. A viděl jste, k čemu to vede, ne?“

Dodenburg vzlykl a vypadal jako duchem nepřítomný.

To už doktor neváhal. Rozpřáhl se a vši silou udeřil Dodenburga do tváře.

Dodenburg v šoku zalapal po dechu.

Komisař, který Dodenburga vyšetřoval, postával opodál a spokojeně celou scénu pozoroval. Frickové se sesypali, jde to podle plánu. Nač užívat brutalitu či mučení ve stylu NKVD, když je možné aplikovat metody jako je tahle?

Nedbale odhodil cigaretu do sněhu nedaleko mrtvého těla a zamířil do své kanceláře. Mohl být sám se sebou spokojen. Teď si tu toho sebevědomého důstojníka SS ještě aspoň do zítřka nechá – a pak už Němec nejspíš bude zpívat jako kanárek.

Šok způsobený fackou od doktora na Dodenburga výrazně zapůsobil. Zatřepal hlavou jako člověk, který se pokouší probít z hlubokého snu a tiše řekl:

„Děkuju, doktore. Omlouvám se.“

„Proboha, jen se mi neomlouvejte, Kuny,“ prohodil vojenský lékař ve chvíli, kdy už je strážník s nasazenými bajonety zaháněli zpět do jejich provizorního vězení. „Mám stejné pocity jako vy. Celá záležitost se mi hnusí, ale musíme myslet na všechny ty naše mladé pancéřové granátníky, co spadli do celé šlamastyky s námi. Většinou jsou to více méně chlapci. Když selžou nervy nám, tak ti kluci budou v koncích.“

Dodenburg se snažil už ani nepohlédnout na mrtvé tělo ležící ve zkrvaveném sněhu a jen odevzdaně přikývl:

„Máte, doktore, jako obvykle, samozřejmě pravdu. Bůh mi dopřál, že mám vedle sebe někoho, kdo je moudrý.“ Pak se stráž vzdálila a Dodenburg se opatrně rozhlédl, než zašeptal: „Jenže... Tohle musí přestat!“

„Jak to, Kuny, myslíte?“

„Podívejte se, já můžu na svou Čest prohlásit, že o nějakých specifikacích tanku typu Tygr nevím nic, i když ten bastard si myslí, že vím. Vůbec žádné podrobnosti neznám. On tomu ale nevěří a má v plánu

pokračovat v popravování našich vojáků, dokud se nesesypu a nezačnu spolupracovat. A tak nezbývá než udělat něco, abychom své vlastní lidi zachránili před popravami, a to až do doby, dokud.

„Dokud co? zeptal se doktor. Stáli teď proti sobě za zavřenými dveřmi vězení.

„Dokud neutečeme!“

Doktor se na Dodenburga shovívavě podíval:

„Kuny, to je nemožné!

Dodenburg pokrčil rameny.

„Zdá se to nemožné, ale je třeba riskovat. V každém případě se o to musíme pokusit.

„Vy už snad máte nějaký plán?

Dodenburg se zaposlouchal do kroků strážných. Když se mu zdálo, že skřípot sněhu zaznívá už z dostatečné vzdálenosti, opatrně — s jistým váháním — prohodil:

„Moc toho zatím nemám! A potom dodal: „Ten skrček vyšetřovatel nám v podstatě nabízí výkupné. Takže totéž my můžeme nabídnout jemu.“

„Tak tomu nerozumím.“

Dodenburg si přejel dlaní po neholené tváři:

„Řekněme, že já opravdu vím prakticky všechno o tancích typu Tygr – a přiznám to. Komisař takovou informaci samozřejmě postoupí svým nadřízeným a já se v tom okamžiku stanu důležitým člověkem. Nebudou o mě chtít jen tak přijít. Takže...“ Dodenburg si všiml, že se k nim blíží další zajatí vojáci, a tak velice rychle a lapidárně doktorovi sdělil, co miní udělat.

Doktor na to jen obdivně hvízdal a šeptl:

„No..., to bychom opravdu mohli mít šanci!“

Dodenburg kývl:

„To je totiž jediná šance, doktore, kterou můžeme mít.“ A pak, což už bylo určeno i uším ostatních zajatců, zopakoval heslo, na něž si zcela nedávno vzpomněl i poddůstojník Schulze: „Od teďka, doktore Pilule, platí jenom jedno — vydržet a neřukat...“

6. KAPITOLA

„Jak jste to, zařídila, abyste se dostala do této společnosti, slečno?“ oslovil Schulze mohutnou dámou, po jejíž tučné tváři se koulely slzy radosti.

Dáma si utířela tváře provoněným krajkovým kapesníkem:

„Vážený pane, vlastně ani nevím. Já a děvčata jsme sloužily u takové rozpustilé divize — u šedesáté deváté, jestli vám to něco říká.“ A ukázala na dívky, které posedávaly na vozících tažených koňmi. Tohle nenadálé setkání dvou zcela odlišných německých kolon vypadalo na sněžné pláni přímo neskutečně. Jenže ono skutečné bylo...

Schulze významně mrkl na Matze a usklíbl se. Šedesát devět, to mu něco říká, samozřejmě. Stačí si jen ty dvě číslice naležato představit.

Matz pohotově poznamenal:

„Ta divize má fakt dobrý číslo, už jsem o tom taky slyšel, dámo.“

Madam z mobilního frontového nevěstince jeho poznámku nevěšmavě přešla:

„Jenže pak nás všichni vojáci opustili – a ty moje ubohé holčičky i já jsme se musely postarat o sebe samy,“ a znovu ukázala na svůj doprovod. Všechny prostitutky byly náležitě křiklavě naličené.

Jedna z nich, zřejmě opilá, zamávala na oba poddůstojníky Wotanu černými krajkovými kalhotkami a zjevně se jim nabízela. Normálně by takové možnosti oba rádi využili, jenže kdyby nebyla taková zima a kdyby na ně nebylo tolik vidět.

„Po tom nastala situace *sauve que peut*,“ pokračovala dáma, při čemž si dávala zvlášť záležet na výslovnosti francouzských slov. Tvářila se, že nevidí, jak Schulze ze své obří výše lačně zírá na velké prohlubně mezi jejím ohromnými prsy.

„Já se, ctěná dámo, omlouvám, ozval se Matz, kterému teď původní plán cesty jako by nějak unikl.

„Byl jsem dlouhou dobu jenom mezi muži, a tak jsem italštinu dost zapomněl. Co to znamená – to slovo *sauve*?“ optal se a povzbudivě se na madam usmál.

„To je cizí slovo, odpověděla a vrhla na malého poddůstojníka slibný pohled, který jasně dával tušit, co by teď eventuálně mohlo následovat. „To slovo znamená něco jako nebezpečí. A tak to nakonec

dopadlo, že jsme se octly tady. Ani nevíte, jak jsme šťastné, že jsme se znovu dostaly do kontaktu s našimi vojáky. Pokud si budete přát, můžeme pro vás uspořádat kulturní představení. Třeba vám zazpíváme nějaké lidové písně, nebo něco v tomto duchu!

Schulze jen vzdychl a v duchu usoudil, že tahle dáma naposled zpívala lidové písně, když jí bylo tak deset let. Teď je jí spíš bližší jiné představení — ležmo roznožmo...

„Jenže ona nejspíš přijde další sněhová bouře — a tak tu zábavu odložíme na později, řekl se sebezapřením a znovu se zadíval na ženina velkolepá ňadra, která svými vrcholy mohla soupeřit s Himálajem. „Bude třeba nalézt na noc nějaké přístřeší. Matzovi se to zdálo jako vynikající příležitost: „Čtená dámo, to je výborná myšlenka. Vzal ženu za ruku a něžně ji políbil jako hrdina v nějaké hudební komedii.

Dáma se zapýřila a slibně na Matze zamrkala:

„Jak jste galantní, pane poddůstojníku! Jako opravdový kavalír!

Schulze se však na Matze přísně podíval a pak si ho vzal stranou:

„Dej si, Matzi, pozor, varoval ho. „I při pouhým doteku ruky můžeš chytit třeba lepru. Bůh ví, kde všude ty její ruce vůbec byly.“

Matz ho sjel očima a odsekl:

„Mluví z tebe závist. Já totiž...“ Svou větu však nedokončil.

Ozval se známý zvuk ruského letadla typu Rata, který mezi vojáky dostal přezdívku „šicí stroj“. Podle charakteristického zvuku jeho motoru to byla přezdívka docela trefná.

Schulze se rozhlédl. Na zatažené obloze stěží rozeznal malý dvojplášník, který si to hlemýžďím tempem doslova šněroval pod mraky — zřejmě v prostoru pod sebou něco hledal. Možná se ztratila kozácká hlídka a letadlo ji teď chtělo najít... To Schulzemu nebylo jasné a ani mu to nepřipadalo důležité.

Nepříjemné bylo to, že během několika minut se letadlo může dostat přímo nad německé tanky.

„Když nás uvidí, tak budeme v hajzlu,“ vyhrkl, rychle zapjal vysílačku a zavelel: „Všem! Okamžitě zamířit do lesa, přímo před námi vlevo!“ Pak se Schulze znovu podíval na mohutnou madam, která náhle velice pobledla. „Nemějte obavy,“ řekl jí, „postaráme se o vás a o vaše dámy taky.“ Zavadil očima o opilou prostitutku, která stále ještě mávala černými kalhotkami, a potom mohutné madam přikázal: „Následujte mě a držte se!“

A od tohoto okamžiku dostaly události rychlý spád. Vojáci věděli, že jejich posláni a cesta budou ohroženy, jestliže je malý „šicí stroj“ upozoruje. Tank tygr patří sice k nejsilnějším tankům na světě, ale není schopen odolat sovětským letadlům šturmovíkům, specializovaným na ničení obrněných vozidel. Úspěšný zásah do horní části tankové věže z kanónu sovětského bitevního letounu může německého tygra úplně vyřadit. Celá kolona se tedy nejvyšší možnou rychlostí začala přesouvat k borovému lesu. Naspěch měly i prostitutky, které ze všech sil švihaly bičem malé koníky, zapražené do jejich vozíků. A všichni se svorně modlili, aby se co nejdřív ještě víc zhoršila viditelnost, aby znovu začala sněhová vánice. Koloně se skutečně včas podařilo dorazit mezi stromy a vypnout motory tanků, takže pára a kouř z rozžhavených vyfukuje nemohly prozradit, třebaže malý „šicí stroj“ přelétl dost nízko nad korunami stromů. Schulze při průletu letadla dokonce instinktivně sehnul hlavu, jako by se bál, že pilot zaznamená mezi maskovacími oděvy odlišnou barvu jeho zrudlého obličeje. Ruský „šicí stroj“ však přeletěl — a dál na pláni systematicky kohosi nebo cosi hledal. Bylo divné, že ruský průzkumný letoun pozorně pročesává vlastní linie. Co tam chtěl nalézt?

Vojáci Wotanu doslova zadržovali dech a raději bez hnutí mrzli ve svých vozidlech, jen aby ničím neprozradili sovětskému „šicímu stroji“ svou přítomnost. Zdálo se, že rachocení jeho motoru je věčné, že nikdy zcela nedozní. Všichni s napětím sledovali, zda letadlo najednou třeba nezmění rychlost — to by mohlo znamenat, že pilot něco zpozoroval. K ničemu podobnému však nedošlo a rata nakonec zmizela tím směrem, odkud přilétla. Vyčerpaní a vylekaní příslušníci Wotanu si na chvíli mohli oddechnout.

„Kriste na kříži!“ zanačoval Schulze. „Já jsem si z toho skoro načural do bot.“

„Ty jenom skoro?“ zašklebil se Matz a vztekle si odplívl. „To teda já ne skoro, ale úplně.“

„V každém případě je to za námi,“ podotkl Schulze, když se už všichni po chvíli snažili probrat ze šoku.

„Teď bude potřeba, abysme se sebrali a sehnali nějaký přístřeší, zvláště pro dámy.“

Vtom se udýchaně přihnul jeden z mladých pancéřových granátníků. Byl si odskočit hlouběji v lese — a

ještě ani teď neměl samým spěchem pořádně dopnuté kalhoty. Zajímavě na Schulzeho vykřikoval:

„Tam kousek dál... je nějaký dřevěný barák... něco jako chata — a je to prázdný.“

Matz vedle Schulzeho zachoval ledový klid, když horlivce seřval:

„Vojáku, koukej si upravit oděv! Jsou tu přece dámy,“ a pokynul směrem k mohutné madam, která však s nepokrytým zájmem zírala na mladíkovy poloodhalené spodní partie. „A ty dámy budou sotva zvědavý na náky tvoje přívěsky,“ dodal přesto Matz.

Schulze si ale po téhle informaci nadšeně hvízdal a svého starého parťáka upozornil:

„Matzi, ty ses teď nák moc řečnej!“ A pak se obrátil k vojákovi, který s tou zprávou přiběhl: „A kde to je, ten barák?“

„Jen kousek odtud,“ vyhrkl mladík. „Mohla by to být lovecká chata nějakýho velkého zvířete. Pokud se to dá rozeznat, je u toho i jezírko — a myslím, že je tam i garáž.“

„To je klidně možný,“ pronesl zkušeně Schulze, „reprezentanti dělnický třídy si to v tomhle podělaným ráji dělníků a rolníků uměli zařídit.“

O deset minut později vojáci dokončili pečlivé maskování vozidel pod zasněženým větrovým borového lesa a co nejrychleji se v lovecké chatě zabydleli. Našli zásobu nařezaných polen a bez váhání roztopili velká kachlová kamna. Ti neoptimističtější proslídili sklep a snažili se tam objevit nějaký chlast, ale bylo to marné, v tomto ohledu čekalo zklamání. Schulze a Matz to přijali celkem klidně. Schulze jen prohodil:

„Kdybych si měl vybrat mezi ženskou a chlastem, tak bych vždycky byl pro ženskou. A ty budeš asi pro chlast, že jo, Matzi?“

„Já bych byl pro obojí,“ ohradil se Matz a mlsně se ohlédl po rozložené madam, která si teď provětrávala své mohutné partie pod sukní u pece ze zelených kachlíků. „Když se na to dívám, tak by se obojí klidně dalo užívat po lžičkách!“

„To teda čumím,“ hlesl v té chvíli Schulze a v očích se mu zablesklo, protože zahlédl, že madam má pod sukní staromódní flanelové bombardáky s rozparkem v rozkroku, odkud něco temného vábně probleskovalo. „Budeme ale přejícný,“ poznamenal nekompromisně. „Dáme nejdřív příležitost našim zelenáčům.“ A mávl na mladé vojáky, kterým z té podívané nad půvaby dam z mobilního nevěstince lezly oči z důlků.

První dámě bordelu to zřejmě nebylo proti mysli, protože laskavě pronesla:

„Myslím, že až si něco málo zakousneme, budou mé dámy volné po celou noc. Berte to jako výraz našeho projevu vděčnosti slavné německé armádě.“

Mladí vojáci se zaradovali a Schulze strnul v netajeném údivu:

„Bože na nebesích!“ povzdechl si, „slyšel jsem dobře? Bordelmamá nechá naše maníky potěšit se s ženskejma úplně gratis! Já se z toho snad pomínu!“

A potom se jak mladí vojáci, tak staří frontáči už jenom nepokrytě těšili. Ve slastném očekávání se chystali na to, jak budou obslouženi — všichni se smáli a vtipkovali, jako kdyby byli na nějakém školním výletu. Matz, Schulze, Barthels a Jednoručka se ale věnovali studiu mapy...

„Jestli to Barthels odhadl správně, a nevím, proč by se měl mejlit, tak jsme asi půl dne cesty k ruskému velitelství, kde Ivani drzejí našeho Dodenburga a kluky z Wotanu. Je to tak?“ Všichni přikývli. Z vedlejší místnosti sem doléhaly zvuky sexuálních radovánek, které se podle všeho odehrávaly přímo na dřevěné podlaze. Pak někdo vykřikl: „Mně asi vypadnou oči z důlků! To je něco!“

„To ječí Krat'as!“ poznamenal Jednoručka. „Ten vždycky řičí jako kůň!“

„Já ho nakopu,“ ozval se výhružně Matz, kterého to rozptylovalo. „Není on nějaký zvrácený?“

„Tak už dost! Nevšímejte si toho,“ okřikl je Schulze. „Naši chlapi dostali sex — a my máme práci.“

„To snad neznamená, že...“ začal namítat Matz, ale hned toho nechal, když viděl jak se jeho kamarád zatvářil.

„Teď je jasný, že nemůžeme na ruský velitelství zaútočit s tankama,“ řekl chladně Schulze. „To by vzburcovalo celou oblast. Musíme ale o sobě dát klukům vědět. Aby věděli, že jsme blízko... Nejlepší by bylo, kdybysme jim mohli nějak dopravit bouchačky, aby se sami dostali ven — a pak aby se s námi spojili. Jenže — jak to udělat?“

„To by nemuselo být moc těžký,“ poznamenal Barthels. „To místo, kde jsou držený naši kluci, je až u

velitelství, což je dost daleko od ubikace ruský strážní roty.“

„Takže to můžeme zkusit. Nejdřív se ovšem musíme na místo vůbec dostat a pak kamarádům nějak sdělit, co chystáme.“

„Já to zařídím,“ nabídl se Jednoručka.

Schulze se na něj pochybovačně podíval:

„Ale vždyť ty neumíš rusky! To tě hned prozradí.“

„To teda je fakt, rusky opravdu neumím,“ kývl Jednoručka, „umím ale polsky.“

„Kdes k tomu přišel?“

„Moji rodiče se narodili ve Lvově. Pozdějc se přestěhovali do Porúří a táta dělal v dole. Doma se ale pořád mluvilo polsky. Tak jsem se to taky naučil.“

„A ty jsi teď v SS,“ poznamenal ironicky Matz. „Poláci na tom v tyhle době nejsou zrovna nejlíp, vid’?“ a udiveně zavrtěl hlavou.

„Matzi, dostaneš po hubě, když nepřestaneš blbě kecat,“ vyjel Schulze. „Jak si to představuješ?“ obrátil se k Jednoručkovi.

„No... Něco zkrátka zkusím. Když Rusové okupovali východní Polsko, nahnali stovky, možná tisíce Poláků na práci do Ruska – byly to svýho druhu otrocký práce. Já už jsem se tady v ty hrozný zemi během války s několika Poláky potkal. S takovejma, co je tenhle osud postih... A já to udělám tak, že využiju svý znetvořený ruky a budu ze sebe dělat polskýho mrzáka, kterej ani bojovat nemůže, jen shání něco k snědku. Jinejma slovy – udělám ze sebe polskýho žebráka.“

Schulze se zamračil.

„Zní to sice pěkně, člověče, ale je to dost nebezpečný.“

Jednoručka jen pokrčil rameny:

„Co je asi tak pro mě bezpečný?“ A ukázal znetvořenou ruku. „Co se mnou bude, i když přežiju válku... s jednou rukou?“

Schulze na to nic neřekl a Matz zaraženě prohodil:

„Tak žádný brečení a koukej využít, co ještě můžeš.“

„A to jako co?“ optal se Jednoručka.

Matz se poškrábal v rozkroku.

„Běž si užít, co ti tu ženský nabízejí a jen doufej, že ctěné dámy nemají filcky.“ A odešel z místnosti.

7. KAPITOLA

„Přejete si se mnou mluvit, pane von Dodenburgu?“ optal se drobný vyšetřovatel a pokoušel se přitom potlačit ve svém pohledu pocit triumfu.

„Ano, rád bych.“

„Posad'te se, prosím.“

Dodenburg zavrtěl hlavou:

„Raději postojím.“

Vzadu na nádvoří bylo vidět, jak přivádějí dalšího zajatce. Byla tam už připravena popravčí četa. Její muži stejně jako včera pokuřovali a čekali na pokyn k nové popravě.

„Vezměte si cigaretu,“ pobídl Dodenburga komisař a ukázal na krabičku dlouhých ruských cigaret na stole.

Dodenburg znovu zavrtěl hlavou, ačkoli v téhle chvíli by si velice rád zapálil a trochu si uklidnil nervy.

„Ne, děkuji.“

„A co byste rád?“

„Když zastavíte popravu toho chlapce...“ Dodenburg ukázal oknem směrem k mladíkovi v potrhané německé uniformě. Až sem bylo vidět, že tvář budoucí oběti je popelavě bledá a voják se zimou i strachy celý klepe. „Když to zastavíte, souhlasím s tím, co jste po mně chtěl.“

Vyšetřovatelova tvář se teď zcela rozjasnila. Bylo to jeho vítězství.

„Ano,“ vyhrkl okamžitě, „to hned zařídím.“

Rychle přistoupil ke dveřím a řekl něco důstojníkovi, který velel popravčí četě. Důstojník zasalutoval a dal popravčí četě rozchod. Zůstali jen dva vojáci, kteří se ujali eskortování překvapeného zajatce zpět do vězení.

„Tak to bychom měli,“ prohlásil komisař a zavřel dveře. „Od čeho začneme?“

„My nezačneme,“ pronesl Dodenburg s kamennou tváří.

„Jak tomu mám rozumět?“ optal se udiveně vyšetřovatel.

„Souhlasím s tím, že budu vypovídat ohledně tanků typu Tygr. Jsem ochoten sdělit to, co vím, ale ne vám. Vy jste mě znechtěl, když jste dal za okolností, které oba známe, zastřelit mého vojáka.“

„Ale...“

„Nechtě mě, abych to dokončil,“ přerušil hned vyšetřovatele Dodenburg. „Budou vypovídat před kýmkoli, jenom ne před vámi.“

Komisařova snědá tvář zrudla zlostí. Už se nadýchal, aby o tom Dodenburgovi řekl své, ale v té chvíli na stole zadrnčel starý polní telefon. Vyšetřovatel ho okamžitě zvedl.

„Slyším,“ vyhrkl.

„Soudruhu kapitáne,“ ozval se hlas na druhém konci, „nalezli jsme pohřešované kozáky.“

„Opravdu?“ ozval se kapitán netrpělivě a sekl očima po Dodenburgovi. „A co je s nimi?“

„Všichni jsou mrtví — a je to uvnitř našich vlastních linií.“

„Cože? Uvnitř našich vlastních linií?“ opakoval vyšetřovatel.

Dodenburg nevěděl, o čem se mluví, a v duchu zalitoval, že z té ruštiny víc nerozumí, neboť bylo jasné, že jeho vyšetřovatele telefonická zpráva velice překvapila. Ale co to jen bylo?

„A ještě jedna zajímavá věc, soudruhu kapitáne,“ pokračoval hlas na druhém konci telefonu. „Když průzkumné letadlo objevilo těla kozáků, poslali jsme okamžitě hlídku, aby všechno prozkoumala. A hlídka tam objevila stopy tanků. A ty pásy jsou mnohem širší, než mají naše tanky T-34 a než jsou dřívější německé typy Panzer ÜI a Panzer IV.“

„To můžou být jen tanky typu Tygr!“ vykřikl vyšetřovatel.

Dodenburg to slovo okamžitě zaregistroval a současně ucítil, jak v něm znovu narůstá naděje. Nemusel ruskému rozhovoru rozumět — stačilo vědět, že se mluví o typu Tygr. Na téhle části fronty existoval jenom jediný pluk, který měl ve výzbroji tygry. A to byl Wotan... A to znamená, že pluk má operativní úkoly. Co je však konkrétně teď jeho cílem? Je vůbec možné doufat, že Sup se pokusí Dodenburga a další německé zajatce zachránit?

Vyšetřovatel vyštěkl do telefonu nějaké pokyny, položil sluchátko a znovu se obrátil k Dodenburgovi:

„Tak já jsem, Dodenburgu, část naší domluvy ze své strany splnil. Teď je řada na vás. Tak jak to bude?“

„Sdělím, co vím o specifikacích tanku typu Tygr, ale ne vám. Musíte najít jiného vyšetřovatele.“

Drobný muž v uniformě sovětské armády se snažil držet svůj temperament na uzdě. A tak kupodivu jen suše oznámil:

„No prosím, já souhlasím, ačkoliv to za tohohle počasí může trvat tak den, než sem někdo z Moskvy dorazí. Musím volat stávku — nejvyšší armádní velitelství. Snad budou schopni sem poslat vyšetřovatele, který ovládá němčinu.“ Po těchto slovech však varovně vztyčil před Dodenburgovým obličejem ukazováček: „Ale žádné chytračení, Dodenburgu, slyšíte mě? Když nebudete mluvit, jak jste slíbil, tak začnu posílat na popravu každý den ráno dva vaše vojáky. Je vám to jasné?“

Dodenburg sklonil hlavu a zabrumlal, že rozumí. Rozhodně nechtěl, aby k němu zoufale vzhlížel další jeho voják s nadějí, že mu velitel zachrání život. Vždyť to, čeho Dodenburg kupodivu dosáhl, bylo dost významné! Podařilo se mu zastavit popravu a získat nejspíš celý den a noc k tomu, aby byla šance dostat se z téhle těžké situace.

O pět minut později už byl zpátky ve svém provizorním vězení a mohl si promluvit s doktorem. Zajatci z Wotanu se usmívali, v jejich hubených, vyhladovělých tvářích se zrcadlila naděje. Všichni už věděli, že popravu byly zastaveny a že velitel pro všechny nějak získal čas.

Dodenburg si odvedl doktora stranou, co nejdál od lidí i od dveří a oken, a tedy i od strážných, kteří mohli umět německy. Bylo přece jasné, že ten drobný komisař je mazaný jak ďábel, že rozhodně nepostupuje jako hlupák, takže je třeba mít se neustále na pozoru.

Dodenburg bleskově doktorovi šeptem sdělil, co se stalo — a že se mu s největší pravděpodobností povedlo získat čas. Venku zatím znovu začal padat sníh. „Tohle není letové počasí, a taky pozemní provoz se musí zpomalit — zvláště na těch cestách, kterým Ivani říkají silnice,“ uzavřel s nadějí Dodenburg.

„Máte pravdu. Já vím, Kuny, kam míříte. Podle mě by nebyl zas tak velký problém dostat se odtud.“

Prohlížel jsem si ty klády, z kterých jsou stěny. Jsou spojované po ruském způsobu – svázané lýkem a zatmelené zeminou. Nemyslím, že by bylo těžké je uvolnit a připravit si tak průlez.“

Dodenburg se na něho nadšeně podíval a tiše si pohvízdl.

„To je výborná zpráva, doktore.“

„Vojáci jsou teď v lepším stavu,“ podotkl doktor. „Ne že by to tu byl pobyt jako v hotelu, ale v poklidu si přece jen mohli odpočinout a Rusové některým poskytlí aspoň provizorní ošetření. Máme tu mezi sebou dokonce i pár natolik statných, že by dokázali zaútočit na stráž, kdyby bylo potřeba odtud vyrazit.“

„Pokud bychom se k tomu odhodlali...“, poznamenal Dodenburg.

„Přesně tak. Jedinou otázkou zůstává, jak daleko jsou naše linie a jestli mají naši vojáci dost sil na to, aby se ke svým dostali. Ve hře je totiž taky počasí.“ Doktor vyhlédl oknem ven, kde teď opravdu hustě chumelilo.

„S tím souhlasím,“ kývl ustaraně Dodenburg.

Za tohoto počasí nutně budou na cestě problémy, navíc vojáci budou potřebovat hodně jídla, aby byli schopni pohybu. A je dost těžké nabádat je, aby si dělali zásoby a schovávali si krajíčky tvrdého černého chleba z přidělů, které už tak byly velmi nízké. Byli notně vyhládlí a všechno, co se jim k jídlu přineslo ve velkých smaltovaných kbelících, okamžitě zhlтали jako nějaká zvěř. A aby to bylo ještě těžší – asi padesát metrů od nich stála ruská vojenská kuchyně, kde se vyvarovalo pro ruské důstojníky a z připravovaných jídel se linula libá, dráždivá vůně. Nebylo divu, že zajatcům neustále kručelo v břiše hlady.

„Pane doktore!“ ozvalo se najednou.

Doktor s Dodenburgem se obrátili. Ten, kdo stál za nimi, byl jim dobře známý kadet Dietz. Nevypadal dobře. Byl sinálý, pod očima měl černé kruhy, ale navzdory tomu působil docela vyrovnaně. Už dvakrát se sám nabídl, aby na něm byla vykonána poprava, která měla zajatce stíhat za Dodenburgovo mlčení, ale Rusové takovým prosbám nevěnovali pozornost. Komisař ho striktně odmítl a poslal zpátky mezi ostatní:

„Jen nemějte obavy, mladý muži, na vás taky dojde, žádný strach.“

„Co chcete, Dietzi?“ optal se ho teď Dodenburg vlídně. Mladík býval často ve velmi špatném psychickém stavu, ale v téhle chvíli se tvářil tak nešťastně, že s ním Dodenburg pocítil soucit.

„Taky mou vinou jsme v tomhle hrozném místě, takže mám na svědomí smrt toho popraveného...“

„Nechtě toho, Dietzi,“ přerušil ho dost rázně doktor, ale současně si uvědomoval, že by ho měl nechat mluvit, aby mladík nepropadal mučivému sebezpytování.

„Chtěl jsem vám říct, že jsem objevil, jak se odtud dostat ven,“ pronesl pevně Dietz.

„Co to říkáte?“

„Přesně to, co jste slyšel. Dokážu se odtud dostat ven a přinést vojákům nějaké jídlo. Jsou hodně vyhladovělí.“

Dodenburg se rychle podíval na užaslého doktora. Ten mladík jim snad čte myšlenky!

„Kudy chcete jít?“ optal se sotva slyšitelně.

„Tamtudy,“ ukázal Dietz, „můžete sejít podívat.“

Dodenburg s doktorem se za ním okamžitě vydali a posunky naznačovali ostatním zajatcům, aby hlídali dveře a okna.

„Podívejte se na hořejšek téhle kachlové pece,“ řekl Dietz a ukázal nahoru.

Tahle pec byla jediným zdrojem tepla v místnosti. Dodenburg ji přejel očima a šeptl:

„Zatím to nechápu.“

Mladík pohotově přispěchal s vysvětlením:

„Nevšíml jste si, že kouř uniká nahoře štěrbínami ve větracím komínu? Tmelení se tam časem vydrolilo. Toho se dá využít. Útlý člověk se přes ten sopouch může dostat na střechu... pokud se tam samozřejmě odškrábe zbytek pojiva a udělá se větší díra.“ Pak se významně odmlčel.

„Já vás poslouchám, pokračujte,“ vybídl ho Dodenburg. I na něho už se přeneslo zjevné Dietzovo vzrušení, ale současně se ozvala i opatrnost, „To všechno by šlo, ale co potom?“

„Vylézt na střechu, seskočit dolů na druhou stranu, aby si mě nikdo nevšíml... a pak jít ke kuchařům. Sledoval jsem, jak se chovají ti chlapi v kuchyni. Ve všech armádách je to stejné. Když připraví porce

pro štáb, nacpou se sami a pokud možno chrápou až do přípravy dalšího jídla. A kromě toho,“ dodal Dietz významně, „tihleti mají ve zvyku zalehnout do sena, kde mají schovanou oficiířskou kořalku. A pak by neslyšeli ani troubit slona, kdyby se jim hrnul do skladiště. Takže... co tomu říkáte, sturmabannführere?“

Dodenburg chvíli uvažoval a pak řekl:

„Je to riskantní.“

„Já jsem si to nechal projít hlavou. Potřeboval bych jako pomoc dva maníky, oba hubený. Jeden by byl dole u stěny, druhý nahoře u větracího komínu, aby to žrádlo podával.“

„To by šlo,“ kývl doktor. „V tomhle směru to nebude žádný problém, protože většina vojáků je pořádně vyhublá.“

„Tak dobře,“ rozhodl se Dodenburg. „Až se vám bude zdát, že je vhodná chvíle, tak to zkuste. Sežeňte si dva dobrovolníky. Žádné riskování! Sežeňte chleba, tvrdý salám a maso v konzervě a vůbec všechno, co se může hodit, samozřejmě včetně cukru jako zdroje energie.“

Dietzovi zajiskřily oči.

„Tak... můžu na to jít?“

„Můžete,“ dal mu svůj souhlas Dodenburg. „A jak by asi teď prohlásil náš velký dobrodruh poddůstojník Schulze, od teďka platí – hop, nebo trop. Běžte na to, chlapče. Já — vlastně my všichni, jsme vám vděční, že jste se k tak riskantní akci odhodlal. Máte odvahu.“

Kadet Dietz zčervenal rozpaky. Obrátil se a bez jediného slova odešel. Doktor Pilule za ním jen pokýval hlavou a prohodil:

„Dělám doktora víc jak dvacet let a pořád se nemůžu vyznat ve zvláštностech lidské povahy. Jeden den je člověk zbabělec, a druhý den hrdina.“ A pokrčil rameny.

Venku teď už skučela a vyla sněhová vichřice.

Ted' anebo nikdy.

8. KAPITOLA

Soňa, velitelka ženského úderného praporu, odpočívala ve velké posteli pod pokrývkou z bílého hedvábí. Měla na sobě jen průsvitné černé kalhotky, které jí přichystala její hřmotná zástupkyně hned po odpolední koupeli. Sonina zástupkyně byla lesbička. Ted' s nevolí uvedla do velitelčiny ložnice malého vyšetřovatele a mrzutě ohlásila: „Ňákej mužskej!“ Při odchodu vrhla na malého východopruského Žida nenávislný pohled a tiše si zabručela: „Židák!“

Soňa se na muže svůdně usmála a rozkošnický protáhla své téměř nahé tělo, jehož kontury se pod hedvábnou pokrývkou vyzývavě rýsovaly.

„Milý kapitáne, nevšímejte si toho, prosím vás. Ta žena je mi úplně oddána, což jistě dobře víte, ale neumí se vůbec chovat — a kromě toho je hrozně žárlivá“

„Řekla mi židáku,“ poznamenal vyšetřovatel a sedl si k Sonině posteli. Musel uznat, že si tu tahle ženská zařídila na místní poměry docela slušné bydlení... Venku stále hustě padal sníh, všechno pokrývala bílá záplava. Zdálo se, že oni dva jsou teď snad posledními živoucími bytostmi na této zemi, sužované běsnící sněhovou bouří.

Soňa se na lůžku znovu trochu protáhla a pohlédla na muže svýma temnými svůdnými očima:

„Inteligentní lidé našeho typu se nemohou párat s těmhle venkovanskými omezení. Když ta ženská začne být moc neukázněná, tak ji srovnám,“ prohodila a ukázala na několikapramenný kožený karabáč, který ležel u její uniformy, pohozené na křesle u velké, bytelné postele. „Dostane ode mě na holou,“ usmála se. „Jí se to ale bude líbit. Je do mě zamilovaná a ochotná ode mne cokoli snášet.“

Vyšetřovatel cítil, že se ho v přítomnosti této ženy začíná zmocňovat sexuální vzrušení. Nebylo na tom ovšem nic divného — ostatně vůbec celá atmosféra v ženském úderném praporu byla poznamenána velkým erotickým napětím. Opatrně tedy jen poznamenal:

„Vy jste ale přece nikdy...“

Usmála se na něho a zakoketovala očima.

„Jednou, když jsem trochu něco vypila, naschvál jsem jí dovolila, aby se mě dotkla... trochu intimněji. Chápete? Byla mi za to až dojemně vděčná. Jen tak mimochodem — když už jsem se zmínila o tom pití — nedáme si?“ A ukázala na láhev pepřové vodky na nočním stolku.

„S radostí,“ řekl a přešel do němčiny, neboť věděl, že Soňa tím jazykem ráda mluví a dobře ho ovládá. Podal ženě sklenku a sám si také nalil: „Prosit!“ pronesl obvyklý německý přípitek. „To nám udělá dobře, noc bude chladná.“

Soňa se pousmála:

„Myslím, že s tím chladem to nebude tak hned.“

Ted' byla zase řada na něm, aby měl důvod k úsměvu. Musel si přiznat, že je přece jen dítě štěstěny, když se mu tady nabízí vyhlídka na sexuální rozkoš s touhle ženou. Dalo se říct, že prakticky všichni vysocí důstojníci na armádním velitelství toužili po krásném, vlnavém těle známé velitelky ženského úderného praporu, Soňa je však většinou považovala za neotesané burany, kteří nedosahují její intelektuální úrovně. A co ještě o ní vyšetřovatel věděl? Například to, že je fanatická přívrženkyne komunismu. . . Ted' si tedy připili – a vyšetřovatel do sebe naráz obrátil sklenku s vodkou. Soňa udělala totéž a naznačila, že by nebyla proti tomu, aby se znovu nalilo.

Hřmotná zástupkyně je pozorovala klíčovou dírkou a trpěla. Bezmocně svírala rty, snažila nevydat ani hlásek. Zнала svou velitelku natolik, aby věděla, že se dostává do takových stavů, při nichž dochází – aspoň podle lesbiččina názoru – ke „zvrhlostem“, které muži páchají na ženách. Jak to jen to může její velitelka snášet – zvláště když ted' jde o takového hnusného sprostého židáka?

„Můj Bože!“ pomyslela si nešťastně a zoufale sevřela své velké pěsti, „kdybych tak mohla toho parchanta dostat do rukou!“

Soňa se na posteli zavrtila, jako kdyby ji něco svědilo – což ostatně nebylo daleko od pravdy. Věděla, jak to bude dál: Během několika okamžiků prohlásí, že je v přetopené ložnici velké horko. Pak si odhrne pokrývku, aby svým skvělým tělem muže náležitě vzrušila. . .

Dali si ještě jednu sklenici pepřovky — a pak Soňa řekla:

„Jak je tu horko!“

Muž správně tušil, že Soňa má na sobě jenom hedvábné kalhotky. Když odsunula pokrývku, objevila se její krásná řadra a lehce, jakoby v očekávání rozevřená stehna.

Vyšetřovatel stiskl rty, které najednou byly velmi suché. Žena ho bedlivě pozorovala. Všimla si i toho, jak se mu zaleskly oči:

„Nechtěl byste si taky odpočinout?“ navrhla tlumeným hlasem.

„To je dobrý nápad,“ poznamenal a rozeplal si košili, pod níž se objevila hrud' porostlá temnými chloupky, což Soňu velice vzrušilo. Celá se roztrásla a chvějícím se hlasem zašeptala:

„Líbej mě!“

Líbal ji dlouze a vášnivě, žena mu přitom šeptala do ucha:

„Ty tak nádherně mužsky voníš, to mě tak vzrušuje!“ Její pravá ruka sáhla do mužova rozkroku. „To je krásné!“ pronesla a ještě víc se k němu přitiskla, když polaskal její řadra a zlehka se dotkl bradavek.

„Inteligentní muži znají tolik způsobů, jak milovat. Nejsou jako ti obhroublí burani z armádního velitelství. Ti umějí jen hrubosti.“ Chvilku jako by váhala a pak zájímavým hlasem dodala: „Doufám, že i ted' to bude něco speciálního!“

„Vynasnažím se,“ odpověděl a cítil, že už ho velké sexuální vzrušení zcela ovládlo.

Sonina zástupkyně byla stále ještě u klíčové dírký a po její široké venkovské tváři se řinuly slzy lítosti i hněvu. Jak se mohla její milovaná velitelka s tím malým židákem tak lehkovážně spustit? Proč to udělala? Vždyť to je „takovej tuctovej mužskej“!

Muž vzrušeně svíral Soniny prsy a tiskl bradavky.

„Vy jste tak krutý,“ vydechla a přivřela oči. Její krásná tvář se přitom bolestí až zkřivila.

„A můžu být ještě krutější,“ řekl panovačně, i když ted' už měl skoro pocit, že to možná trochu přehání.

„Můžu vzít tamhleten bejčák a sešlehat tě. . . , když se mi zachce.“

„A uděláte to?“ optala se sípavým hlasem, v němž se mísil strach i vášeň.

„Neudělám,“ prohlásil rozhodně. „To bych tě moc rozmazloval. Svlékni si kalhotky!“ Rychle ho poslechla a jeho lačnému pohledu se odhalilo její tělo v celé své nahotě. S očima pevně sevřenýma mu rukou znovu sáhla do rozkroku.

„Můj Bože!“ vydechla obdivně. „Jak je silný!“ Cítila i přes látku uniformy ve svých rukou ztopořený penis a varlata a vzrušeně vydechla: „A jak je úžasné to všechno, co k němu patří. To je skvělé!“

Muž se naklonil a zlehka ji pleskl po pravé bradavce.

Soňa se vzrušením roztřásla a vydechla:

„Vy mě chcete zranit. Já to vím. Chcete mě zranit!“

„To tedy chci,“ řekl tvrdě a začal si odepínat pásek z kalhot.

Žena u klíčové dírky si dala ruku přes ústa a pevně ji přitiskla ke rtům, aby potlačila výkřik.

Muž si svlékl kalhoty a obnažil tak hubené, dost chlupaté nohy. Soňa otevřela oči a při pohledu na mužovo nahé tělo se zajíkla slastí:

„Já bych chtěla... já moc chci... dotýkat se těch chloupků, hladit je... jak jsou krásné... jak jsou úžasné!“

„Budeš teď mlčet, ty děvko!“ vyštěkl výhružně a pokračoval ve hře, která byla z jejího popudu už v plném proudu. „Žádné zdržování! Tak bude to? Jinak uvidíš.“

Žena se rychle otočila na břicho a malý vyšetřovatel upřímně užasl nad tím, jakou má moc nad touhle krásnou ženou, daleko urostlejší než je on. Nad ženou, která je už tři měsíce velitelkou ženského úderného praporu, bojujícího na frontě proti Němcům, nad organizátorkou partyzánských útoků proti německým zásobovacím liniím. A při všech svých akcích – mnohdy velmi odvážných – byla známá svými úspěchy... Proč si ale teď z toho všeho dělat problém, říkal si hubený sušinka. Jsou prostě každý jiný, ale on s ní teď zažívá nejvyšší možné sexuální vzrušení a uspokojení. To je přesně to, co potřeboval v tom svém zapadákově, vzdáleném od měst, kde by stejně musel být odkázán jen na prostitutky... A kromě toho tu byla další věc: Soňa je inspirativní, inteligentní společnice, v tomhle prostředí tak odlišná od ostatních důstojníků, kteří se ve volných chvílích umí jen tupě opít.

Zatahal ji za světlé vlasy tak silně, až vyjekla bolestí.

„Jsi připravená?“

„Budete mi působit bolest?“

„Samozřejmě, že ano. Stejně na to čekáš, takže se můžeš těšit. Bude to hodně bolet!“

Žena dál ležela na břiše a v napjatém očekávání prudce oddechovala.

Muž ji obrátil a hruběji roztáhl nohy. Viděl teď její pohlaví, zvlhlé a jemně se lesknoucí.

Sonina zástupkyně u klíčové dírky ještě pevněji sevřela pěsti. Bylo nad její síly dívat se na to dál. Proč nedokáže nalézt dost odvahy k tomu, aby tam vtrhla a toho chlapa, to prase jedno, přerazila vejplů?

Věděla ovšem, že nic takového udělat nemůže. Kdyby teď vrazila do místnosti, její velitelka by ji nejspíš dala zastřelit. Byla nekompromisní, jestliže šlo o narušení disciplíny. To v úderném praporu nestrpěla. Při sebemenším provinění následoval trest...

„Tak se připrav, ty kurvo!“ zasyčel muž a hrubě do ní vnikl penisem.

Žena se prudce vzepjala a penis do ní vjel ještě hlouběji. Zazmítala sebou jako kůň, kterého poprvé sedlají.

„Pořádne drž, ty mrcho!“ rozkazoval. „Nebo to bude pro tebe ještě horší! Tak budeš už držet, kurvo jedna, bude to?“

„Ano, ano, jak chceš, tak to udělám!“ vzlykala do polštáře.

Muž stiskl ženiny hýždě a ještě víc je roztáhl.

„Teď se těš! Teď to teprve přijde!“

Žena u klíčové dírky v tomhle okamžiku už opravdu odvrátila tvář a srdceryvně se rozvzlykala. Bylo to strašlivé. Nepochybovala o tom, že její milovaná velitelka teď zakouší jistě i bolest...

Mužův penis znovu a znovu brutálně vnikal do Sonina klínu. Sténala, snažila se ztlumit divoké, zvířecí výkřiky, ale muž neznal slitování. Byla to přece jeho role, byl si vědom toho, že Soňa chce hrát tuhle hru až do konce. I on ovšem při opakovaném pronikání do ženina lůna pocíťoval narůstající uspokojení – a Soňa také po počáteční bolesti začínala styk náležitě vychutnávat. Její hýždě se teď rytmicky pohybovaly, zvedaly se a klesaly. K tomu zněly její tlumené výkřiky:

„Víc, prosím, ještě víc! Dál! Ještě hlouběji!“

Náhle však u něho došlo k vyvrcholení. Už se nemohl více udržet a nechal průchod orgasmu, při němž jako by přišel o rozum. Úplně strnul a vzápětí padl na její potem zbrocené, také uspokojené bílé tělo.

Sonina zástupkyně se v té chvíli znovu sklonila ke klíčové dírce. Slzy se jí hrnuly po tvářích...

Soňa byla za pár okamžiků už úplně klidná a mohla si zapálit dlouhou ruskou cigaretu:

„Tak co mi můžete říci o těch fricech?“ optala se.

„Máte na mysli ty německé zajatce?“

Přikývla.

„Myslím si, že jejich velitel je ochoten mluvit. Povedlo se mi ho zlomit.“ A pak vyšetřovatel stručně a věcně Soně vylíčil, co udělal a jak se mu zjevně podařilo Dodenburga přimět k rozhodnutí, že bude vypovídat.

Žena ho pozorně poslouchala a během rozhovoru dál upíjela pepřovou vodku. Když vyšetřovatel skončil, objevilo se v její tváři něco jako obavy:

„Myslíte, že se tomu Němci dá věřit?“

Trochu ho ta otázka překvapila.

„V jakém smyslu?“ zeptal se s určitým znepokojením.

„K čemu potřebuje ty průtahy? Když se chystá vypovídat, tak proč to neudělá před vámi?“ pokrčila rameny.

„To jeho vysvětlení znělo věrohodně,“ vyhrkl a rychle dodal: „Chtěl jsem, aby to vypadalo..., měl k tomu své důvody...“

Soňa znovu pokrčila rameny a její nádherná ňadra se zavlnila.

„Asi ano, důvod jistě nějaký měl.“

„A vy si myslíte...“

„Abych pravdu řekla, tak nevím, co si mám myslet,“ poznamenala a podívala se oknem na padající sněhové vločky. „Ale jedna věc je v té záležitosti zřejmá.“

„Co je zřejmé?“

„To, že něco sledoval... Třeba s tím má něco společného ta sněhová vánice, co venku řádí. Ta přece znemožňuje, aby byl okamžitě po ruce jiný vyšetřovatel, před kterým on je ochoten vypovídat. Aby se to podařilo, je za tohoto počasí zapotřebí aspoň jeden den, možná i dva. Na vašem místě bych nasadila zvláštní stráž, které by ho zatím měly pečlivě hlídat.“

Vyšetřovatel na ni zamyšleně pohlédl. Věděl, že je to žena s mnoha nectnostmi, zvrácená a afektovaná, ale současně také velmi chytrá. O tom svědčilo i to, že ve svých šestadvaceti letech velí sovětskému ženskému údernému praporu.

„Máte pravdu,“ uznal.

„Já mám vždycky pravdu. Ale chtěla bych říct, že jsme teď mluvením zbytečně promeškali několik minut – a to je škoda. To musíme dohonit.“ Pak si dala ještě jeden doušek vodky. „Potěšil jste mě a vzrušil neobyčejným způsobem. Možná také já pro vás mohu něco udělat.“ Letmo se rukou dotkla jeho rozkroku a významně se pousmála: „Myslím, že můžeme dát ještě tomu vašemu pěknému kousku příležitost, co myslíte?“

Sonina zástupkyně, přilepená znovu ke klíčové dírci, opět v duchu zasténala. Kdy už bude těm prasečinám konec, povzdechla si. Nepříliš urostlý vyšetřovatel se však tvářil úplně šťastně. Jeho problém s německými zajatci jako by v tom okamžiku neexistoval. Zástupkyně správně předpokládala, že všechno ještě neskončilo...

9. KAPITOLA

Německé tygry se s rachotem zastavily. Jejich řidiči mohli vidět ve vánici sotva na metr, ale Schulzemu to vyhovovalo, poněvadž sněhová bouře tlumila hluk silných tankových motorů. Ted' už se Němci dostali, aniž byli zpozorováni, do velké blízkosti ruského armádního velitelství. Padající sníh německou kolonu opravdu dobře kryl.

Schulze vylezl z věže a seskočil do čerstvě napadaného sněhu, kde už na něho čekali Jednoručka a Barthels. Jestliže chtěli využít výhody, kterou jim dávala sněhová vánice, nemohli ztrácet čas...

„Vy dva, jste si opravdu jistý, že do toho chcete jít?“ optal se Schulze. Oba muži přikýkli.

„Je vám jasné, že vás okamžitě odprásknou jako špióny, když vás nachytají v civilních šatech?“ zeptal se Schulze znovu důrazně a utřel si sněhové vločky ze zarudlé tváře.

„To by nás ale nejdřív museli dostat,“ pokrčil rameny Jednoručka a podal Schulzemu zvláštní rukavici, kterou nosil na své zmrzačené ruce. „Tu mi tady hlídej, až budu pryč.“

Schulze nemohl utajit svůj obdiv, a tak jenom pokýval hlavou:

„Ty ses opravdu třída, Jednoručko. Ale dávej si bacha.“

„To víš, že dám, a budu koukat jako ostříž,“ odpověděl zkušený front'ák.

„Ale opravdu...“, bez legrace, měj oči na stopkách, a ty taky, Barthelsi,“ pronesl s obavami Schulze.

„Hlavně mi hlídej tu mou rukavici, ať se mi neztratí,“ zopakoval důrazně Jednoručka. „Je to něco jako můj poklad.“ Pak se nadechl a zkomolenou ruštinou se rozloučil: „Do svědani!“ A potom společně s Barthelsem vykročili do bílé tmy, v níž se do nich okamžitě prudce opřel ostrý vítr. Během několika vteřin oba zmizeli Schulzemu z očí.

„To jsou sekáči!“ pronesl Schulze obdivně, než zalezl zpátky do věže svého tanku, aby vysílačkou ostatním oznámil, že si za chvíli udělají pauzu. Zároveň vyzval všechny osádky, aby každou hodinu nastartovaly na pět minut motory tanků, protože jinak by mohly zamrznout.

Nejdřív se ale vozidla musela pomalu zformovat do obranného postavení na okraji zasněženého lesa. Tři polopasová vozidla s pancéřovými granátníky byla ze strategických důvodů umístěna uprostřed. Pak se motory tanků zastavily, poklopy tankových věží zavřely a v mrazivých kovových kabinách nastoupilo napjaté očekávání. Jediné zvuky, které k osádkám zvenčí doléhaly, bylo skučení vichřice a sesun sněhu z větví, prohýbajících se pod bílou záplavou.

Jednoručka a Barthels se zatím namáhavě prodírali sněhovou bouří a raději při tom nemluvili, aby neplýtvali silami. Cesta hlubokým sněhem, který sahal až pod kolena, byla velmi obtížná. Jednoručka si v duchu říkal, že mladý Barthels se s tou námahou docela dobře vyrovnává a že snad opravdu zná správný směr a bez váhání míří tam, kde jsou drženi němečtí zajatci. Barthelsova taktika, s níž se chtěl dostat k ruskému velitelství, byla jasná.

„K tomu velitelství jednak vedou stopy tankových pásů — a když zrovna nejsou vidět, tak stejně existuje určitý způsob, jak vlastním lidem říct, kudy ta cesta vede. A oni to ti Rusové tady dělají jednoduše — nějaký my, že tam dáme nápisy a směrovky nebo postavíme vojenskou policii, aby jako na křižovatce řídila dopravu. Tím by všechno hned prozradili!“

„Jakpak to tedy dělají?“ zajímal se Jednoručka.

„Vyřezou nebo vysekají prostě na stromě šipku. Všiml jsem si toho. Takže tam, kde lesem mohly projet tanky, budeme dávat pozor, jestli neuvidíme šipky vysekané přímo do stromů. Je to jednoduché.“

Barthels se usmál, zjevně velmi spokojen tím, že na to přišel.

A tak podle toho postupovali. Brzy opravdu šli dál podle šipek, dosti výrazně vyřezaných do stromů v místech, kde se zřejmě křížily a rozcházely různé stopy pásů, které ovšem zuřící sněhová bouře úspěšně zavála. Zkušený front'ák Jednoručka pak už nepotřeboval šipky, aby mohl mířit k cíli. Řídil se svým čichem. Tvrdil, že jim vstříc vane nezaměnitelná, charakteristická ruská vůně, spočívající v kombinaci černého tabáku, známé machorky, lidského potu a česneku.

A tak se dostali až k nepřátelskému vojenskému velitelství. Jednoručka si sáhl do kapsy roztrhaného civilního kabátu a byl spokojen, když tam nahmatal tvrdou pažbu své pistole. Připomněl si Schulzeho varování před nebezpečím, ale raději už na nic podobného nemyslel. Bylo mu jasné, že kdyby mu jeho záměr nevyšel, Rusové by se s ním nemazlili.

„Už jsme skoro na místě,“ přerušil jeho úvahy Barthels.

„Co říkáš?“ vyhekl větrem ohlušený Jednoručka.

„Jen se podívej!“ V té chvíli se sněhová bouře na okamžik uklidnila. Jednoručka před sebou zahlédl kouř, stoupající k nevládnému nebi. Podle vůně se dalo odhadnout, že to hoří dřevo, nejspíš borová polena.

„Je to tady... Určitě!“

Jednoručka se spokojeně usmál:

„To jsem rád, chlapče. I když ses zelenáč, vedeš si dobře.“

Mladík se přímo nadmul pýchou a šťastně se zašklebil.

Oba se pak opatrně vydali kupředu. Bylo jim jasné, že další postup bude velmi nebezpečný — musejí vynaložit všechn svůj důvtip a ještě mít štěstí...

„Od teďka nech všechn hovor na mně,“ zašeptal Jednoručka. „Když někoho potkáme, tak budeš dělat hluchýho a němýho. Já budu na Rusáky mluvit polsky. Hodně jich tomuhle jazyku rozumí.“

„Jasný.“

„Můžeme se nějak dostat blíž k místu, kde drží náš velitel a ostatní naše kluky?“

„Zkusíme to. Myslím, že to bylo blízko polní kuchyně. .. a já tu nějakou kuchyni cítím.“

„Já taky,“ odpověděl Jednoručka a v žaludku mu začalo kručet, když ucítil vůni horkého jídla. „Krucínál, co bych dal teď za to, kdybych si mohl dát hrachovou polívku s pěkným kouskem salámu!“

Pokušitelskou myšlenku na horké jídlo však okamžitě zavrhl a dodal: „Radši si necháme ty chutě zajít. A kromě toho – můj čurací instrument mi teď v ty strašný zimě nějak začal zamrzat.“

Znovu opatrně vykročili vpřed a jejich ruce v kapsách kabátů neustále svíraly pažby zbraní. Nervy obou mužů byly napjaté k prasknutí a všechny jejich smysly extrémně zjitřené, neboť si oba uvědomovali, že stačí jediný chybný pohyb či neuvážená akce a všechno bude ztraceno.

V okamžicích, kdy přestával padat sníh, vždy jen letmo zahlédli, že před nimi je nějaký tábor s baráky sroubenými z klád. Kvůli hlubokému sněhu nebyl uvnitř tábora patrný nějaký pohyb, a pokud byla u tábora nějaká vozidla, tak teď byla zasypaná sněhem natolik, že by se nedala nastartovat a rozjet.

Nejdřív by se ovšem pod jejich zmrzlé motory musely dát kbelíky s hořícím dehtem, aby všechen ten led roztál. Jednoručka spokojeně přikývl. Tohle byla ideální situace na to, aby zjistili, kde jsou jejich pohřešovaní kamarádi.

„Kam teď?“ optal se šepem – stále ještě německy – Barthelse, ale v hlavě už měl připravenou polštinu, aby mohl sehrát úlohu polského žebráka. To pro případ, že je někdo zpozoruje a začne jim dávat nepříjemné otázky.

„Musíme tam doleva,“ ukázal Barthels.

Udělal dalších pár kroků, až se octli vedle jedné z dřevěných budov. Vůně z kuchyně začínala být opravdu nesnesitelně dráždivá.

„To mě podrž! Tady to teda voní!“ vrčel hladově Jednoručka. „Fakt bych si rád spravil žaludek nějakým pořádným teplým žrádlem, to teda jo!“ Najednou však zmlkl. „Vidiš ho?“ špitl a pevněji sevřel pistoli.

Barthels přikývl, přikrčil se a upřel zrak na postavu, která se nedaleko opatrně kradla k ruské polní kuchyni. „Nějak se mi to nezdá.“

Jednoručka přisvědčil:

„Mně taky ne.“

Náhle je ta postava zpozorovala a hbitě vyrazila směrem k nim. Ten člověk jako by rázem celý ožil, jako by z něho spadlo veškeré napětí a strach:

„Jednoručko!“ vykřikla postava, „Jednoručko, jste to vy?“

Zkušený fronták se snažil ve sněhové vánici rozeznat, kdo to před ním stojí. Podle hlasu to byl muž... To bylo jediné, co si zatím Jednoručka uvědomoval. Barthels vytáhl pistoli a odjistil ji.

Najednou to Jednoručkovi všechno došlo — a tak chytil Barthelse za ruku:

„Nech toho! Vždyť tohle je kadet Dietz, jeden z těch, kvůli kterejm jsme tady.“

„Kadet Dietz?“ opakoval nevěřicně Barthels.

„Ano, jsem to já,“ ozvala se šepem krčící se postava. „Všecko nám to vychází! Všecko podle plánu!“

„Co to má znamenat?“ optal se Jednoručka a vykročil ke kadetovi. „Co děláte tady venku? Jak jste se dostal z baráku?“

Kadet Dietz začal překotně vykládat, jaký mají zajatci plán, jak se všichni chtějí dostat ven. Stál před Jednoručkou jako socha a jak se na něj neustále sypal sníh, vypadalo to, že se zahaluje do bílého ru-báše.

„Co máme podle vás v tý věci udělat my?“ zeptal se Jednoručka.

Dietz ochotně spustil.

„Teď jde především o našeho velitele. On sám svůj osud může těžko ovlivnit, ale čím dřív budeme odsud pryč, tím pro něho líp, to je jasný. Hned jak se setmí, budeme se snažit uniknout stejnou cestou, jako jsem šel já – přes střechu. Řekněte scharführerovi Schulzemu, ať se sem pokusí dostat co nejbliž a ať na nás čeká.“ Dietz zvedl obličej k olověnému nebi. „Myslím, že sníh jen tak padat nepřestane. Spíš ta vánice bude ještě hustší. Takže na nás sice nebude moc vidět, ale taky my nebudeme vidět sami na sebe a koneckonců ani na vás. Chtělo by to nějaký signál. Něco, podle čeho se můžeme navzájem rozeznávat.“

„Co navrhuje, kadete?“ zeptal se ho okamžitě Jednoručka. Zdálo se mu, že ucítil závan ostré vůně

ruské machorky. Pach přicházel odněkud z bílé tmy před nimi, a to mohlo znamenat, že se sem třeba někdo blíží.

„Třeba zapískat... něco zapískat?“ zašeptal kadet.

„Co ale?“

Ted' už bylo jasné, že opodál zadusaly ve sněhu těžké vojenské boty. Dietz se vzrušením až zajíkl, protože mu ten zvuk něco připomněl:

„Už to mám!“ zajásal. „V tom se nikdo z Wotanu nemůže splést!“

„A co to je?“

„Pochod Wotanu. Naše písnička! Tu umí zapískat každý – a podle toho se můžeme poznat i ve tmě.“

Vzápětí se všichni tři přitiskli až k dřevěné stěně baráku. Zvuky kroků se k nim blížily.

Jednoručka rázem zvážil situaci, do které se dostali. Bylo mu jasné, že i za takovéhle husté vánice je tu brzo někdo objeví, a tak se rozhodl jednat:

„Jdu nato!“

Dietz se ho snažil zadržet, ale marně. Jednoručka se mu vytrhl a odhodlaně vykročil ze stínu dřevěné stěny právě v tom okamžiku, kdy se ruský strážný, zachumlaný do pláště, dostal s puškou na rameni až k nim.

Sovětský voják okamžitě na otrhaného civilistu, který se před ním tak nečekaně objevil, zařval: „Stůj!“

„Já – Polák,“ zablekotal Jednoručka a celý se přikrčil, čímž chtěl naznačit, že se bojí. Současně dělal prsty posunky, že chce jíst a polsky drmolil: „Já mám hlad! Moc mám hlad, gospodin!“ Strážného to zřejmě uklidnilo a už ani nebyl příliš ve střehu, když vtom se mladý Barthels neovládl a neopatrně si odkašlal. Strážný samozřejmě okamžitě zareagoval. Strhl z ramene pušku, ale Jednoručka na nic nečekal a nečekaně záutočil. Vždycky dokázal protivníka odrovnat kopancem, ale strážnému ted' pomohl jeho dlouhý plášť. I tak se ale po zásahu těžké boty do rozkroku celý zkroutil a vyjekl tak, že mu z otevřených úst vyletěla zubní protéza. Jednoručka ho nakopl ještě jednou, tentokrát ho zasáhl do zarostlé brady. Strážný se zhroutil do sněhu a zůstal ležet.

Takovýhle výkon ovšem Jednoručku vyčerpal natolik, že lapal po dechu a jen s námahou ze sebe vypravil:

„Ted' má dost! Co ale s tím blbounem budeme dělat?“

Dietzův mozek pracoval na plné obrátky:

„Je jasné, že ho tu nemůžeme nechat. Musíte mi pomoci! Vytáhneme ho na střechu a pak ho dostaneme dovnitř k nám do baráku. Potom už můžeme jen doufat, že si Rusáci budou myslet, že dezertoval... , nebo prostě někam sám od sebe zmizel.“

„To je fakt,“ souhlasil okamžitě Jednoručka, „to bude asi jediný řešení, i když po čertech nebezpečný. Tak jdeme na to, Barthelsi, hni s sebou!“

Všichni tři se hbitě chopili omráčeného strážného a vlekli ho sněhem k místu, kde na kadeta čekali další vojáci Wotanu. Rychle se s nimi šepem domluvili a pak, i když s velikou námahou, se jim podařilo zvednout a posunout bezvládné tělo strážného nahoru na střechu. Potom už jim pomáhali i vojáci, kteří čekali uvnitř baráku. Nějaký čas to trvalo, ale když už konečně bylo tělo ruského strážného nahoře, Jednoručka všechny upozornil, že odtud musejí vyrazit pryč ještě dřív, než sněhová vánice skončí. A Dietzovi zašeptal:

„Hodně štěstí!“

Dietz ho vzal za zdravou ruku a pevněji stiskl:

„Že nás v tom nenecháte, vidíte, Jednoručko? Je to naše jediná a poslední šance.“

„To víte, že ne, my starý frontáci vás v tom nenecháme, kadete, určitě ne. Čeká vás pěkný kus práce, ale nás taky. A ted' odtud pěkně fofrem musím vypadnout.“

A vzápětí skutečně zmizel.

Po pěti minutách byl Dietz s ostatními znovu uvnitř provizorního zajateckého vězení, nyní už i s ruským strážným, jehož bezmocné tělo položili na podlahu. Kadet Dietz pak mohl Dodenburgovi a doktorovi náležitě barvitě vyložit, co se stalo venku.

Oba důstojníci ho pozorně poslouchali a pak šepem informovali i ostatní vojáky. Dodenburg nakonec zdůraznil:

„Takže dnes večer, nebo nikdy! Je to po čertech nebezpečné, ale při troše štěstí se nám to může povést. Naše tygry se přesunou co možná nejbliž k táboru. Barthels nás k nim dovede.“

Mladý Barthels, který se tu mezi nimi znovu nečekaně objevil, kýval, že s tím souhlasí.

„Pokud jde o nás,“ pokračoval Dodenburg, „my se musíme dostat ven z tábora a připravit se na to, že s tím můžou být problémy. Musíme sehnat nějaké zbraně. Jediné, co teď máme, je jedna puška a bodák toho strážného, a to je na tolik lidí moc málo.“

„Kdybych se nafutroval flaškou plnou chlastu,“ pokusil se zažertovat jeden ze starých frontáků, „tak každého nepřítele odfouknu jako bublinu.“

Vojáci se tomu tlumeně zasmáli a doktor Pilule se na Dodenburga významně podíval. Bylo jasné, co ten jeho pohled naznačoval: Vojáci mají dobrou náladu a jsou odhodláni a připraveni jít na věc...

„Musíme se porozhlédnout kolem sebe a sebrat všechno, co můžeme rozhodl Dodenburg, kterého bojový duch vojáků a dobrá nálada povzbudily. „Berte třeba nohy od židlí nebo od stolů, dlaždice, kachle, laťky – prostě všechno, co se dá použít jako palice nebo hůl.“ Jeho tvář byla v té chvíli velmi vážná: „Je to naše poslední šance, kamarádi. Nesmíme selhat“

„Amen,“ pronesl opět jakýsi šprýmař, „modleme se k Pánu za to, co nám bude dopřáno.“
Tentokrát se však nikdo nezasmál.

ČÁST TŘETÍ

POCHOD SMRTI

„Vojáci jsou občané nevlídné Země smrti.“ Siegfried Sas soon, 1916

1. KAPITOLA

Sup zálibně sledoval svého nového vojenského sluhu, který přikládal do kamen. Skláněl se k nim a legračně přitom špulil zadek. Pod přiléhavými kalhotami se jasně rýsovaly obrysy mladého těla, které docela vábně vybízelo k pohlazení. Sup si uvědomil, že už mu dlouho nebylo dopřáno, aby se podobným způsobem potěšil. Dokonce ani v Berlíně, kde pobýval v létě před invazí do Ruska, nebylo možné, aby se radostem tohoto druhu oddával příliš veřejně.

Mladý voják dokončil svou práci a napřímil se. Měl hezkou, příjemnou tvář, pramen krátkých světlých vlasů mu padal na vysoké čelo a dotvářel pěkný rámec obličeje. Mladík se na svého nového velitele usmál a optal se:

„Budete si ještě něco přát, standartenfuhrere?“

V první chvíli Sup dokonce zaváhal, neboť jeho touha po rozkoši byla příliš silná, ale včas se ovládl a řekl:

„Ne, Heinz, to je všecko, děkuji. Můžete jít. Ale až budete venku, buďte tak laskav a pošlete mi sem mého adjutanta.“

Voják se postavil do pozoru, zasalutoval, udělal rychle čelem vzad a odkráčel s velkým kbelíkem na palivo. Venku stále ještě řádila sněhová bouře.

Za několik okamžiků se objevil adjutant. Tvářil se jako vždy upjatě, ale tentokrát na něm bylo znát, že je z něčeho vyděšený. Sup vrhl na jeho nehezkou protáhlou tvář letmý pohled a vyštěkl: „Copak strašného se stalo?“

„Od spojovacího důstojníka přišla do naší plukovní kanceláře zpráva.“

„Jaká zpráva? Co je s ní? No tak...!“ obořil se na něho Sup. Zlostná grimasa mu rázem ještě víc zohyždila i tak už dost ošklivý obličej. Hákovitý nos jako by se ještě víc protáhl. „Nemám zrovna moc času,“ zavrčel netrpělivě.

Adjutant mu nebyl ani trochu sympatický. Sup o něm věděl, že si u vojáků ve Wotanu vysloužil za svou proradnost a licoměrnost přezdívku Svatoušek. Pořád jen za všemi slídlil, sepisoval si jejich prohřešky a udával je. Sup nepochyboval o tom, že kdyby se to Svatouškovi hodilo, bez váhání by zradil a udal i svého velitele. Když na někoho žaloval a donášel, jeho tvář se vždycky přímo rozjasňovala — a tenhle okamžik zřejmě právě teď nastal, protože Svatoušek spokojeně vyhrkl:

„Právě bylo zachyceno hlášení od toho dezertéra Schuizeho. Text byl trochu zkomolený, ale podle spojovacího důstojníka se tomu dá rozumět.“

„A copak v tom hlášení je?“ projevil Sup konečně opravdový zájem.

„Já vám to přečtu...“ Svatoušek hbitě otevřel svůj drahocenný zápisník, který s sebou stále nosil v kapse blůzy, a nalistoval v něm stránku se záznamem Schuizeho zprávy tak, jak byla postoupena do plukovní kanceláře od signálního důstojníka. „Kontakt s D. — tedy s Dodenburgem,“ pronesl významně a podíval se přitom na Supu tak, že nebylo pochyb: Velitel pluku by tu iniciálu bez výkladu zřejmě nepochopil.

„To je jasné, samozřejmě,“ přerušil ho Sup, „nemusíte mi to dávat tak po lopatě!“

Jen počkej! Jednoho krásného dne — a ten den přijde — říkal si v duchu Svatoušek, bude v tomhle zápisníku taky pár stránek o tobě, ty teplouši! Nahlas ovšem snaživě vyhrkl:

„Omlouvám se! Jen jsem chtěl, aby nedošlo k nedorozumění. Nic víc...“ Pak se vypjal a pokračoval:

„Text zprávy od Schulzeho je následující: ‚Únik plánován dnes v noci. Zajistit informaci pro německou frontovou linii, návrat přibližně ve 20,00 zítřka.‘“ Podíval se na Supu a sklapl zápisník. Byl zjevně se svým výkonem spokojený. „Takže teď tedy víme, kde jsou. Jakmile se ti hlavní hříšníci dostanou do našich linií, hned je dáme zavřít. Domnívám se, že sturmabannfuhrer Dodenburg má na tom případu také svůj podíl viny. Připustil, aby tito muži...“ Svatoušek najednou zmlkl. Uvědomil si, že Sup jeho řečnění nevěnuje ani tu nejmenší pozornost. Stiskl tedy rty a čekal.

Sup mlčel a přemýšlel. V kamnech popraskávala polena, červené plameny, probleskující škvírou kolem dvířek, jako pohyblivá světýlka rozkmitávaly stíny obou mužů na protilehlé stěně. A venku dál řádila sněhová bouře, provázená skučením větru...

Konečně Sup mlčení přerušil:

„Nedávno jsme sice o té záležitosti už hovořili, ale já jsem znovu uvážil nově vzniklou situaci a musím říci, že...“ Odmlčel se a Svatoušek nevěděl nic lepšího než hbitě vyhrknout:

„Ano, standartenführere!“

Venku se ozvalo dupání bot na čerstvě napadaném sněhu. Zřejmě se střídaly stráže. Adjutantova tvář rázem ztuhla a objevil se na ní výraz nespokojenosti. Chtěl být při tom, až se budou stráže střídát! Byl totiž přesvědčen o tom, že v tomhle špatném počasí a extrémních podmínkách budou vojáci nedbalí a nebudou náležitě dodržovat předpisy. Určitě by je přistihl při tom, že mají v té zimě ruce v kapsách, což byl podle Svatouška jasný projev nedisciplinovanosti, který se nesmí tolerovat. A to by byl důvod k tomu, aby si Supův adjutant mohl poznamenat do svého zápisníku několik jmen a navrhl provinilce k potrestání. Jenže teď tu musí trčet s velitelem pluku a nesmí odejít. Co se dá dělat, říkal si otráveně, tenhle ten nechutný zvrhlík s ošklivou hubou a protivným monoklem má bohužel přednost. –

„Musíme téhle věci využít ve svůj prospěch,“ řekl Sup v zamyšlení. Zdálo se, že se v duchu snaží přesně své myšlenky zformulovat. . . Pak se náhle uchichl. Neznělo to nijak příjemně. A potom prohodil: „Abych se vyjádřil přesněji – pokud jde o ten prospěch – připomnělo mi to generálské výložky.“

„Tomu asi nerozumím“ vykoktal adjutant.

„To je jasné, že vy ne,“ odsekl Sup. „A víte proč? Poněvadž vy jste v ranku kapitána, a já plukovníka. Ale to teď radši nechme,“ řekl rázně a mávl rukou. „Jak to vidím já, tak jsou dvě možnosti. Buď bude pokus o záchranu úspěšný, nebo pokus selže. Obě ty možnosti musíme vzít v úvahu.“

„Samozřejmě, standartenführere,“ souhlasil okamžitě Svatoušek, ačkoliv ho vůbec nenapadlo, o jaké úvahy by mělo jít.

„Když ten pokus o záchranu nebude úspěšný – tak je to špatné!“ pokračoval zvolna Sup. „Budou se nás ptát, proč jsme je o záchranné akci neinformovali včas. Proč je ve velení úderného pluku Wotan taková nedisciplinovanost? Jak jsem mohl dopustit, aby vysoce utajované tanky typu Tygr padly do rukou Sovětů atakdale, atakdale. . .“

Svatoušek zvolna bledl. A pak ze sebe vypravil:

„Můj Bože, musím přiznat, že na to jsem vůbec nepomyslel. Za to by nás vojenský soud mohl poslat do vězení!“

„Jenom do vězení?“ vykřikl Sup a zrudl vzteky. „Vy jste blázen, za to by mohl být provaz, kdyby se to fűhrer dozvěděl! Nebylo by to během tažení do Ruska poprvé, že by dal pověsit i vysokého důstojníka, který selhal při plnění vojenských povinností.“

Svatoušek zbledl ještě víc. A Sup pokračoval:

„Když se ale tomu darebákovi Schulzemu a těm ostatním starým frontákům povede zajatce osvobodit a dostat je zpátky, tak bude pluk znova pohromadě! A potom. . . tam nahoře nebude moc chuti šířit se o celé události už z toho důvodu, že se vždycky říkalo:

Jednotky SS se nevzdávají. A tak podstatné bude, že pluk bude znovu existovat a tanky budou zachráněny a v našich rukách. Takže — co teď? Teď si musíme říct, co pro to můžeme udělat my sami!“

Sup se tázavě podíval na ztuhlého adjutanta – a ten ze sebe vypáčil:

„To opravdu nevím, standartenführere.“

„No tak poslouchejte!“ spustil už rázně Sup. „Tahle sněhová bouře nebude trvat věčně. Jestliže Rusové zjistí, že jim ptáckové ulítli z klece, tak po nich začnou pátrat, je to jasné?“

Svatoušek vůbec nebyl schopen slova, a tak jenom kýval.

„A jak my můžeme pomoci těm našim uprchlíkům při cestě k německým liniím?“

Adjutant ani nedutal.

„Já vám řeknu jak!“ obořil se na něj Sup. „Zavoláme Černé jestřáby!“

Nezdálo se, že by Svatoušek něco pochopil.

Všichni u SS samozřejmě věděli, kdo to jsou Černí jestřábi. Byla to letecká jednotka, zformovaná v létě roku 1940, když Goringova luftwaffe úplně selhala při podpoře jednotek SS během tažení ve Francii.

Jednotky SS, pěchota i tanky se octly během bojů několikrát v tísni a žádaly pověstného tlustého maršála, který velel luftwaffe, aby jim pomohl. Ten ale jejich žádost odmítl. Střemhlavé bombardéry, známé štukey, musely být podle jeho vyjádření nasazovány jinde. Hřmotný Hermann Goring, kterému se za zády říkalo „tlustý Hermann“, žárlil totiž na úspěchy svého rivala Himmlera, velitele jednotek SS, a z prestižních důvodů nechtěl, aby Himmlerovy jednotky SS slavily v bojích úspěch.

Jakmile tažení do Francie v červnu roku 1940 skončilo, Himmler se rozhodl k rázné akci. Jako

reichsführer SS vydal rozkaz, aby byla zřízena vlastní letecká eskadra SS, tvořená střemhlavými bombardéry štukami, a aktivity této eskadry byly přísně vymezeny podle požadavků SS. Himmler se také osobně zasadil o to, aby byla zřízena vojenská nemocnice, která by pečovala o zdraví zraněných a nemocných pilotů. Letcům, kteří byli lákáni pro službu v této eskadře SS, bylo nabídnuto povýšení v hodnosti, vyznamenání Železným křížem a kromě jiného i týdenní pobyt v Paříži na náklady velení SS. Himmlerův záměr byl úspěšně realizován. Podařilo se mu dát dohromady skupinu pilotů pocházejících z řad německé zchudlé šlechty. Tito mladí aristokrati bystře odhadli, že jejich budoucnost může být výhodně spjata s SS, a to zvláště tehdy, když jim bylo přislíbeno — třebaže neoficiálně, že jejich majetky a statky budou v péči SS. A tak se proslavená eskadra Černých jestřábů stala skutečností.

Tuto leteckou eskadru však u ostatních jednotek SS neměli moc v lásce. Posádky Černých jestřábů se chovaly nafoukaně, arogantně a povýšenecky. Normální zákony a předpisy jako by pro ně neplatily, eskadra zneužívala toho, že všichni piloti byli pod osobní ochranou šéfa SS Himmlera. Pokud jde o bojové úkoly – panovalo všeobecné mínění, že Černí jestřábi si vybírají především takové akce, které jim vyhovují a přinášejí jim co nejvíce slávy, ale současně jsou spojeny jen s minimálním nebezpečím. U ostatních jednotek SS se o Černých jestřábech prostě říkalo: Dělají jen to, čím si šplhnou u těch nahoře. „Ale jak je můžeme přimět, aby nám pomohli?“ odvážil se teď zeptat Svatoušek.

„Něco by se vymyslet jistě dalo,“ uvažoval Sup. „Muselo by se je nějak podmáznout. . . , prostě uplatit. Tenhle úkol by pro ně nebyl nějak moc nebezpečný, ale na druhou stranu by z toho nekoukala žádná velká sláva, povýšení, ani medaile. Ne. . . , prostě nezbyvá, než je podmáznout.“

„Ale jak?“

Sup se hlasitě zasmál:

„Co je asi tak může lákat? Ženský a chlast. A když se nám to pro ně povede sehnat. . .“

„Ženský a chlast?“ opakoval překvapeně adjutant.

„Přesně tak – ženský a chlast. Okamžitě vyrazíte do Smolenska. Vezměte s sebou nějaké šperky, které jsme zrekvírovali u Židů, a najděte nějaký nevěstinec. Tam seberte ty nejpěknější ženský a pak se postarejte o nějaký slušný chlast – nesmí to být žádné splašky. Musíte se snažit sehnat někde na černém trhu pravý krymský růžový šampus.“

Ted' se však Svatoušek odhodlal k protestu:

„Ale to je přísně zakázáno! Za to je trest!“

Sup se na něho podíval s takovým despektem, jako kdyby měl před sebou nějakého venkovského blbečka.

„Ovšemže je to trestné. Ale když to nebudeme mít, tak můžete přijít o krk — a tak vám říkám, když teď selžete, nepřejte si mě.“

„Já to samozřejmě zařídím, standartenführere, spolehněte se,“ vyhrkl okamžitě adjutant.

„Pozvu piloty dneska k večeru. S ženskými a chlastem si můžou užívat během noci. A zítra, až vystřízlíví. . . , tak věřím, že nám pomůžou.“ Sup se vypjal proti adjutantovi a zamířil na něj prstem: „Je vám to jasné?“ odsekával důrazně.

„Ano, úplně jasné,“ vydechl Svatoušek.

I když v té chvíli Supa z duše nenáviděl, chápal, že mu nezbyvá než splnit rozkaz. Přece jen si však při svém odchodu neodpustil zlomyslnou otázku:

„A mám obstarat nějakou ženu taky pro vás?“

Sup zrudl vzteky. Zvedl ruku a v první chvíli se zdálo, že snad chce adjutanta uhodit. Pak ale jenom zařval:

„Ven!“

Svatoušek okamžitě vyletěl jako blesk.

2. KAPITOLA

Stále zuřila sněhová bouře. Osádky uvnitř tanků slyšely, jak na povrch obrněnců dopadají jako krupobití zmrzlé krystalky. Německé tanky se posunuly o něco kupředu — byly teď asi dvě stě metrů od ruského velitelství a pořád ještě mohly spoléhat na to, že je sněhová bouře kryje. Tankisté čekali v bílé záplavě na znamení, které by jim ohlásilo, že se Dodenburg s ostatními zajatci pokouší o únik. Bylo jasné, že k tomu musí dojít brzy. Sníh přece nebude padat věčně a uprchlíci se musejí dostat do bezpečí ještě dřív, než

Rusové budou moci nasadit do akce těžké zbraně a obávané střemhlavé bombardéry šturmoviky. Pokud bude vánice trvat až do setmění, budou Němci v relativním bezpečí, chráněni aspoň před útoky ze vzduchu.

Schulze seděl ve vedoucím tanku a klátil si čekání líčením strastí frontového života mladému střelci, který k jednotce přišel teprve nedávno. Byl to úplný zelenáč, ještě nikdy se neoctl v bojové akci — a tak ho Schulze s chutí poučoval:

„Pamatuj, chlapče, že horší než ti Ivani jsou tady všelijaký hmyzí potvory, zalezlý ve všech dírách a škvírách. V tyhle Bohem zapomenutý zemi lítají takový komáři, který když tě štípnu do ksichtu, tak ti ten ksicht oteče, že je velkej jako fotbalovej míč. Ale vši jsou ještě horší než komáři, vid', Matzi?“ Matz se v promrzlé tankové kabině choulil do vojenského pláště a nic na kamarádova slova neříkal. Jen něco nesrozumitelně zavrčel.

„Ty vši jsou děsný neřádi!“ pokračoval neúnavně Schulze. „Mně se taky někdy stalo, že jsem na svém docela pěkným alabastrovým těle napočítal těch potvor celý stovky. A to si uvědom, že ti hajzlové žerou dvanáctkrát za den! Za ten den nakladou pět vajec a ty vejce vyžijou deset dní z jednoho žrádla.“

Mladý střelec vedle Schulzeho se najednou zatvářil velice podivně a začal se všelijak kroutit a škrábat. Jako kdyby po jeho hubeném těle už taky lezly stovky nenasytných vší.

Schulze byl k nezadržení:

„Když to teda spočítáme, tak během dvou týdnů, jak člověk nedává pozor, může mít těch potvor v podpaždí a v rozkroku opravdu na tisíce.“ Starý fronták pobaveně sledoval, jak mladíkova tvář strnula hrůzou. „A taky se mi mockrát stalo, že jsem načapal desítky těch malých všivých miláčků pod předkožkou svého přirození.“ Ted' už se mladý střelec viditelně otrásl. Schulze se zašklebil a škodolibě pokračoval: „A pak jsou tu ještě krysy. To jsou taky pěkný hajzlové! Všecko dobrý německý žrádlo je přitahuje. Pro rusácký krysy není nic chutnějšího než tučný německý maso!“ Mladíkovi bylo zjevně špatně, ve tváři úplně zezelenal.

„Koukej už těch keců nechat!“ ozval se konečně Matz. „Ses pěkej lump, Schulze! Takhle děsit ubohýho zelenáče! Ten bude mít naděláno v trenýrkách, ještě než Rusáky uvidí!“

„Já se ho pokouším na všecko připravit, prostě chci, aby věděl, jak to na frontě chodí,“ odpověděl Schulze, který svému kamarádovi neměl za zlé, že ho trochu v tom líčení hrůz zbrzdil. „Ono je to na frontě všecko trochu jinak. Tady můžeš přijít o kejhák jen to fikne,“ řekl ještě Schulze a luskl významně prsty, „když tě ovšem ještě předtím nestačily sežrat krysy.“ A pak se vesele zasmál, protože svůj předchozí řečnický výkon považoval za výborný.

Matz chtěl něco zamračeně namítnout, ale najednou se zarazil a zpozorněl, jako by se do něčeho zaposlouchal.

„Co je, Matzi, ty něco slyšíš?“ reagoval okamžitě Schulze. I on ctil fakt, že Matz má nejlepší sluch z celého pluku.

Matz hned neodpověděl. Vichřice zatím neustávala a ve skučení větru nebylo možné dobře rozeznat jednotlivé zvuky. Po chvilce si však Matz už byl jist. Panenanebi, řekl si v duchu, on se tady někdo vedle nás pokouší hvízdát pochod Wotanu! A pak řekl:

„Někdo tu fakt hvízdá! Takže to začalo!“

Ted' už Schulze neztrácel čas. Okamžitě zapjal vysílačku:

„Tady Schulze, hlášení pro všechny! Naši vyrazili. Připravit se ke startu, čekat na můj povel. A žádný levárny!“ připojil výhruzně. „Tak — konec!“

Dodenburg se octl na střeše baráku, v němž byli drženi v zajetí. Během uplynulé hodiny všichni zajatí pracovali na rozšiřování větracího komínu, aby tak usnadnili únikovou cestu. Dílo se jim podařilo nepozorovaně dokončit také díky tomu, že skučení větru tlumilo veškerý hluk, jemuž se při práci nemohli vyhnout. Dodenburg ještě naposledy zvažil rozestavení stráží, které je hlídaly. Už předem vyčlenil skupinu zkušených vojáků majících zasáhnout proti strážím v případě, že únik bude zpozorován. Vybraná skupina teď s napětím očekávala, jak se situace vyvine — k dispozici měli němečtí vojáci jen provizorní zbraně, které narychlo podle Dodenburgova pokynu sehnali.

Dodenburg usoudil, že stráž se za tohoto počasí budou někde schovávat před sněhem a větrem. Ale kde? Stačí jeden špatný krok a celé ruské velitelství bude na nohou. To by ovšem znamenalo konec

úniku a pravděpodobně celé záchranné akce. Problém stráží hrál tedy v celé záležitosti nadmíru důležitou úlohu.

Těsně u dveří polní kuchyně náhle vyšlehl maličký plamínek a hned na to bylo cítit pronikavou vůni černého ruského tabáku. Byl to jeden ze strážných, který si šel zakouřit. Zřejmě počítal s tím, že službu konající důstojník sem teď v tomhle nemožném počasí sotva půjde strážu kontrolovat.

„Emmelsi!“ Dodenburg potichu oslovil mohutného poddůstojníka, který patřil k přepadové skupině, „jeden chlap tam venku je jako pro vás.

„Už jsem si ho všiml,“ odpověděl Emmels a pevně sevřel v mohutné tlapě nohu od židle, kterou měl jako zbraň: „Ten moc dlouho pokuřovat nebude, hned to s tím Ivanem skončuju!“

Dodenburg se v této napjaté chvíli musel jeho rozhodnosti usmát. Vojáci zjevně byli v pohodě.

Uvědomovali si samozřejmě, že únik je spojen s velkým nebezpečím, ale možnost záchrany jim dodávala sílu, třebaže někteří z nich byli zesláblí a vyčerpaní — a třeba i zranění.

Ted' se pokoušeli orientovat v bílé záplavě, která se na ně neustále snášela. Ze všech sil se přidržovali střechy a opatrně se plazili po její lehce nakloněné ploše. Snažili se přitom sledovat strážné, kteří se schovávali před větrem. Občas bylo slyšet jejich pokašlávání, někdo si upravoval výstroj, cvakla nějaká zbraň a potom zřejmě někdo močil do sněhu...

Dodenburg byl spokojen. Nastal čas vyrazit. Schulze by je teď už měl čekat.

„Emmelsi,“ obrátil se na poddůstojníka, „dejte rozkaz přepadové skupině, aby zahájila akci.“

„S největší radostí, sturmbannfuhrere,“ šeptl robustní poddůstojník. A pak se obrátil k vybraným vojákům: „Tak do toho, chlapi! Vpřed!“ Přepadová skupina se začala rychle spouštět po stěně z klád, zatímco Dodenburg se posunul výš k východu z větracího komínu a šeptem oznámil:

„Všechno v pořádku, doktore, jdeme na to! Začněte je posílat, ať lezou!“

Drobný komisař otráveně pokuřoval cigaretu a v zamyšlení občas upíjel z úzké sklenice vodku gorilku. Ani přitom moc nevnímal skučení bouře za okny kanceláře, protože mu pořád leželo v hlavě, co řekla Soňa.

Několikrát ještě vyfoukl obláčky šedavého tabákového dýmu, ale kouření ho neuklidňovalo. Pocit určitého rozladění ho neopouštěl. On přece Němce znal! Ostatně i on k nim patřil, a to až do osmadvaceti let svého života... Zkušenost mu říkala, že většina Němců jsou lidé nekomplikovaní, prakticky uvažující. Pro ně všechny věci byly buď černé, nebo bílé, a díky tomu nebylo těžké těmhle lidem porozumět. Vyšetřovatel dokázal svých znalostí německé povahy využívat už při soudní praxi v tehdejší Kónigsbergu, kde působil jako advokát.

Ovšem i mezi Němci byly takové typy lidí, kteří se sice neodlišovali nějak zásadně, ale přece jen v něčem jiní byli. A on to vždycky dokázal včas postřehnout, takže se právem považoval za dobrého vyšetřovatele. Odlišnost některých typů lidí totiž spočívala zejména v tom, že nenosili srdce na dlani — byli zkrátka uzavření.

Nechávali si své myšlenky pro sebe, neměli ve zvyku říkat, co jim slina přinesla na jazyk, a rozhodně nevykládali ochotně o svém životě člověku, s nímž se setkali poprvé. A Dodenburg byl jasně tenhle typ: výrazně sebevědomý, jednání měl uhlazené, čišela z něho odvaha, ale současně i naprostá jistota, že nepoví, co nechce, že na sobě nedá znát, co opravdu ví a co si myslí. Vyšetřovatel si musel přiznat, že takový jako Dodenburg až zas tak velkou výjimkou mezi Němci nejsou.

Drobný muž v sovětské uniformě se teď ještě jednou napil vodky a uzavřel své úvahy chladným konstatováním: Dodenburg při jednání chytračí. Německý důstojník získává čas. Tvářil se, že — nejspíš z prestižních důvodů — odmítá právě před ním, komisařem, o tak závažných věcech vypovídat. Trval na jiném německy hovořícím vyšetřovateli, jenže ten by musel být povolán z Moskvy. Proč to ten sturmbannfuhrer dělá?

Komisař se díval z okna do bílé tmy. Proč před ním doopravdy Dodenburg nechtěl vypovídat? Nejspíš skutečně proto, že se chystal udělat něco, k čemu potřeboval získat čas. A ten by jistě získal, kdyby se čekalo, až z Moskvy pošlou na vzdálené armádní velitelství nového vyšetřovatele. A dál: Nač ten čas Dodenburg logicky potřeboval? Co se chystá podniknout? Vždyť tady nemá žádnou šanci!

Tu si vyšetřovatel vzpomněl na zmasakrované kozáky na zasněžené pláni a na stopy velkých tankových pásů, které zpozorovalo a ohlásilo sovětské průzkumné letadlo. Podle popisu mohly tyto stopy pocházet

od nových německých tanků typu Tygr! A tak se dalo usuzovat, že německá jednotka, která zmasakrovala kozáky, nebyla nějaká průzkumná nebo přepadová skupina, ale útvar, který pronikl do týlu Rudé armády a podstoupil záměrně velký risk a nebezpečí s tím spojené, protože jeho hlavním posláním byla záchranná akce.

Mohlo tedy jít o jednotku, která byla vyslána na záchranu Dodenburga a jeho vojáků.

Vyšetřovatel zamáchl téměř zlostně cigaretu do popelníku, rychle vstal a hněvivě stiskl rty. Vzápětí jím takřka zalomcoval hrozivý vztek.

„V tom to tedy je!“ uvědomil si už naplno a měl pocit, že se o něho pokouší záchvat šílenství. „Vždyť oni mají v plánu se spojit!“

Jeho mozek teď pracoval na plné obrátky. Muž rychle prošel kanceláří, oblékl si plášť a nasadil čepici, spěšně zapnul pás s revolverem a pro jistotu si do kapsy dlouhého vojenského pláště zasunul ruční granát – bral si ho s sebou vždycky, když mu hrozilo nebezpečí, že by mohl padnout do zajetí. A vždycky to také doporučoval svým nepočetným přátelům, pokud vůbec ještě nějaké měl: „Ty nacistický svině mě nikdy nedostanou živýho. Já moc dobře vím, co s lidmi mé rasy dělají...“

Pak vyrazil do sněhové bouře. Hned na prvním kroku ho takřka oslepily velké, vlhké sněhové vločky. Na to, jak mohutnou měl Emmels postavu, dokázal překvapivě lehce a téměř neslyšně skočit do sněhu, kam se probořil až po kotníky. Za ním následovali jeden za druhým členové přepadové skupiny a všichni okamžitě začali zaujímat své pozice. Žádné pokyny se jim dávat nemusely — všechno bylo promyšleno a naplánováno předem.

Poddůstojník Emmels se snažil využít toho, že čerstvě napadlý sníl tlumil všechny zvuky. Nepozorovaně se plazil s nohou od židle jako zbraní k místu, kde u přístřešku polní kuchyně pokuřoval ruský strážný. Emmels měl s podobnými akcemi už zkušenosti – a snad proto nebyl vůbec nervózní. Hlavní věc teď je, říkal si, klepnout chlapa po hlavě tak pořádně a rychle, aby nestačil ani ceknout.

Předpokládal, že strážný vzhledem k bílé sněhové cloně nemá o nebezpečí ze strany Němců ani potuchy a že se plně věnuje cigaretě. Ubalit ji totiž nebylo tak jednoduché. Vojáci si tu tabák zavinovali do cáru novinového papíru, býval to útržek z ruských novin Pravda. I tenhle strážný se teď podobné činnosti plně věnoval a nic jiného ho v téhle chvíli nezajímalo.

Emmels se d'ábelsky ušklíbl. Připlížil se ještě blíž, až byl od nic netušícího Rusa jen pár metrů. Němci, kteří prchali ze zajetí, zatím jeden za druhým vylézali na střeche... Dodenburg se díval za přepadovou skupinou a jen se modlil, aby v tomhle kritickém okamžiku pokusu o únik nevznikly žádné nenadálé problémy.

Poddůstojník Emmels pevně sevřel v rukou nohu od židle a cítil, že se navzdory chladu začíná napětím potit. Nedaleký strážný se urputně snažil zatáhnout z cigarety, ale ta nechtěla hořet. „Jeden – dva – tři,“ počítal si v duchu Emmels a pak se vrhl vpřed.

Strážný ten náhlý pohyb za sebou postřehl, překvapeně se otočil, ale než stačil jakkoli dál reagovat, Emmels se na něho vrhl. Chytil ho za přílbu a prudce ji stáhl dozadu. Podbradní řemínek se Rusovi zaříz do hubeného krku, muž nemohl vydat ani hlásku. Emmels mu zvrátil hlavu, jak nejvíc mohl, a zasadil mu svou provizorní dřevěnou zbraní prudkou ránu. Strážný se tiše složil a zhasl. Přepadová skupina se mohla posunout dál...

Když uprchlíci začali seskakovat ze střechy, nejasně zaslechli, že kdesi v dálce startují tankové motory. Ten vzdálený zvuk však značně tlumila neutuchající sněhová bouře.

Potom ale události nabraly nečekaný spád. Zničehož nic se tu objevil ruský komisař. Nevelká postava svírala v ruce revolver a křičela:

„Zastavte je! Zadržte je!“

Dodenburg věděl, že ho okamžitě musí umlčet. Zrak mu padl na bodák, který sebrali zlikvidovanému strážnému. Zvedl ho a vši silou jím po vyšetřovateli mrštil. Podařilo se mu protivníka zasáhnout do krku. Vyšetřovatel klesl na kolena – a pak se zcela zhroutil. Ve zlomku vteřiny před smrtí se mu však ještě podařilo stisknout spoušť revolveru. Ozval se výstřel, který vzburcoval celý tábor i s ruským velitelstvím. Byl vyhlášen poplach.

3. KAPITOLA

Major von Engels, velitel eskadry SS Černí jestřábi, otevřel dveře místnosti meteorologické služby a

vešel dovnitř. Klepal se zimou, podupával vyleštěnými jezdeckými botami a smetal sněhové vločky z kožešinového límce své letecké kombinézy, která byla na hrudi poseta vyznamenáními.

Meteorologický důstojník kapitán Hartung po vstupu von Engelse povstal, ale mezi zuby dál svíral dýmku. „Dobrý večer“ pozdravil velitele eskadry dost ležérně — pořadové vystupování se u Černých jeztrů moc nepěstovalo. Posléze se přece jen pokusil o něco, co se mělo podobat vojenskému pozdravu, ale Engels zavrtěl hlavou a řekl:

„Žádné formality, člověče! Udějte mi místo u kamen, ať si trochu zahřeju křídýlka. Cestou od štábu jsem pořádně promrzl.“

Meteorologický důstojník, veterán z první světové války, úslužně uvolnil místo u kachlových kamen — a mladý velitel s frajersky na stranu nasazenou čepicí se okamžitě přisunul do blízkosti vesele praskajícího ohně.

„Dostali jsme úkol,“ oznámil velitel eskadry. „Ovšem za předpokladu, že jakožto meteorologický důstojník přivoláte nějaké slušnější počasí. A ukázal ironicky k oknu, drnčícímu pod náporu sněhové bouře.

Meteorolog Hartung se usmál:

„Můžu vyndat kouzelný amulet a začít pálit kadidlo, pokud si to budete přát. Nebo se taky o něco můžu pokusit se starým modlicím koberečkem, jestli to bude důležitost úkolu vyžadovat.“

„Teď už ale vážně,“ podotkl velitel eskadry. „Nějací naši maníci podnikli akci na svou pěst a dostali se do pěkný bryndy. My je teď z toho máme vytáhnout.“ Engels udělal dramatickou pauzu a pak teprve pokračoval: „Abych byl úplně upřímný, mě by to ani trochu netrápilo, kdyby z toho sešlo. V takovémhle počasí je lepší držet se dole, na staré dobré pevné zemi. Když ale tenhle úkol splníme, tak na každého z nás připadne nějaká bezpochyby pěkná kurvička — a bezpochyby v kalhotkách z červeného hedvábí. A k tomu spousta dobrýho šampusu, prostě tolik, co naše hrdlo bude ráčit.“

Meteorologický důstojník vyndal anglickou bryerku ze zažloutlých zubů a údivem si hlasitě hvízdal:

„A co je to za úkol? O koho jde?“

„O lidi z pluku Wotan. Určitě jste o nich slyšel. V létě, když začala invaze do Ruska, psaly o nich všechny noviny. Byli to oslavovaní Himmlerovi modroocí hoši, tak se jim říkalo.“

„A oni jsou v průšvihy?“ Důstojníka Hartunga to překvapilo. Mladí piloti z eskadry Černých jeztrů si nikdy nebrali žádné servítky, a určitě ani teď nebudou váhat a projevit své aristokratické pohrdání nad bývalým chovatelem kuřat Himmlerem a jeho lidmi. Hartung proto usoudil, že není radno se do věci míchat. Raději tedy zmlkl a vyčkával, co k tomu ještě poví velitel.

„Podle všeho se ti chlapi z Wotanu sami svou vinou dostali do velkých problémů a jeden z jejich velitelů padl do zajetí. Takže se zorganizovala záchranná akce někde na východ od Charkova. Žádají nás v té záležitosti o podporu a nabízejí nám za to ženské a chlast. Tak jaké počasí nám uchystáte, meteorologu?“ Vzal svou ručně ubalenou cigaretu a pečlivě ji nasadil do dlouhé špičky ze slonoviny. Pak cigaretu zapálil stříbrným zapalovačem s ozdobně vyrytým věnováním. Byl to dárek od tlustého Hermanna — památka na to, když Goring vyznamenával Engelse Rytířským křížem.

Hartung přivřel oči, zvedl ruce, jako kdyby vzýval nějakého pohanského boha povětrí, a pokorně pronesl:

„CX Mocný Pane, prozrad' svému ubohému služebníkovu své tajemství. Chystají tvá nebesa vůbec někdy konec tohotohle chcaní, co dneska panuje?“

Engels se usmál. Hartungův slovní projev zapadal do stylu, který byl v eskadře v módě u těch mladších. Jejich mluva bývala fraškovitě nadnesená a cynická — a tomuto svéráznému stylu se přizpůsobovali i důstojníci středního věku jako Hartung.

Po chvíli meteorologický důstojník otevřel oči a pravil:

„Náš Nejvyšší ráčil oslovit bídneho služebníka.“

„A co ráčil sdělit Náš Nejvyšší svému bídnému služebníkovu?“ otázal se patetickým basem velitel Engels.

„To podělaný sněžení má skončit po svítání.“

Engels se k němu naklonil:

„To znamená, že půjde létať?“

„Ano, půjde to,“ potvrdil Hartung, nacpal si dýmku a pohlédl na mladého usmívajícího se muže u kamen.

Z tváře mladého velitele však úsměv náhle zmizel, jako kdyby si pilot vzpomněl na něco nepříjemného. „Něco nesedí?“ optal se Hartung.

Engels se zatvářil dost kysele.

„Drobet mi přeběhl mráz po zádech,“ prohodil. „Dá se přece předpokládat, že když budeme moci létat my, tak budou moci létat i Rusáci. A vy dobře víte, že dny těch našich střemhlavých bombardérů jsou sečteny. A abych byl úplně upřímný, ty naše štky jsou už teď mimo hru. Dost zastaraly.“

Hartung zatahl z dýmky a přikývl. Na jeho ostře řezané tváři nebylo znát, co si myslí, ale on si dobře uvědomoval, že Engels má obavy z kontaktu s nejnovějšími stíhačkami typu Jak, které byly z ruské strany nasazeny do bojů.

„Převzal jsem doma svůj statek a z války mám spoustu vyznamenání,“ poznamenal Engels a ukázal na svou tmavou leteckou blůzu, „a tak bych rád zůstal naživu a ještě si toho všeho užil.“

Hartung vyndal dýmku z úst:

„Nerad bych něco plácnul, ale na celém tom úkoluje něco divného. Příslušníci Wotanu se přece nikdy nevzdávají. Vědí, že pro lidi, kteří jejich postavení a situaci znají, jsou už odepsaní — je jasné, že pokud padnou do ruského zajetí, tak je čeká kulka. Proto jsou zvyklí bojovat až do konce.“ Hartung se odmlčel.

„Jen pokračujte!“ vyzval ho velitel eskadry, protože ho zajímalo, k čemu tenhle zkušený praktik dospěje.

„Co k tomu mám ještě dodávat?“ pokrčil rameny Hartung. „Když čekáte, že budou problémy, pokud proti vám vystartují nové jaký, tak se na to radši vykašlete a vycouvejte z toho.“

„To by byl projev zbabělosti před nepřítelem. Za to by mě mohli zastřelit.“

„Já vím, ale kdo vám to dokáže, že o nějakou zbabělost vůbec šlo? Znáte naše piloty, vždyť víte, že přišli do SS kvůli povýšení a penězům. Opravdová hrdost na to, že patří k SS, v nich není.“

„V tom s vámi souhlasím,“ odpověděl Engels a po chvíli zaváhání pokračoval: „Nemyslím, že je tady u nás moc chuti nastavovat krk na záchranu nějakého bývalého bavorského chovatele kuřat, který pro nás nemohl splasit nic jiného než nějaké zastaralé kraksny, a to všechno kvůli tomu, že se nesnáší s tlustým Hermannem, našim bývalým nejvyšším velitelem.“

Hartung přikývl.

Z baráku, kde byla důstojnická jídelna, k nim najednou dolehly veselé hlasy. Výraz Engelsovy tváře se okamžitě změnil. Po ustaranosti nebylo ani stopy: „Myslím, Hartungu, že ty ženské už dorazily a šampus taky.“

Vzápětí se potvrdilo, že má pravdu. Ozvalo se zdvořilé zaklepání a do místnosti vstoupil Svatoušek. Pozdravil podle předpisu a ohlásil: „Adjutant úderného pluku SS Wotan se hlásí. Se mnou je dvacet aktivních dam a dvacet beden krymského šampaňského.“

Engels byl v první chvíli trochu v rozpacích, když se před ním jako první objevila nesympatická tvář adjutanta Svatouška, ale pak řekl:

„To je vynikající. Obdivuji vás, jak jste to sem všechno dostal. Doufám, že jste neměl s těmi ženskými moc starostí.“ Engels se tomu hned sám zasmál a Hartung se jen ušklíbl.

Svatouškova tvář však zůstala vážná:

„Nemám ve zvyku zkoušet jakost mravně zkaženého zboží,“ odpověděl poněkud afektovaně.

„Ale jděte, můj milý,“ poznamenal Engels. „Důstojník SS z pluku Wotan si samozřejmě zachovává mravní bezúhonnost — už kvůli své dobré německé dívce!“ Svatoušek zrudl. Vrhla na Engelse dotčený pohled, ale velitel eskadry si toho snad ani nevšiml, protože se okamžitě obrátil k meteorologickému důstojníkovi: „A vy přece nejste tak starý, abyste neměl chuť na nějaké postelové radosti, co vy na to?“

Hartung se zasmál:

„Pec se může zdát studená, ale uvnitř ještě doutná oheň.“

„Moc krásně jste to řekl! Pak tedy jdeme na věc, je před námi celá dlouhá noc. A bůhví, co zítřek přinese.“

Oba důstojníci eskadry Černých jestřábů se hlasitě rozesmáli a spokojeně vykročili do poletujícího sněhu směrem k místu, odkud se ozýval ženský smích a cinkání skleniček. Svatouškovi už nevěnovali ani jediný pohled. Ten v místnosti osířel a vztekla se za nimi díval. Do jeho malého zápisníku přibyla další dvě jména. Jednoho dne to těm dvěma určitě spočítá!

Když teď ale Svatoušek zůstal o samotě, byl ze všeho trochu bezradný. Co má dělat? Hlavou mu bleskla příjemná vzpomínka na okamžik z jednoho důstojnického bordelu, kde pro Černé jestřáby sháněl tyhle prostitutky. Trochu namazaná buclatá rusovláska se ho stále při rozhovoru naprosto bezostyšně dotýkala na těch nejintimnějších místech. Jenže to všechno už bylo pryč... Teď to vypadá, že Svatouškovi nezbyvá nic jiného, než se zase o samotě vydat do noci.

Piloti eskadry Černých jestřábů zřejmě nedodržovali předpisy o zatemnění, poněvadž okenice v ubikaci, kde se všichni shromáždili, nebyly zavřené, z oken jasně zářilo žluté světlo. Svatoušek se přikradl k oknu a jako dítě, které bylo vykázáno z nějaké slavnosti pro dospělé, přitiskl nos na sklo a zíral dovnitř.

Orgie byly v plném proudu. Tlusté ruské prostitutky s odbarvenými vlasy — a některé i s odbarveným ochlupením na podbřišku — byly už většinou úplně nahé. Jedna hrála na tahací harmoniku, která jí spočívala mezi mohutnými prsy, jejichž bradavky byly nabarveny rtěnkou. Další žena tancovala uprostřed místnosti kozačka, důstojníci ji nadšeně povzbuzovali a do taktu mohutně tleskali. Všechny to zřejmě uvádělo do nadšení. Jiná prostitutka držela dva piloty za jejich údy a provokovala je tak, až se z toho sama potila. A obsluha v bílých blůžkách stále přinášela nové šampaňské, přičemž musela být velmi opatrná, aby ve spěchu neklopýtla o dvojice, které v objetí ležely na podlaze.

Vždyť je to všechno naprosto zvrácené, říkal si Svatoušek, ale nemohl sám sobě popřít, že ho to zajímá, že žasne nad tím, co vidí — a tak dál s vykulenýma očima zíral na prostitutku, která ze svého mohutného zadku vystrčila něco, co se podobalo nasolenému sledi, a vesele německy vykřikovala: „Já jsem velryba, kdo chce, ať se na mně povoží!“ Jeden bujarý mladý pilot to ochotně udělal a ještě jí slanečka silnými bílými zuby ze zadku vytrhl.

Svatoušek si — ač nerad — uvědomoval tu křivdu: Ačkoliv to byl on, kdo sem dokázal dopravit všechny ty prostitutky sněhovou bouří, ačkoliv bylo jasné, že pluk Wotan měl s akcí značné výlohy, nikdo ho nepozval, aby se orgií účastnil. A tak mu nezbyvalo, než aby se sebral a zamířil tím protivným sněhem do polopásového vojenského vozidla, v němž sem ty ženské přivezl. Řidič vozidla seděl za volantem a kouřil cigaretu. Pocit zklamání, který Svatoušek před chvílí zakusil, neprodleně překonal pocitem vlastní důležitosti ve funkci plukovního adjutanta:

„Zhasněte okamžitě tu cigaretu!“ přikázal. „Uvědomujete si, že bych vás měl dát potrestat? Zapálil jste si cigaretu na frontovém území! To by mohlo mít pro vás nepříjemné následky, například vojenské vězení v Torgau. To byste měl vědět, řidiči!“

„Ano, samozřejmě, já to vím,“ zabreptal vyděšený řidič a zahodil cigaretu do sněhu. Zasyčela tam a zhasla. Pak řidič hned vyskočil z kabiny vozidla a otevřel adjutantovi dvířka tak úslužně, jako kdyby k němu přišel sám führer. Svatoušek vlezl dovnitř a sedl si.

„Přikrývku!“ přikázal okamžitě. „Kde je přikrývka, člověče? Na co myslíte?“

„Okamžik!“ vyskočil znovu vylekaný řidič a rychle vzal tlustou kožešinovou cestovní houni a přehodil ji přes adjutantova hubená kolena. Svatoušek nabyl jakéhosi uspokojení: Přece jen má autoritu a navíc dokáže pouštět hrůzu! Pohodlně se rozvalil.

Řidič nastartoval a pomalu se s velkým vozidlem rozjel. Zpočátku to trochu škubalo a skákalo — to jak se u řidiče přece jen projevovala jistá nervozita z hrozby obávaným vojenským vězením v Torgau.

Svatoušek zvolna odjížděl a za ním dozníval opilý zpěv a hulákání. Pro eskadru Černých jestřábů to byla poslední šťastná noc.

4. KAPITOLA

Znovu se rozpoutalo peklo. Na německé tanky, sunoucí se rozvířeným sněhem, útočil nepřítel ze všech stran. Sovětské linie projevovaly horečnou aktivitu, a tak nespočetné světlice stále vylétaly k obloze a vrhaly světlo na ocelová monstra, která v sevřené formaci ve tvaru V mířila na západ. Některé trupy tanků byly obsypány promrzlými vojáky Wotanu, unikajících z ruského zajetí. Občas se ale obrněná vozidla dostala do soustředěné nepřátelské palby — a třebaže se po zásazích protitankovými střelami silně otřásala, jejich mohutné pancíře to vydržely a granáty se od nich odrážely jako golfové míčky. Horší to bylo s vojáky...

„Do prdele!“ ulevil si vztekle Schulze, když granát zasáhl jeho tank a monstrem to pořádně zaklepalo. On ale síle tankového pancíře věřil — tygra nic nemohlo zastavit, jedině nešťastný zásah do pásů. Větší starost měl v téhle chvíli Schulze o vojáky, co se na trupu tanku vezli — ti byli pochopitelně snadno

zranitelní. Usoudil, že je třeba dát si na nějaký čas oddech a připravit se na obranu. Zapjal vysílačku: „Hlášení!“ zachřel do mikrofonu za strašného praskotu, protože i Rusové měli své vysílačky v akci. „Všichni si připravte svoje bouchačky a spust'te to! Konec!“

Na všech tancích se rozštěkaly kulomety a vysílané bílé a rudé stopové střely ukazovaly tmou trasu, kudy létala smrt. Dodenburg se tiskl k mrazivé oceli tanku, jemuž velel Schulze, a byl rád, že palba spustila. Tohle Schulzeho rozhodnutí bylo správné. I když Němci na cíl neviděli, jejich odvetná palba mohla sovětské střelce zmást. „Bude to dobré, kamarádi!“ řval do rachotu kulometů a skřípění tankových pásů Dodenburg na ostatní uprchlíky ze zajetí. „To zvládneme!“

Schulze v té chvíli jen instinktivně sehnul hlavu, protože jedna z protitankových střel právě křísila o trup tanku a odsvíštěla někam pryč – prorazit pancíř tygra se jí nepodařilo.

Palba se postupně přenesla za německé tanky a Schulze doufal, že jsou asi z nejhoršího venku. Pokoušel se rozpoznat průzorem v tanku, jaká je situace, jenže to jediné, co mohl vidět, byla neutuchající rozvířená bílá záplava. Měl s Rusy své zkušenosti a věděl, že jsou schopni bojovat za jakéhokoli počasí – a kromě toho mu bylo jasné, že jsou mistry v maskování a nepozorovatelné infiltraci. A tak se obával, že před nimi třeba může být i zakopaný celý prapor sovětské pěchoty, která tu číhá na německé tygry, aby je dostala do pastí. Zapjal tedy znovu vysílačku a ohlásil:

„Pancéřová granátníci...! Čelo rozvinout ve tvaru V. Konec!“

Tři polopásová vozidla, obsazená pancéřovými granátníky, okamžitě na Schulzeho pokyn reagovala.

Všechna vyjela ze svých míst v koloně, nabrala rychlost, předjela pomalu se sunoucí tanky a zformovala se na špici vpředu.

I když se Dodenburg jen s obtížemi přidržoval na trupu tanku, musel se v téhle chvíli usmát:

„Ten Schulze tu velí jako generál,“ zavolal pobaveně na doktora, který se přilepil na tank hned vedle něj.

„Dáme mu maršálskou hůl, když nás z toho dostane, ale ať je to brzy!“ ozval se doktor Pilule. „Je mi strašná zima. Myslím, že mi zamrzlo i čurání.“ V tónu jeho hlasu však zaznívala radost z představy, že se přes všecko strádání a nesnáze dostanou na svobodu.

Tanky se pomalu sunuly vpřed.

Palba za nimi téměř úplně ustala a také sněhová bouře se poněkud zmírnila. Uprchlíci se choulili jeden k druhému, aby se na promrzlých trupech tanků aspoň trochu zahřáli – a teď byli rádi, že ledové jehličky, ostré jak břitva, už tolik neřezaly do tváří. Nikdo raději ani nemluvil, každý se snažil soustředit jen na to, aby vydržel. Jediné zvuky, které tu zaznívaly, bylo řvaní silných tankových motorů a řinčení širokých pásů tanků, svědčící o namáhavém pohybu vozidel ve sněhu. Na zimní oblohu vylétávaly čas od času zelené světlice, vystřelované ze tří polopásových vozidel na znamení, že vpředu je cesta pro kolonu stále volná. Osádky tanků byly neustále ve střehu, připraveny okamžitě odpovědět na jakékoliv nebezpečí. I Schulzeho jako by opustil jeho obvyklý drsný humor. Docházelo mu, jak nebezpečnou akci vlastně podnikají. Vždyť na něm teď spočívá veškerá zodpovědnost za to, aby se dostali až k jednotkám německé 6. armády! Teprve pak velení převezme Dodenburg...

Matz na Schulzeho něco křičel, ale nebylo mu rozumět. Schulze tedy jen odsekl, aby mu Matz vlezl na záda – a znovu se soustředil na úzký průzor tanku. Ve dvě hodiny po půlnoci přestalo sněžit úplně a vyšel měsíc. Byl úplněk a přízračné měsíční světlo ozařovalo rozlehlou step, lemovanou tu a tam borovými lesy. Pro někoho to byl krásný idylický obraz, pro Schulzeho však rozhodně ne.

V těchhle lesích se mohlo skrývat nebezpečí. Schulze věděl, že tu mohou být partyzáni – zuřiví bojovníci, které nebylo vidět a jejichž akce nikdo nemohl předvídat. V noci zabíjeli a masakrovali, ve dne se vraceli do vesnic a hráli tu roli tichých mírných venkovanů. Partyzáni – to bylo to poslední, s čím by se chtěl Schulze setkat. Dával přednost otevřenému boji s Rudou armádou, vyznačující se sice poněkud těžkopádným drilem a staromódní taktikou, ale ne prohnanou zchytralostí, praktikovanou bojovníky v civilních šatech. Schulzemu prostě víc vyhovoval boj s regulérním vojskem – věděl, co může čekat. Kolem tří hodin oné dlouhé mrazivé noci byli muži Wotanu, unikající z ruského zajetí na trupech tanků, už úplně promrzlí. Jejich uniformy pokrývala zářící jinovatka. V té době zaslechli první dlouhé vytí, které se ozvalo z lesů. „Vlci!“ pronesl tiše doktor Pilule a přitom si stále třel koneček nosu, aby mu nenamrzl. Už předtím dal instrukce všem vojákům, jak se vyvarovat omrzlin a jak mají postupovat při jejich prvních příznacích.

Ten zvuk Dodenburga znepokojil.

„Možná to jsou vlci,“ připustil, ale nebyl o tom moc přesvědčen. Znal vytí vlků, ale tenhle zvuk byl přece jenom trochu jiný.

Asi po desíti minutách je zaskočilo světelné znamení. Na stříbrně ozářené nebe vzlétla nejdřív světlice bílá, za ní světlice červená. . . Všichni napjatě očekávali, co se bude dít – i ten poslední zelenáč, který nedávno dorazil k pluku ze záloh v Německu, věděl, co ta kombinace barev znamená: nebezpečí!

Pancéřoví granátníci, kteří byli vpředu, něco závažného zpozorovali.

„Partyzáni?“ šeptl Matz.

„Copak jsem pámbu?“ zařval vztekle Schulze. „Jak jen to můžu vědět?“

Schulze ani nedořekl. Vlevo se náhle objevil velký rudý záblesk a po něm zaduněl ohlušující výbuch.

Jedno polopásové vozidlo se zastavilo a z rozbitého motoru téměř okamžitě vyšlehly plameny a zachvátily celou karoserii. Vojáci seskakovali z korby vozidla na obě strany, na některých hořela uniforma.

Pokoušeli se uniknout ničujícímu ohni, ale někteří už se zjevně svíjeli ve smrtelné agonii.

„Do prdele!“ zaklel vztekle Matz. „Už to začíná. Schulze, jsme v průseru!“

Měl pravdu.

Osádky dvou polopásových vozidel, která zůstala vpředu, zahájily divokou palbu do všech stran.

Schulze instinktivně vycítil, že tam vpředu došlo k něčemu vážnému. „Vypálit světlici!“ zařval.

Mladý voják reagoval okamžitě. Uvedl do chodu odpalovač světlic, připevněný na levé straně tankové věže, a hned nato se tři světlice vznesly na studené nebe, zalité stříbrným měsíčním světlem. První. . . druhá. . . třetí. Světlice se na nebi rozprskly a proměnily noc v den. Sněžná pole byla na chvíli ozářena nejen měsícem, ale i přízračným mihotavým jasnem světlic.

A to už Dodenburg s ostatním spatřil, co se před nimi děje. Sněžnou plání se ke koloně blížily malé temné stíny zvířat, která na zádech nesla stříbrně se lesknoucí antény, kývající se sem a tam jako kovové biče.

„Vlci!“ vykřikl někdo.

„To nejsou vlci!“ vyštěkl Dodenburg. „To jsou psi zabijáci. Mají na hřbetech výbušninu. Vycvičili je, aby zalezli pod vozidlo, a když se ta jejich anténa, co mají na hřbetu, dotkne kovu, dojde k výbuchu. A tihle psi teď po nás jdou! Už jsou tady!“

Schulze je taky viděl. A hned věděl, co je třeba udělat – zapjal vysílačku a zařval:

„Všem! Oddělte ty parchanty! Palte!“

Střelci v tankových věžích okamžitě zareagovali a začali ze všech kulometů po psech zuřivě pálit.

Stříbrnou noc protínaly stopové střely. Pak jeden ze psů dostal zásah a změnil se ve zmrzlou krvavou klupek. Krvavé kusy jeho těla se rozlétly po sněhu. I další pes brzy skončil stejně, ale vzápětí se odkudsi objevili noví psi útočníci, které jejich páni zřejmě až do této chvíle drželi někde v hloubi zasněženého lesa.

Jedno ze zvířat se právě teď vynořilo ze stepi a namířilo si to přímo k druhému polopásovému vozidlu.

Pancéřoví granátníci zahájili zuřivou palbu, avšak jejich střely zcela marně sekaly do sněhu – psu přálo štěstí.

Dodenburg si z toho všeho málem zoufal. Vždyť v tom voze, kam pes směřoval, byli jeho lidé!

„Copak se nedokážete trefit? Tak už ho oddělte!“ řval chraptivě, i když věděl, že ho sotva někdo může slyšet. Pes se v té chvíli vzepjal k dlouhému skoku – a v tom okamžiku ho do břicha konečně zasáhla německá střela. Fialově se zablesklo, tělo zvířete se rozpadlo a několik střepin nálože dolétlo až sem. . .

Teď Dodenburg sledoval dalšího psa, který skutečně vypadal spíš jako vlk. Měl namířeno přímo na tank, jemuž velel Schulze. Dodenburg sáhl po pušce, kterou sebrali zajatému ruskému strážnému, a promrzlými prsty se snažil nastavit mechanismus zbraně. Zvíře se zatím blížilo – skoro přitisknuté až ke sněhu – anténa na jeho hřbetě se výhružně kývala. Dodenburg zvedl pušku a pokoušel se zamířit na cíl, zvíře se však náhle překvapivě zastavilo, ještě víc se přikrčilo, pak si sedlo na zadní tlapy, dlouhé uši stáhlo k hlavě a vycenilo zuby. Vypadalo to, jako kdyby věřilo nebezpečí a pokoušelo se nějak přelstít mířícího střelce.

Dodenburg si uvědomoval, že má ztuhlé prsty a veškerou vůli se snažil své svaly ovládat. Avšak zlomek vteřiny před tím, než měl cíl jasně na mušce a stiskl spoušť, pes se znovu pohnul a vyrazil vpřed.

Dodenburg jen vztekle zaklel, protože jeho kulka běžícího psa neškodně minula. Rychle nabil zbraň znovu a vypálil.

Pes ho však znovu přelstil – zakličkoval. Dodenburg se neustále snažil správně zamířit, ale už nic nestihl. Pes vyskočil a vrhl se pod tank. Jen to zadrnčelo, když anténa uhodila do levého tankového pásu. Ve vteřině pak následoval prudký výbuch, provázený fialovým zábleskem. Tank se zakymácel, jeho masivní levý pás praskl a zůstal z vozidla viset jako zlomená větev ze stromu. Obrněné vozidlo se okamžitě zastavilo.

„To je k posrání!“ zaklel Schulze vztekle. Špatná nálada ho neopustila ani ve chvíli, kdy se jim podařilo zlikvidovat i posledního bojového psa a nad stepí se znovu rozhostilo ticho. „Ted’ jsme teda opravdu v úplným hajzlu!“ nadával, když se soukal z věže a mířil k Dodenburgovi, který si prohlížel rozbitý tankový pás.

„Já vím..., je mi to jasné...,“ reagoval stejně navztekaně Dodenburg. „My tu tenhle tank, tohohle tygra, nemůžeme nechat. Je to pořád ještě utajovaná německá zbraň – jinak taky třeba skončíme v Torgau.“

Schulze jen přikyvoval:

„Ale za tohohle počasí bude nějaký čas trvat, než se nám povede ten pás opravit.“

„To je sice pravda, ale my to udělat prostě musíme,“ rozhodl Dodenburg nekompromisně. „Ti, kdo nebudou opravovat, budou dělat ochranu, vytvoří dokola obranné postavení. A nemáme moc času nazbyt, poněvadž partyzáni, co jsou někde v lese, o nás teď moc dobře vědí. Můžeme si být jisti, že brzy ohlásí svému velitelství, kde se nacházíme a kolik nás je.“ Dodenburg se ohlédl ke vzdálenému lesu.

„Myslím, že teď hned na nás znovu útočit nebudou. Nemůžeme tu ovšem jen tak nečinně stát... Dáme se do toho. Nebudeme přece ztrácet čas.“

5. KAPITOLA

Blížilo se svítání. Ženský úderný prapor už byl na koních a čekal ve sněhu na další rozkazy. Od lidí i koní stoupala v mrazivém ranním vzduchu pára. Jezdkyně měly na každém koni naložený lehký kulomet, za některými byly připraveny na malých vozících s kolečky i těžké kulomety. Úderný prapor se sice skládal jenom z žen, ty ale patřily k nejzdatnějším bojovníkům. Jezdkyně měly na sobě teplé přiléhavé blůzy, hlavy jim chránily kožešinové ušanky.

Soňa pozorně naslouchala pokynům, které jí dával velící generál a trpělivě čekala, až výklad skončí. Její hřmotná zástupkyně ramenatého velitele upřeně, spíš podezíravě sledovala, což ostatně bývalo jejím zvykem v případě všech mužů, kteří se dostali do blízkosti zbožňované velitelky.

„Naším úkolem, soudruhu generále, bude tedy v podstatě provádět zdržovací operaci,“ řekla Soňa po generálově výkladu. „Budeme znepříjemňovat život frickům spíš zpovzdálí, společně s partyzány, a to do té doby, dokud nepřiletí letadla.“

„Přesně tak, soudružko majorko. Není třeba moc riskovat,“ řekl generál a skoro až příliš mile se na ni usmál. „Vaší činnosti si velice vážíme a nechtěli bychom vás ztratit.“

Soňa si v duchu řekla, že o tomhle ví své. Generál dvakrát využil příležitosti, aby se mohl dotknout jejích řader a jednou jí dokonce — když se otočila — přejel svou velkou tlapou po sukni. Při odchodu se teď postavila do pozoru a zasalutovala.

„Tak my hned vyrážíme, soudruhu generále!“

Generál také zasalutoval. Důstojnice udělala čelem vzad a odkráčela ke svému skvělému černému hřebci. Generál s obdivem sledoval její urostlou postavu a jen si říkal, že by ta ženská vážně stála za hřích. A on je tu přece velitelem!

Majorka Soňa se lehce vyšvihla do sedla a hlasitě zavelela: „Prapore, vyrovnat!“

Jezdkyně zaujaly náležité postavení a připravily se k odjezdu. Generál si při pohledu na ně jen povzdechl, kolik krásných ženských musí teď ze sebe dělat vojáky.

V té chvíli se Soňa, těsně předtím, než prapor opustil tábor, postavila ve třmenech a zvolala:

„Sláva Rudé armádě!“

„Ať žije Rudá armáda!“ zaznělo šest set ženských hlasů v odpověď a postavy na koních se rozjely do stepi.

Generál osaměl. Obrátil se a zamířil ke svému velitelství. Kolik krásných ženských..., říkal si ještě v duchu.

Schulze se potil, i když byla hrozná zima, a jen vztekle bušil velkou železnou palicí do zničeného článku

tankového pásu, který tu teď opravovali. Matz mu přidržoval článek z druhé strany a raději zavíral oči, protože měl strach, zda se Schulze správně trefí. Do téhle chvíle se jim podařilo jenom sundat z pásu ty součásti, které byly po útoku bojového psa zničeny výbušninou. Krvavé zvířecí pozůstatky v rozšlapaném sněhu jim dost nepříjemně celou tu záležitost pořád připomínaly...

Konečně se dostali k opravě posledního článku rozbitého pásu. Chystali se už články spojit a pak všechno usadit po celém obvodu podvozku tanku. Byl to ale obtížný a namáhavý úkol a i ti nejsilnější staří frontáci vydrželi takovou námahu jen asi tak deset minut. Teď už zase přišli na řadu Matz a Schulze. Přibrali si pomocníky z řad uprchlíků. Ti ovšem měli k dispozici jen hole... Většina mužů z Wotanu měla jiný úkol než pomáhat s rozbitým pásem. Sledovali přístup k místu, kde teď uvízli, a jejich povinností bylo dát znamení, kdyby hrozilo nebezpečí. Tenhle úkol nebyl zanedbatelný. Bylo jasné, že nebezpečí všem hrozí – a že to nebude trvat moc dlouho, než se ohlásí.

Ranní obloha byla nádherně čistá a bez mráčku, všude zářila jen jasná, mrazivá modř. Zmizela naděje, že by němečtí vojáci mohli ještě mít možnost schovat se ve sněhové bouři.

Dodenburg procházel sněhovým polem a za ním šel doktor, který se snažil z nejhoršího ošetřit raněné pancéřové granátníky. Byli ovšem i takoví, kteří zraněním podlehli – a ti museli být pochováni pod kopečky čerstvého sněhu. Jiná možnost tu nebyla. Spočinuli uprostřed země nikoho, v místě, jehož jméno nikdo neznal a nikdy se ho nedoví.

„Ubozí chlapci,“ řekl Dodenburg, když se na ty hroby díval. Věděl, že na jaře je najde nějaká divá zvěř a v létě už jejich těla budou prostě jen změtí rozházených kostí, vysušených sluncem.

„Taková je válka,“ podotkl doktor Pilule a k jeho slovům nebylo třeba nic dodávat.

A tak Dodenburg jen zopakoval:

„Ano, taková je válka.“

Pak oba důstojníci zaslechli zvláštní prasknutí, jako kdyby se za horkého léta zlomila pod nohou nějaká suchá větev. Mezi stromy se objevil obláček kouře a asi pět metrů před nimi se snesla malá sprška sněhu.

„Snajpr!“ vykřikl Dodenburg.

Střelec z nejbližšího německého tanku hned po snajprovi zahájil palbu z kulometu. Bílé a červené stopové střely sice směřovaly na místo, odkud vyšel výstřel a na své dráze hroživě ze stromů srážely jehličí a malé větve, Dodenburgovi však bylo jasné, že reakce německého kulometu přišla pozdě. Rusové byli v této snajperské hře vyškolenými mistry — a tak bylo jisté, že neviditelný ostřelovač se už přesunul na jinou, předem připravenou pozici, neboť pochopitelně počítal s tím, že po prvním výstřelu bude z německé strany následovat palba.

„Rychle pojďte!“ řekl Dodenburg doktorovi. „Musíme se dostat k Schulzemu, k jeho tanku. Tam budeme krytí. Myslím, že snajpr chce zlikvidovat nás dva.“

Doktor Pilule věděl, že Dodenburg má pravdu. Snajpr si je obhlídl – a chtěl je oddělat. Vždycky to bylo tak, že se odstřelovali ti, kteří zjevně veleli. Obyčejní vojáci se pak bez nich cítili ztraceni a dezorientovaní.

Opravdu to nejlepší, co teď mohli ti dva udělat, bylo přebrodit se co nejrychleji hlubokým sněhem zpátky k tankům. Museli se pořádně namáhat, ale konečně přece jen stanuli u skupinky vojáků, s níž se Schulze snažil opravit porouchaný pás. Vojáci v potrhaných a od oleje ušpiněných uniformách se všemožnými nástroji pokoušeli dát obrněnce zase do pořádku a proklínali přitom celý svět. Bylo třeba pás nejenom dát dohromady, ale i seřadit ho tak, aby se mohl dokonale upevnit na podvozku. Jedině potom bylo vozidlo znovu schopno pohybu.

Z lesa se najednou ozvala palba starého ruského kulometu. Tuhle zbraň si nikdo nemohl splést – tak charakteristické byly zvuky její střelby — ten kulomet ťukal jako nějaký potřeštěný datel. A Dodenburg si povzdechl:

„Oni nás ti Rusáci fakt nenechají na pokoji! To vypadá, že znovu chystají útok.“ A zaklel.

Doktor ale zadýchaně podotkl:

„To je sice možné, ale oni přece dobře vědí, že proti našim tankům s těmi pěchotními zbraněmi, které mají k dispozici, nic nezmůžou. To spíš vypadá, že nás chtějí trochu zdržet.“

„Asi budete mít pravdu, doktore,“ připustil Dodenburg a přisunul se blíž k tanku jako ke krytu. „A z toho

vyplývá, že čím dřív budeme odtud pryč, tím lépe. Oni proti nám určitě něco nasadí! Co myslíte, že to bude? Dělostřelectvo? Letadla?

Doktor se podíval na momentálně bezmračné zimní nebe. Rychlá chůze hlubokým sněhem ho pořádně vyčerpala, jeho hubená hrud' ještě i teď jako by nemohla zvládnout prudké oddychování. Přece jen se však zeptal:

„A vy to dokážete odhadnout, s čím na nás přijdou?“

Dodenburg váhavě, se zjevným znepokojením přikývl:

„Ano, myslím, že to budou letadla. Musíme určit pozorovatele, aby na ty parchanty ve vzduchu dávali pozor. To je ale tak jediné, co můžeme dělat...“ Poslední Dodenburgova slova zanikla v novém rachotu kulometu. Tentokrát palba směřovala k jejich tanku. Jeden z postávajících vojáků náhle vykřikl a chytil se za ruku. Pokoušel se prsty zastavit tryskající krev.

„Omlouvám se,“ řekl okamžitě Dodenburgovi doktor, jako kdyby byli někde na společenské zábavě a on se musel vzdálit, „ale tady vedle je teď nutně zapotřebí felčar.“

Dodenburg tu omluvu vyslechl s vážnou tváří, nebylo mu rozhodně do smíchu.

„Tak teď to tam musíme hodit,“ zavrčel Schulze vztekle. S opravou pásu byli sice hotoví, ale tím práce nekončila. A Schulze neměl žádné iluze o dovednosti nepřiliš zkušených vojáků. „Tak záběrem všichni!“

Matz nastartoval motor tanku a tygr pomalu, velice pomalu začal najíždět na nový pás. Matz se uvnitř ocelové kabiny potil námahou i soustředěním. Stačil jeden chybný pohyb a všechno bylo ztraceno! Matz ale patřil v praporu k nejzkušenějším řidičům tanku – a právě proto ho Schulze touto delikátní operací pověřil.

Milimetr po milimetru, s maximální opatrností, jako kdyby dělal s křehkým sklem, Matz posunoval tank na místo, kde se snažili zpocení vojáci, vyčerpání námahou a napětím a s očima navrch hlavy, aby se nový pás správně usadil kolem podvozku.

V té chvíli začal ze vzdálenosti, kterou Dodenburg odhadl asi na dvě stě padesát metrů, znovu střilet partyzánský kulomet. Tahle zastaralá zbraň byla ovšem velmi pomalá a německé kulomety na tygrech na palbu odpovídaly tisícerými výstřely za minutu. Po takových dávkách přšel ze stromů zelený déšť jehličí a větve padaly jako sirky. Prostor se rázem zaplnil hlukem a všude vypukl zmatek.

„Teď!“ zavelel pracovní skupině Schulze.

Všichni vojáci, kteří byli u podvozku, začali posunovat konec pásu kolem kol. Schulze netrpělivě čekal s velkým kladivem v ruce. Chtěl zarazit poslední spojovací součástku mezi články pásu sám, aby měl jistotu, že je všechno v pořádku.

Plívl si do mozolovitých dlaní, rozpráhl se a ze všech sil obrovským kladivem uhodil do nasazeného kovového klínu. Podařilo se mu ho jedním úderem zarazit asi z poloviny, což napoprvé nebylo špatné.

„Ještě jednou!“ zařval do štěkotu kulometů a znovu se velkým kladivem rozpráhl.

Ještě než mohl udeřit, všichni kolem vykřikli. Z ničeho nic se totiž za tanky objevila skupina jezdců.

Uháněli zasněženou stepí a za jízdy na Němce pálili.

Střely začaly kolem tanků nebezpečně hvízdát a vojáci okamžitě zalehli. Doktor zaúpěl a klesl – nestačil se totiž krýt a byl zasažen do pravého ramene. Nastal zmatek. Schulze kupodivu pořád stál se zvednutým kladivem, jako by zkameněl.

Vtom se nečekaně chopil iniciativy mladý kadet Dietz. Vytrhl samopal z rukou jednoho vyděšeného vojáka a obrátil se přímo proti divokým jezdcům, kteří k nim zasněženým polem směřovali. Dietz se rozkročil jako pistolník v nějakém westernu a krátkými dávkami kropil prostor zleva doprava a zase nazpátek. Teď už se dalo rozeznat, že postavy na koních jsou ženy. Dietzova střelba je kosila ze sedel, padaly, jako kdyby je srážela nějaká gigantická pěst.

A pak se všechno odehrálo snad v jediném okamžiku: Dietzův iniciativní obranný zásah zastavil útok úderného ženského praporu, krásná velitelka Soňa dala rozkaz, aby se jezdkyňe stáhly mimo německý dostřel a odvážný kadet se zapotácel, protože ho dostihla kulka. Jako těžce zasažený boxer v ringu, který nechce klesnout a dát se odpočítat, nejdříve zavrával, ale brzy mu podklesla kolena a on se už nemohl dál udržet na nohou. Padl na záda do sněhu, zbroce-ného jeho krví.

Doktor Pilule byl sice sám zraněn, ale přesto se snažil sténajícímu kadetu Dietzovi pomoci.

„Roztrhněte mu blůzu na prsou,“ přikázal vojákům, kteří ho okamžitě poslechli. Doktor přiložil Dietzovi

na ránu obvaz, ale rána byla tak velká a hluboká, že sahala až k plíci. Bylo vidět, jak s každým dechem, provázeným zvláštním sípavým zvukem, vyrážejí ven růžové bubliny krve. Doktor se nad Dietzem sklonil a krev z jeho ramene kapala na kadetovu hrud'. Mladík nemohl mluvit, jeho průdušnice byla plná krve a lékaři bylo v tu chvíli jasné, že se mladík svou vlastní krví brzy začne dusit.

Doktor zarmouceně pohlédl do očí umírajícího chlapce. Viděl v nich odvahu, která se ještě snažila zranění čelit, ale byl v nich i vyčítavý pohled dítěte, které bylo trestáno a nevědělo proč. Dodenburg stál za doktorem a cítil, jak se ho při pohledu na umírajícího a na jeho žalostné, nešťastné oči zmocňuje lítost. Dietz se u pluku uvedl vlastně jako zbabělec — a nakonec se projevil jako hrdina. A teď měl kvůli tomu svému hrdinství zemřít.

„Jak to dlouho bude trvat, doktore?“ zeptal se Dodenburg přiskrceným hlasem.

„Třeba jenom pět minut. A taky třeba pět hodin.“

Dodenburg věděl, co má udělat. Nenechá Dietze, aby zemřel ve sněhu všemi opuštěn.

„Otočte se, doktore!“ přikázal, vzal do ruky pušku a přiložil ústí hlavně těsně k hlavě umírajícího. V tu chvíli se na něho Dietz podíval a zdálo se, že v jeho smutných očích zasvitlo pochopení. Dodenburg cítil, že se mu do očí derou slzy, na zlomek vteřiny zaváhal, ale pak se vzchopil. Stiskl spoušť. Ozval se výstřel a kulka pronikla do Dietzovy lebky. Tělo se na okamžik vzepjalo a pak zůstalo nehnutě ležet, s hlavou skloněnou na stranu. Dodenburg zasalutoval, potom se otočil a chraptivě zavelel:

„Signalisto, porušte rádiové mlčení! Volejte pluk a řekněte jim, že potřebujeme naléhavě leteckou podporu !

Schulze na žádný rozkaz nečekal. Jako by se probрал z těžkého snu, znovu zvedl velké kladivo, napřáhl se a všechnu svou sílu vložil do úderu, jímž spojil poslední článek tankového pásu.

O pět minut později už znovu byli na cestě. Za nimi zůstalo jen pár sněžných hrobů — mezi nimi i ten s tuhoucím tělem kadeta Dietze. Nikdo se neohlížel...

6. KAPITOLA

Službu konající důstojník stál s připravenou signální pistolí na konci upravené rozjezdové dráhy, z níž byl odstraněn sníh. Piloti devíti střemhlavých bombardérů, známých štuk, byli připraveni se svými stroji, stojícími v řadě vždy tři vedle sebe, a jejich motory se naposled naplno před startem rozburácely. Věděli, že si musí být v mrazivém ruském zimním počasí náležitým zahřáním motorů jisti. Velitel eskadry von Engels natáhl krk a podíval se do zpětného zrcátka, zda je všecko v pořádku. Podle toho, co o nadcházejícím úkolu dnes věděl, nebylo to zase nic tak mimořádného. Šlo vlastně jen o obvyklou rutinní akci — mají poskytnout podporu malé tankové koloně, lokalizované uvnitř ruských pozic asi dvacet kilometrů od německé 6. armády. Tato kolona na své cestě k německým jednotkám musí proniknout soustavou ruských opěrných bodů. Německé tanky sice disponují palebnou silou, ovšem – bude-li to potřeba, Černí jestřábi je budou muset podpořit střemhlavým bombardováním.

Službu konající důstojník obhlédl situaci. Všechno bylo jasné, a tak stiskl spoušť tlusté signální pistole. Prásk! Světlice s bílým obláčkem se vznesla na jasné modrou oblohu a tam se rozprskla ve sprše zelených jisker.

Kombinézy obou mechaniků, kteří byli na upravené rozjezdové dráze, se při chodu vrtulí vzdouvaly. Mechanici odstranili u letadel bloky podvozků a pak se skrčili, aby jim proud vzduchu z vrtulí neodnesl čepice. Engels jemně uvolnil škrticí klapky a jeho střemhlavý bombardér se siluetou racka se rozjel. Střelec za pilotem obrátil pro každý případ kulomet dozadu. Štuka začala nabírat rychlost a za chvíli se octla ve vzduchu. Vznášela se nad bílou plání a dole pod ní běžel zlověstný černý stín. Engels přitahoval knipl a letoun stále stoupal.

Štuky jedna po druhé úspěšně vystartovaly a začaly nabírat výšku.

Engels zapjal vysílačku a vydal rozkaz: „Prověřit zbraně! Jako zkušený letec moc dobře věděl, že v Rusku všechno zamrzá překvapující rychlostí.

Palubní kulomety byly sice promazané speciální arktickou vazelinou, ale i to se někdy mohlo minout účinkem. Střelci, kteří seděli v kokpitech za svými piloty, se chopili zbraní a vyslali zkusmo několik krátkých dávek. Engels chvíli čekal a pak se znovu ozval: „Všem! Ohlaste poruchy! Nikdo nic nehlásil, a tak se na Engelsově sympatické tváři pod silnou koženou leteckou přilbou usadil spokojený úsměv:

„Půjde to jako po másle, pánové! zahlaholil do mikrofonu a dokonce zanotoval populární popěvek o

cestě, lemované růžemi. Hned nato však nařídil přísné rádiové mlčení. Všechny letouny teď směřovaly na východ a piloti, nakaženi svým velitelem, si v nich — jen tak pro sebe — pobrukovali libivou písničku. Daleko odtud zatím docházelo ke střetům Dodenburgovy kolony s úderným ženským praporem. Bojovné jezdkyňe několikrát proti koloně podnikly nájezd a pokoušely se likvidovat nedostatečně ozbrojené promrzlé muže, kteří se krčili na ledových trupech velkých, pomalu se sunoucích tanků. Jezdkyně vždycky znenadání zaútočily, ale po nájezdu se zase rychle stáhly. Tato jejich taktika slavila úspěch. Poměrně dost vojáků během cesty zahynulo, někteří byli zraněni, Dodenburg ztrácel přehled o tom, kde kdo je, a snažil se to vyjasnit ve chvílích, kdy tanky musely z nějakého důvodu zastavit. Narůstající ztráty na lidech však nebyly to jediné, co mu dělalo těžkou hlavu. Měl obavu z toho, že pokračující srážky s najíždějícími útočnicemi dříve nebo později vzbudí pozornost na ruské frontové linii, k níž se stále víc blížili. A tak nebylo divu, že Dodenburg nepřetržitě sledoval ocelově modré nebe, zda se na něm neobjeví letadla, která jim měla pomoci. Obloha však zůstávala zoufale prázdná.

„Můj Bože,“ povzdychl si pobledlý doktor Pilule, přemáhající bolest ze zranění, „kde jen ti zatracení chlapi s letadly jsou?“ To tady samozřejmě zajímalo všechny, jenže nikdo na tu otázku neznal odpověď. V následující hodině se útoky na kolonu ještě znásobily. Střelci v tancích se marně pokoušeli vyřadit nepřítele z boje měněním palebných pozic a úhlů a otáčením věží ve směrech, odkud útoky přicházely. Jezdkyně z úderného ženského praporu byly zkušené bojovnice. Po útoku dokázaly takřka v okamžiku zmizet v lese a vzápětí se objevit a zaútočit na zcela jiném místě. Pro střelce ve velkých, pomalu pohyblivých tankových věžích bylo obtížné je zasáhnout.

Kolem desáté hodiny se konečně situace změnila. Na jasně modré obloze se v dálce objevily temné body. Vojáci Wotanu napínali zrak a snažili se rozeznat, o jaká letadla jde. Jsou to přátelé, nebo protivník? Někdo podal Dodenburgovi dalekohled. S roztřesenými prsty nastavil vzdálenost a jen se modlil, aby to nebyli Rusové. To by byl konec. Pak se v okuláru dalekohledu objevilo první letadlo, které vedlo formaci ve tvaru V. Dodenburg se na ně zaměřil a srdce mu téměř přestalo bít, když se, celý vzrušený, snažil soustředit. Ted' už si byl jistý, nemohl se mýlit — poznal zlověstnou čern na trupu a křídla zahnutá jako u racka.

„To jsou naše štučky!“ vykřikl radostně.

„Štučky!“ nadšeně opakovali zesláblí a vyčerpaní muži, kteří se ještě s vypětím sil drželi na trupech tanků.

„Schulze!“ obrátil se k hřmotnému poddůstojníkovi Dodenburg, „připravte vlajku! Střelec, vypalte světlici!“

Nebylo třeba nikoho zvlášť pobízet. Všem bylo jasné, že teď přišla ta rozhodující pomoc. Schulze s rychlostí, která by se od takového hromotluka těžko čekala, rozvinul na kapotě tanku červenobílou vlajku s černým hákovým křížem jako symbolem třetí říše a střelec současně vypálil signální světlici. Ted' jen s napětím čekali, zda si jich eskadra štuk, kroužící vysoko na modrém nebi, brzy všimne. Vedoucí letadlo eskadry náhle zakývalo křídly. To byl signál.

Dodenburg se úlevou téměř rozplakal. „Zpozorovali nás!“ snažil se překřičet řev tankového motoru. „Letí k nám!“

Štučky jedna po druhé provedly obrat a postupně začaly klesat. Šly stále níž a níž. Zesláblý doktor Pilule se právě pokoušel ošetřit raněné z posledního ruského útoku a tiše prohodil: „Doufám, že štučky co nejdříve vyřídí tu svinskou kavalerii, kterou máme pořád v zádech.“ A smutně přelétl očima tvář mladého vojáka, který byl v bezvědomí. Mladíka nepěkně poznamenala střepina granátu. Jeho obličej byl celý potrháný, vypadalo to, jako kdyby na něj někdo vychrstl malinový džem. K rozeznání byly jen dvě bílé šterbiny očí. „Nebo nás ti hajzlové jednoho po druhém oddělají. Brzy z Wotanu nezůstane nikdo,“ dodal ještě doktor.

Eskadra štuk se chovala, jako kdyby četla doktorovy myšlenky. Piloti zareagovali okamžitě, jakmile ženský úderný jízdní prapor znovu vyrazil z lesního úkrytu. Engels zakýval racími křídly svého letounu a prudce pohnul kniplem. Nejdřív se zdálo, že se štika vznáší jako obrovitý kovový jestřáb, ale najednou se začala z modrého nebe řídit v neuvěřitelném úhlu k zemi. Měla přitom v křídlech zapnuté sirény, které vydávaly pověstný, nervy drásající zvuk, jímž německé střemhlavé bombardéry naháněly v posledních letech tolika nepřátelským pozemním jednotkám hrůzu.

Štika se řítla jako přízrak stále níž a níž — a teprve v posledním okamžiku svůj střemhlavý let vyrovnala.

A v té chvíli z ní vypadl svazek malých protipěchotních bomb. Štuka vzápětí nabrala zase výšku a to už do střemhlavého útoku nastupoval další letoun. Pro úderný ženský jízdní prapor znamenaly tyhle nevelké bomby, jejichž výbuchy provázel hnědý dým a ohnivě rudé plameny, zkázu.

Další letoun se řítíl dolů tak děsivým způsobem, jako kdyby se chtěl sám zničit. Vojáci Wotanu strnuli. Tohle vypadalo špatně. Někteří doslova s otevřenými ústy zírali na stroj, který se za ječivého kvílení sirén a řvaní motoru na plné obrátky neodvratně blížil k zemi.

„Můj ty Bože,“ vydechl Schulze v údivu, „ten chlap to nemůže stihnout! Sázím se, že to nevybere a že se rozbije.“

V následujícím okamžiku se však ukázalo, že by Schulze byl špatným prorokem. Pilot skutečně zasáhl v posledním okamžiku. Vší silou zabral za knipl — a kdyby ho někdo mohl pozorovat, asi by ho ta podívaná nepotěšila. Přetížení pilotův obličej doslova znetvořilo, oči mu děsivě vylézaly z důlků, vypadal jako šílenec, který navíc na okamžik snad ztratil vědomí... Jenže pilot stroj vyrovnal a znovu se vznesl vzhůru. Bomby, které svrhl, vykonaly v nepřátelských řadách své d'ábelské dílo.

Dodenburg už se dál dívat nepotřeboval. Zavelel Schulzemu:

„Nastartujte a dejte rozkaz ostatním řidičům, aby udělali totéž. Ať se dostaneme z tohohle pekla, když teď máme příležitost!“

Schulze reagoval okamžitě. Tygry zarachotily a zaskřípaly a daly se znovu do pohybu v okamžiku, kdy třetí štuka nalétávala k novému útoku na ruský ženský prapor. Tentokrát však pilotovi nepřálo štěstí. Ve stejné chvíli, kdy kolona Wotanu znovu vyrazila západním směrem, vynořil se z ničeho nic bůhví odkud ruský jednoplošník s bachratým trupem, udělal svíčku a ze svého kanónu a kulometu vychrtil na štku smrtonosné střely.

Engels, který ze své štky ve výšce řídil útok eskadry, překvapením jen vyjel: „To je Jak!“ Rychle zapjal vysílačku, aby varoval pilota štky, která nalétávala do střemhlavého útoku. „Meiere, Meiere!“ křičel do mikrofonu, „máš za ocasem Ivana! Uхни se, proboha uхни!“

Bylo však už pozdě. Než střelec třetí štky stačil obrátit svůj kulomet, aby zareagoval na překvapivý nepřátelský útok, dávka zářících bílých střel z kanónu ruské stíhačky rozčísila německý letoun po celé délce a kusy rozervaného trupu se rozletěly jako kovový déšť. Pilot stále ještě zoufale tiskl knipl, aby dostal zastaralou štku ze střemhlavého letu, ruský jak mu však nedal šanci. Pověsil se štuce na ocas a zasypal ji další zničující palbou.

Na roztržštěném kokpitu štky naskákaly zářící trhlínky, které pilota takřka oslepily. Byl raněn, bolesti vykřikl a zakrvácenýma rukama si zakryl obličej, čímž ztratil poslední kontakt se strojem. Dodenburg z tanku viděl, že třetí štuka, teď už naprosto neovládaná, padá do stepí. Z jejího rozbitého motoru se valil kouř. Z letounu při dopadu s rachotem odletěl podvozek, stroj se pak ještě chvíli divoce smýkal po zasněžené pláni a nechával za sebou hlubokou černou stopu. Trvalo to jen pár vteřin. Rozervanou štku definitivně zastavila hradba lesa. Stromy utrhly letounu křídla tak hravě, jako by šlo o muší křídýlka a ne o pevný kov. V příštím okamžiku se torzo stroje převrátilo a vybuchlo.

A potom se od východu na obloze vynořily další jaký s rudými hvězdami na trupech a mířily přímo na Černé jestřáby. Velitel Engels už na nic nečekal. Bylo mu jasné, že za stávající situace nemají v leteckém souboji s jaký šanci, a tak do mikrofonu zařval:

„Rozptylte se! Zachraňte se každý sám!“

Vyděšené piloty nepotřeboval nikdo pobízet. Okamžitě zrušili formaci, začali měnit směr letu, ale cíl byl jasný: zmizet na západ. Ruské jaký je však rychle doháněly a snažily se je co nejdřív zlikvidovat. Každý z ruských pilotů si vybral mezi štkami „tu svou“...

Dodenburgův mozek pracoval na plné obrátky — neměl moc času na to, aby se odpovědně a správně rozhodl, co dál. Podle jeho odhadu měly sovětské letouny jako prvořadý úkol co nejrychlejší likvidaci německých štek. Pronásledování posune na obloze stíhačky o hezkých pár kilometrů dál od místa, kde se teď nachází Dodenburgova kolona. Až jaký splní svůj úkol, vrátí se, aby se poohlédly, kde ty německé tanky jsou... A do té doby se kolona musí skrýt. Současně je třeba zůstat — už kvůli mrazu — v neustálém pohybu. V podstatě se moc nedalo vymýšlet: Jedinou záchranou byl les. Dodenburg věděl, že lesem těžko najdou nějakou cestu, že si průjezd mezi zasněženými jehličnany budou muset prorazit sami, ale to nebyl pro tyhle tanky problém. Více než šedesátí tunová monstra jsou díky své váze a síle schopna

udělat si cestu tam, kde ji budou potřebovat. Takže se prostě budou orientovat podle kompasu a držet se směru na západ. A především — teď rozhodně nemůžou ztrácet čas! Sehnul se dovnitř věže, kde se krčil Schulze, zaklepal mu na rameno a do rámusu motoru zařval:

„Všichni do lesa! Dejte povel!“

Schulzemu bylo všechno jasné. Z oblohy právě v plamenech padala další štika, když řidič tanku podle rozkazu změnil směr a už za několik minut se jako první se svým strojem vrátil do lesa a lehce zpřerážel stromy, které mu stály v cestě. Větve praštěly a lámaly se jako sirky. Vojáci Wotanu, unikající ze zajetí, byli zachráněni — aspoň na čas...

7. KAPITOLA

Hřmotná žena v uniformě se slzami v očích pohlédla na raněnou velitelku ženského úderného praporu, pak se k ní sklonila a něžně ji políbila na rozpukané bledé rty.

„Neumírejte, moje milovaná... Prosím vás, neumírejte!“ šeptala a opatrně hladila Sonino čelo svou velkou, neženskou rukou.

Soňa se pokusila o úsměv:

„A i kdybych umřela, tak byste mohla konečně říct, že jste mě políbila.“

„Já vás mám ráda! Miluju vás,“ pronesla rozhodně Sonina zástupkyně. „To se ani nedá vyslovit, jak hodně vás miluju.“ Jemně poodhrnula velitelčinu blůzu, aby se podívala na zranění na Sonině levém prsu. Rána nepřestávala krváčet. Všechny vrstvy obvazů byly rudě prosáklé a dál nabobtnávaly Soninou krví. Zástupkyni to uvádělo v zoufalství.

Soňa si to všechno uvědomovala a dojímal ji, jak ji tahle hřmotná žena s širokou nepohlednou venkovanskou tváří má zřejmě doopravdy ráda.

„Všechno bude v pořádku,“ řekla. „Tyhle dvě...“ a ukázala na ženy v sedlech připravených koní, „mě dopraví do bezpečí a tam už se o mě felčari postarají. Vy ale musíte pokračovat v boji. Musíte pronásledovat fricky a upozornit na ně jaký, až se sem vrátí.“

„Je to opravdu nutné?“ optala se váhavě zástupkyně.

„Ano, je.“

„Budu se za vás modlit.“

„V Sovětském svazu se modlitby nepěstují,“ namítla zraněná velitelka a tváří jí dokonce přelétl úsměv při pomýšlení, že snad existují nějaké komunistické modlitby. Vzápětí se však usmívat přestala, protože ji zachvátil dávivý kašel, při němž se s novou silou obnovilo i krvácení. „Už jed'te!“ vyzvala sípavě zástupkyni.

Ta se s nadějí podívala na černého hřebce, který tu stál připravený pro velitelčin odvoz, sama pak poněkud nemotorně vylezla na svou kobyly a ještě před odjezdem přísně sjela pohledem obě ženy, které měly velitelku doprovázet. „Odpovídáte za ni svými životy!“ Její hlas teď zněl drsně a chraplavě.

Ženy zasalutovaly a Sonina zástupkyně zamířila i se zbytkem ženského praporu do lesa. Bylo celkem jednoduché najít, kam se poděly německé tanky. Stačilo orientovat se podle odraných stromů.

Soňa ještě chvíli zůstala ležet na sněhu. Sledovala, jak ženy z jejího praporu odjíždějí a uvědomovala si, že je možná vidí naposled. Třeba tady všechny zahynou. I ona, i celý prapor. Němce ale čeká stejný osud. To bude náležité ospravedlnění nejvyšší oběti.

Když postavy na koních zmizely v lese, Soňa souhlasila s tím, aby ji ženy vyzvedly na jejího skvělého černého hřebce. Kůň se při jejím dosednutí zatřásl, jako kdyby i on zakoušel onu prudkou bolest, již Soňa trpěla. Všecky tři ženy se vydaly pomalu do míst, odkud prapor původně vyrazil, a raději se na své cestě nedívaly na mrtvá těla bojových družek, které tu zbroceny krví spočívaly na sněhu v těch nejroztodivnějších polohách, v jakých je zastihla krutá smrt.

Ženy se sice nedívaly, ale všechny mrtvé nebylo možné nevidět — bylo jich tolik! Soně se před očima rozlévala rudá mlha, která ji hrozivě zahalovala. Uvědomovala si, že tyhle dívky a ženy zemřely ještě dřív, než mohly začít opravdový život. A současně s touto myšlenkou přicházela i další: Byla sláva matičky Rusi této oběti úměrná? Pak Soňa ztratila vědomí a všechno zmizelo.

Vojáci Wotanu si namáhavě razili cestu panenským lesem. Přece jen to nebylo tak snadné, jak se zprvu zdálo. Postupovali hlemýžďím tempem, protože zpřerážené části stromů bylo nutné často odklízet.

Povrch tanků, na nichž se muži vezli, byl pokryt polámanými větvemi a jehličím. Dodenburg si ovšem

uvědomoval, že zatím měli štěstí, protože ještě nebyli donuceni k zastavení a až dosud je nepřátelské jaký nepozorovaly.

Zájem sovětských stíhaček se však dal brzy očekávat, neboť už nebylo slyšet zvuky leteckého souboje, provázeného rachotem kanónů a kulometů, hlukem padajících letadel s následnými dopady na zem, výbuchy a vytím motorů. To všechno už postupně utichlo. Dodenburg odhadoval, že eskadra štuk byla v souboji úplně zlikvidována.

Raději tedy pustil z hlavy úvahy o nebezpečí ze vzduchu a soustředil se na kompas, který mu na řemínku obepínal pravé zápěstí. Kolona postupovala stále na západ a podle Dodenburgova odhadu — za nějž by ale raději nedával ruku do ohně — by neměli být od německé frontové linie vzdáleni víc než pět kilometrů. Když budou mít štěstí, může se jim podařit proklouznout mezerou mezi ruskými opěrnými body, které tu jsou — stejně jako ty německé — od sebe poměrně dost daleko. Frontová linie po celé délce je ale zřejmě kryta sovětským dělostřelectvem, umístěným v týlu. Jenže to dělostřelectvo vstoupí do akce jen tehdy, pokud bude upozorněno na vojáky Wotanu svými pozorovateli na opěrných bodech. A v tom případě palba sovětského dělostřelectva bezpochyby neprodleně vyvolá odpověď dělostřelectva i z německé strany...

Najednou měl Dodenburg pocit, že znovu ožila naděje na záchranu. Mají sice mezi sebou hodně vyčerpaných a zraněných, ale kdyby měli štěstí, tak by jim jejich záměr během jedné či dvou hodin mohl vyjít. Teď všechno záleželo na tom, aby je v tomhle kritickém čase sovětské jaký nenašly.

Z tváře Soniny zástupkyně vyzařoval smutek. Byla nešťastná při vzpomínce na to, co se stalo její obdivované velitelce.

Oddíl, jemuž teď velela, postupoval asi půl kilometru za německou kolonou, razící si cestu lesem. Svým jezdčyním — byla jich asi stovka, vydala zástupkyně velitelky rozkaz, aby změnily způsob jízdy, aby přešly z klusu na chůzi. Němci nebyli daleko — ženy už mohly slyšet hřmění tanků, namáhavě se prodírajících hustým lesem. Bojovnice z úderného praporu byly tedy Němcům dost nablízku, ale přes hustou spleť stromů nebylo možné dát nahoru na jasné modrou oblohu nějaké znamení.

„Můj Bože,“ skřípala zuby zástupkyně, „kde jen ty jaký jsou?“

Nespokojeně sevřela rty. Byla si vědoma toho, že sama ani se stovkou jezdkyň není schopna tygry zastavit. Němci by je bez milosti zlikvidovali a taková oběť by ani neměla smysl. Bylo jasné, že jediným východiskem jsou sovětské stíhačky, musí je povolát. Ale jak?

Náhle se její nehezka tvář rozzářila — dostala nápad. Rychle vydala rozkaz:

„Stát! A obrátit!“

O chvíli později skupina jezdkyň sesedla z koní a ženy se podle pokynů zástupkyně daly do díla.

Rozběhly se po lese a dělaly velké hromady ze zlámaných větví a jehličí a skládaly je do určité formace.

Některé ženy hotovily ze svázaných větví louče, bohatě potřísněné pryskyřicí z přeražených kmenů.

Část jezdkyň pokračovala se zástupkyní v postupu za prodírajícími se tanky. Cesta terénem, rozrytým ohromnými tankovými pásy, byla teď velmi obtížná. Bez podpory Jaků jejich akce proti zkušeným německým vojákům stejně ale nemohla mít ani tu nejmenší šanci. Všem bylo jasné, že Němci jsou velmi zdatní a vynalézaví, a kdyby teď ženy postupovaly neuváženě, mohly by padnout do léčky. Stačilo, aby Němci vyčlenili několik kulometčků, kteří budou obětavě krýt ústup ostatních. Kulometčíci by byli určitě odhodláni bojovat ze všech sil, aby nepřítele zastavili za každou cenu. Takže opatrnost byla opravdu na místě...

Náhle však zástupkyně zapomněla na všechny starosti a trápení. Zaslechla za sebou první praskot hořící smolné louče. Pak následovala další — a hromady olámaných větví se hučivě rozplápolaly. Žena se rychle otočila v sedle a bylo jí jasné, že souvislá řada velkých ohňů musí být mezi zeleným porostem stromů shora viditelná. Oddychla si. Její skupina se dokázala s obtížným úkolem poměrně rychle vyrovnat a ona sama mohla být se sebou spokojená. Povedlo se! Ohně syčené smolnými dávkami se rozhořely ve výmluvné formaci: Tady je to místo! Tady zaútočte!

Hořící dřevo praskalo jako malé bomby. I na tu vzdálenost Soňa cítila jeho vůni. Byl to dobrý nápad ...

„Výborně!“ vykřikla. „Teď ty fricky dostaneme!“

Jednoručka se vezl na trupu posledního tanku. I on ucítil vůni hořícího dřeva. Pomalu, strnule se otočil, tak jak to dělají lidé, jejichž údy a celé tělo ztuhly chladem. Chvilí se udiveně díval na mihotání spousty

plápolajících rudých ohňů po trase, kterou si lesem oni sami s tanky prorazili. Kdo ty ohně zapálil a proč? Zdálo se mu, že má mozek v té hrozné zimě stejně ztuhlý jako své údy. Pak mu přece jen začalo v hlavě svítat.

„Do prdele!“ zařval. „No tak!“ zavrčel na kamarády, kteří se krčili u věže s hlavami zachumlanými do límců. Nechápatě k němu otočili obličej, z nichž vnímal jen červené nosy s kapičkami na špičkách. „Uhněte mi, tak ksakru uhněte!“ Nedočkávě si mezi jejich promrzlými těly razil cestu, aby mohl co nejdřív do tanku ohlásit: „Veliteli, něco divného se děje v našem týlu. Kde je Dodenburg? Ohlas mu to!“ „Cože?“ křičel velitel tanku do řevu motoru a nechápatě krčil rameny. „Nesed’ si na uších!“ vztekal se Jednoručka. „Ohlas Dodenburgovi, že se něco divného chystá na tý cestě za námi! Dělej!“

V té chvíli se pilot Jaku, který se vznášel nad lesem, ještě tvářil netečně. Byl teď asi tisíc metrů nad zemí. Pak zahlédl řadu ohňů a uvědomil si, že ohně vytvářejí šíp, jehož špice směřuje na západ. To byl směr, kterého se Němci logicky museli držet, když se chtěli dostat ke svým frontovým liniím. Pilot zamával křídly na svého parťáka, který se držel asi sto metrů vlevo vzadu. To bylo znamení, že se snese dolů, aby se podíval, co to tam je. Ve zpětném zrcátku mohl vidět, že jeho parťák několikrát výrazně pokývl, což značilo, že rozuměl a že se podle toho zachová.

První pilot stlačil knipl a malá stíhačka začala, klesat. Její rychlost se snížila natolik, že bylo možné pohodlně se nad lesem porozhlédnout.

Letoun tak sestoupil asi o pět set metrů a ještě ubral rychlost až na minimum. Teď už pilot mohl rozeznat, že kousek od hořícího šípu stojí koně a vedle nich se tvářemi vzhůru obracejí nějaké postavy v uniformách. Ty začaly mávat, takže se dalo předpokládat, že to jsou Rusové. Kdyby to byli frickové, říkal si pilot, tak by se báli a schovávali by se před ním. Šel dolů o dalších sto metrů. Očima přelétl přístroje v kokpitu a lehce ještě přitlačil na řídicí páku. Při tak nízké rychlosti to už byl riskantní let, pilot mohl ztratit nad strojem kontrolu – a v této výšce ani neměl šanci úspěšně použít padáku.

Jezdkyně dole zuřivě dávaly pilotovi znamení, naznačovaly stejný směr, kam směřovala i šipka ohně. Pak uviděl, proč to dělají. Asi čtyři sta metrů před nimi spatřil velká kovová monstra, která si razila cestu lesem a tlačila před sebou hromady sněhu a hlíny. To by mohli být frickové!

Pilot trochu zvýšil rychlost, druhý letoun se k němu připojil. Celá dlouhá kolona tanků se brzy octla v zorném poli sovětských stíhaček. Piloti napočítali nejméně deset rachotících monster. Teď už nebylo pochyb: To, na co se dívali, byly německé tanky. A oni je teď mají v hrsti!

Pilot prvního Jaku zabral za knipl a rychle nabral výšku. Jeho parťák v druhém letounu ho následoval. Teď bylo třeba rozhodnout se. Mají čekat, až dorazí ostatní letouny eskadry? Nebo na to půjdou oni dva sami?

A tak se první pilot rozhodl. Kdyby čekali na ostatní jaký, dopadlo by to tak, že by akci provedl velitel eskadry, nebo by mu byla připsána. Pak by si ho Stalin pozval do Kremlu, velitel by tam dostal medaili, lístek na představení do Velkého divadla a ještě by mu přihráli nějakou krásnou ženskou. Tohle si přece oni dva, kteří teď Němce našli, nenechají ujít! Tuhle akci provedou sami.

Dole pod nimi v lese si Dodenburg uvědomil, že se rázem octli v těžké situaci. Ještě před chvilkou si myslel, že jsou z toho nejhoršího venku, ale teď ty nešťastné signální ohně, zapálené jezdčyněmi ženského praporu, sem s největší pravděpodobností nasměrují celou sovětskou eskadru, aby ně zaútočila. A mohly se by se tu objevit i šturmovíky... Třebaže tygry byly nejsilnější tanky na světě, nebyly schopné odolat útokům sovětských střemhlavých bombardérů, vrhajících těžké bomby. Nedá se nic dělat, řekl si v duchu ustaraný Dodenburg, to je zkrátka osud. Musíme se z toho nějak dostat.

Pak přikázal Schulzemu:

„Vyzvěte všechny, aby se připravili na útok ze vzduchu. Všechny zbraně, které jsou k dispozici a můžou být použity k protiletcecké obraně, zahájí na povel palbu. A ještě něco! Posledním východiskem z nouze budou dýmovnice, budeme se snažit využít kouřové clony k úniku.“

Schulze začal okamžitě vysílačkou chrlit rozkazy velitelům dalších tanků. Z jeho široké pevné tváře sice vyzařovalo sebevědomí, ale někde uvnitř jako by mu nějaký tichý hlásek našeptával varování:

„Pěkně synku paní Schulzový, dávej bacha! Teď jako by to tady trochu zavánělo krchovem...!“

8. KAPITOLA

Sup si neustále kladl stejnou otázku:

„Kde u všech čertů můžou být?“ Rozčileně přistoupil k velké mapě 6. armády a na jedno místo ťukl jezdeckým bičíkem. Nosil s oblibou tenhle doplněk své uniformy, ačkoliv od doby, co byl u kavalerie, uplynulo už hodně času. „Ozvali se – to je dobře. A podle toho, co hlásili, by měli být někde v těchhle místech. A nejsou tam. Tak kde proboha můžou být?“ řekl a podíval se přitom přes monokl na Svatouška tak, jako kdyby tohle všechno adjutant osobně zavinil. „A od Černých jestřábů taky nic nevíme.“

Svatoušek se zajíkl. Nelíbilo se mu, když se s ním takhle jednalo, ale Sup nikdy nebral ohled na pocity či nálady jiných lidí, vůbec si jich nevšímal.

„To bychom se dozvěděli, kdyby nám dali k dispozici armádní průzkumné letadlo, protože to by se to mohlo pokusit zjistit,“ koktal Svatoušek.

„Máte všech pět pohromadě, člověče?“ osopil se na něho Sup. Zvedl výhružně bičík a v jednu chvíli vylekanému Svatouškovi připadalo, že ho navztekaný velitel pluku tím bičíkem šlehne. „Čeho byste tím dosáhl? Jakmile by pilot poslal hlášení, jako kdybyste ty moje vzácné tygry rovnou odepsal, protože by kdekdo o nich věděl.“ Ztíšil významně hlas a přimhouřil oči. „A vám je přece jasné, adjutante, co by to pro nás dva znamenalo!“

Svatoušek se rozklepal. Bylo mu to úplně jasné...

„Ale co teda budeme dělat?“ vymáčkl ze sebe.

Sup se k němu obrátil zády a zvolna došel až k oknu, jímž se pak díval ven s výrazem člověka, který právě objevil něco, co jiným bylo utajeno. Na první pohled se zdálo, že venku se neděje nic nenormálního: Vojáci se věnovali obvyklým činnostem. U polní kuchyně kuchař pilkou rozřezával zmrzlé těžké bochníky černého chleba na plátky. Jiný kuchař se potil, když kladivem bušil do velkých zmrzlých hrud sušeného hrachu, z kterého se dělala vyhlášená „prdlavá“ polívka. Pár vojáků provádělo pod kritickým dohledem poddůstojníků cvičení se zbraní, jiná skupina promazávala speciální arktickou vazelínou součásti proti tankového děla.

Supa však z toho nic nezajímalo. Jeho pozornost byla upřena na dvě bíle natřená polopásová vozidla, která stála ve vzdáleném koutě, maskovaná sítí a nalámanými větvemi. Tahle vozidla přišla k pluku z vrchního velitelství jako doplnění za ztráty, které pluk utrpěl. Vojáci si zvláštních vehiklů okamžitě všimli a téměř s posvátnou hrůzou zírali na jejich čtyři propojené kanónové hlavně.

„Říká se,“ poznamenal někdo, „že každý ten kanón může vypálit tisíckrát za minutu střely ráže 20 mm. To znamená celkem čtyři tisíce ran za minutu!“

„To je senzační!“ vyjekl kdosi a obdivně hvízdal. „S tím je možný sundat každé letadlo.“

„Třeba. Ale taky to bude k něčemu jinému,“ namítl někdo zkušeně.

„To jako k čemu?“

„Já o tom něco vím, my starý frontáci ty zbrani říkáme mlejnek na maso,“ ozval se na to starý poddůstojník a jeho drsná ošlehaná tvář se zašklebila: „Když Ivani nastoupí proti tomuhle, tak jako kdyby šli do mlejnků, které je do jednoho rozšvihá, když se to naplno spustí.“

„Mlejnek na maso,“ opakoval si teď Sup zamyšleně.

„Co jste to říkal?“ optal se snaživě Svatoušek.

Sup se otočil a zahleděl se na něj svým monoklem, jako by měl před sebou nějaký obtížný hmyz. A pak rozhodným hlasem pronesl:

„S tím se dá dělat leccos. A my s tím něco musíme podniknout, nějak to využít! Kolik starých frontáků tu u nás zůstalo?“

Svatoušek se při zmínce o starých frontácích zakabonil. Pro něho to byli jenom nedisciplinovaní drzouni. On měl vždycky raději „zelenáče“, nováčky z kasáren, na něž mohl pouštět hrůzu.

„Asi tak dvacet...“

Sup spokojeně přikývl.

„To bude k obsluze těch mlejnků na maso stačit.“

„Co máte na mysli... Co chcete využít – a jak?“ páčil ze sebe Svatoušek, který Supovi zatím vůbec nerozuměl.

„Poslyšte, adjutante, my prostě musíme něco podniknout. Neleží mi na srdci Dodenburg a ti jeho

dobrodruzi, to tedy ani náhodou. Ale snad jsme si vyjasnili, že nám jde o vlastní krk. Když se nám nepovede dostat ty utajované tygry zpátky, tak můžeme já i vy o ty své krky přijít. A právě proto musíme něco udělat!“

„A to jako co?“ rozklepal se Svatoušek.

A Sup už měl nový plán. Musel sice improvizovat, ale –jak se snažil Svatouškovi rychle vysvětlit – kdyby se to povedlo, zabily by se dvě mouchy jednou ranou. Sup a s ním i Svatoušek by se nemuseli obávat žádné nepříjemnosti s tygry a navíc by byli zachráněni i ti vojáci Wotanu, kteří prchají ze zajetí. Ovšem – tak trochu by se ta akce rovnala zázraku.

Pilot sovětského Jaku v klouzavém letu nad stromy dovedně manévroval – byl to zkušený letec. Druhý letoun se za ním sice držel ve stejné výšce, ale jeho pilot nechtěl hazardovat se životem a kvůli nesprávnému odhadu třeba narazit do vrcholků stromů. V tom byl mezi nimi dvěma rozdíl: první pilot docela rád riskoval. Byl to fatalista, který smrti pohrdal.

Pro Němce v lese nebylo těžké sledovat ruského Jaka, odvážně manévrujícího těsně nad lesem. Když vrtule stíhačky rozkývala zelené vrcholky stromů, vojáci zahájili zoufalou palbu ze všech zbraní, které měli k dispozici. Dokonce i doktor Pilule, stále ještě otřesený po zranění, pálil po letadle z malé pistole, kterou jako lékař vyfasoval.

Sovětský pilot na kolonu hned nezaútočil, chtěl si být jist, že zasáhne vedoucí tank. Ten by pak koloně zatarasil cestu, další pohyb k blízkému cíli už by nebyl tak jednoduchý. Pilotovy temné úzké oči za leteckými brýlemi zazářily při pomýšlení na to, co ho může čekat při oslavě úspěchu v Moskvě. Ze všeho nejvíc musel myslet na krásné ženské, na jejich nádherná bílá těla a na to, jak budou perfektní po všech stránkách – ne jako ty ubohé venkovské holky, které se dovedou jen položit... Ne, v Moskvě to bude jiné! Tam takovéhle ženské nosí určitě hedvábné prádlo a ovládají různé nejfantastičtější triky... Pilot musel své příjemné úvahy opustit, protože se s jakým dostal nad čelo kolony. Vedoucí tank byl obsypán vojáky, kteří vzhlíželi nahoru k obloze.

Ltec se škodolibě zašklebil, vycenil zuby a sám pro sebe povzbudivě řekl: „Jdi do toho!“

Přivřel škrticí klapky a vysunul podvozek, aby ještě víc snížil rychlost. Byla to ale fatální chyba a on si ji zprvu neuvedomil, protože vůbec nevzal v úvahu, že má co činit se zkušenými protivníky, kteří právě na podobnou chybu čekají.

Na letadlo, které teď letělo sotva stokilometrovou rychlostí a bylo ve výši vrcholků stromů, náhle vypálila přesně mířená dávka z kulometu.

Střely zasáhly břicho Jaku a kousky roztrštěného trupu se po zásahu rozletěly jako kovová tříšť. Bílý glykol vytryskl z rozbitého motoru a postříkal po celé délce kokpit, což pilota úplně oslepilo. Dal si instinktivně ruce před obličej, ale okamžitě se vzpamatoval a sáhl po kniplu. Už však bylo pozdě. Letoun padal.

Následoval záblesk a po něm výbuch. Letadlo se zachytilo o vrcholky stromů a úplně se v prudkém přemetu zvrátilo. Současně vyrazily z rozbitého motoru plameny. Temnooký pilot, teď otřesený a dezorientovaný, se pokusil nějak reagovat, ale bylo to marné. Letadlo udělalo ještě jeden přemet a pak se začalo rozpadat. Náhle — z důvodu, který byl všem přihlížejícím nepochopitelný a připadal jim neuvěřitelný – torzo letounu vyrazilo prudce vzhůru, udělalo asi dvacetimetrový skok a potom se jako živý tvor ve smrtelné křeči definitivně zřítilo do hořících stromů.

Pilot druhé ruské stíhačky, která se držela mimo dostřel pěchotních zbraní německé kolony, dospěl k závěru, že sám útočit nebude. Na to, aby se dosáhlo úspěchu při útoku na tyhle fricky, kteří jsou zkušení bojovníci a rvou se jako diví, by bylo zapotřebí celé eskadry. A tak přitáhl knipl a úplně otevřel škrticí klapky. Malá stíhačka lehce vystoupala k jasně modrému nebi a palba pod ní ustala. Vojáci na zemi se mohli zvednout a trochu si vydechnout — měli štěstí. Znovu se jim podařilo vyváznout. A Schulze si otřel pot z čela a zasípal na parťáka Matze:

„Vsad' se, že vím, co si ten Ivan myslel! Je to jednoduchý. Myslel si, že nám to dá sežrat, a zatím si to sežral sám.“

„Taky bych řek,“ souhlasil Matz, ale tentokrát ani nepřidal něco pepřejšího, jak bývalo jeho zvykem. Vypětí a únava už se začaly projevovat i na něm.

A kolona se znovu pohnula směrem na západ za opakovaného Dodenburgova vybízení, aby zvýšili

rychlost.

„Tempo, kamarádi!“ povzbuzoval hlasitě všechny a neustále s obavami sledoval jasné modré nebe, které nad nimi zářilo bez jediného mráčku. „Přidejte! Ti hajzlové se určitě vrátí, uvidíte, že mám pravdu! Tak tempo, chlapi!“

Asi tak deset kilometrů od kolony velitel pluku Sup také vybízel k většímu spěchu, ale to se týkalo starých frontáků, kteří se dvěma drkotajícími „mlejnky na maso“ směřovali po stepi přímo k frontové linii.

Nejdříve postupovali územím, kde byla různá armádní skladiště a hromady materiálu, mezi nimiž se nepříliš hbitě pohybovali vojáci týlových služeb. Ti by ani v případě nebezpečí nepřekypovali nějakým bojovým nadšením... Jak se však Sup se svou skupinou přibližoval k frontě, krajina se začínala vyliďňovat. To bylo znamení, že hlavní obranná frontová linie není daleko. Sup to v duchu opovržlivě okomentoval: Jak se blíží fronta, tak je tam vždycky území bez lidí.

Supovi už v hlavě dozrál dobře promyšlený plán. Neměl v úmyslu proniknout do země nikoho — takový risk nechtěl podstoupit nejen kvůli své osobě, ale také kvůli svým tygrům. Jako velitel pluku SS by byl zastřelen, kdyby padl do ruského zajetí, ale ještě před tím by si užil hodně nepříjemných věcí. Tak to raději ne! Podle svého plánu chtěl Sup umístit ony dva „mlejnky na maso“ na vyvýšeninu, kterou si vybral podle operační mapy. Vyvýšenina byla viditelná na vzdálenost několika kilometrů, zvlášť za tohoto jasného dne. Toto výrazné místo může přitáhnout pozornost uprchlíků, až se budou blížit k ruské linii.

Když se podaří využít momentu překvapení a když Němci podniknou útok jak čelně, tak i z týlu, může tu být naděje, že Sup dostane zpět jak Dodenburgovu skupinu, tak ty nešťastné tygry, a to aniž dojde ke ztrátám obrněnců. Ztráta na lidech ho nezajímala.

Ted' upínal zrak k vyvýšenině, kterou si vybral jako základnu. Už byli velice blízko německé frontové linie. Sup viděl, jak na oblohu vylétávají světlice a naslouchal pronikavému rachotu německých kulometů. Na obou stranách cesty, po níž se přesunovali, bylo zakopáno polní dělostřelectvo, kolem jeho zbraní se krčili promrzlí vojáci, kteří se zahřívali pálením bedýnek od granátů a vůbec nebyli zvědaví na nějaké dva „mlejnky na maso“, projíždějící kolem nich.

Podél cesty byly varovné nápisy:

„Dbejte opatrnosti! Nebezpečí! Cesta pod stálou dělostřeleckou palbou.“

Svatoušek byl celý pobledlý a Sup, když viděl ustrašený výraz jeho tváře, jenom vrčel:

„Nemějte obavy, adjutante. Na mě se Rusáci střílet neodváží.“

To byla pro Svatouška ovšem jen slabá útěcha, spíš to jeho hrůzu ještě znásobilo. Ted' už se svůj strach ani nepokoušel skrývat.

Když začali vystupovat na vyvýšeninu, kterou si vybrali jako pozorovací bod, trochu zpomalili své tempo. Sup rychle uvažoval. Jeho záměrem bylo zastavit se pod temenem pahorku na odvrácené straně. To by znamenalo, že budou mimo dohled nepřátelských pozorovatelů, ale současně jejich vlastních osm kanónů na dvou „mlejnících na maso“ bude mít možnost dát střelbou znamení o své existenci německým uprchlíkům hned, jakmile se objeví. Usmál se a stiskl úzké rty. Zatím se věci vyvíjejí dobře, řekl si. Ty vytoužené generálské výložky s dubovými ratolestmi ho snad přece jen neminou!

Těsně pod temenem vyvýšeniny dal rozkaz zastavit a oběma polopásovým vozidlům nařídil, aby zaujala postavení vedle sebe. Pak kývl na Svatouška:

„Převzmete velení! Budu to muset obhlédnout kolem!“

„Rozkaz!“ vyhrkl Svatoušek, jemuž se zřejmě ulevilo, že on sám se nebude muset vydávat v nebezpečí na druhé straně vyvýšeniny

Starí frontáci se už v téhle chvíli věnovali obsluze svých „mlejnků“ — připravovali zásoby střeliva ráže 20 mm a kontrolovali závěry čtyřhlavňových kanónů a další zařízení. Sup kývl na řidiče svého vozidla:

„Rottenführer Manteuffel, ke mně!“

„Rozkaz!“ ozval se Manteuffel, přehodil si samopal přes rameno a pustil se za Supem. Společně se pak začali drápat v novém sněhu na vrchol vyvýšeniny. Bořili se přitom až po kolena.

Když přikrčení překonali stoupání, pustili se o něco níž k zasněženým stromům lesa. Sup zvedl dalekohled, ale jednou rukou se snažil krýt okuláry, aby případný odraz skel ve slunci neprozradil jejich pozici. Měl přece se sovětskými snajpy své zkušenosti! Vždycky se soustředovali na vojáky, kteří měli

dalekohled, protože to většinou bývali důstojníci – a na ty bylo nejvhodnější mířit.

Sup si pomalu a pečlivě prohlížel sovětskou linii. Asi půl kilometru vlevo se zvedal malý kopeček sněhu, zjevně to byl sovětský opěrný bod. Rusové byli mistři v maskování a utajení objektů, ale tenhle opěrný bod asi teprve nově vybudovali — alespoň o tom svědčil zřejmě nedávno natažený ostnatý drát, který se ve slabém zimním slunci leskl. Sup si rychle spočítal rozestupy a odhadl, že další opěrný bod by mohl být tak asi kilometr vpravo. Ale kde? Znovu dalekohledem pozorně přehlédl zářící bílou sněžnou pláň, sledoval okraj jedlového lesa a znovu se vrátil pohledem do míst, kde by opěrný bod mohl být. Měl vztek, tiše klel a znovu a znovu hledal. Kde to jen u všech čertů může být? Tentokrát byl tedy opěrný bod zamaskován opravdu mistrně. Že by to byl ten kopeček vpravo? To místo ale vypadá naprosto opuštěně. Znovu přešel dalekohledem kopeček i jeho okolí. Nikde neviděl žádné stopy či jiné známky toho, že by tam byli vojáci.

Náhle však zapomněl, že hledá ukrytý nepřátelský opěrný bod. Ticho pozdního rána bylo totiž narušeno nějakými zvuky. Obrátil dalekohled k lesu. To, co se odtamtud ozývalo, byl hřmot tankových motorů!

Rozbušilo se mu srdce. Co to může být? Pak z lesa s mocným zaburácením motoru vyrazil ohromný tank, vyzbrojený velkým 88 mm dělem, které se otáčelo do stran, jako by bez přestání hledalo cíl.

„Hrome, to jsou oni! vykřikl Sup. „Jsou to oni! To je Dodenburg a ti jeho chlapi!“ Obrátil se k poddůstojníkovi, který ho provázel, a přikázal mu: „Vraťte se, a ať se osádky připraví k palbě. A hněte s sebou, člověče!“

Poddůstojník Manteuffel se rychle vydal zpět. Sup se snažil v dalekohledu zachytit ještě další tank, který si také razil z lesa cestu a odíral přitom větve stromů. Sup natolik podlehl nadšení, natolik se nechal unést pohledem na své tygry, že si na obloze ani nevšiml temných bodů, které se sem rychle přibližovaly od východu.

9. KAPITOLA

„Tak jsme teď v zemi nikoho,“ ohlásil Dodenburg ve chvíli, kdy první tank vjížděl na rozlehlou bílou pláň. Zkoumal očima celý prostor a hlavně terén po stranách, kde mohly být ruské opěrné body. Byl moc rád, že trefili na tuhle mezeru v sovětské frontě, ale bylo mu jasné, že jeho šťastný pocit nemusí trvat věčně. Dřív nebo později je nepřítel zpozoruje, a proto čím dřív se dostanou na druhou stranu za pahorkem po jejich levici a budou tak mimo dosah sovětských pozorovatelů, tím lépe.

Zvedl pravou paži a třikrát ji skrčil a napřímil. To byl v této situaci signál pro zrychlení tempa. Schulze ve věži tanku tlumočil ostatním vysílačkou pokyn svým osobitým okouzlujícím způsobem:

„Tak vy buzerantská bando, koukejte se pořádně pohnout!“

Jakmile poslední tygr vyrazil z lesa, kolona s nejsilnějšími tanky světa v čele se zformovala. Vozidla postupně zvyšovala rychlost, ve sněhu za nimi zůstávala hluboká brázda. Všichni vojáci věděli, že příštích pět minut, během nichž mohli dosáhnout úrovně pahorku, bude rozhodujících.

Dodenburg cítil, jak se ho zmocňuje napětí. Záchrana byla tak blízko! Stále však byli v zemi nikoho, uprostřed zářivě zasněžené pláně, kde nebyla vůbec žádná možnost úkrytu. Každou minutu mohlo dojít ke katastrofě. Dodenburg svíral pěsti, až ho to bolelo. Na jeho pobledlé a strhané tváři bylo znát nesmírné napětí. Musí se dostat za pahorek a ukrýt se na druhé straně!

Napravo od nich vyletěla k nebi signální světlice. Dodenburg ji s obavami sledoval. Rozprskla se na obloze v pohádkově zelených jiskrách, ale pak se nic nedělo. Takže nešlo o to, že by je někdo zpozoroval...

Mohli pokračovat v postupu.

Odněkud z dále se k nim donesla ozvěna dělostřelecké palby. Dodenburg vsadil na svůj instinkt: Tohle se jich netýká, to je nějaká místní záležitost v jiném sektoru dlouhé frontové linie. Teď byl pahorek, k němuž směřovali, vidět úplně jasně, a bylo zřejmé, že se tam u něj něco děje. Dodenburg už rozeznal tenké proužky světla modrého kouře, který stoupal z míst na odvrácené straně pahorku. To ho ale neznepokojovalo, protože věděl, že tam by už měly být německé linie.

Vzápětí se ale stalo něco, co Dodenburgovu kolonu zaskočilo. Najednou se tu objevila sovětská stíhačka. Letěla nejdřív nízko nad lesem, téměř se dotýkala vrcholů stromů a její vrtule smetala v ďábelském vichru sníh z větví. Pak se letoun najednou prudce vznesl a zaútočil na německé obrněnce. Prásk... prásk... prásk! Dodenburg se instinktivně přikrčil, když smrtonosné střely 20 mm zasvíštěly kolem, zaryly se několik metrů od něho do bílé závěje a zasyčely – ve sněhu po nich zůstaly kouřící jamky.

„Honem! Pospěšte si!“ zařval Dodenburg, protože se objevil další jak, který už na ně nalétával a pálil z kanónu. „Musíme to dokázat, chlapi!“

Ti, kteří byli ozbrojeni, zahájili na stíhačku palbu, ale letoun byl velmi rychlý a chrлил střely z kanónu tak intenzivně, že se vojáci nemohli soustředit a účinně pálit.

Sup si na pahorku uvědomoval, jaké ohromné nebezpečí tygrům hrozí. Bylo mu jasné, že se z toho tanky samy nedostanou, že se jim musí pomoci. Zvedl se tedy a běžel, jak mu to jen sníh dovoľoval, k místu, kde čekaly „mlejnky na maso“.

Teď už na tanky nalétával třetí jak a granátové střely z jeho kanónu se jasně zaměřily na trup tanku, který vezl Dodenburga. Vojáci na tanku řvali vzteky, proklínali nepřítele a bohužel i padali dolů – do sněhu.

Spadl i doktor Pilule, který dostal zásah a jeho pravá paže teď bezmocně visela snad jen na několika šlachách a svalech. Dodenburg zalapal po dechu, protože podívaná na doktora byla opravdu hrůzná.

„Doktore!“ vykřikl zoufale a rozhlédl se po ostatních, zjevně těžce zraněných mužích, kteří se svíjeli ve sněhu už ve smrtelných křečích.

Nebylo by správnější zastavit?

Doktor Pilule mu to rozhodování usnadnil. Zvedl před ohromným Dodenburgem rozdrčený pahýl své paže, jako by chtěl ostatním dát vědět, jak na tom je. To bylo poslední doktorovo gesto – pak padl tváří do sněhu. Nemusel nutně zemřít, to jako doktor věděl. Mohl se pokusit stáhnout si páskem tkáň nad roztržitou částí zkrvavené ruky a pak zastavit krvácení ponořením paže do mrazivého sněhu. Jenže on nechtěl, aby se snad právě kvůli němu Dodenburg a ostatní zdrželi. Považoval se už za starého člověka – a ti chlapi měli život před sebou! A tak tu zůstal bez hnutí ležet a jen poslouchal, jak slábne hluk

tankových motorů.

Doktorovi připadalo, že je na pláni sám, nikoho nevnímal, jen tu teď čekal na smrt, vyrovnán s tím, že život končí. Po jeho tváři, zkroucené bolestí, tekly slzy.

„Palte!“ zařval vztekale Sup. „Tak sakra palte!“

Starí frontáci připravili k palbě obě soustavy kanónů. Ruská stíhačka se k nim blížila rychlostí asi 400 kilometrů v hodině. Německé kanóny spustily – a během minuty směřovaly na útočícího jaká tisíce střel. Ruský pilot musel mít pocit, že nalétává do nějaké pevné stěny z bílého ohně. Zoufale zabral za knipl, ale jeho reakce nebyla dostatečně rychlá. V okamžiku, kdy se pokusil nabrat výšku, měl už břicho trupu letounu úplně rozervané.

Pak se zdálo, že tohle letadlo snad nikdy ani neexistovalo – ve vzduchu se úplně rozpadlo. Vše, co po něm zůstalo, byl jen oblak dýmu a jedno osamělé křídlo, které se pomaloučku snášelo k zemi a obracelo se ve vzduchu jako nějaký ohromný list.

Obsluha u německých kanónů na druhé straně pahorku pokračovala v palbě. Blížily se další jaký a nabíječi za pahorkem se i přes velký chlad šíleně potili, jak běhali pro nové zásobníky střel, neustále polykané nenasytými chřtány pálcích čtyřčat. Sovětské stíhačky se ještě pokusily obnovit útok na tanky, ale bez úspěchu. Také další ruský letoun dostal zásah a zřítíl se. Chvilí sebou ještě smýkal po sněhové pláni a nakonec explodoval. Po mohutném výbuchu zůstala ve sněhu jen špinavá jáma, kolem níž zčernal sníh. Z jámy se kouřilo...

Staré frontáky za pahorkem úspěch povzbudil, a tak svou palbu ještě zesílili.

A to už se vedoucí tank německé kolony začal sunout přímo na pahorek. Sup dokonce propadl bojovému nadšení. Zuřivě mával svým oblíbeným bičíkem a vykřikoval:

„Jen do toho, chlapi! Tak honem! Kupředu!“

Také Dodenburg ožil novou nadějí, protože slyšel, že další salva německých střel směřuje nad jeho hlavou na útočící ruské Jaky. Tanky jeho kolony se s urputnou vytrvalostí draly vpřed a pomalu šplhaly na pahorek. Vojáci, kteří se vezli na trupech tanků, už překonali strach a bez přestání také zuřivě pálili na útočící letouny. A nálety Jaků postupně slábly. Nejdřív, když německé kanóny zahájily prudkou palbu, snažily se ruské stíhačky měnit směr – létaly téměř těsně nad zemí a vzápětí se kolmo svíčkou vznášely vzhůru, aby je střely nezasáhly. Piloti se zřejmě domnívali, že tahle taktika bude na nepřítele platit. Jenže to neodhadli správně...

Schulze ze své věže do vysílačky bujně vykřikoval pokyny ostatním:

„Jedem, chlapi, jedem! Jen do nich, už jsou v troubě! Už jim dochází dech!“ Náhle však zmlkl.

Palba děl ustala. Před chvílí se tu ještě ozýval frenetický rachot kanónových čtyřčat a vzduch protínaly dráhy stopových střel, a teď všechno překvapivě zmlklo. Ozvěna střelby doznívala, přerušovaná burácením tanků, snažících se dosáhnout vrcholu pahorku.

„Pro kristapána a panenku Marii!“ zaklel v bavorském katolickém stylu Matz, „co se to tam děje, co se to na nás chystá?“

Ruské Jaky, které ještě byly schopné boje, nenechaly s odpovědí na tuhle otázku nikoho dlouho čekat. Zformovaly se do skupiny pěti letadel a pak už jen velitel eskadry zamával křídly, čímž dal znamení k zahájení akce. Jaký nalétávaly velice nízko a nastupovaly do útoku v jedné řadě vedle sebe.

Na temeni pahorku se Sup škodolibě zašklebil — na tohle obsluha čtyřčat čekala. Střetnutí mezi „mlejnky na maso“ a letadly totiž probíhalo příliš dlouho a na sovětské straně začaly vylétat na oblohu signální světlice, což znamenalo, že brzy zahájí palbu těžké dělostřelectvo. Pak by ale už nic nezachránilo ty cenné tygry, na nichž závisí Supova hlava a budoucnost! V příštích minutách bude mít tedy Sup poslední šanci na záchranu. Kdyby se zásah proti Jakům nepovedl, znamenalo by to konec nejen pro Supu, ale i pro všechny přítomné Němce.

Starí frontáci čekali připraveni, jejich nervy byly vybičované napětím, oči upírali na pět temných bodů, které k nim mířily jako ke své oběti.

Schulze si ve věži tanku šeptal svou úpravu dávného biblického přání:

„Ať nám Pán dopřeje, abysme mu mohli být opravdu vděční za to, co nám nachystá.“ Nemyslel to ale jako vtip. V jeho slovech zněla spíš rezignace.

Jaký se k nim přibližovaly a byly tak nízko, že jejich vrtule vířily sněh. Dodenburg si smutně povzdechl a v

úplném zoufalství někomu tam nahoře dokonce zahrozil. Po tom všem, co prodělali a co vytrpěli, by teď mělo být v posledním okamžiku všechno ztraceno?

Zvedl zaťatou pěst ke studenému, necitelnému nebi a zařval: „Ty proradný Pane...! Proklínám tě! Vždyť ty jsi nás nakonec zradil!“ A po tomhle rouhání už jen mlčky svíral rty.

Jaký už byly téměř u nich, dělily je desítky metrů. Dodenburg si uměl představit triumfální výraz na tvářích ruských pilotů. Vždyť mohli tygry snadno zasáhnout, jejich čerň se na bílém sněhu jasně rýsovala, jely pomalu, rychlostí sotva přesahující deset kilometrů v hodině. Ani ten nejhorší střelec by je nemohl minout — byly jim servírovány jako na stříbrném tácu. Dodenburg se tedy vzdával naděje. Ať už to dopadne jak chce, říkal si, on se svými lidmi se snažil, aby to dopadlo co nejlíp! Že se to nepovedlo — to už je jiná věc. Teď už jenom čekal na první úder rudé horké oceli.

Ovzduší naplnil ohlušující rachot. Celý svět jako by se soustředil do strašného řevu leteckých motorů, drásajícího uši. Vichr z vrtulí bičoval vojáky do tváří, rval ušní bubínky, až se chtělo křičet: „Zastavte ten bengál!“

A pak došlo k onomu zázraku, v nějž doufal Sup, když ho tato akce napadala: Na vzdálenost menší než dvacet metrů udeřilo do ruských letounů na osm tisíc střel... A i tyhle stíhačky zmizely, jako by nikdy neexistovaly.

Wotan byl snad už doopravdy zachráněn...

EPILOG

„Ende gut... alles gut.“
Staré německé přísloví.

Zimní slunce se nesměle opíralo do jejich hubených vyhladovělých těl, když stáli nastoupeni před důstojníky. Před půl hodinou dorazili na velitelství pluku Wotan a byli tu nadšeně přijati. Všichni je poplácávali po zádech, dostali kusy salámu a dali jim i kořalku.

„Dokázali jste to, kamarádi! Jste zpátky u svých!“

Skupina nováčků dokonce zanotovala pochodovou píseň Wotanu:

„Ať trubka zní,
ať buben víří,
ať slyší celý svět,
že Wotan kráčí vpřed!“

Všichni byli šťastní, ten pocit ulehčení byl úžasný! Byli tak rádi, že jsou zpátky u pluku. To však trvalo jen do toho okamžiku, než se na scéně objevil Svatoušek, který si nesl malý černý zápisník. Na tváři měl zlomyslný úšklebek, jako kdyby se už těšil na to, jak si vychutná, co nutně musí přijít.

Ted', když tu stáli nastoupeni ve vyrovnaných řadách, nastal také vhodný čas pro velké vši, které se vojákům rozlezly pod špinavými roztrhanými uniformami na patřičná místa po celém těle a hrozně štípaly. Snášet ta muka – to přinášelo stojícím vojákům opravdové utrpení. Báli se ale poškrábat. Svatoušek každý pohyb sledoval a jména neukázněných provinilců si zaznamenával.

Supův adjutant nechal nastoupené vojáky čekat v nejistotě, kvůli čemu je tu shromáždil. Vychutnával si svůj pocit moci, kterou nad nimi měl, prostě ho těšilo, že se vojáci obávají jeho případné zvůle.

Věděl, že to neplatí pro všechny. Konkrétně nemohl počítat s tím, že se ho bude bát poddůstojník Schulze. Tenhle starý front'ák teď stál v první řadě. Nesmyslné čekání ho zjevně nadmíru otravovalo, protože měl v hlavě především slastnou představu, jak se napije kořalky, která mu co nevidět pěkně sklouzne hrdlem. A ještě v něčem se nezapřel: lehce nadzvedl pravý bok a vypustil jeden ze svých dlouhých, temných a nemuzikálních pšouků, jimiž byl pověstný v celém poddůstojnickém sboru jednotek SS.

Svatouškova bledá tvář okamžitě zrudla vzteky:

„Kdo to byl? Kdo si dovolil kazit ovzduší tak hnusným způsobem?“ vyštěkl. „To je prostě debilní nestoudnost! Ptám se znovu – kdo to byl?“

Nikdo se samozřejmě nepřiznal k tomuto závažnému vojenskému přestupku, který Svatoušek nazval „debilní nestoudností“. Sám Schulze se jen díval kamsi do dálky, jako kdyby tam objevil něco nesmírně zajímavého.

Navztekaný Svatoušek nějakou chvíli ještě pokračoval ve výhrůžkách provinilcům, až Sup, který nedaleko postával s otrhaným a vyčerpaným Dodenburgem, otráveně zakročil:

„Adjutante, to už stačí, můžete skončit.“

„Rozkaz!“ vyhrkl Svatoušek. Obrátil se k nastoupeným vojákům a zvýšeným hlasem přece jen ještě výhrůžně dodal: „Vám, starým mazákům, chci říct, že jste se vzdělili od jednotky fakticky bez dovolení. Kromě toho jste hazardovali s cenným a utajovaným státním majetkem. Lze připustit, že váš záměr byl správný, neboť jste se snažili zachránit své bojové druhy ze spárů rudých barbarů. To však není to nejdůležitější,“ zajíkl se, protože začal prskat, což se mu stávalo vždycky, když měl vztek. „Nejzávažnější na celé věci je to, že jste vše podnikli bez souhlasu velícího důstojníka, a to je přestupek, který nemůže být u úderného pluku SS Wotan tolerován...!“

Svatoušek dál nesrozumitelně drmolil zlostná slova a přitom vztekle gestikuloval hubenýma rukama.

Dodenburgovi ty jeho výhrůžky připadaly všem už nesnesitelné. Stejně věděl, že Sup staré front'áky potřebuje, aby pluk byl bojeschopný, a tak nedopustí, aby se těm zkušeným vojákům něco stalo.

Jak to bylo všechno malicherné!

Dodenburg se ve svých myšlenkách znovu musel vracet k těm, kteří zůstali ležet na zasněžených pláních. Myslel na mladého Dietze, bojujícího do posledního dechu, na doktora Pilule, který se zjevně obětoval, aby ostatní mohli přežít. Vzpomínal na všechny ty mrtvé, kteří teď leželi v provizorních hrobech pod sněžným příkrovem.

Cožpak tihle lidé bojovali a umírali za taková individua, jako je Svatoušek, jemuž se s největší pravděpodobností poštěstí dožít se požehnaného věku a skonat v teplé posteli?

Bylo to smutné přemítání.

Dodenburg se díval do unavených, ošlehaných tváří těch, kteří přežili, a v duchu si sám sobě přísahal, že udělá, co bude v jeho silách, aby se tohle všechno nikdy neopakovalo. Najednou mu hodně věci bylo naprosto jasných – jako by náhle prozřel a uvědomil si, že to nejdůležitější není oddanost fuhrerovi a třetí říši, ani organizaci SS, nejdůležitější není ani vítězství v tomto brutálním tažení do Ruska.

Jeho prvořadou povinností je teď něco jiného – zastat se těchto mužů, kteří tu stáli nastoupeni a museli se nechat buzerovat takovými idioty, jako je Svatoušek. Nejdřív měl sto chutí jít k tomu ničemovi a praštit toho hnusného zbabělce přímo do obličeje, ale pak se ovládl – vždyť by to situaci jenom zhoršilo. A kromě toho i tak bylo jasné, že jakékoliv Svatouškovy výhrůžky jsou naprosto plané.

„Chci vám však oznámit,“ pokračoval neoblomně Svatoušek tišším hlasem, „že náš velitel pluku standartenführer Geier ve své nekonečné moudrosti rozhodl, že upustí od potrestání provinilců. Váš trestní rejstřík zůstane čistý.“

Sup koutkem úst Dodenburgovi zašeptal:

„Ten chlap je blbec, úplný blbec, ale asi je tu potřeba, však mi rozumíte.“

Dodenburg na to nijak nereagoval.

Pokud šlo o Supu, tak bylo jasné jedno: jestliže se něco má stát v jeho vlastním zájmu, Sup se na nikoho neohlíží. Až se mu podaří dostat generálské výložky, tak na Wotan, jeho důstojníky a vojáky okamžitě zapomene. Bude mu úplně jedno, že ty výložky mohl získat jedině jejich zásluhou. Tak proč by vůbec Dodenburg měl Supův názor nějak komentovat?

„Já vám tedy dám za okamžik rozchod, ale předem vás varuji,“ zdůraznil Svatoušek, „každého z vás budu sledovat, zvláště ty staré mazáky.“ Zahleděl se zejména na Matze a Schulzeho a významně zaklepal na malý černý zápisník, který mu teď vyčuhoval z pravé kapsy.

Matz koutkem úst procedil:

„Já mám takovej strach, že si z toho nadělám do trenýrek!“

„Ticho!“ zaječel Svatoušek a pak trochu zvučnějším hlasem zavelel: „Pozor!“ Stovka vojáků s rachotem srazila kufrý a zůstala stát v pozoru. Svatoušek chvíli čekal a pak velel: „Pohov!“ A nakonec přece jen dodal: „Rozchod!“ Všichni se hned rozběhli do ubikací, aby se zahřáli a najedli. To však nebylo dopřáno Schulzemu a Matzovi. Svatoušek je zadržel, ještě neušli ani pět metrů. „Schulze a Matz! Stát!“

„Jdi do hajzlu!“ zaklel potichu Matz. Nahlas však oba řekli: „Rozkaz!“ A zůstali stát.

Svatoušek na ně ukázal zahnutým prstem v šedé rukavici a se škodolibým úsměvem v ošklivé tváři zavelel: „Sem ke mně, a poklusem!“

Ten poslední povel oba staří frontáči ignorovali. Se zjevnou pomalostí se sunuli k nehybnému Svatouškovi a z výrazu jejich tváří vyzařovalo to, co on označoval jako záměrnou provokaci. Teď, říkal si, budu mít příležitost splatit těmhle lumpům dluh za jejich soustavnou drzost a nedostatek respektu. Oba se sice postavili do pozoru, ale neudělali to s nějakou zvláštní horlivostí a pečlivostí, takže jejich postoj neměl daleko do pohovu.

Svatoušek se na ně podíval a olízl si suché rty.

„Vy lumpové si asi oba myslíte, že teď zalezete někam k vyhrátým kamnům, budete chlastat kořalku, nappete se hrachovou polívkou a proflákáte den žvaněním a chrápáním.“ Záporným posunkem ukazováčku jim naznačil, že to tak nebude. „K tomu, moji milí, nedojde. V žádném případě!“

Pak se na chvíli odmlčel a čekal, jak jeho slova zapůsobí — chtěl si vychutnat na drsných ošlehaných tvářích moment překvapení a zklamání.

„Jak já to odhaduju, máte před sebou tak dva dny tvrdé práce, a teprve potom budete moci dát pohovět svým líným a málo užitečným tělům. Čekají vás dva opravdu perné dny. Pojd'te se mnou! Ukážu vám, co bude vaším úkolem.“

Aniž čekal na jejich reakci, Svatoušek odkráčel po nástupní ploše pluku k místu, kde stál velký ruský rozhrkaný náklad'ák, jehož motor neustále běžel. Za volantem seděl postarší řidič v uniformě wehrmachtu a se ztrápeným výrazem pořád túroval motor. Náklad'ák působil dojmem, že se zkrátka jen nemůže odlepit z místa. . .

Řidič si ulehčeně vydechl, když Svatoušek přivedl k vozu dva poddůstojníky SS, kteří mu zřejmě měli pomoci s dopravou nákladu. Svatoušek upravil plachtu na korbě náklad'áku a oznámil:

„Tady uvnitř vozu je velice cenný náklad, zdůraznil a přitom si poddůstojníky přísně změřil, „a vašim

úkolem bude dopravit ho na jistou adresu ve Smolensku. Budete mi osobně zodpovědni za to, že tento úkol bude splněn!“ Svatoušek nasadil velice přísnou tvář.

Ztrápený řidič wehrmachtu, který seděl za volantem v otrhané šedé uniformě, si hlasitě povzdechl a bůhvíproč se rychle pokřížoval.

„Tak aby bylo jasno,“ pokračoval Svatoušek a ještě znovu upravil plachtu rukou v rukavici, „ta cesta je dlouhá, náročná, nepříliš pohodlná, ale vy ji musíte zvládnout. Můžete to chápat jako svého druhu trest za své soustavné prohřešky proti subordinaci.“

V té chvíli své povídání přerušil, zřejmě proto, že ho oba staří frontáci vůbec neposlouchali. Oba s očima navrch hlavy a s pusou otevřenou jak venkovští balící totiž zírali na to, jak se na zádi korby nákladáku objevila nějaká ženská. A ta ženská zjevně vylézala ven! Byla velice macatá, měla odbarvené vlasy a oblečena byla jen do jakési krátké červené košilky, která ji nesahala ani po pupek. Významně mrkla na oba poddůstojníky, sedla si do sněhu na bobek a s libým výrazem ve tváři vykonala svou malou potřebu. Pak se jich lámanou němčinou zeptala: „Není zájem...? Pěkný prsa, ne, chlapci? A povzbudivě a laškovně znovu zamrkala.

„Bylo by pěkný to zkusit,“ zajíkl se obdivně Matz.

Ztrápený postarší řidič za volantem si znovu povzdychl:

„S tímhle na mě přijdou každý ráno! Mají spoustu kořalky, a když se napijou, tak po mně jdou. A já jsem brzy v koncích, v mém věku člověk už na tyhle zábavy moc není. Jsem moc rád, že jste tady a že se o ně cestou do Smolenska postaráte. Jinak jenom pámbu ví, co by se člověku mohlo s dvaceti opilejma děvkama cestou přihodit.“ A řidič se znovu rychle pokřížoval.

Matz se s jistými pochybnostmi podíval na Schulzeho a v jeho výrazu se bleskově vystřídal úžas a zjevné nadšení:

„Slyšel jsi to? Že ten chlap mluvil o dvaceti opilejch kurvách? Že on to tak opravdu řekl, vid', Schulze? úpěnlivě zaškemral, protože tohle mu připadalo jako nenadále úžasný fakt.

Žena v krátké červené košilce po vykonání potřeby vylezla zpět do nákladáku a nijak se přitom nezakrývala. A tak bylo vidět, že není všude opravdová blondýna... Ještě než zalezla za plachtu, znovu povzbudivě na vojáky mrkla a poslala jim vzdušný polibek. Z vnitřku nákladáku se pak ozvalo vzrušené šeptavé dohadování, provázené výbuchy hlučného smíchu.

„Tak aby bylo jasno,“ vyštěkl znovu Svatoušek, „jste zodpovědni za tyto – říkejme jim – noční dámy. Máme je teď na krku – a vy zajistíte jejich dopravu do důstojnického bordelu číslo pět v centru Smolenska. Je to proti nádraží, řidič zná cestu, a musíte tam být zítra nejpozději do dvanácti hodin, tedy do poledne. Déle je žít nemůžeme, už jsme stejně za ně úplně vyčerpali všechny plukovní fondy. Tak se hned vydejte na cestu. Není možné zbytečně ztrácet čas.“

Schulze ochotně souhlasil:

„Samořejmě, sturmabannführere! My určitě nebudeme ztrácet čas. Rottenführer Matz může bejt nějaký čas u řidiče. Já se poohlídnu, jestli je to s nákladem uvnitř všechno v pořádku.“ S rychlostí, kterou by od jeho hřmotné postavy nikdo nečekal, zmizel pod plachtou na zádi nákladáku.

Svatoušek kývl, že souhlasí, a řidič spěšně zařadil první rychlost. Jako by se nemohl dočkat toho, až vyrazí a bude co nejdřív někde ve Smolensku.

„No, to mě tedy těší, že vy dva lumpové jste konečně projevíli trochu smyslu pro vojenskou disciplínu!“ řekl nejistě Svatoušek.

Pak se ještě nespokojeně díval za nákladákem, který při rozjíždění s sebou cukl a poskočil, protože řidič byl zřejmě příliš nervózní. Svatoušek si náhle nebyl jist, zda se těm dvěma opravdu pomstil.

A to už se z vnitřku vozu začaly ozývat zvuky nebývalé aktivity a Matz si v kabině říkal, že vůbec nemusí přemítat o tom, co se za jeho zády děje. Na to se rozhodně nemuselo věštit z křišťálové koule – vždyť tam vzadu byl Schulze s ženskými!

„Do prdele!“ zabručel si pro sebe Matz a právě v tom okamžiku se i jeho zmocnilo jisté vzrušení, protože ucítil lechtání ve slabinách. Měl pocit, že se mu někdo pokouší rozepnout knoflíky u poklopce. „To se mi něco zdá?“ ptal se udiveně sám sebe. „Nebo už začínám bláznit?“

Podíval se dolů a ke svému velkému potěšení zjistil, že to není sen a že neblázní. Zahlédl ženskou ruku, která se protáhla dírou v plachtě a horlivě se pokouší dosáhnout do jeho rozkroku. „Do prdele!“ vyjekl

tak hlasitě, až se řidič lekl a najel s autem do nějaké díry. „To teda vezeme pěknou nadílku. Jeden dáreček lepší než druhý a člověk aby jich cestou do Smolenska zvládnul dvacet...!“

Dodenburg se za nimi díval, jak odjíždějí, a unaveně se usmíval. Zatím to vždycky bylo tak, že tihle dva nezmarové se ze všeho dostali. A kdopak ví — možná že konec téhle cesty, která se sice z velké části pro mnohé odehrála na trupech tanků, ale přesto se mohla nazývat pochod smrti — možná že ten závěr je zcela právě podle jejich představ...

Pak se vyčerpaný Dodenburg otočil a řekl si, že teď bude spát celý den a celou noc.

Z fronty se ozvalo dunění děl. Pluk Wotan se vrátil do boje...

Z anglického originálu March of Death
přeložil Bohumil Neumann.